

Region Skånes årsredovisning 2022

STRUKTUR

Målgrupper

Region Skånes årsredovisning avlämnas av regionstyrelsen till regionfullmäktige. Rapporten är avsedd för medborgare, kunder, patienter, medarbetare, revisorer, kreditgivare, leverantörer, samarbetspartners och övriga intressenter. Årsredovisningen produceras av koncernkontoret i Region Skåne.

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen redovisas året som gått, i enlighet med kapitel 4 i lagen om kommunal redovisning. I den inledande delen sammanfattas och kommenteras det viktigaste från året. I förvaltningsberättelsen finns uppföljning av de uppdrag som gavs i verksamhetsplan och budget 2022 kopplat till mål och prioriterade områden. Den ekonomiska redogörelsen kommer sist.

Verksamhetsberättelser

Regionstyrelsen och övriga nämnder har tagit fram motsvarande uppföljningsrapport för helåret, i form av en verksamhetsberättelse. Dessa kan läsas i sin helhet via hemsidan skane.se under "Ekonomi och uppföljning".

Digital version

Årsredovisningen finns främst i digital version och endast ett fåtal tryckta versioner görs. Den är anpassad till surfplattor och andra digitala plattformar, och det finns möjlighet att följa länkar för dem som vill fördjupa sig.

Region Skånes årsredovisning 2022

RF 2023-04-18

Grafisk form: Lena Granell

Foto omslag: överst Emil Langvad, nederst iStock
Övriga foto: Region Skåne, där inget annat anges.

Innehåll

INLEDNING

- 4 Regionstyrelsens ordförande har ordet
- 5 Regiondirektören har ordet
- 6 Ögonblick från året 2022
- 8 Region Skånes vision och övergripande mål

VERKSAMHET

11 Hälso- och sjukvård

- 11 Bättre liv och hälsa för fler
- 14 Tillgänglighet och kvalitet
- 26 En hållbar utveckling i hela Skåne
- 28 Uppföljning av insyn i verksamhet som utförs av privata utförare
- 29 Vårdproduktion och vårdkonsumtion
- 31 Ekonomiskt resultat och utveckling

32 Kollektivtrafik

- 32 Bättre liv och hälsa för fler
- 33 Tillgänglighet och kvalitet
- 34 Uppföljning av insyn i verksamhet som utförs av privata utförare
- 35 En hållbar utveckling i hela Skåne
- 36 Ekonomiskt resultat och utveckling

37 Kulturverksamhet

- 37 Bättre liv och hälsa för fler
- 39 Tillgänglighet och kvalitet
- 41 Hållbar utveckling i hela Skåne
- 41 Ekonomiskt resultat och utveckling

42 Regional utveckling

- 42 Bättre liv och hälsa för fler
- 45 Tillgänglighet och kvalitet
- 46 En hållbar utveckling i hela Skåne
- 49 Befolkningsförändringar
- 51 Ekonomiskt resultat och utveckling

52 Verksamhetsstöd

- 52 Bättre liv och hälsa för fler
- 53 Tillgänglighet och kvalitet
- 56 Hållbar utveckling i hela Skåne

59 Medarbetare

- 59 Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare
- 61 Hälsofrämjande arbetsplatser och en hållbar arbetsmiljö
- 63 Hållbar och långsiktig kompetensförsörjning
- 64 Utbildningsuppdraget
- 68 Medarbetare i siffror

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- 71 Översikt över verksamhetens utveckling
- 71 Den regionala koncernen
- 71 Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten
- 73 Händelser av väsentlig betydelse
- 73 Väsentliga personalförhållanden
- 74 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- 75 Balanskravsresultat
- 75 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- 79 Förväntad utveckling

FINANSIELL RAPPORTERING

- 81 Resultaträkning
- 82 Kassaflödesanalys
- 83 Balansräkning
- 84 Redovisnings- och värderingsprinciper
- 86 Noter till resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys
- 91 Drift- och investeringsredovisning
- 100 Investeringar
- 101 Strategiska investeringar
- 102 Leasingredovisning
- 102 Jämförelser med andra
- 103 Principer för ekonomistyrning och internredovisning
- 105 Ekonomisk ordlista
- 106 Utdrag ur revisionsberättelsen

REGION SKÅNES BOLAG

- 109 Koncernen
- 109 Bolagens redovisning

Regionstyrelsens ordförande har ordet

■ **Så lägger vi ännu ett år** till handlingarna och kan konstatera att pandemin, trots att den i allt väsentligt är över, har haft fortsatt påverkan på Region Skånes verksamheter och ekonomi. En av de största – och svåraste – kvardröjande effekterna av pandemin är att ”vårdskulden” till skåningarna har växt. Tyvärr är tillgängligheten till vård inte så god som vi skulle önskat, men vi ser nu möjligheter att intensifiera arbetet med att korta köerna och öka tillgängligheten till vården. Läget har stabiliserats och sjukvården är tillbaka i normalläge.

Region Skånes bokslut visar ett positivt resultat på 2 897 miljoner kronor vilket är 1 884 miljoner mer än det budgeterade resultatet för 2022. Trots stora investeringar i om- och nybyggnation på sjukhusområdena och i en utbyggd kollektivtrafik under 2022 på totalt 4 300 miljoner gör Region Skåne ett positivt resultat. Det är välkommet eftersom de år vi har framför oss förväntas att bli ekonomiskt kärva: en lågkonjunktur på ingång, ökade kostnader för alltifrån el till livsmedel och läkemedel, ökade pensionskostnader, ett krig i vårt närområde och ett skakigt ränteläge talar för ett bistert ekonomiskt läge.

Dessutom ser vi stora demografiska utmaningar i Skåne. Skåningarna blir allt äldre, vilket i sig är glädjande, men också leder till ett ökat behov av vård och omsorg.

Trots den ekonomiska oron, både i Sverige och i vår omvärld, och trots utmaningarna med att komma till rätta med den vårdskuld som växt under pandemin ser jag framtiden an med tillförsikt. 2022 års resultat visar att det ständigt pågående arbetet med kostnadseffektiviseringar, kontinuerliga verksamhetsförbättringar och förändrade arbetssätt ger resultat. Vi är på väg i rätt riktning och är rustade inför kärvare tider så att vi kan fortsätta ge skåningarna sjukvård och erbjuda en generös och välfungerande kollektivtrafik. Grunden till alla fungerande verksamheter är en sund ekonomi, och den grunden ligger fast.

Carl Johan Sonesson (M)
Regionstyrelsens ordförande

Regiondirektören har ordet

■ **2022 blev året när** covid-19-pandemin släppte sitt grepp om samhället och många tankar. Efter ett par långa år av anpassning, begränsningar och sjukdom var det många som längtade efter att åter få fast mark under fötterna – en stabilare vardag och en ljusning vid horisonten.

Det är med stor ödmjukhet vi skriver pandemins delbokslut. Viruset är fortfarande relativt nytt och arbetet med att, genom framför allt vaccinering, hålla oss skyddade – pågår fortfarande ute i våra verksamheter. Tiden med pandemin fylldes av fantastiska insatser från alla hörn av koncernen. Våra medarbetare hittade ständigt nya vägar att förebygga, behandla och stötta Skånes invånare. Trots att förutsättningarna ibland ändrades från dag till dag.

Under den kris som pandemin innebar har hälso- och sjukvården som arbetsplats och samhällsbärare lyfts i allas medvetande. Inte minst tack vare våra medarbetare som i arbetets vardag möter sjuka och oroliga invånare från hela Skåne. Vi har nu många erfarenheter att ta till vara från alla initiativ, idéer och arbetssätt som lyfts, prövas och implementeras under pandemin.

Fokus ligger nu helt på att göra hälso- och sjukvården mer tillgänglig för alla i Skåne, samtidigt som Region Skåne ska bli en ännu mer attraktiv arbetsplats där man kan utvecklas, trivas och göra skillnad.

Förutsättningarna för detta är goda. En ny förvaltningsorganisation är på plats. En organisation som är rustad att främja möjligheterna till nya samarbeten så väl inom som utanför organisationen. Tyvärr så överskuggades ljuset på postpandemins horisont allt för snabbt. Rysslands fullskaliga invasion har drabbat Ukraina med ett omätbart mänskligt lidande. Men krigets konsekvenser har även påverkat världsekonomin så väl som Europas, Sveriges och Skånes. För att lyckas i vårt uppdrag krävs även ekonomiska resurser.

I skrivande stund påverkar inflationen och säkerhetsläget samhället på alla nivåer, även Region Skåne. Organisationen kommer att behöva anpassa sig efter det ekonomiska läget. Men med en stor kris färskt i minnet vet vi att vi kommer att klara det här tillsammans, för det har vi gjort förr. Pandemin lärde oss att vi kan hantera stora utmaningar och vi står idag bättre rustade för att hantera kriser som påverkar hela samhället. Men framför allt har vi en stark tro på Skåne och ett tydligt mål om att tillsammans fortsätta arbeta för en bättre hälsa för fler.

Lars-Åke Rudin
Regiondirektör

Ögonblick från året 2022

JANUARI

» **Naloxonprojektet i Skåne** blir en permanent del av Region Skånes insatser för att minimera skadorna av narkotika. Läkemedlet Naloxon är ett motgift mot opioider som via nässpray ges till personer som överdoserat.

» **Cykelleden Skåne** med sina tre delleder blir en regional turismcykelled efter beslut av Trafikverket och sträcker sig mellan Kristianstad-Ängelholm, Ystad-Båstad och Lomma-Kristianstad. Invigningen planeras till 2023.

» **Region Skåne lanserar en vaccinbuss.** Det är ett sätt att ytterligare öka tillgängligheten och göra det lätt att vaccinera sig mot covid-19. Bussen bemannas av mobila vaccinationsteam från Skånes sjukhus.

MARS

» Människor som flyr i samband med **Rysslands invasion av Ukraina** börjar komma till Skåne. Detta innebär att personer under 18 år ska erbjudas vård och tandvård i samma omfattning som den som är bosatt i Skåne. Personer över 18 år ska ges omedelbar vård och tandvård som inte kan anstå.

» Regionstyrelsen beslutar att tydliggöra Region Skånes positiva inställning till att lämna bistånd till det krigsdrabbade Ukraina. Biståndet ges på ett strukturerat sätt som är samordnat med nationella och europeiska beslut.

» Södra sjukhusområdet i Ängelholm drabbas av en brand. Region Skåne bedriver under nattetid ingen vård i lokalerna och ingen kommer till skada.

» **Region Skånes kortfilmspris** för bästa barn- och ungdomskortfilm på barn- och ungdomsfilmfestivalen Buff i Malmö tilldelas den tyske regissören Tajo Hurrle för sin film "I am Leo".

FOTO: © TAJU HURRLE

MAJ

» Region Skåne beslutar att erbjuda vuxna nyanlända, främst från Ukraina, **kostnadsfri vaccination** mot mässling, påsjsjuka och röda hund, så kallad MMR-vaccination.

» De två första patienterna från det krigsdrabbade Ukraina flygs till Skåne från Moldavien för att få vård på Skånes universitetssjukhus.

» **Psykiatri i Region Skåne** får uppdrag att bedriva nationell högspecialiserad vård (NHV) inom två områden, svårbehandlade ätstörningar och svårbehandlat självskadebeteende.

» Region Skåne står tillsammans med Malmö stad för biljettkostnaden för 20 000 ungdomar till den prisbelönta vandringsutställningen "Auschwitz. Not long ago. Not far away" på Malmö-mässan.

FOTO: © MUSEALIA

FEBRUARI

» **Skånes femteklassare erbjuds vandring** på Skåneleden tillsammans med erfarna naturvägledare. Satsningen är en del av Region Skånes arbete med att stärka hälsan hos barn. Regionala utvecklingsnämnden avsätter en miljon kronor under 2022 respektive 2023 för satsningen.

» De flesta av restriktionerna kopplade till pandemin upphör att gälla. Även egenprovtagning för allmänheten avvecklas. I vården gäller fortsatt restriktioner.

» **Barn- och ungdomspsykiatri** (Bup) i Region Skåne, genomför stor online-satsning och fyller sin webbplats med nytt, bättre anpassat, innehåll.

FOTO: © LINNEA ANDERSSON

APRIL

» Region Skåne donerar tillsammans med övriga regioner i Sverige **läkemedel till Ukraina**. Det rör sig om ett fyrtiotal olika läkemedel från det Nationella läkemedelsförrådet.

» Capio Vårdcentral Höganäs tilldelas utmärkelsen **Skånes bästa vårdcentral 2022**.

» De två första **självkörande transportrobotarna** börjar rulla på sjukhusområdet i Malmö. Truckarna spelar en central roll i försörjningen av det nya sjukhusområdet och kommer bland annat att köra mat och textilier till vårdavdelningar och hämta upp avfall.

FOTO: © BENGT FLEMARK

» En pilotsatsning presenteras där 100 ungdomar i åldern 18–25 år får chansen att **sommarjobba** i Region Skåne. Syftet är att locka fler att arbeta inom välfärdssektorn.

» **Region Skånes miljöpris** delas mellan två vinnare. Helsingborgarnas klimatavtal för sitt engagemang för en hållbar framtid med staden Helsingborg i fokus, och Lokal Färdplan Malmö för arbetet med att skapa en klimatneutral bygg- och anläggningssektor i Malmö 2030.

» **Skånes arkitekturpris** går till Stora torg i Eslöv av Sydväst arkitektur och landskap och Eslövs kommun. I omgestaltningen av torget ger arkitekturen dignitet, värde och identitet till Eslöv.

» **Region Skånes designpris** tilldelas Formgivarpodden, som skapats av Karin Olu Lindgård och Kajsa Willner. Podden utgår från designers och kreatörers erfarenheter och tankar och bidrar till att sprida kunskap om design som innovationsprocess och som brobyggare mellan kultur, teknik och ekonomi.

JUNI

» Efter två år med pandemi är äntligen **Skåne Innovation Week tillbaka**. Besökare får bland annat möta robotar inom sjukvården, gå på innovations-yoga, fundera kring bilpooler på landsbygden och delta vid workshops om hur vi skapar en hållbar livsmedelssektor.

» Regionfullmäktige beslutar att anta **"Regionplan för Skåne 2022–2040"**. Den regionala utvecklingsstrategin "Det öppna Skåne 2030" beskriver en gemensam vision om hur Skåne ska utvecklas till 2030. Regionplanen är ett stöd i det arbetet.

» Ett **nytt måltidskoncept för sjukhusen** i Skåne lanseras, som innebär att patienterna fritt kan välja mellan ett antal maträtter och smårätter som alltid finns på avdelningen. Rätterna tillagas i Region Skånes kök och levereras till avdelningarna i portionsförpackningar, där de värms i förprogrammerade mikrovågsugnar.

SEPTEMBER

» **Fler väljer att testa sig för HPV** (humant papillomvirus) sedan Region Skåne infört en ny metod för provtagning. Genom en mer flexibel egenprovtagning i hemmet kan fler fall av viruset upptäckas och fler fall av livmoderhalscancer förebyggas.

» Allt fler skånska kvinnor som drabbats av bröstcancer är nöjda med upplevelsen av sin vård. Många tycker också att de får ett bra och respektfullt bemötande. Det visar de enkäter som patienterna har fått svara på.

» För att fler ska kunna söka vård på kvällar och helger utökar **Primärvården Skåne online** sina öppettider. Det innebär att fler nu har möjlighet att välja digital kontakt med vården i stället för att fysiskt besöka vårdcentralen.

NOVEMBER

» Från den 1 november kan skåningarna träffa en **barnmorska i ett videosamtal**, oavsett var man befinner sig. Parallellt inför Skånes barnmorskemottagningar ett gemensamt telefonnummer.

» För första gången på Practicum i Lund genomgår **utländska läkare** två dagars praktiska prov. Det är läkare med utbildning från länder utanför EU/ESS som vill ha en svensk läkarlegitimation.

» För att korta köerna har **gynekologimottagningen på Centralsjukhuset Kristianstad** byggt om ett undersökningsrum till operationssal. Sedan september görs enklare ingrepp, som framfallsoperationer på mottagningen.

» **Region Skånes kulturpris 2022** går till skådespelaren Niclas Lendemar för hans unika förmåga att väcka känslor. Samtidigt får Ifö Center Region Skånes kulturpalett för skapandet ett av Europas till ytan största kulturhus i en gammal fabrikslokal.

FOTO: © LMS DÄREBERG

JULI

» Region Skåne presenterar en **klimateanpassning av sina operationssalar**. Ett nytt tekniskt system övervakar luftfuktigheten kontinuerligt. Varma somrardagar medför ofta hög luftfuktighet, vilket skapar en gynnsam miljö för bakterier som har varit ett bekymmer inte minst för operationsverksamheten.

AUGUSTI

» Alf Jönsson tar en tillfällig time-out från sin tjänst som regiondirektör för Region Skåne. Lars-Åke Rudin, ekonomidirektör, går in som tillförordnad regiondirektör.

» Region Skåne rustar sig inför **höga elpriser** som slår hårt mot verksamheterna och hushållen. Region Skåne har länge arbetat aktivt för att minska energiförbrukningen och kommer vidta ytterligare åtgärder för att energieffektivisera.

OKTOBER

» Efter beslut av regionstyrelsens ordförande Carl Johan Sonesson (M) avslutas regiondirektör Alf Jönssons anställning som regiondirektör i Region Skåne.

» Region Skåne har börjat vaccinera med den första dosen **vaccin mot apkoppor**. Den som tillhör målgruppen och vill anmäla intresse för att bli vaccinerad kan göra det via 1177.se.

» Samarbetet mellan Vuxenpsykiatrien Malmö Trelleborg och Söderslättsgymnasiet, som avslutades i somras, har varit framgångsrikt. Vuxna med egen erfarenhet av **psykisk ohälsa** har fått ungdomarna att i högre grad prata om hur de mår.

» Region Skåne rustar för att **spara energi** i vinter. En åtgärd är att sänka temperaturen i lokaler där det inte bedrivs vård.

FOTO: ISTOCK

DECEMBER

» Medarbetare på Helsingborgs lasarett får omkring 33 miljoner i forskningsanslag och stipendier från **Stig och Ragna Gorthons stiftelse**. Pengar som bland annat möjliggör inköp av en ny operationsrobot.

» Smittspridningen av luftvägsvirus fortsätter att stiga i Skåne. Covid-19 dominerar fortfarande, men även influensa och RS-virus ökar.

» Utbudet av behandlingar av psykisk ohälsa breddas i Skåne genom stöd och behandling via 1177. Det handlar om införandet av behandlarledd **internetförmedlad KBT** (IKBT) som erbjuder digital behandling som kan kombineras med fysiska möten.

Region Skånes vision och övergripande mål

Region Skåne står för hälsa, hållbar utveckling, innovation, tolerans och tillväxt. Region Skåne finns till för dem som bor och verkar i Skåne. Vår verksamhet bygger på hög service och hållbar utveckling. Vi arbetar för en välfungerande sjukvård och kollektivtrafik, en innovativ regional utveckling och ett rikt kulturliv.

Region Skånes vision, som gäller för hela organisationen och dess verksamheter är *Framtidstro och livskvalitet*. Genom de fem målen, som vänder sig till all verksamhet ska vi nå visionen. Våra resurser är medarbetarna, verksamheten och ekonomin. Vår organisationskultur utgår från de gemensamma värderingarna: välkomnande, drivande, omtanke och respekt. Detta gäller i allt ledarskap, medarbetarskap liksom i alla möten med de vi finns till för och samverkar med.

Bättre liv och hälsa för fler: Ett mål med utåtriktat fokus på de vi är till för – befolkning, patienter, brukare, resenärer, besökare, kunder, samverkanspartners, turister, med flera.

Tillgänglighet och kvalitet: Ett mer inåtriktat mål för vår egen organisation med fokus på våra verksamheter och hur våra interna arbetsprocesser fungerar.

Hållbar utveckling i hela Skåne: Ett mål för hur våra verksamheter bidrar till en långsiktig hållbar utveckling och tillväxt i den egna organisationen och i Skåne.

Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet: Ett mål för att attrahera, rekrytera, utveckla, motivera och behålla medarbetare i våra verksamheter.

Långsiktigt stark ekonomi: Ett mål för en modern, konkurrenskraftig och hållbar ekonomi som möjliggör beredskap, utveckling och fortsatta satsningar i verksamheten.

Regionfullmäktiges övergripande mål är styrande och omfattar all verksamhet. Dessa mål utgör ramverket för prioriteringar och skapar en röd tråd genom hela budget- och uppföljningsprocessen. I verksamhetsplan och budget anges, utifrån dessa mål, inriktning och mer specifika mål och uppdrag inom de olika områdenas respektive avsnitt.

De övergripande målen bryts ned i delmål och mätbara måltal för verksamheten. Med mål avses vad som särskilt sätts i fokus under budgetåret och planperioden. Måltal anger ambitionsnivån för det som ska mätas och följas upp. Det kan handla om en ökning från ett nuläge eller uppfyllelse av en procentuell nivå.

Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning och de regiongemensamma målen uppfyllelse

Enligt kommunallagen ska mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning anges. För att uppnå god ekonomisk hushållning och visionen *Framtidstro och livskvalitet* måste de fem övergripande mål som Region Skåne har beslutat om i verksamhetsplan och budget 2022 med plan för 2023–2024 uppnås. Utifrån den verksamhet som bedrivits under 2022 blir den samlade bedömningen att såväl pågående som planerade åtgärder måste fortsätta och i vissa fall ytterligare förstärkas, för att målen rörande både ekonomi och verksamhet ska kunna uppnås.

Hälsa- och sjukvården befinner sig i pandemins efterdyningar och har även 2022 ställts inför utmaningar med bland annat försämrad tillgänglighet. Under året noteras ett fortsatt ökat inflöde av patienter, exempelvis de som inkluderas i ett standardiserat vårdförlopp (SVF). Region Skåne uppnår det nationella målet som innebär att 70 procent av samtliga cancerpatienter ska utredas inom ett standardiserat vårdförlopp (76 procent).

Kompetensförsörjningen är fortsatt en utmaning för Region Skåne idag och framöver. För att säkra kompetensförsörjningen kommer stora insatser krävas, bland annat avseende utveckling av nya arbetssätt som tillgodoser såväl verksamhetens som individens behov av utveckling samtidigt som de bidrar till en god arbetsmiljö.

Arbetet med *Framtidens hälsosystem* fortlöper och under året har en regional förändrings- och genomförandeplan tagits fram. Den beskriver vilka strate-

FOTO © APELÖGA

giskt viktiga milstolpar Region Skåne gemensamt behöver uppnå fram till och med år 2025 för att klara omställningen till ett mer hållbart hälsosystem. Arbetet med att ta vara på digitaliseringens möjligheter fortlöper i organisationen. Under året har exempelvis ytterligare processer inom de administrativa områdena effektiviserats med hjälp av automatisering och robotisering. Självkörande truckar har börjat hantera leveranser på sjukhusområdet i Malmö, CAFM-plattformen har fortsatt utvecklats inom bland annat textil- och tvätteri-processen och utrullning pågår även mot transportverksamheten.

Kollektivtrafikresandet har under 2022 successivt återhämtat sig från pandemin, och marknadsandelen av motorburen trafik uppgår till 31 procent jämfört med 21 procent föregående år. Återhämtningen återspeglas även inom utvecklingen av antal resor som ökat markant. För perioden har resenärernas kundnöjdhet legat på samma nivå som tidigare (60 procent) medan den upplevda tryggheten ökat (69 procent).

För kulturverksamheten har 2022 varit ett år med särskilt fokus på nystart för kulturlivet. Verksamhets-, produktions- och utvecklingsstöd har fördelats

och beviljats, tillsammans bidrar de till ett rikt och dynamiskt kulturliv i Skåne. Under året har det tvärasektoriella samarbetet mellan Region Skånes nämnder stärkts genom bland annat framtagandet av gemensamma planer såsom biblioteksplan och ny strategi för kultur och hälsa. Ett kontinuerligt och långsiktigt arbete krävs dock för fullt genomslag.

I linje med utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030* har regionala utvecklingsnämnden under 2022 arbetat tillsammans med flera olika aktörer. Under året har bland annat särskilt fokus riktats mot bredbandsutbyggnad, kvalitetshöjande insatser på Skåneleden, cykelleder, öka matchningen på arbetsmarknaden och tillväxthöjande insatser för fler små och medelstora företag för att öka deras lönsamhet och konkurrenskraft.

De finansiella målen gällande skuldsättning, självfinansiering av investeringar och resultat har uppnåtts under 2022, vilket är positivt och lägger en grund för den uthålliga förbättring som krävs för att långsiktigt stark ekonomi ska kunna uppnås. Resultatmålet är inte uppnått ur ett flerårsperspektiv, och den finansiella ställningen är fortsatt svag, varför en samlad bedömning för det övergripande målet *långsiktigt stark ekonomi* blir, ej uppfyllt.

Sammantaget är bedömningen att det behövs fortsatt vidareutveckling och förbättring för att Region Skåne ska anses ha en god ekonomisk hushållning. Bedömning av den övergripande måluppfyllelsen blir delvis uppfyllt. Läs mer i följande avsnitt där verksamhetens måluppfyllelse utifrån de olika perspektiven redovisas.

Måluppfyllelse

MÅL			
Bättre liv och hälsa för fler	delvis uppfyllt	●	GUL
Tillgänglighet och kvalitet	delvis uppfyllt	●	GUL
Hållbar utveckling i hela Skåne	delvis uppfyllt	●	GUL
Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet	delvis uppfyllt	●	GUL
Långsiktigt stark ekonomi	ej uppfyllt	●	RÖD
SAMLAD BEDÖMNING	delvis uppfyllt	●	GUL

VERKSAMHET

Hälsa- och sjukvård

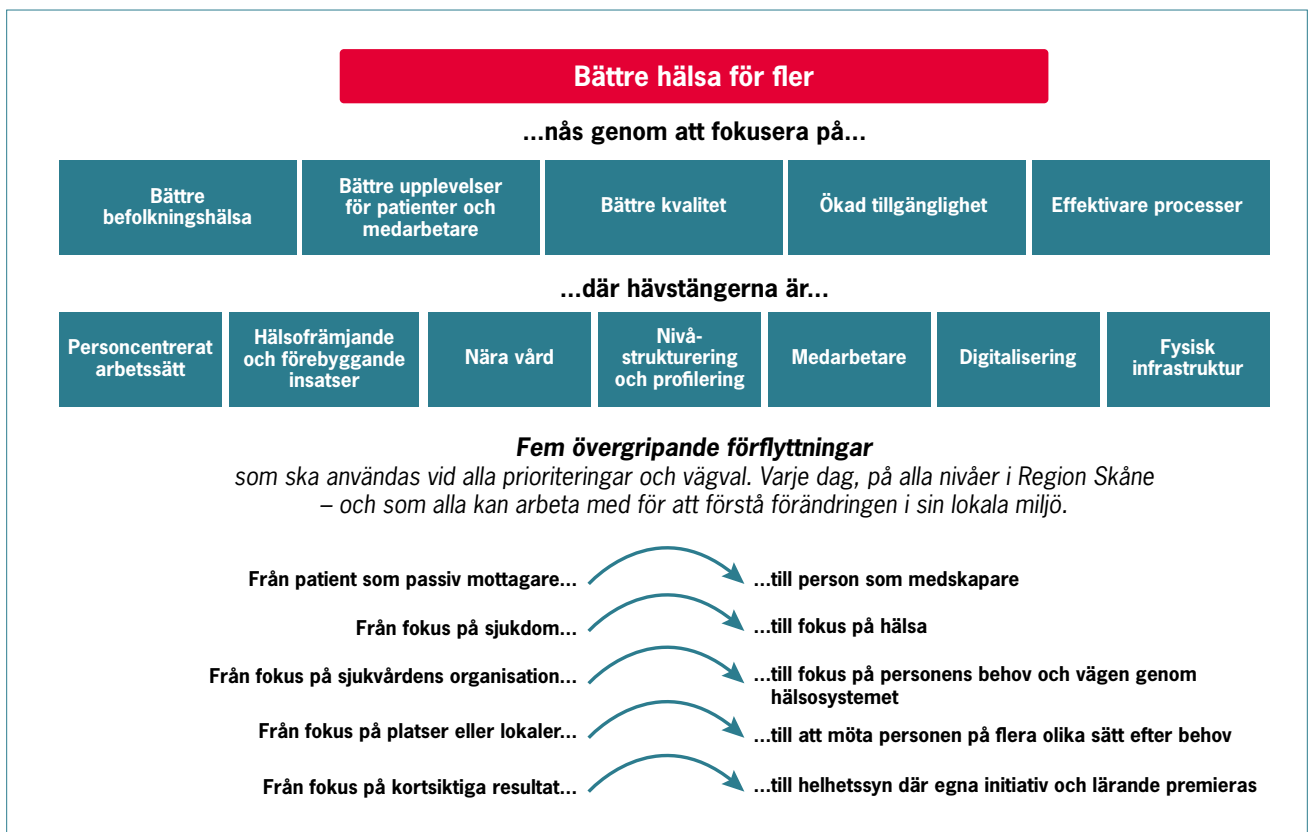
Region Skåne har ansvar för att de som bor eller befinner sig i Skåne har tillgång till en god hälso- och sjukvård, inkluderat tandvård, av hög kvalitet. Förändringsarbetet med omställning till en god och nära vård har fortsatt under året, med fokus på ökad samverkan och utveckling inom ett flertal områden. Det pågår aktivt arbete inom hälso- och sjukvården med att förbättra tillgänglighet, kvalitet och patientsäkerhet, genom bland annat nivåstrukturering och digitalisering. En samlad information finns i hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsberättelse och fördjupningar finns i respektive nämnds och sjukhusstyrelsens verksamhetsberättelse.

Bättre liv och hälsa för fler Framtidens hälsosystem och vårdens omställning

I Region Skåne pågår ett långsiktigt omställningsarbete för att klara hälso- och sjukvårdens framtida utmaningar och samtidigt uppnå jämlik och tillgänglig vård med hög kvalitet.

Omställningen till *Framtidens hälsosystem* och nära vård är en möjlighet att möta invånarnas behov, förväntningar på tillgänglighet och flexibilitet samt dagens och morgondagens utmaningar. För att åstadkomma resultat, effekter och nyttor för invånarna i form av bättre befolkningshälsa, ökad tillgänglighet, bättre kvalitet, effektiva processer och

bättre upplevelse för patienter och medarbetare finns en färdplan med en tydlig strategisk inriktning. Under året togs en regional förändrings- och genomförandeplan fram som beskriver milstolpar i form av en förmåga eller ett nytt nuläge som Region Skåne behöver uppnå för att kunna ta kommande steg i omställningsarbetet. Bland milstolparna finns även de gemensamma utvecklingsområden och prioriterade insatser som har identifierats i samverkan med Skånes kommuner och beslutats i form av handlings- och aktivitetsplaner för en god och nära vård.

Överblick över hur mål, insatsområden och förflyttningar utgör riktning och ramverk i omställning mot framtidens hälsosystem och aktuell målbild.

Från patient eller mottagare till aktiv medskapare

Det finns en struktur för att involvera patienter eller invånare i utvecklingen av hälso- och sjukvården. Under året har arbetet vidareutvecklats och lett till en plan för stöd till medarbetare på alla nivåer i organisationen, men också för att skapa förutsättningar för involvering på övergripande nivå. Involvering är en viktig förutsättning för ett personcentrerat arbets- och förhållnings-sätt, och den framtagna strukturen blir därmed en av utgångspunkterna för andra milstolpar såsom en ledarskapsakademi, arbetet kring tjänstedesign inom insatsområde digitalisering, men också för att få en samsyn kring personcentrerad vård inom ramen för samverkansstrukturen *Vårdsamverkan Skåne* mellan regionen och de skånska kommunerna. Arbetet med att integrera personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp i den kliniska vardagen har påbörjats inom flera områden inom ramen för kunskapsstyrning. Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp baseras på bästa tillgängliga kunskap och är ett av de kunskapsstöd som utarbetas inom det nationella kunskapsstyrningssystemet.

Peer-Support-konceptet där personer med egen erfarenhet anställs i verksamheten för att skapa en ökad delaktighet för patienter och närstående samt en kvalitetshöjning i stödet till patienten är ett exempel på utveckling för möjlighet till aktivt medskapande. Brukarstyrd inläggning utifrån en överenskommelse med patient om självvald inläggning under ett begränsat antal dagar är ett annat exempel.

Från fokus på sjukdom till fokus på hälsa

Hälsofrämjande och förebyggande insatser syftar till en bättre och mer jämlik hälsa bland våra invånare. Samtidigt bidrar de till ett mer ändamålsenligt och effektivt resursutnyttjande då invånarnas hälsa kan påverkas av fler aktörer inom andra samhällsarenor än hälso- och sjukvård. Under året togs beslut med uppdrag att koppla ihop befintliga strukturer, grupperingar samt relevanta

aktörer för att etablera, förstärka och vidareutveckla en regional samverkansstruktur för hälsa. Den genomförda förstudien om ett samlat hälsoutbud visar på vikten av att skapa nätverk som utformas med hjälp av alla intressenter och på redan fungerande aktiviteter. Resultaten från förstudien har bearbetats vidare och kommer bland annat bli underlag för att etablera en regional hälsoplattform.

Inom kunskapsstyrningsorganisationen har ett område för levnadsvanor etablerats och vidareutvecklat sitt arbete med ett arbete som går på bredden och ska ge förutsättningar för att kunskapen om hälsorelaterade levnadsvanor smidigt kan integreras i hälsosystemets olika delar. Exempel är identifiering av olika former och modeller för hälsoutbud, etablering av hälsovårdsprogram *Bättre hälsa för äldre* med utgångspunkt i de riktade hälsosamtalen för 70-åringar samt att invånaren kan erbjudas stöd att kunna ta ansvar för sin hälsosäsong utifrån egen förmåga och egna resurser. Andra exempel på en utveckling mot fokus på hälsa är arbetet med att öka antalet personer som gör ett rök- och alkoholstopp inför operation på sjukhus för att öka patientsäkerheten, riktade hälsosamtal bland 40- och 50-åringar för att systematiskt identifiera ohälsosamma levnadsvanor samt *Växa tryggt* som är ett utökat hembesöksprogram för förstföderskor i Skåne.

• Riktade hälsosamtal, enligt Region Skånes modell, ska införas på samtliga vårdcentraler.

Införandet av metoden riktade hälsosamtal på vårdcentraler i Skåne för olika åldersgrupper möjliggör sekundärpreventiva insatser även för patienter som inte ingår i åldersgruppen för riktade hälsosamtal. Det riktade hälsosamtalet kan exempelvis användas efter hjärthändelse, stroke eller diabetesdiagnos, då patienten kan remitteras till sin vårdcentral. Detta förfarande är väl fungerande i andra regioner och behöver utvecklas mer i Skåne. Vårdcentralerna har påbörjat arbetet att inkludera patienter i behov av sekundärprevention i

processen för riktade hälsosamtal. Under året har cirka 6 000 riktade hälsosamtal genomförts för åldersgrupperna 40- och 50-åringar samt i en pilotfas för 70-åringar. Bland de som erbjöds ett hälsosamtal tackade cirka 50 procent ja. Deltagandet i hälsosamtalen från samtliga grupper, oavsett kön, ursprung och utbildningsnivå, visar på ett gott förtroende för primärvården och på en möjlighet att nå en mer jämlik hälsa. Sammantalet visar resultaten från de riktade hälsosamtalen på fler riskfaktorer hos deltagande 40- och 50-åringar än förväntat.

• Ohälsosamma levnadsvanor ska minska.

Insatser för att minska ohälsosamma levnadsvanor genomförs inom flera verksamheter i hälso- och sjukvården. Identifiering av ohälsosamma levnadsvanor och andra riskfaktorer sker vanligen efter insjuknande i sjukdom. Inom vissa områden har samarbete inlett mellan enheter på sjukhus och i primärvården kring sekundärpreventiva insatser. Fler insatser för att minska insjuknande kan också genomföras och strukturer för ytterligare samarbeten säkras. Nationell patientenkät visar på en svag ökning jämfört med tidigare år av andel patienter i primärvården som uppgav att någon inom hälso- och sjukvården diskuterat levnadsvanor med dem. Andelen har ökat något sedan riktade hälsosamtal infördes. Ökningen kan möjligen tillskrivas införandet. Genom att avstå från rökning och alkohol i samband med operation minskar risken att drabbas av kärl-, lung- och sårrelaterade komplikationer. Detta minskar även lidandet för patienten, minskar risken för reoperation samt förkortar vårdtiden. För att optimera resultaten av de medicinska insatser som erbjuds är det angeläget att den regionala riktlinjen för rök- och alkoholfri operation följs i högre utsträckning. För att förankra riktlinjen har dialogmöten och utbildning med chefer och personal genomförts.

Från fokus på sjukvårdens organisation till fokus på individens behov på vägen genom hälsosystemet

En regional process för nivåstrukturering och profilering har tagits fram i bred samverkan och ska testas på olika områden framöver, som beslutsstöd för hälso- och vårdinsatser på bästa effektiva omhändertagandenivå. Arbetet med att ta fram en strategisk plan för universitetssjukvården i Skåne inklusive plan för nationella högspecialiserade uppdrag har påbörjats på regionövergripande nivå. Utveckling för fokus på individens behov sker exempelvis i projektet *IHOPA*, där flera kommuner, vårdcentraler och slutenvården gemensamt har utvecklat ett arbetssätt med individen i centrum, för att göra hemgången från sjukhus säkrare för äldre och sköra patienter. I arbetssättet planeras vård och omsorg tillsammans genom gemensamma rutiner och dagliga videomöten ihop. Arbetssättet enligt *IHOPA-projektet* har under året spridits från Hässleholm, Osby och Perstorp till sydöstra Skåne. *Svalövs-modellen* är en arbetsmiljöreform som resulterar i god och nära vård där relationer och kontinuitet sätts i centrum, stöttat av tvärprofessionella team. Inom projektet *Jämlik demensvård* har Region Skåne tagit fram en samverkansmodell mellan hemtjänst, hemsjukvård och vårdcentral, som ska öka möjligheten att upptäcka demenssjukdomar i ett tidigare skede. Detta för att öka livskvaliteten hos de som drabbas, och deras anhöriga.

Från fokus på platser eller lokaler till fokus på att möta invånaren på flera olika sätt efter behov

Under året har det pågått olika arbeten med att testa och samordna olika former för vård i hemmet såsom akutsjukhusvård i hemmet, basenkologi i nära vård, utredning om mobila team samt pilotprojekt mobilt närsjukvårdsteam i Landskrona. Samverkan mellan specialiserad vård, primärvård och kommunal hälso- och sjukvård är ett genomgående inslag i dessa verksamheter. Olika utredningar har visat att det behövs en samlad plan för olika former av mobil vård i hemmet framöver.

Under 2022 har arbetet skett i enlighet med handlingsplanen för Skånegemensam digitalisering inom följande områden som nationell patientöversikt, säker digital kommunikation, säkra videomöten, beslutsstöd, avvikelshantering/händelseanalys och mina planer.

Regionala strategiska ställningstaganden för en förbättrad planerings- och byggprocess har tagits fram och efter dialoger och workshops under året är en utökad planeringsprocess i anslutning till byggprocessen nu under utveckling. Planeringsprocessen kommer att innehålla analyser från verksamheten om vårdflöden som förändras när möten med patienterna görs på olika sätt och på olika platser. Detta med fokus på framtida behov och en helhetsyn på hälsosystemet och analyserna ska leda till i mer säkra behovsanalyser för de lokaler och den fysiska samt digitala infrastruktur som ska finnas i våra sjukhusbyggnader. Arbetet med planeringsprocess och handlingsplan beräknas vara klart under våren 2023.

Från fokus på kortsiktiga organisatoriska eller ekonomiska resultat till en helhetssyn där egna initiativ och lärande premieras

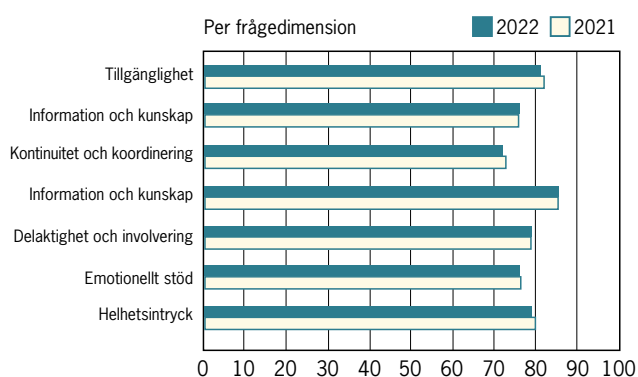
Förberedelser har genomförts under året för att under 2023 etablera en ledarskapsakademi, som ska bidra till ett

ledarskap som stärker förmågan att fokusera på helheten och till lärande på systemnivå utifrån komplexiteten i omställningen till *Framtidens hälsosystem*. Ett regiongemensamt ramverk för lärande och kompetensutveckling har beslutats under året. Ramverket ska utgöra ett stöd för att vidareutveckla lärandekulturen genom att följa upp och utvärdera förbättringsinsatser för arbetsplatsernas lärmiljö i ordinarie uppföljningsprocesser. En sådan struktur behövs för att hantera lärdomar och förändringar på rätt nivå samt för att bidra till att utveckla en kultur för lärande, för att kunna styra och premiera enligt den önskade fokusförflyttningen.

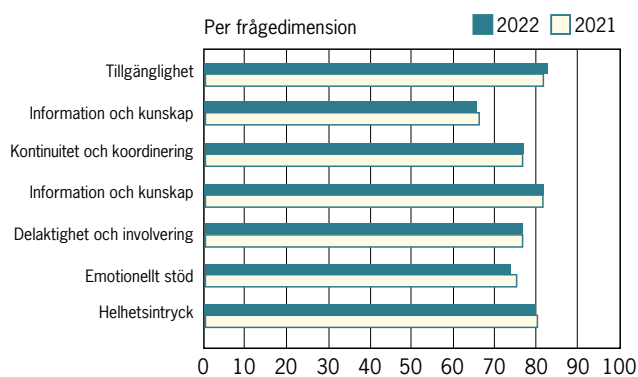
- *Befolkningens uppfattning och patienternas upplevelse av hälso- och sjukvård ska förbättras.*

Region Skåne har under 2022 följt upp den patientupplevda kvaliteten genom *Nationell Patientenkät* (NPE) för primärvården, *Standardiserade Vårdförlopp cancer* (SVF), akutmottagningarna, rehabilitering samt den för psykiatriska öppen- respektive slutenvården. Patienternas upplevelser har inte förbättrats jämfört med tidigare år om man ser till hela Region Skånes resultat. Mycket arbete som på sikt kan komma att påverka patienternas upplevelse och befolk-

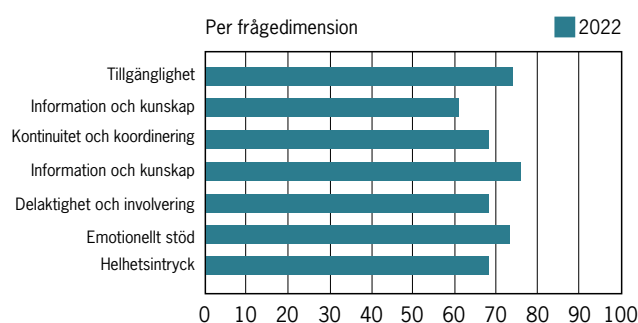
Utfall NPE primärvård 2021–2022

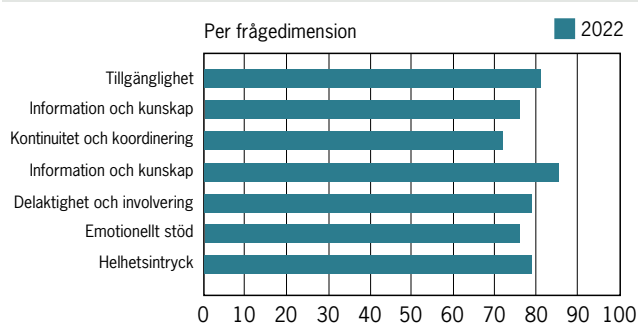
Utfall NPE akutmottagningar 2021–2022

Utfall NPE vuxenpsykiatri slutenvård 2022

Utfall NPE vuxenpsykiatri öppenvård 2022

ningen uppfattning i positiv riktning pågår, bland annat inom nära vård, personcentrerad vård och tillgänglighet.

Genomgående får primärvården höga betyg vad gäller frågor som rör helhetsintryck respektive respekt och bemötande. Resultatet för akutmottagningar 2022 skiljer sig inte mycket från mätningen 2021 och resultat är något sämre än snittet för riket. I jämförelse med andra jämförbara regioner så är Skånes resultat något bättre eller lika bra som Stockholm, men något sämre än regionerna Västra Götaland och Östergötland.

Mätningarna av den patientupplevda kvaliteten i psykiatri, vilka gjordes för såväl vuxen- som barn- och ungdomspsykiatri, gjordes i Skåne med en metod som innebär att jämförelser i förhållande till tidigare och andra blir missvisande. 2022 års mätningarna i får anses utgöra en referens för kommande mätningar.

Hälsa- och sjukvårdsbarometern är en årlig nationell undersökning som följer upp befolkningens förtroende för och attityder till hälso- och sjukvården.

Region Skåne har i likhet med andra större regioner haft svaga resultat över åren. Efter en tillfällig uppgång med mer positiva resultat under pandemi-åren har resultaten mätningen för 2022 återgått till nivåerna före pandemin. Detta gäller såväl förtroendet för vårdcentraler, sjukhus och hälso- och sjukvården i sin helhet, som i vilken grad respondenterna instämmer i att väntetider till besök på vårdcentraler respektive till besök/ behandling på sjukhus är rimliga, samt i vilken grad de instämmer i att de har tillgång till den vård som de behöver.

Förtroendet för vården och upplevelsen av tillgång till vård är högst bland de allra yngsta och de äldsta åldersgrupperna, och omvänt minskar förtroendet och upplevelsen av tillgång till vård i takt med en sämre egenrapporterad hälsa. Några nämnvärda skillnader baserat på kön eller etnicitet kan inte ses, däremot finns en mer kritisk hållning i takt med en högre utbildningsnivå. En glädjande positiv trend kan observeras beträffande jämlik vård, där

andelen som anser att vården ges på lika villkor stadigt har ökat de senaste fem åren.

Skånepanelen är Sveriges största medborgarpanel med drygt 8 000 skåningar som via webben kan lämna synpunkter på Region Skånes arbete. Bland undersökningarna som har publicerats på regionens hemsida under året kan nämnas invånarnas syn på framtidens hälso- och sjukvård, sjukhusens nya måltidskoncept samt kännedomen om och förväntningarna på patientnämndens verksamhet.

Tillgänglighet och kvalitet God och nära vård med fokus på primärvård

Hälso- och sjukvård ska ges på rätt vårdnivå utifrån patientens behov och god vård har en inriktning som inrymmer områden som hög kvalitet tillsammans med god hushållning av resurserna. För att möta invånarnas behov och förväntningar krävs en mer nära vård där primärvårdens roll ska vara tydlig.

- *Verksamheterna ska kontinuerligt utvärdera vården utifrån ett jämlikhetsperspektiv för att kunna uppnå planperiodens mål att minska omotiverade skillnader i hälso- och sjukvården.*

Kunskapsstyrningsorganisationen, med fokus på personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp och riktlinjer, är en viktig förutsättning för en ökad jämlikhet i hälso- och sjukvården. Inom Region Skåne är en etablerings- och uppbyggnadsfas av organisationen slutförd och nu ligger fokus på implementering och tillämpning av bästa tillgängliga kunskap samt uppföljning och resultat. För att säkerställa en utveckling av jämlik hälso- och sjukvård behöver vårdens kvalitet kontinuerligt utvärderas med korrekta epidemiologiska metoder där gruppskillnader synliggörs.

- *Region Skånes kvalitetsområden ska ha en positiv utveckling och minst hälften av indikatorerna inom respektive område ska nå högsta målnivå.*

Under 2022 har delar av det patientsäkerhetsarbete som pausats under pandemin kunnat återupptas. Flera resultat är oförändrade eller lätt förbättrade jämfört med tidigare trots pandemins påverkan. Det systematiska patientsäkerhetsarbete som bedrivits under lång tid i regionen utgör en god grund och den regionala handlingsplanen för ökad patientsäkerhet har kunnat ge ytterligare skjuts åt arbetet. Utvecklingen av Region Skånes samlade kvalitetsområden har inte uppvisat någon generell förbättring sedan år 2018, samtidigt som fler delmål nås under 2022. Det är främst indikatorer inom kvinnosjukvård, akut-sjukvård och säker vård som visar förbättring.

Kvalitetsområden som består av indikatorer som rör ledtider och väntetider visar på fortsatt stora förbättringsmöjligheter. Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar för äldre indikerar såväl effektiva processer, adekvat samverkan och potentiellt lidande för patienterna och andelen för Skåne uppgick till 14,5 procent (riksgenomsnittet var 16 procent). Området säker vård omfattar 18

indikatorer och hälften av indikatorernas mål nås antingen helt eller delvis.

Inom cancerområdet är det positivt att målet att alla cancerpatienter ska erbjudas en kontaktsjuksköterska nås på samtliga sjukhus i Region Skåne. Introduktion av kontaktsjuksköterskor som säkrar ett helhetsperspektiv på patientens kontakt med cancervården är en central del i introduktionen av ett standardiserat vårdförlopp (SVF).

Målområdet som rör diabetesvården inom såväl primärvården som sjukhusvården visar på förbättringspotential totalt sett med tanke på omfattningen och det framtida sjukdomspanorama som kopplas till diabetes behövs både fler förebyggande åtgärder genomföras och befintliga åtgärder förbättras.

Flera indikatorer för hjärtsjukvård visar på goda resultat. Indikatorerna för hjärtsjukvården visar att adekvat behandling ges i rätt tid. Majoriteten av indikatorerna för strokevården når antingen mål eller delmål och nästan 90 procent av patienterna är nöjda med sin rehabilitering tre månader efter stroke. Tid för remisshantering, från ankomst till granskning, når utsatt mål om 90 procent inom tre dagar. Snabb hantering remiss från ankomst till granskning är en grundförutsättning för en fortsatt effektiv säker vård.

- *Minska förekomsten av trycksår, fallolyckor, vårdrelaterade infektioner och undernäring.*

Resultaten från 2022 visar tecken på att det aktiva arbetet för att förebygga att trycksår uppstår hos patienter som vårdas i slutenvård går åt rätt håll. Region Skånes mål att nyttillkomna trycksår ska vara fyra procent eller mindre nås inte, dock når flera sjukhus målet eller ligger mycket nära. Mätningen 2022 visar att en lägre andel patienter hade nyttillkomna trycksår i jämförelse med mätningen föregående år.

Fallolyckor och konsekvenser av dem är ett stort problem i samhället och risken att falla ökar med stigande ålder samt när en person hamnar i nya miljöer, exempelvis vid vård på sjukhus. Region Skåne som helhet uppnår inte

målet för genomförda riskbedömningar, även om enskilda verksamheter gör det. Inte heller målet för upprättande av vårdplaner uppnås, däremot nås respektive delmål.

En vårdrelaterad infektion (VRI) är en infektion som uppkommer hos person under slutenvård eller till följd av åtgärd i form av diagnostik, behandling eller omvårdnad inom övrig vård och omsorg. I ett nationellt perspektiv visar uppföljning på förekomst av VRI för drygt en tredjedel av alla skador i somatisk vård, varav hälften av dem bedöms som undvikbara. Region Skånes resultat i mätningen som genomfördes 2022 visade att knappt 11 procent av patienterna som vårdades i slutenvård vid mättillfället hade en VRI. Följsamheten till basala hygienrutiner och regler för arbetskläder (BHK) är en viktig faktor för att minska riskerna för vårdrelaterade infektioner (VRI). Målet för hygienrutiner nås inte under något av mättillfällena, men regionens delmål på 80 procents följsamhet uppnås. Målet nås inte heller för följsamheten till klädregler.

Det finns starka samband mellan sjukdomsrelaterad undernäring och komplikationer, förlängda vårdtider, nedsatt funktion, försämrad livskvalitet samt dödlighet. Region Skåne når inte delmålet för riskbedömning avseende undernäring hos vuxna patienter inom slutenvården, medan delmålet för upprättad vårdplan hos patienter med ökad risk uppnås. Variationen inom och mellan verksamheterna är stor. Region Skåne har en regional riktlinje gällande riskbedömning av undernäring hos barn och ungdomar inom slutenvård. Målen för riskbedömning och vårdplan med ökad risk nås inte.

- *Minska överbeläggning, utlokalisering samt överflyttning av intensivvårdspatienter.*

Ett ökat inflöde av patienter har setts inom flera verksamheter i samband med att pandemin avtagit. Detta tillsammans med hanteringen av den vård som fått skjutas upp på grund av pandemin och färre disponibla vårdplatser än

tidigare på grund av personalbrist har utgjort stora utmaningar. Situationen återspeglas indikatormässigt i form av ökat antal överbeläggningar under året. Verksamheterna väljer i regel att överbelägga i stället för att utlokalisera patienter. Antalet utlokaliserade patienter är väsentligen oförändrat men med stigande trend över tid. Intensivvården har haft en mer stabil situation än under pandemin och andelen patienter som flyttats mellan intensivvårdsavdelningar på grund av resursbrist är låg. Region Skånes mål på mindre än 3 procent för indikatorn uppnås.

• Ökad säkerhet i läkemedelsanvändningen.

Brist på överblick av patientens alla läkemedel är en patientsäkerhetsrisk och kan leda till försämrad livskvalitet, undvikbara sjukhusinläggningar och samhällsekonomiska kostnader. Genom återkommande kvalitetsmätningar följs arbetet med bland annat läkemedelsavstämningar. Arbetet med nationella läkemedelslistan, som är en lösning för att ge vården en mer heltäckande bild av en patients läkemedelsbehandling, har fortsatt under året. Ett mål är att läkemedelsgenomgångar ska genomföras för 50 procent av de multisjuka äldre. Under 2022 var andelen 17 procent i slutenvården, vilket är en minskning jämfört med 2021 och även antalet genomförda läkemedelsgenomgångar i primärvården var lägre än tidigare år. Användningen av potentiellt olämpliga läkemedel hos äldre i Skåne har minskat jämfört med 2021 och sett över tid och jämfört med riket uppvisar Region Skåne en mer uttalad minskning. Risken för felaktigheter i läkemedelsanvändningen är särskilt stor i vårdens övergångar. Genom att patienten och mottagande vårdinstans tillhandahålls en utskrivningsinformation så halveras den risken. Målet för 2022 var att andelen patienter, med ett eller fler läkemedel som erhöll utskrivningsinformation från slutenvård, skulle uppgå till minst 70 procent och andelen patienter vilka under 2022 erhållit utskrivningsinformation uppgick till 69 procent.

• Minska onödiga antibiotikaförskrivning.

Antalet uthämtade antibiotikarecept ökade i samtliga 21 regioner under 2022 efter de kraftiga minskningarna under pandemin. Region Skåne hade den högsta antibiotikaförskrivning i riket med 280 recept per 1 000 invånare, vilket är en ökning med 11 procent under 2022 (jämfört riket som ökat 9 procent). Trots ökningen i antalet recept uppnås målet under 2022. Avseende målet för antibiotikaval vid behandling av barn med luftvägsinfektion, uppnås inte målet på mer eller lika med 75 procent för Skåne som helhet, utan ligger kvar på samma nivå som tidigare. Sett till enbart primärvården uppnås det satta målet med en andel på 81 procent.

• Utveckla sömlös vårdkedja för patienten utifrån behov.

Patientens upplevelse av vårdens förmåga till kontinuitet och koordinering belyser hur väl vården samordnas och är ett mått på sömlös vårdkedja. Nationell patientenkät (NPE) har genomförts av patienter inom primärvård, somatisk öppenvård och slutenvård samt akutmottagningar. I tabellen nedan framgår utfall i genomförda mätningar under perioden 2018 till 2022. Primärvårdens och akutmottagningarnas resultat är något svagare jämfört med tidigare år medan resultatet för den somatiska öppenvård och slutenvården har ökat något.

Samordnad individuell plan (SIP) och samverkan vid utskrivning (SVU) är verktyg för samverkan, där SIP är exempel på patientkontrakt för patienter med behov av vård från båda huvudmännen. Utvecklingsarbetet av processer och rutiner kopplade till både SIP och SVU har fortgått under 2022. Allt fler

personer utnyttjar möjligheten att ta del av sin SIP sedan den möjligheten infördes hösten 2021. Under 2022 ökade antalet visningar av SIP på 1177.se varje månad, från ungefär 100 till drygt 300 visningar. SVU och SIP, är verktyg för samverkan och används för att skapa trygghet och säker hemgång för personer som efter utskrivning från slutenvård behöver fortsatt vård och omsorg från kommun och öppen vård. Under 2022 genomfördes varje månad ungefär 3 500 utskrivningar i samverkan mellan Region Skåne och de skånska kommunerna.

• Personcentrerade sammanhållna vårdförlopp ska införas enligt nationell plan och Region Skånes implementeringsmodell.

De personcentrerade och sammanhållna vårdförloppen är ett av de kunskapsstöd som utarbetas inom det nationella kunskapsstyrningssystemet. Syftet med Region Skånes införandeprocess är att vårdförloppen ska integreras i den kliniska vardagen. Totalt 23 vårdförlopp och en generisk modell är godkända nationellt. I Region Skåne pågår planering för införande av 18 vårdförlopp. Målet är att:

- Öka jämlikheten, effektiviteten och kvaliteten i vården utan att det medför onödiga administrativa bördor för sjukvårdspersonal.
- Patienter ska uppleva en mer värderad och helhetsorienterad process utan onödiga väntetider i samband med utredning och behandling.
- Patienternas livskvalitet och nöjdhet med vården ska förbättras och vården bli mer jämlik och jämställd.

Utfall NPE avseende patientens upplevelse av vårdens förmåga till kontinuitet och koordinering

Indikator	2022	2021	2020	2019	2018
Kontinuitet och koordinering					
Primärvård	72,0	73,0	75,6	72,8	–
Somatisk öppenvård	–	89,5	–	–	87,1
Somatisk slutenvård	–	83,3	–	–	81,3
Akutmottagningar	77,0	76,5	80,5	78,9	–

FOTO: © ELIN JÖNSSON

FOTO: © EMIL LANGVAD

- *Fler våldsutsatta personer ska identifieras och stöttas.*

Region Skåne har en väletablerad struktur för arbete mot våld i nära relationer som inkluderar politiskt beslutade riktlinjer, ett regionalt vårdprogram som utgör en klinisk guide, skyddad journalföring samt etablerad måluppföljning av området för att monitorera hur många våldsutsatta personer som får vård och stöd. Övergripande regionalt arbete under året har bland annat inneburit samverkan internt och externt, till exempel samverkan med olika myndigheter, kommuner och organisationer. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer började gälla den 1 november 2022 och innebär bland annat att rutiner om att fråga om våld ska tas fram i varje verksamhet inom hälso- och sjukvården och tandvården.

En uppdatering av vårdprogrammet med fokus på barns rättigheter och hedersrelaterat våld och förtryck har påbörjats och arbetet med implementering av vårdprogrammet mot våld i nära relationer fortsätter. Barnskyddsteamet (BST) i Region Skåne är viktiga verksamheter för kompetensutveckling och stöd till medarbetare i frågor som rör

barn som far illa och våld i nära relation. BST sprider kunskap om relevanta vård- och handlingsprogram och kan även stötta i enskilda ärenden.

- *Ta fram en strategisk plan för precisionsmedicin.*

Precisionsmedicin är ett samlingsbegrepp för avancerad diagnostik och behandling som utgår från individens unika egenskaper för att kunna ge rätt behandling till rätt patient. Den inkluderar till exempel analys av individens arvs massa, målinriktad läkemedelsbehandling, samt avancerade behandlingar som gen- och cellterapi (ATMP).

- *Utveckla effektiv vård inom nära vården.*

En nära vård är en vård som motsvarar invånarnas behov, som samverkar för effektivt utnyttjande av resurser, och som ges på rätt vårdnivå. Utvecklingen mot en mer nära och resurseffektiv vård pågår och många nya aktiviteter har startat upp under året. I alla delar av Skåne och på samtliga sjukhus pågår förbättringsarbeten i samverkan mellan specialistvården, primärvården och kommunerna för att möta och hålla jämna

steg med de utmaningar den demografiska utvecklingen har på befintligt system inom såväl den öppna som den slutna vården. Nedan beskrivs måluppfyllelse och aktiviteter som beskriver och bidrar till omställningen mot en nära vård som är effektiv.

- *Implementera handlingsplaner för god och nära vård.*

En viktig del av implementeringen av god och nära vård rymms inom ramen för *Framtidens hälsosystem* samt *Vårdssamverkan Skåne* med koppling till *Hälso- och sjukvårdsavtalet i Skåne*. I arbetet med omställning till god och nära vård pågår även ett arbete för att skapa en enhetlig regional hantering av läkemedel då läkemedelshandling vid vissa typer av vård i hemmet, utmanar nuvarande läkemedelslagstiftning.

- *Primärvården ska utvecklas.*

Primärvården har ett särskilt ansvar att koordinera vården samt för sjukdomsförebyggande insatser. I den nära vården ska ingen utan ett tydligt behov behöva åka till eller läggas in på sjukhus. Mer vård i hemmet ska vara utgångspunkten. Några väsentliga områ-

den för utvecklingen av primärvården är att patienternas förtroende för primärvården ska öka, att fast vårdkontakt ska erbjudas på vårdcentralerna samt att primärvårdens samverkan med Skånes kommuner ska förbättras.

- *Patienternas förtroende för primärvården ska öka.*

Vårdcentralernas roll som första linjens nav för koordinering av hälso- och sjukvård ska stärkas samtidigt som patienternas förtroende för vård på primärvårdsnivå ska öka. Tillgängligheten, såväl vid akuta åkommor som för patienter med kronisk sjukdom, ska vara hög och kontinuerligt följas upp. Hög tillgänglighet och kontinuitet, inte minst genom relationell kontinuitet genom fast läkarkontakt, skapar trygghet och förtroende. Målet enligt vårdgarantin innebär att alla besök som kräver en medicinsk bedömning av läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal ska ske inom tre dagar. Region Skånes vårdgarantiuppfyllelse var 87 procent för december 2022, att jämföras med 88 procent för hela riket. Utav Region Skånes 169 vårdcentraler uppnår 56 inte målet, vilket dock ändå är en förbättring från tidigare år då 71 vårdcentraler av 165 inte nådde målet.

- *Fast vårdkontakt ska erbjudas på vårdcentralerna.*

Det är verksamhetschefen som enligt lag ska utse fast vårdkontakt om patienten begär det eller om det är nödvändigt för att tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet. För patienter som behöver insatser över tid, ska vården upplevas som sammanhållen. Långsiktigt mål är att alla listade personer ska ha fast vårdkontakt, i första hand läkare, med prioritering av äldre över 75 år, multisjuka eller andra med kontinuerligt vårdbehov. Målet för 2022 var att andelen listade personer med fast namngiven läkarkontakt skulle öka och vid slutet av året uppgå till 75 procent. Kvartalsvis uppföljning, övergripande och på enhetsnivå, har genomförts och

visar att antalet individer med fast namngiven läkarkontakt på vårdcentral har ökat och uppgår vid slutet av året till drygt 77 procent av alla skåningar. En förklaring till att alla vårdcentraler inte når målet är att det råder brist på läkare på ett flertal vårdcentraler. Arbetet pågår för anpassning till Socialstyrelsens riktlinjer avseende målnivåer för antalet listade individer per läkare.

- *Primärvårdens samverkan med Skånes kommuner ska förbättras.*

Region Skånes samverkan med de skånska kommunerna sker via stödstrukturen *Vårdsamverkan Skåne*. Som ett resultat av utförd granskning ses den delregionala samverkanstrukturen över. De lokala samverkanskluster som byggs upp via den delregionala samverkansstrukturen under coronapandemin har behållits och fungerar idag som värdefulla samverkansforum för regelbundna avstämningar mellan samtliga vårdaktörer på lokal nivå.

- *Vårdsamverkan Skåne – Reviderad modell för läkarmedverkan i kommunal hälso- och sjukvård samt inventering av behov av stödfunktioner för att underlätta omställningen till God och Nära vård.*

Under 2022 har ett utredningsuppdrag inom ramen för *Vårdsamverkan Skåne* pågått för att ta fram en fungerande modell för organisering av läkarmedverkan i kommunal primärvård där patient, närstående och vårdpersonal känner trygghet. Modellen planeras att presenteras under första halvåret 2023. Ytterligare insats inom ramen för *Vårdsamverkan Skåne* i enlighet med beslutad aktivitetsplan som är pågående, är kartläggning av behov av stödfunktioner. Syftet är att identifiera förutsättningar för kommunal och regional primärvård att tillhandahålla en vård som är närmre och mer personcentrerad, i enlighet med omställningen till en god och nära vård. Resultatet planeras att redovisas i början av 2023.

- *Ta fram en strategi för hur fler familjecentraler kan etableras.*

Arbetet med att fler familjecentraler ska etableras i Skåne är framgångsrikt. Prognosen visar att antalet kommuner med minst en familjecentral kommer fortsätta öka, från dagens 23 till 28 under de närmaste åren. Målsättningen är att det ska finnas minst en familjecentral i varje kommun. I samband med att beslut fattades under året om införande av det utökade hembesöksprogrammet *Växa Tryggt* för barnvårdscentraler och barnmorskemottagningar med start 2023, har ett avtal tecknats mellan Region Skåne och de skånska kommunerna avseende samverkan om insatser för att främja barn och ungas hälsa. Detta avtal rymmer inom ramen för *Vårdsamverkan Skåne*, där samverkansformererna *Växa Tryggt*, *Familjecentraler* och *Tidiga Samordnade insatser* kommer hanteras av den regionala samverkansgruppen för hälsa. En samsyn kring de olika samverkansformerna är nödvändig för att kunna främja, stödja och utveckla samverkansformerna på ett så strategiskt och effektivt sätt som möjligt. Mot denna bakgrund har även en gemensam stödstruktur med en samlad och hög kompetens skapats i nämnda samverkansfrågor från och med 2023.

- *Bedömningsfunktion för vissa psykiska tillstånd, i samverkan vårdcentral och specialistpsykiatri enligt Region Skånes modell, ska införas.*

En utredning avseende bedömningsfunktion för vissa psykiska tillstånd, med syfte att stärka förutsättningarna för patienten att få rätt psykiatrisk bedömning samt att behandling tillhandahålls på rätt vårdnivå, har genomförts under året. Region Skåne ingår i ett nationellt projekt för sömlös överföring av ärenden mellan vårdpersonal inom och mellan vårdenheter. För invånaren innebär det en väg in till hälso- och sjukvården och den första planerade etappen omfattar vårdcentralerna. I ett senare skede finns möjlighet för andra verksamheter såsom psykiatri att ansluta till systemet.

- För att skapa en flexibel vård med patienten i fokus ska möjliga former, som tar ett helhetsgrepp kring den mobila vården, utredas.

För att ta ett helhetsgrepp kring den mobila vården och skapa en flexibel vård med patienten i fokus har den mobila vården under 2022 utretts. Uppdraget har inneburit att ge förslag på samordning av existerande insatser såsom ambulanser, sjuktransporter, psykiatriambulanser och hemsjukvårdsbilar, samt att skala upp lokala projekt kring mobil vård i hemmet. Ett exempel på sådant är det mobila närsjukvårdsteamet i Landskrona, vilket innebär utveckling av en ny mellanvårdsform.

- Utreda och starta pilotverksamhet för ny vårdform där primärvården har det organisatoriska ansvaret för slutenvårdsplatser inom närsjukvård.

En mobil samverkande vårdform med vårdcentral, kommunal hälso- och sjukvård samt konsultstöd och särskilda vårdteam har identifierats som ett möjligt nytt arbetssätt för att dygnet runt tillgodose god och nära vård för de med störst vårdbehov. Ett pilotprojekt för att utveckla en mellanvårdsform med närsjukvårdsteam i samverkan med berörda parter pågår. Syftet är att kunna erbjuda en trygg, tydlig och tillgänglig vård för patienter i hemmet i stället för på sjukhus. Den geografiska avgränsningen för pilotprojektet är Landskrona kommun, men modellen som testas ska kunna användas i hela Skåne för ett jämlikt vårdutbud.

- En fördjupad översyn av den samlade prehospitäl vård i regionen ska genomföras.

Arbetet för en ändamålsenlig och systematiskt utförd mobil vård fortsätter. Som ett led i översynen som ska utgå befolkningens behov av ambulanssjukvård, tidigare erfarenheter av pilotprojekt med single responder och eventuella förändringar utifrån nivåstrukturering, har en kartläggning gjorts. Den visar på behov av samordning och ut-

FOTO: © JOHNER/SUSANNE KRONHOLM

veckling av prehospital och mobil vård på såväl kort som lång sikt där Region Skånes samlade resurser används för att på bästa sätt möta den enskilde patientens behov med rätt kompetens på rätt nivå.

- Specialiserad strokerehabilitering i hemmet ska bedrivas i samverkan med berörda vårdaktörer från såväl kommunal som regional verksamhet och med samordning i Vårdsamverkan Skåne.

Under året har utvecklingsarbeten för att hitta resurseffektiva arbetssätt fortgått i de regionala samverkansgrupperna för såväl rehabilitering som hjälpmedel. Uppstart av samverkansgrupp inom rehabilitering är påbörjad. Tidig understödd utskrivning från sjukhus till hemmet (*Early supported Discharge*, EDS) är ett arbetssätt med hög prioritet i Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård vid stroke. Arbetssättet innebär att patienter med lindrig till måttlig stroke efter akut sjukhusvård erbjuds rehabiliteringsinsatser i hemmet av multidisciplinärt stroke team från specialistvården. Verksamheten erbjuds idag på samtliga sjukhus i Region Skåne, men dess utbyggnad och omfattning varierar. Arbetssättet som ingår i det personcentrerade och sammanhållna vårdförloppet för stroke och TIA kom-

mer fortsatt införs under 2023, enligt nationell plan och regional implementeringsmodell inom ramen för kunskapsstyrningsorganisationen.

- Implementering av utvecklad baskologisk verksamhet.

Arbetet med utveckling av den baskologiska verksamheten i nära vård har under 2022 startat upp och ansluter patienter både i Ystad och Kristianstad. I Ystad i regi från sjukhuset och i Kristianstad inom ramen för avancerad sjukvård i hemmet (ASIH). Båda i samverkan med onkologin på Skånes universitetssjukhus (Sus). Syftet med pilotprojektet är att skapa en struktur för omhändertagande av patienter med komplikationer till onkologisk behandling och att andra medicinska behov för patienter med cancerbehandling säkerställs. Genom mobila sjukvårdsteam erbjuds vård i hemmet eller dess närmiljö i de fall då det medicinska tillståndet inte kräver slutenvårdens specialistvård. En väg in innebär en kontaktväg för cancerpatienter under behandling, dagtid som jourtid. Speciell hänsyn måste tas till samarbete med övriga mobila team, annan verksamhet inom Region Skåne och med andra vårdgivare. Patientenkäter redovisar höga betyg vad avser tillgänglighet och bemötande under den period patienterna varit kopplad till det mobila baskologiska teamet i Ystad. En samlad utvärdering kommer utföras under 2023.

Psykiatri i fokus

Psykiatri i Region Skåne ska arbeta för en jämlik, tillgänglig och säker vård med hög kvalitet samt en sammanhållen vårdkedja.

Ökad tillgänglighet till vård vid psykisk ohälsa

Tillgängligheten till förstabetesök inom 90 dagar inom vuxenpsykiatri är relativt god, men varierar mellan olika utförare. Läget är sämre avseende utredningar och målet nås inte. Upphandlingar för att öka tillgängligheten till psykiatrisk vård ha genomförts under året, vilket gett en delårseffekt 2022.

Upphandlingarna har resulterat i två mottagningar för neuropsykiatrisk utredning och behandling som öppnade i april samt en mottagning för öppenvårdspsykiatri i nordöstra Skåne som öppnade i november. En större effekt kan förhoppningsvis ses under 2023. Från 2022 finns krav att iKBT (internetbaserad kognitiv beteendeterapi) ska ingå i behandlingsutbudet på alla vårdcentraler. Samordningsbehovet av neuropsykiatriska utredningar inom vuxenpsykiatri uppgick till knappt 800 patienter, vilket är en ökning med 200 patienter jämfört med 2021.

- *Barn- och ungdomspsykiatri ska arbeta för att korta köerna – inget barn ska vänta mer än 30 dagar på besök, utredning eller behandling.*

Tillgängligheten till första kontakt, utredning och behandling inom barn- och ungdomspsykiatri har försämrats sedan föregående år. I december väntade 1 792 barn på utredning, detta är en stor ökning jämfört med redovisningen föregående år. Den påtagliga ökningen beror på förändrade registreringsrutiner. Barn- och ungdomspsykiatri bedriver ett processoriterat utvecklingsarbete med digitalisering, stegvisa behandlingsinsatser, och processer för effektivare flöde för att öka tillgängligheten till vård. Samordningen av neuropsykiatriska utredningar inom barn- och ungdomspsykiatri uppgick till knappt 3 400 patienter 2022, vilket är en ökning med knappt 1 100 patienter jämfört med 2021. Patienterna är samordnade till vårdgivare som har avtal med annan region, men där de privata vårdgivarna har mottagningar lokaliserade inom Skåne.

- *Kunskapen behöver öka och metoder förbättras i primärvården avseende diagnostik och behandling av psykisk ohälsa.*

Kompetensförstärkning i form av utbildningsinsatser och tillförda personalresurser inom området psykisk hälsa har genomförts på vårdcentraler i Region Skånes regi, bland annat avseende

motiverande samtal, kognitiv beteendeterapi (KBT), behandling vid posttraumatiskt stressyndrom (PTSD), kroppslig hälsa hos personer med psykisk ohälsa eller funktionsnedsättning samt första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA).

- *Psykisk ohälsa hos äldre ska motverkas och insatser för detta behöver utvecklas.*

Insatser för att implementera fler äldrepsykiatriteam inom verksamheten för psykiatri, habilitering och hjälpmedel har initierats under året genom inventering av förutsättningar och behov samt att personella resurser tillförts.

- *Arbetet med att förebygga suicid i enlighet med Region Skånes nollvision och Handlingsplan för suicidprevention 2018-2022 ska fortsätta samt samordning av det suicidpreventiva arbetet i Region Skåne.*

Arbetet med att förebygga suicid i enlighet med Region Skånes nollvision och nuvarande handlingsplan för suicidprevention är pågående samt en ny plan har beretts för beslut i mars 2023. Dödsfallsregistrets siffror över suicid under 2022 är ännu inte tillgängliga. Under 2021 sågs i Skåne, liksom i riket, en viss ökning av antalet suicid i jämförelse med 2020. Den skånska siffran för 2021 var dock i princip densamma som för 2019 och det är således för tidigt att tala om en trend. Ökningen mellan 2021 och 2020 sågs främst i åldersgrupperna över 30 år. Ett strukturerat samarbete för suicidprevention i primärvården pågår. En gemensam arbetsgrupp har utvecklat den webbaserade utbildningen Suicidprevention i svensk sjukvård (SPiSS) för att passa till en bredare målgrupp. Den nya versionen lanserades våren 2022 och i arbetet har anhörig- och brukarorganisationer deltagit. Framtagande av en antistigmakurs som tillägg till SPiSS-utbildningen pågår. Region Skåne har fortsatt att arrangera utbildningar för instruktörer och medhjälpare i programmet *Youth Aware of Mental Health* (YAM), vilket är ett skolbaserat pro-

gram som visat sig främja psykisk hälsa och minska suicidförsök bland skolelever. Vid årets slut hade 18 kommuner deltagit i YAM-utbildning och implementeringsstöd samt nätverks-träffar fortsätter.

- *Beroendevården behöver utvecklas så att vårdens aktiviteter blir en väl fungerande helhet ur individens perspektiv. Samverkan ska förbättras och struktureras mellan primärvård, specialiserad vård, kommunala insatser och andra berörda parter.*

Samverkan pågår mellan Region Skåne och Skånes kommuner inom området beroende. Aktiviteter kopplade till den statliga Samsjuklighetsutredningen har förberetts, bland annat genom workshops i samverkan. Oavsett om lagförändringar följer eller inte kommer arbetet att fortsätta under 2023 då utredningen pekar på gap som behöver åtgärdas även i befintlig organisation.

- *Den somatiska ohälsan hos personer med psykisk sjukdom ska särskilt uppmärksammas genom målinriktade insatser såsom ökad medvetenhet, kompetenshöjande insatser och samverkan inom berörda vårdnivåer.*

Ett stort antal rapporter under senare år visar att personer med svår psykisk sjukdom, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning har en sämre fysisk hälsa, kortare medellivslängd, sämre ekonomi, lägre sysselsättningsgrad och sämre upplevd livskvalitet jämfört med befolkningen som helhet och även jämfört med grupper med kroppslig sjukdom eller funktionsnedsättning. Vårdcentralerna har i uppdrag att genomföra hälsoundersökningar på personer med psykosjukdom, bipolär sjukdom, flerfunktionshinder eller utvecklingsstörning för att förebygga, tidigt identifiera och behandla somatisk ohälsa. Antalet registrerade hälsoundersökningar har ökat de senaste åren och 2022 genomfördes knappt 3 200 undersökningar, vilket kan jämföras med cirka 2 800 under 2019, och cirka 3 000 under 2020 och 2021).

Akutsjukvård

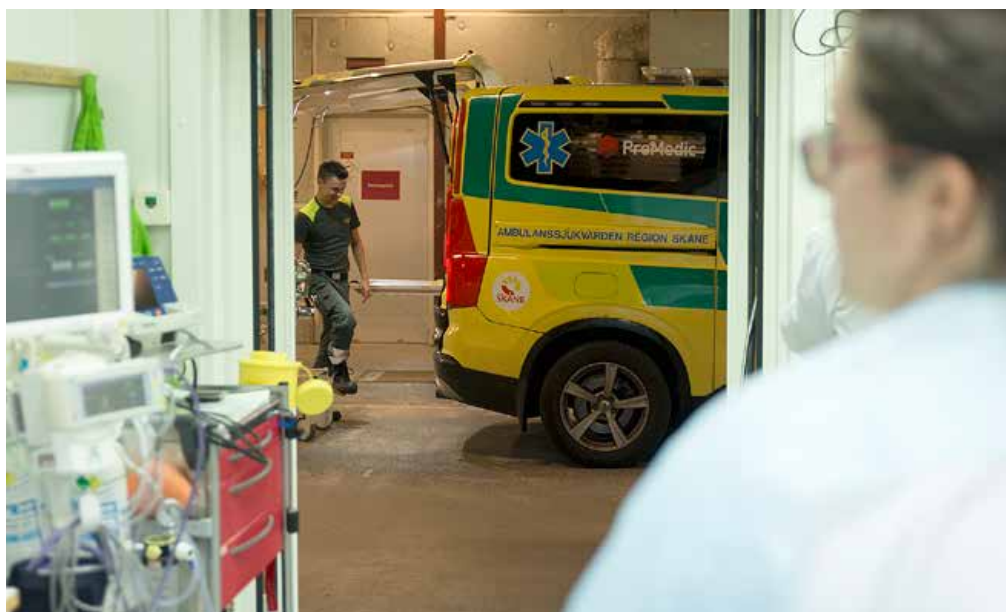
Arbetet med att öka tillgängligheten till akutsjukvården i Region Skåne fortsätter genom olika insatser bland annat inom samverkan, prehospital vård samt att skala upp lokala projekt kring mobil vård och sjukvård i hemmet.

- Effektivt omhändertagande av patienter som söker akutsjukvård.

Tillgängligheten på sjukhusens akutmottagningar är fortsatt försämrad. Delvis kan detta förklaras av det ansträngda vårdplatsläget i regionen samt det höga söktrycket till akutmottagningarna. Flera kvalitetsindikatorer avseende tillgängligheten inom akutsjukvård har utvecklats negativt under 2022 i jämförelse med 2021. Andelen patienter som väntar kortare än två timmar på inskrivning till vårdavdelning från akutmottagning har minskat från 47 till 41 procent och tillgängligheten till operation av höftfraktur inom 24 timmar har minskat från 58 till 49 procent. Andelen patienter som väntat mindre än en timme till första läkarbedömning på akutmottagningarna har dock varit oförändrad på 42 procent.

Tillgänglighetsmål för ambulanssjukvården sätts för insattiden (tiden från att ambulans tilldelas av SOS Alarm till att första resurs är framme vid händelsen) eftersom det är den del av förloppet som ambulanssjukvården kan påverka. Region Skånes mål är att insattiden mätt som mediantid för Skåne som helhet ska vara mindre än 12 minuter och detta mål uppfylldes 2022. Ett andra mål är att insattiden mätt som mediantid på kommunnivå inte får överskrida 18 minuter, vilket under 2022 klarades i alla kommuner utom Örkelunga där den var 20 minuter och 3 sekunder.

Region Skåne har också ett övergripande mål om att 90 procent av prio 1-uppdragen ska nås inom 20 minuter. Under 2022 var 88,7 procent av prio 1-uppdragen framme inom 20 minuter, när larmoperatörens tid inte räknas med, och skillnaden mot 2021 är marginell. Andelen som var framme inom 20 minuter, när även larmoperatörens

tid räknas med, var 74 procent, vilket än detta endast är en marginell skillnad mot föregående år. Värt att poängtera är att uppdragsvolymen för prio 1-ärenden steg från 86 025 (2021) till 90 006.

Det totala antalet ambulansuppdrag 2022 uppgick till 175 204, vilket innebär en ökning med 1,8 procent jämfört med året tidigare. Antalet uppdrag inom upphandlad ambulansverksamhet har också ökat under 2022 jämfört med föregående år. Vårdplatssituationen på sjukhusen har påverkat ambulanssjukvården. Påverkan beror inte bara på överflyttningar utan även på omdirigeringar till andra akutmottagningar på grund av för höga beläggningsgrader samt stängningar av sjukhus och psykiatriska akutmottagningar.

Tillgänglig cancervård

Standardiserade vårdförlopp tillsammans med lärdomar och andra insatser bidrar till att stärka och utveckla cancervården i Region Skåne.

- Implementera struktur som tjänar som remissmottagare för ett decentraliserat omhändertagande i specialistvården för personer med risk för ärftlig cancer samt sjukvårdsregional funktion med ansvar för informationsspridning, utbildning, kvalitetsregister och klinisk forskning inom området (B18).

Arbetet med att implementera en struktur för omhändertagande av personer med risk för ärftlig cancer inkluderande utvecklingsarbete som omfattar planering av lokaler och personal pågår. En arbetsgrupp har bildats, vars syfte är att skapa en struktur för koordinering och samordnat omhändertagande av personer med risk för ärftlig cancer. Denna struktur ska tjäna som mottagare av remisser för patienter som utretts vid den onkogenetiska mottagningen vid Klinisk genetik i Lund. Verksamhetsrepresentanter från övriga sjukhus finns utsedda som deltar i det regionala arbetet.

- Samlat remissansvar för personer som genomgått organiserad prostatacancer-testning och behöver fortsatt utredning.

I september 2019 startade Prostatacancercentrum Skåne sin verksamhet som en pilot. Organiserad prostatacancer-testning (OPT) är höggradigt automatiserad via ett digitalt kallelsesystem. Under 2022 erbjuds alla skånska män i åldrarna 50 och 56 år PSA-testning och målet är att nå alla män i åldrarna 50–68 år tills dess att screening förväntas bli rekommenderad av Socialstyrelsen i mitten av decenniet.

- Inrätta en onkologisk avdelning på Centralsjukhuset i Kristianstad.

Som ett led i att göra cancervården mer jämlik i hela regionen anställdes i januari 2022 de första sjuksköterskorna och undersköterskorna för att kunna etablera en onkologisk vårdavdelning på Centralsjukhuset i Kristianstad. Dock har vissa omständigheter gjort att avdelningen inledningsvis är en integrerad del, men det finns en plan för ny-start under 2023.

- Fortsatt utveckling av standardiserade vårdförlopp (SVF).

Utvecklingen av standardiserade vårdförlopp (SVF) ska bidra till en mer jämlik och effektiv vård samt ge ökad förutsägbarhet i vårdförloppet för patienten. Den nationella överenskommelsen om jämlik och effektiv cancervård med kortare väntetider inkluderar ekonomiska resurser utifrån aktuella villkor för att uppnå en utveckling i önskad riktning. Region Skåne uppfyllde samtliga villkor i överenskommelsen 2022 som exempelvis ha infört min vårdplan cancer via 1177 (MVP) och inklusionsmålet, som innebär att 70 procent av nya cancerfall inom aktuella diagnoser ska utredas i ett standardiserat vårdförlopp.

Patientprocesser och SVF inom cancerförloppen vid sjukhusen i Skåne är väl etablerade remittering för utredning enligt SVF ökar stadigt (se tabell) samtidigt som andelen startade behandlingar (SB) minskar vilket får tolkas som att färre får en malign diagnos efter utredning. Majoriteten av de som inte startar behandling får misstanken om cancer avskriven men det finns även andra anledningar till att behandling inte startar, till exempel att vissa patienter av olika skäl väljer att inte gå vidare med behandling.

I Skåne diagnosticerades under 2022 cirka 8 500 patienter med malign sjukdom. Av dessa har drygt en tredjedel utretts inom rekommenderad ledtid vilket är något lägre än pandemiåren 2020 och 2021. Variationen inom förloppen är stora, både vad avser ledtidsuppfyll-

Antal patienter som utretts inom SVF och antal patienter som startat behandling (SB) för cancer efter SVF-utredning

Antal patienter	2022	2021	2020	2019
Standardiserade vårdförlopp (SVF)	22 163	20 775	18 100	19 336
Startade behandlingar (SB), antal	6 202	6 303	6 503	7 005
Startade behandlingar (SB), procent	28,0 %	30,3 %	35,9 %	36,2 %

Källa: Sammanställning av data 2023-01-26 från cancercentrum.se

else och antalet patienter som startar behandling (se tabell nedan). Det finns påverkande faktorer inom flera delar av sjukvården där kompetens- och personella resurser periodvis sviktar. Brist på operationssjuksköterskor, bemannade slutenvårdsplatser, koloskopitrymme och nyckelkompetens inom bild- och funktion och strålbehandling på-

verkar i olika delar ett utrednings- och behandlingsförlopp. Samtidigt är datumet inte alltid det viktigaste för patienten, utan att hen får en tid i handen och vet vad som händer i nästa steg, i det arbetet har införandet av SVF haft stor betydelse för vårdens organisation av utredning med patienten i centrum.

EU-kommissionen har publicerat en

Sammanställning över samtliga vårdförlopp¹

Antal patienter utredda inom ledtidsmål och antal dagar för utredning i medel- och mediantid

Standardiserat vårdförlopp (SVF)	Inom mål	Utom mål	Totalt	Andel (mål 80%)	Medel dagar	Median dagar
Totalt	1 805	4 783	6 588	27%	63,2	49,0
Akut myeloisk/lymfatisk leukemi	35	5	40	88%	4,4	1,0
Analancer	13	31	44	30%	66,6	53,5
Bröstcancer	302	896	1 198	25%	45,6	42,0
Buksarkom	6	20	26	23%	71,7	66,5
Cancer i bukspottkörteln	35	122	157	22%	53,7	47,5
Cancer i gallblåsa/gallgång	4	19	23	17%	49,5	48,0
Cancer i urinblåsa och urinvägar	21	436	457	5%	73,5	70,0
Hjärntumörer	35	64	99	35%	70,4	53,0
Hudmelanom	395	331	726	54%	40,5	29,0
Huvud-halscancer	96	147	243	40%	44,9	39,0
Levercancer	13	55	68	19%	67,4	61,0
Livmoderhalscancer	9	62	71	13%	53,3	45,0
Livmoderkroppscancer	56	128	184	30%	45,1	41,0
Lungcancer	63	452	515	12%	80,6	71,0
Maligna lymfom/KLL	134	118	252	53%	34,7	28,0
Matstrups- och magsäckscancer	67	112	179	37%	39,3	39,0
Myelom	45	36	81	56%	20,2	16,0
Neuroendokrina buktumörer	3	6	9	33%	66,3	77,0
Njurcancer	31	171	202	15%	76,0	71,0
Peniscancer	11	19	30	37%	51,5	42,0
Prostatacancer	111	623	734	15%	131,6	115,0
Skelett- och mjukdelssarkom	20	12	32	63%	37,6	31,5
Sköldkörtelcancer	10	90	100	10%	53,7	45,0
Testikelcancer	10	34	44	23%	46,4	43,0
Tjock- och ändtarmscancer	227	646	873	26%	67,3	56,0
Vulvacancer	4	36	40	10%	60,6	53,0
Äggstockscancer	49	112	161	30%	35,1	29,0
Cancer med okänd primärtumör	9	10	19	47%	-	-

1. Observera att alla SVF har olika antal dagar för utredning inom ledtid.

FOTO © EMIL LANGVAD

FOTO © EMIL LANGVAD

jämförande studie där man konstaterar att Sverige har en positiv utveckling inom cancer vården, bland annat är dödligheten i cancer bland de lägsta i Europa. Detta tyder på hög medicinsk kvalitet och väletablerade strukturer när vården är tillgänglig vilket tillsammans med att Skånes universitetssjukhus (Sus) nyligen uppnådda ackreditering som Cancer Comprehensive Center (CCC) ger värdefull motivation i fortsatt arbete med de utmaningar som finns i kompetensförsörjning och tillgänglighet.

Kontinuerligt arbete med ledtidsmål och kvalitet

Pågående arbete inkluderar kvalitets-säkring av registrering med nätverk för registrerande koordinatörer, utbildningsinsatser och jämförelser nationellt. Det finns också en samordningsutmaning som är en av de faktorer som spelar in när flera verksamheter ska arrangera tider i anslutning till varandra. Ett strukturerat arbete med lokala och regionala patientprocessmöten där den multidisciplinära-/multiprofessionella samarbetsformen kan identifiera verktyg för de lokala utmaningarna i att hålla samman utrednings- och behandlingsförloppet. Inom ramen för ett samarbete för bättre vård i Södra sjuk-

vårdsregionen har ett delprojekt med kliniska distansmöten slutförts i november 2022. Detta sammanfaller med det arbete för ett jämlikt och transparent resurseffektivt arbetssätt som initierats i en regional arbetsgrupp för genomlysning och uppdatering med fokus på multidisciplinära konferenser.

Patienter nöjda med cancer vården – Lite bättre hela tiden

Alla patienter som utreds enligt SVF får via register en enkät skickad till sig för utvärdering. Det rör sig om en PREM-enkät (*Patient Reported Experience Measures*) som syftar till att mäta patientens upplevelse av och tillfredsställelse med vården. Patienternas helhetsintryck av sin kontakt med vården får bedömas som gott och för Skåne var det 86 procent av samtliga svarande nationellt har uppgett att de fått sitt aktuella behov av vård tillgodosatt, i jämförelse med rikets 87 procent. Dock skiljer det sig mellan de som mottagit ett cancerbesked (90 procent i Skåne, 92 procent i riket,) och de som visat sig inte ha cancer (82 procent i Skåne och i riket).¹

1. **Läs mer:** Patienternas upplevelser av standardiserade vårdförlopp (SVF) <https://cancercentrum.se/samverkan/vara-uppdrag/statistik/svf-statistik/patienternas-upplevelser/>

Tillgänglig hälso- och sjukvård

Det goda tillgänglighetsarbetet i Region Skåne har påverkats till följd av covid-19 men arbetet fortsätter att utvecklas utifrån att ingen patient ska behöva vänta orimligt länge på den vårdinsats som behövs.

- Följsamhet till vårdgarantin.

Tillgängligheten till sjukvård, i termer av väntetider, har även under 2022 påverkats av pandemin. Målnivåerna avseende följsamhet till vårdgarantin nås inte och läget är mest utmanande avseende operation och åtgärd. En fortsatt hög infektionssmittspridning under årets början och slut innebar kraftigt ökad belastning på det akuta vårdplatsflödet samtidigt som sjukfrånvaron bland medarbetare var hög. Flera akut-mottagningar har periodvis varit hårt belastade och sjukhusledningarna har beslutat om stabs/förstärkningsläge för att hantera situationen. Pandemin har på detta sätt lett till undanträngningseffekter och till temporära uppehåll av planerade slutenvårdsåtgärder.

Målnivåer avseende följsamhet till vårdgarantin uppgår till 95 procent för både primärvård och specialistvårdsnivå. Specialistvården (exkluderat barn- och ungdomspsykiatri som har eget

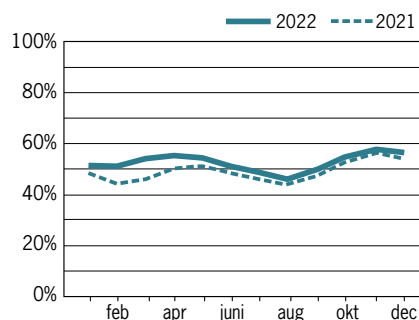
mål) följs upp på andelen väntande till första besök alternativt väntande till operation/åtgärd inom 90 dagar från beslut om remiss eller beslut om operation. Andelen väntande till första besök var cirka 69 procent 2022, men på grund av ändringar i rapportering är möjligheterna till jämförelser med tidigare år begränsade.

En jämförelse som i stället baseras på de indikatorer som ingår i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) överenskomelse med regeringen om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2022, vilka utslutande bygger på automatiskt rapporterade väntetider, indikerar dock följande:

- att tillgängligheten till första besök i specialiserad vård i egenregi försämrades något under 2022 jämfört med 2021,
- att tillgängligheten till operation/åtgärd i egenregi förbättrades något under samma period, och
- att tillgängligheten till primärvården som helhet, oavsett driftform, var i princip oförändrad.

För operation/åtgärd är det möjligt att jämföra med 2021 (se diagram nedan). Utslaget på helårsbasis var andelen väntande inom 90 dagar till operation/åtgärd drygt 52 procent för 2022, vilket är en förbättring mot 2021 med cirka tre procentenheter.

Andel väntande inom 90 dagar (operation/åtgärd)

Enligt manuellt inrapporterade väntetidsdata. Källa: Qlikview Tillgänglighet Skåne Övergripande > VIV manuell historik

Behovet av vård ökar. Detta kan delvis förklaras av att patienter som avstått från att söka vård under pandemin nu gör det. En annan förklaring är att antalet invånare i regionen ökar, samt att andelen äldre växer. Inflödet av vårdbegäran (remiss och egen vårdbegäran) ökade med ungefär fyra procent jämfört med 2021 och antalet vårdåtaganden, vilka inleds efter att en medicinsk bedömning av vårdbegäran gjorts, ökade med drygt tre procent. De områden som uppvisar störst ökning i antal vårdåtaganden är öron-näsa-hals, ortopedi och koloskopi.

Patienter som löper risk att inte kunna tas emot inom vårdgarantins tidsgräns erbjuds om möjligt vård hos en annan vårdgivare via Region Skånes nätverk för tillgänglighetskoordinatorer i en process som kallas samordning. Antalet samordningar av vårdgaranti-patienter inom specialistvården ökade kraftigt under 2022 (51 500) jämfört med 2021 (43 400). De vårdområde med störst behov av samordning för besök var öron-näsa-hals, hud, ögon och urologi medan störst samordningsbehov för operation/åtgärd fanns inom koloskopi, neuropsykiatri, gastroskopi och knäplastik. Koloskopi och neuropsykiatri stod för hälften av de samordningarna som skett inom operation/åtgärd. Under 2022 har även privata vårdgivare med vilka Region Skåne har vårdavtal haft ett ökat behov av samordning jämfört med 2021.

• Utveckling av akut ortopedisk verksamhet.

I Ystad har sjukhuset haft ett utökat ortopediuppdrag som omfattar handleds-, arm- och fotledsoperationer. En annan del i det utökade ortopediuppdraget avser akuta höftfrakturer som kom i gång i slutet av året, när den nya dygnsambulansen i Trelleborg startade upp i november. Bemanningssvårigheter har medfört en lägre tillgång på operationssalar, vilket haft till följd att den genomsnittliga produktionen blivit något lägre än planerat.

• Förstärkt profilering av planerad ortopedi.

Sjukhusen i Hässleholm, Helsingborg och Trelleborg har i uppdrag att förstärka profileringen gällande planerad ortopedi. Den förstärkta profileringen i Hässleholm med utökade volymer för ledplastikoperationer startade 2020 och under 2021 och 2022 har uppdraget utökats. Förutsättningarna med störningar på grund av covid-19, vårdplastbrist och kompetensförsörjning på operation har dock haft en negativ inverkan på möjligheten att genomföra uppdraget under 2022.

• Förstärkt profilering av urologisk cancerkirurgi genom utökning från två till tre noder.

Tidigare har Skånes universitetssjukvård (Sus) samt Helsingborgs lasarett stått för stora delar av regionens urologiska cancervård. Urologiverksamheten på Centralsjukhuset i Kristianstad (CSK) har arbetat med att förbättra de långa väntetiderna till operation och under året har sjukhuset fått en förstärkt profilering avseende urologisk cancerkirurgi. Som en del i den utvecklingen har en operationsrobot placerats på sjukhuset och under hösten skedde uppstart av operationer i robot. Därmed kan även patienter med så kallade mellanrisk prostatacancer opereras på CSK och under hösten 2022 arbetades även för införandet av njurcancerkirurgi.

• Inrätta verksamhet för patienter i behov av behandling med ryggmärgsstimulering vid svåra lokaliserade smärttillstånd samt att, inom 2 år, utveckla verksamheten till en sjukvårdsregional funktion med ansvar för att utreda, behandla och följa upp samtliga patienter i södra sjukvårdsregionen.

Införande av ryggmärgsstimulering vid Skånes universitetssjukvård (Sus) beslutades formellt hösten 2021 och är en flytt från Centralsjukhuset i Kristianstad (CSK). Under våren 2022 startade förberedelserna med dialog och utbildning av personal. De första patienterna

FOTO: © MONKY MEDIA

FOTO: © EMIL LANGVAD

remitterades till den nya verksamheten senare delen av hösten 2022. Uppbyggnaden av verksamheten planeras ske successivt och i samverkan under kommande år.

• Öka tillgänglighet till specialistvård avseende besök samt operation/åtgärd.

Arbetet med att få en ökad tillgänglighet till specialistvården står på flera ben och under året har såväl uppdrag till sjukvården i egen regi som avtal med privata vårdgivare utökats inom områden som operationer/åtgärder inom bland annat koloskopi, ortopedi, gynekologi och allmän kirurg. Andra åtgärder som genomförts för att korta väntetiderna till specialistvården är olika typer av kösatsningar och insatser för ökad kvalitetssäkring av väntelistor samt arbetet med samordning av vårdgarantipatienter till annan vårdgivare med kortare väntetid har intensifierats och samordningarna ökat i volym.

• Gravida och födande kvinnor ska uppleva tillgänglig, trygg och sammanhållen vård.

Tre av fem sjukhus uppfyller målet att minst 95 procent föder på självvald förlossningsklinik. 96 procent av kvinnorna i Region Skåne föder på vald förlossningsavdelning under 2022. Den

största orsaken till att kvinnor hänvisas till annan förlossningsavdelning är att antalet förlossningsrum inte räcker till. Kontinuerliga förbättringsarbeten pågår med att optimera vårdprocesserna så att fler förlossningsrum frigörs snabbare.

Andelen bristningar vid förlossning i Region Skåne har minskat och det pågår ett omfattande förbättringsarbete på samtliga förlossningskliniker i Skåne för att uppnå målet med att minska antalet bristningar under förlossning. Bristningar förekommer i olika grader med olika besvär och för de bristningar som i nuläget mäts har Region Skåne 2022 ett bättre resultat än genomsnittet för riket. Ett nytt arbetssätt har införts med kollegialt stöd av barnmorska under sista delen av förlossning som en metod att minska allvarliga bristningar. Utbildningsinsatser inom området har erbjudits barnmorskor inom mödrahälsovården

Andelen dödfödda barn i Region Skåne har minskat per 1 000 från 4,5 under 2018 till under 3,0 för 2022. De regionala riktlinjerna gällande riskgraviditeter inklusive graviditeter i vecka 41 har medfört en påtaglig ökning av andelen inducerade förlossningar i Skåne 2018–2022, dock ingen ökning mellan 2021 och 2022.

Pilotprojektet sammanhållen och teambaserad vårdkedja i förlossningsvården, planeras med start under 2023

vid en eller två kvinnokliniker i Region Skåne under förutsättning att aktuella beslut fattas. Målgruppen för enheten ska vara gravida med förlossningsrädsla, uttalad oro och ångest samt gravida som inte talar svenska eller engelska och får sitt första barn i Sverige. Införandet av den för Skåne nya vårdformen *BB hemma* i Malmö och Helsingborg har lett till att fler kvinnor kan erbjudas ett nytt alternativ till eftervård efter förlossning. Vårdformen, som innebär att nyblivna mammor får besök i hemmet av barnmorska under veckan efter förlossning, har visat på goda erfarenheter och en hög patientnöjdhet. Fler *BB hemma*-verksamheter planeras starta upp och i Lund och Kristianstad pågår arbete för att detta ska bli möjligt. I enlighet med prioriterade områden inom ramen för den statliga överenskommelsen kring kvinnors hälsa och förlossningsvården har insatser genomförts för att stärka eftervården. I förfrågningsunderlaget för barnmorskemottagningar i Hälsoval Skåne 2022 infördes en tidig telefonkontakt alternativt digital kontakt med barnmorskan på barnmorskemottagningen. Kontakten ska ske inom 14 dagar efter förlossningen och syftar till att fänga upp eventuella fysiska och/eller psykiska symtom och på så vis kunna erbjuda nyförlösta extra stöd när behov framkommer.

Barnmorskemottagning är en viktig arena för att främja goda levnadsvanor och identifiera behov av förebyggande insatser före, under och efter graviditet. Hälsosamma levnadsvanor under graviditet ska främjas och andelen gravida kvinnor som röker under graviditet ska minska. Andelen gravida som slutat röka i graviditetsvecka 32 i jämförelse med inskrivning är något förbättrat, från 40 procent 2021 till 42 procent 2022. Amningens betydelse för folkhälsan är väldokumenterad och har betydande goda hälsoeffekter för kvinnan och barnet på både kort och lång sikt. I Region Skåne behöver andelen barn i Skåne som helmmas vid sex månader öka. Senaste tillgängliga data för födda 2019 och 2020 visar att andelen barn som ammas helt eller delvis vid 6 månaders ålder var omkring 60 procent. Ett digitalt amningsstöd, via *Stöd och Behandlingsplattformen (SOB)*, riktat till blivande och nyblivna föräldrar har tagits fram under 2022. En pilot av programmet planeras till maj 2023 för slutlig implementering i samtliga verksamheter med start hösten 2023.

Tandvård

Det ska finnas en god och jämlik tandvård i hela Skåne och samverkan mellan olika aktörer ska fortsatt utvecklas.

- *Öka samverkan med olika aktörer för att förbättra tandhälsan hos barn och unga, beroende, äldre samt sköra personer med funktionsnedsättning.*

Under 2022 har arbetet fortsatt för att skapa en mer jämlik tandhälsa. Tandvården i Region Skåne fortsätter sitt arbete för att vara en aktiv del i den nationella kunskapsstyrningen. Genom kunskapsstyrningen genomarbetas vårdprogram för att bland annat skapa en mer jämlik tandhälsa och säkerställa att bästa möjliga vård vid varje patientmöte oavsett vårdgivare. Arbetet syftar även till att säkerställa en mer jämlik bedömning vid tandregleringsbehandlingar, så att de med störst vårdbehov får vård. För att säkerställa att personer med omfattande och varaktigt omvårdningsbehov ska få sina behov av tand-

FOTO: © FOLKTANDVÅRDEN SKÅNE AB

vård tillgodosedda på lika villkor i hela Skåne har under 2022 har en ny utbildning skapats för kommunal personal. Detta i syfte att tydliggöra regelverk och ansvarsområden inom den uppsökande verksamheten.

Ur ett geografiskt tillgänglighetsperspektiv finns det vårdgivare i alla Skånes kommuner med avtal eller överenskommelse om att utföra regionalt finansierad tandvård. Fler patienter har under 2022 fått vård inom flera delar av den regionalt finansierade tandvården, som bland annat omfattar vuxna patienter med särskilda behov. Under året har även narkostandvården i Skåne utvecklats och fler utbudspunkter har skapats, varav två på sjukhus och ett utanför sjukhusets lokaler. Dessutom har fler narkostider har tilldelats tandvården och detta har i sin tur lett till minskade väntetider för både barn och vuxna patienter. Odontologisk forskning Region Skåne (OFRS) har fortsatt sitt arbete för att i ett långsiktigt perspektiv stärka den orala hälsan i Skåne.

Tvårprofessionella insatser för att förbättra tandhälsan

En enkätundersökning är genomförd i syfte att belysa samverkan mellan tandvården och barnavårdscentralerna. Detta gjordes dels för att följa upp förfrågningsunderlag, dels för att få ett

underlag för framtida hälsofrämjande insatser. Under året har insatser genomförts för att förbättra den tvårprofessionella samverkan mellan tandvården och hälso- och sjukvårdens operationskliniker i vårdkedjan kring tandvårdspatienter som sövs för behandling i generell anestesi. Utbildningsinsatser har fortsatt under 2022 för att stärka kunskapen om tandvårdsstöden hos relevanta och berörda delar inom hälso- och sjukvården.

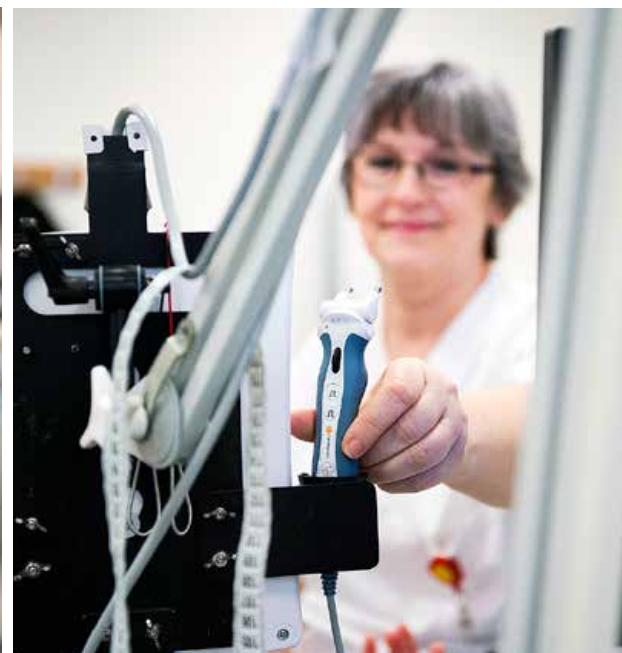
Fortsatt arbete med avtal och regelverk

Region Skåne har fortsatt sitt arbete med att tydliggöra kraven i förfrågningsunderlagen för tandvården för barn och unga vuxna för både allmän och specialiserad tandvård. Bland annat har regelverket ortodonti för barn och unga vuxna 0–23 år reviderats, tillgänglighetsanpassats och tydliggjorts. Upphandling av den uppsökande verksamheten inom de regionala tandvårdsstöden för vuxna med särskilda behov har gjorts klart under 2022. Ett nytt avtal har tecknats och kommer gälla från juli 2023. Regelverket för Region Skånes tandvårdsstöd för vuxna med särskilda behov har reviderats, tillgänglighetsanpassats och fått en förenklad struktur. En ny modell är framtagen gällande heljouren inom tandvården för 2023 där Folktandvården nu har uppdraget för hela Skåne. Arbetet för att ta fram ett nytt avtal med Malmö universitet har påbörjats under 2022. En ny administrativ rutin har tagits fram för specialiseringstjänstgöring för tandläkare (ST-tjänster), bland annat för att säkerställa progression i utbildningen.

En hållbar utveckling i hela Skåne

Nationell högspecialiserad vård

Det pågår ett proaktivt arbete i Region Skåne i syfte att skapa förutsättningar för regional och högspecialiserad vård tillsammans med aktivt arbete med profilering och nivåstrukturering. Inom forskningen förs resultaten tillbaka till Region Skånes patienter i form av nya förbättrade metoder och behandlingar, läkemedel och teknik.

• Den kliniska forskningen ska öka

Region Skåne är Skånes näst största forskningsaktör efter Lunds universitet och bedriver omfattande klinisk forskning inom hälso- och sjukvården. Ett mycket gott exempel på egen forskning som implementerats i verksamheten under 2022, handlar om CAR T-celler som visat sig vara en framgångsrik behandling vid spridd tumörsjukdom. Skånes universitetssjukhus (Sus) har tagit en ledande roll i behandling med CAR T-celler och 50 procent av dessa behandlingar i Sverige genomförs på Sus. Fler exempel på hur forskning har integrerats i Region Skånes hälso- och sjukvård under 2022:

- Utvärdering av de riktade hälsosamtalen som införs nu på alla vårdcentraler i Skåne.
- Implementering av gentestning för förbättrad diagnostik av cancer, inklusive gentestning av alla barn med cancer.
- Studier om hur internetbaserad kognitiv beteendeterapi bäst integreras i vårdkedjan för unga med ångestsyndrom.

Starka forsknings- och innovationsmiljöer är centrala för utveckling av framtidens vård. Byggnationen av ett kliniskt utvecklingscentrum för avancerade terapier och medicinska produkter som cell- och genterapier (ATMP) påbörjades vid Sus under året. Centrumet förväntas stå klart sommaren 2024. Tillgång till biobankar är viktig för mycket av den forskning som bedrivs inom Region Skåne. Under året har flera åtgärder tagits för att förkorta handläggningstider för biobanksansökningar.

• Ta fram en strategisk inriktning för Region Skånes fortsatta arbete med nationell högspecialiserad vård och utveckling av universitetssjukvården i Skåne.

Att bibehålla och utveckla nuvarande uppdrag inom rikssjukvård och nationell högspecialiserad vård (NHV) samt att få möjlighet att ta ansvar för nya uppdrag är avgörande för att behålla och ytterligare utveckla spetskompetens till förmån för patienterna, för att möjliggöra ledande forskning och för att vara konkurrenskraftigt som universitetssjukhus nationellt och internationellt. Målet är att ta fram en strategisk inriktning för Region Skånes

fortsatta arbete med nationell högspecialiserad vård och utveckling av universitetssjukvården i Skåne, vilket kommer att arbetas fram under 2023.

• Region Skåne ska vara ledande i nationell högspecialiserad vård.

Nivåstrukturering och profilering av sjukhusens uppdrag sker för att på bästa sätt använda befintlig kapacitet samt förbättra kvalitet, tillgänglighet och patientsäkerhet. För att nå största effekt av denna profilering måste hela vårdkedjan, från diagnostik till efterbehandling, fungera optimalt. En stark klinisk forskning inom området är en styrka och som exempel kan nämnas att Skånes universitetssjukhus i Lund har fyra uppdrag inom nationell högspecialiserad vård för all komplex hjärtkirurgi, på såväl vuxna som barn. Ett unikt resultat under 2022 var att ingen patient avled efter hjärt- och lungtransplantationer, trots att antalet transplantationer ökat kraftigt de senaste åren, framför allt transplantation av hjärtan.

Sedan tidigare har Region Skåne tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård (NHV) inom 13 områden. Under 2022 har Socialstyrelsen beslutat om tilldelning av nationell högspe-

Tilldelning av nationell högspecialiserad vård (NHV) 2022

Vårdområde	Ansökningsfas	Beslut	Start	Huvudansvar
Huvud- och halsparagangliom	Tillstånd NHV	22-03-09	22-10-01	Sus
Livmoderhalscancer	Avslag NHV	22-03-09	22-10-01	Sus
Neuroendokrina tumörer i buken och avancerade binjuretumörer	Tillstånd NHV	22-03-09	23-04-01	Sus
Neuromuskulära sjukdomar	Tillstånd NHV vissa vuxna	22-03-09	23-04-01	Sus
Kroniska lungsjukdomar hos barn	Tillstånd NHV	22-05-18	23-07-01	Sus
Osteogenesis imperfecta (OI)	Avstätt söka NHV	22-05-18	23-01-01	Sus
Prematuritetsretinopati (ROP)	Tillstånd NHV	22-05-18	23-01-01	Sus
Självskaдебeteende	Tillstånd NHV	22-05-18	23-01-01	PHH
Stamcellstransplantation vid systemisk skleros	Tillstånd NHV	22-05-18	23-01-01	Sus
Åtstörningar	Tillstånd NHV vuxna	22-05-18	23-12-01	PHH
HIPEC	Tillstånd NHV	22-12-14	23-01-01	Sus
Isolerad hyperterm perfusion	Avstätt söka NHV	22-12-14	23-01-01	Sus
Testikelcancer	Avstätt söka NHV	22-12-14	23-01-01	Sus
Vulvacancer	Tillstånd NHV	22-12-14	23-01-01	Sus

PHH = förvaltning psykiatri, habilitering och hjälpmedel

cialiserad vård inom 14 nya områden (se tabell) och Region Skåne har under 2022 tilldelats ytterligare tio uppdrag inom ramen för nationell högspecialiserad vård, vilket innebär att Region Skåne innehar totalt 23 tilldelningar.

Skånes universitetssjukhus (Sus) är ett universitetssjukhus för hela Södra sjukvårdsregionen. Samverkan mellan regionerna Skåne, Blekinge, Halland och Kronoberg är viktig för att vidareutveckla den specialiserade sjukvården och för att uppnå den sjukvårdsregionala och regionala nivåstrukturer som är nödvändig när Sus erhåller allt fler tillstånd inom nationell högspecialiserad vård. Samverkan inom Södra sjukvårdsregionen sker bland annat inom ramen för *Samarbete för bättre vård* där 31 olika områden har eller är under genomlysning i delprojekt i syfte att förbättra vården genom att utveckla samarbetet mellan regionerna. Syftet är att stärka profileringen, underlätta utbildning och kompetensförsörjning samt bidra till ökad tillgänglighet.

Digitalisering

Utvecklingen av digitala verktyg som ska bidra till ökad kvalitet, tillgänglighet, säkerhet och effektivitet pågår kontinuerligt i Region Skåne.

• *Digitala tjänster ska fortsatt utvecklas och införas i hälso- och sjukvården och goda erfarenheter, avseende användningen av e-tjänsterna på 1177.se och digital vård under pandemin, ska tillvaratas.*

Region Skåne har som mål att digitala tjänster fortsatt ska utvecklas och införas i hälso- och sjukvården och goda erfarenheter, avseende användningen av e-tjänsterna på 1177.se och digital vård under pandemin, ska tillvaratas. Pandemin hade en stor påverkan på användandet av regionens digitala tjänster och nyttjandet av tjänsterna ökade. Digitala tjänster ska fortsätta utvecklas och införas i hälso- och sjukvården. Många olika initiativ med olika status pågår och antalet digitaliseringsprojekt har ökat kraftigt under 2022. Samtidigt gör ett högt patienttryck det tidvis utmanande att få till den tid som krävs för att införa och implementera digitala system och hjälpmedel. Skånes Digitala Vårdssystem (SDV) utgör en genomgripande förändring för skånsk hälso- och sjukvård och ska enligt plan börja införas 2025.

Införandet av digitala kallelser har fortsatt under året. Andelen kallelser som enbart skickas digitalt har ökat från 16 procent i december 2021 till 28 procent i december 2022.

Användningen av plattformen för *Stöd- och Behandling* (SoB), som tillhandahålls av Inera² och ger vårdgivare möjlighet att erbjuda stöd, behandlingar och utbildningar till invånare på ett säkert sätt via webben, har under 2022 ökat med nästan 100 procent. Anledningen är dels att införandet av iKBT (internetbaserad kognitiv beteendeterapi) på alla vårdcentraler inom Hälsovalet har slutförts under året, dels införandet av Min vårdplan cancer via 1177 som påbörjats och kommer att fortsätta under 2023. De stöd- och behandlingsprogram som finns på plattformen kan användas fristående men också som ett komplement till fysiska behandlingar i syfte att uppnå bättre behandlingsresultat, och det finns program såväl med som utan behandlerstöd.

Teledermatologi, vilket innebär att vårdcentraler får möjlighet att via ett säkert digitalt system skicka bilder på misstänkt malignt melanom till hudläkare, har i nuläget införts på cirka 150 vårdcentraler i regionen och införande på resterade vårdcentraler är planerat till våren 2023. Genom detta kortas tiden mellan upptäckt och bedömning och införandet väntas bland annat också leda till att antalet kirurgiska ingrepp som utförs i onödan minskar. Samma digitala teknik för bildöverföring kan också användas vid bedömning av svårsläta sår. Under 2022 startade ett pilotprojekt i primärvården inom vilken särskilt utbildade sårkon-sulter stöttade ordinarie personal vid bedömning av svårsläta sår. En förstudie av möjligheten att införa arbetssättet på alla vårdcentraler inom hälsovalet kommer inledas våren 2023.

Uppföljning av insyn i verksamhet som utförs av privata utförare

Hälso- och sjukvårdsnämnden har, med utgångspunkt från hälso- och sjukvårdslag och kommunallag samt vad som synliggörs i reglemente och program med mål och riktlinjer för sådana angelägenheter som utförs av privata utförare, bland annat ansvar för upp-

2. Inera är kommunernas och regionernas digitaliseringsbolag med uppdrag att utveckla välfärden.

följning av upphandlade hälso- och sjukvårdstjänster.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar årligen om en upphandlingsplan för hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Nämnden beslutar även om villkor i förfrågningsunderlag för upphandling i enlighet med lagen om valfrihetssystem (LOV).

Ingångna avtal enligt LOU och LOV följs upp för att säkerställa att verksamheter fullgör upphandlat uppdrag och målpåföljelse för vad krav och avtal stipulerar samt att verksamheter lever upp till gällande lagar, regelverk och regionala beslut, etcetera, i syfte att säkerställa en kvalitativ och säker vård. Löpande uppföljning görs dels månadsvis genom kontroll av produktion och

ekonomi, dels utifrån en årlig plan för uppföljningar. Inför uppföljningar tas utfallsdata fram, så som statistik avseende produktion och ekonomi, kvalitetsindikatorer som tillgänglighet och patientsäkerhet samt utfall av bland annat läkemedelsförskrivning, miljökrav samt patient- och brukarenkäter. Rapporter från patientnämnden och/eller tillsyn från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) beaktas. Vid uppföljningen upprättas mötesanteckningar vilka återkopplas till leverantör samt sparas i respektive leverantörs handlingar.

Vidare görs en fördjupad uppföljning på tematisk grund, där bland annat samtliga leverantörer för en given tidsram ska inkomma med svar på särskilda frågeställningar. Uppföljning görs även på förekommen anledning, utifrån

Vårdproduktion och vårdkonsumtion

Tabellen Vårdproduktion nedan visar hur mycket vård som har utförts i Region Skåne under 2022. Det innefattar all vård, oavsett om patienterna är folkbokförda i Skåne eller inte.

Tabellen Vårdkonsumtion på nästa sida visar hur mycket vård personer folkbokförda i Skåne har konsumerat under 2022, både inom och utanför Skåne.

Vårdproduktion

Miljoner kronor	2021			2022			FÖRÄNDRING %		
	Egen regi	Annan regi	TOTALT	Egen regi	Annan regi	TOTALT	Egen regi	Annan regi	TOTALT
SKÅNES FOLKMÄNGD			1 402 425			1 414 324			0,8%
SOMATISK VÅRD									
Vårdtillfällen	163 671	7 335	171 006	156 200	8 438	164 638	-5%	15%	-4%
– varav Avancerad sjukvård i hemmet	3 355		3 355	3 252		3 252	-3%		-3%
Vård dagar	846 798	22 888	869 686	828 347	24 907	853 254	-2%	9%	-2%
– varav Avancerad sjukvård i hemmet	116 982		116 982	118 176		118 176	1%		1%
Läkarbesök	1 262 396	490 171	1 752 567	1 303 607	474 239	1 777 846	3%	-3%	1%
Övriga besök	935 950	174 159	1 110 109	850 810	185 000	1 035 810	-9%	6%	-7%
Kvalificerade distanskontakter	366 604	21 345	387 949	318 776	28 981	347 757	-13%	36%	-10%
Antal mixpoäng	157 123	51 337	208 460	157 922	51 997	209 919	1%	1%	1%
PSYKIATRISK VÅRD									
Vårdtillfällen	10 979		10 979	11 299		11 299	3%		3%
Vård dagar	147 266		147 266	151 625		151 625	3%		3%
Läkarbesök	89 500	58 712	148 212	91 223	57 568	148 791	2%	-2%	0%
Övriga besök	365 291	198 597	563 888	384 150	188 248	572 398	5%	-5%	2%
Kvalificerade distanskontakter	202 268	11 946	214 214	171 098	14 813	185 911	-15%	24%	-13%
Antal mixpoäng	49 162	12 053	61 215	49 349	12 731	62 080	0%	6%	1%
PRIMÄRVÅRD									
Läkarbesök	892 763	819 138	1 711 901	872 110	807 276	1 679 386	-2%	-1%	-2%
Övriga besök	1 958 532	2 290 325	4 248 857	1 778 755	2 217 698	3 996 453	-9%	-3%	-6%
Kvalificerade distanskontakter	2 666 703	1 858 970	4 525 673	2 566 622	1 852 469	4 419 091	-4%	0%	-2%
Antal mixpoäng	126 215	158 024	284 239	122 476	164 291	286 767	-3%	4%	1%
HABILITERING									
Läkarbesök	3 024		3 024	3 346		3 346	11%		11%
Övriga besök	85 768		85 768	100 421		100 421	17%		17%
Kvalificerade distanskontakter	84 946		84 946	58 910		58 910	-31%		-31%

Vårdkonsumtion

Miljoner kronor	2021			2022			FÖRÄNDRING %		
	Egen regi	Annan regi	TOTALT	Egen regi	Annan regi	TOTALT	Egen regi	Annan regi	TOTALT
SKÅNES FOLKMÄNGD			1 402 425			1 414 324			0,8%
SOMATISK VÅRD									
Vårdtillfällen	141 717	5 884	147 601	136 431	6 793	143 224	-4%	15%	-3%
– varav Avancerad sjukvård i hemmet	3 355		3 355	3 252		3 252	-3%		-3%
Vård dagar	809 989	17 601	827 590	791 345	19 451	810 796	-2%	11%	-2%
– varav Avancerad sjukvård i hemmet	116 982		116 982	118 176		118 176	1%		1%
Läkarbesök	1 136 692	475 814	1 612 506	1 179 773	459 177	1 638 950	4%	-3%	2%
Övriga besök	902 975	172 032	1 075 007	819 352	181 976	1 001 328	-9%	6%	-7%
Kvalificerade distanskontakter	354 041	18 680	372 721	307 071	25 931	333 002	-13%	39%	-11%
PSYKIATRISK VÅRD									
Vårdtillfällen	10 344		10 344	10 628		10 628	3%		3%
Vård dagar	142 811		142 811	146 290		146 290	2%		2%
Läkarbesök	78 777	56 337	135 114	80 277	54 452	134 729	2%	-3%	0%
Övriga besök	357 066	183 664	540 730	374 887	173 210	548 097	5%	-6%	1%
Kvalificerade distanskontakter	198 397	11 333	209 730	167 515	14 086	181 601	-16%	24%	-13%
PRIMÄRVÅRD									
Läkarbesök	878 873	805 771	1 684 644	855 873	793 994	1 649 867	-3%	-1%	-2%
Övriga besök	1 929 497	2 257 541	4 187 038	1 748 483	2 185 688	3 934 171	-9%	-3%	-6%
Kvalificerade distanskontakter	2 635 790	1 833 918	4 469 708	2 537 000	1 828 049	4 365 049	-4%	0%	-2%
HABILITERING									
Läkarbesök	2 948		2 948	3 268		3 268	11%		11%
Övriga besök	84 254		84 254	98 843		98 843	17%		17%
Kvalificerade distanskontakter	83 784		83 784	58 078		58 078	-31%		-31%
VÅRD I ANDRA REGIONER¹									
Vårdtillfällen	2 298	375	2 673	723	103	826	-69%	-73%	-69%
Vård dagar	15 098	1 400	16 498	4 852	312	5 164	-68%	-78%	-69%
Öppen vård ²	39 916	293 355	333 271	14 953	150 130	165 083	-63%	-49%	-50%

1. Uppgifter om vård i andra regioner är inte komplett för 2022 till följd av byte av system.

2. Inklusive digitala vårdkontakter

inrapporterade eller vid uppföljning uppmärksammade avvikelser samt vid tips/anmälningar eller kontakter från till exempel patientnämnden eller IVO. Fördjupad uppföljning kan även komma att göras vid större förändring hos leverantören som till exempel omorganisation eller försämrat kreditbetyg.

Om avvikelser upptäcks vidtas åtgärder utifrån avvikelsernas karaktär, avtalsformuleringar och avtalsform, med mera. Vid val av åtgärder finns flera perspektiv att beakta, framför allt patientsäkerhet och medicinskt behov men även regionens ansvar för upprätthållande av en god ekonomisk hushållning.

De åtgärder som kan vidtas görs vanligen succesivt genom upptrappning av sanktioner vilka avgörs i särskild ordning och i varje enskilt fall. Till exempel kan begäran skickas till leverantör att inom given tid inkomma med handlingsplan för åtgärd av avvikelser. Leverantören kan även utkrävas på ett vite, ett på förhand bestämt belopp alternativt en procentsats av fast ersättning. Vidare kan leverantören få krav på att återbetala belopp som utbetalats utöver vad som skulle lämnats i ersättning samt att ersättning kan hållas inne i fall där leverantören inte utfört uppdraget i enlighet med avtalet. Skadestånd är också en påföljd som kan

aktualiseras om leverantören bryter mot förpliktelserna i avtalet. Ytterst kan det, då väsentliga avtalsbrott föreligger, bli fråga om uppsägning av avtalet eller hävning av avtal, vilket innebär att avtalet sägs upp med omedelbar verkan.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Hälsa- och sjukvårdssektorn redovisar ett sammanlagt resultat på -961 miljoner kronor, vilket är 669 miljoner kronor sämre än samma period föregående år och utfallet är även 999 miljoner kronor sämre än budget. I resultatet ingår all offentligt finansierad vård, såväl privat som offentlig drift. Covid-19-pandemin har fortsatt påverka sektorn med högre kostnader för att öka och upprätthålla kapacitet att ta hand om fler svårt sjuka patienter. Framst i form av ökade kostnader för bemanning, sjuklöner och även en del för provtagning, utrustning och material. Regionbidraget till hälso- och sjukvårdssektorn har ökat med 2 181 miljoner kronor jämfört med 2021. Volymerna för externt såld vård ligger i nivå med föregående år och genererar intäkter framför allt för Skånes universitetssjukhus (Sus). De totala kostnaderna överskrider budget med 1 381 miljoner kronor vilket motsvarar 3,0 procent.

Personalkostnaderna, som enbart avser vård i egen regi och utgör knappt 50 procent av de totala kostnaderna, överskrider budget med 1,1 procent och är en ökning med 2,4 procent mot föregående år. Kostnaderna för inhyrd personal har ökat med knappt 14,8 procent jämfört med 2021.

Köp av verksamhet och tjänster har ökat med 4,2 procent jämfört med föregående år och överskrider budget med 891,5 miljoner kronor. Den främsta orsaken är köpta vårdtjänster från privata vårdutförare och framför allt upphandlade avtal kopplat till samordning av vårdgarantipatienter. Detta då verksamheten i egen regi inte har kunnat ge-

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2021 Utfall	2022 Utfall	2022 Plan	Avvikelse utfall-budget
Regionbidrag	39 897,8	42 078,5	42 078,5	0,0
Patient/trafikantavgifter	438,9	470,3	464,5	5,8
Försäljning av verksamhet, varor och tjänster	2 478,1	2 494,6	2 489,3	5,3
Övriga intäkter och bidrag, inkl statsbidrag	2 778,3	1 620,3	1 296,4	323,8
Verksamhetens intäkter	45 593,2	46 663,6	46 328,8	334,9
Personalkostnader	-21 932,9	-22 473,2	-22 237,6	-235,7
Kostnader för inhyrd personal	-446,0	-523,6	-300,0	-223,7
Köp av verksamhet, material och tjänster	-11 427,0	-11 924,7	-11 033,2	-891,5
Läkemedel	-5 621,1	-5 953,7	-6 105,4	151,8
Övriga kostnader och bidrag	-5 968,8	-6 280,7	-6 098,6	-182,1
Verksamhetens kostnader	-45 395,8	-47 156,1	-45 774,9	-1 381,2
Kapitalkostnader	-453,6	-449,8	-491,0	41,3
Finansnetto	-39,7	-20,6	-26,4	5,8
RESULTAT	-292,9	-961,6	37,5	-999,1

nomföra planerade besök och åtgärder, till stor del på grund av pandemin, men också då köp från andra regioner har ökat avsevärt.

Utfallet för läkemedelskostnader är 5,6 procent högre än föregående år, men 2,5 procent bättre i förhållande till årets budget. Den positiva budgetavvikelsen beror på svårighet att prognostisera läkemedelsrabatter. För läkemedelsförmånen (läkemedel på recept) understiger den skånska kostnaden det specialdestinerade statsbidrag som betalas ut till Region Skåne. Skåne ligger nu bland de tre regioner som har lägst förmånskostnad för läkemedel per invånare.

Omställningen med anledning av covid-19 har inneburit undanträngningseffekt i form av uppskjuten vård. Detta har inneburit att resurser behövt allokeras för att möjliggöra återhämtning till ett normalt läge och det har medfört ökade kostnader under hösten.

Läs mer i följande verksamhetsberättelser för 2022:

- Hälsa- och sjukvårdsnämnden
- Primärvårdsnämnden
- Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden
- Sjukhusstyrelse Sus
- Sjukhusstyrelse Trelleborg
- Sjukhusstyrelse Ystad
- Sjukhusstyrelse Helsingborg
- Sjukhusstyrelse Ängelholm
- Sjukhusstyrelse Kristianstad
- Sjukhusstyrelse Hässleholm
- Sjukhusstyrelse Landskrona

FOTO © SKÅNETRAFIKEN/LARS DAREBERG

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiknämnden ansvarar för planering och genomförande av regional kollektivtrafik som följer av att Region Skåne är regional kollektivtrafikmyndighet enligt lag. Busstrafik, tågtrafik samt serviceresor utförs av Skånetrafiken genom entreprenörer som upphandlas i konkurrens. Region Skåne ansvarar för Öresundstågstrafiken över bron genom ett avtal med danska Trafikministeriet och det finns en samverkan mellan sex sydsvenska regioner. I 26 av Skånes kommuner ansvarar Region Skåne för färdtjänsten samt för sjukresorna i hela Skåne. Efter ett par synnerligen besvärliga år med pandemin och ändrade resvanor börjar den skånska kollektivtrafiken närma sig tidigare normala nivåer. Resandet har ökat i alla trafikslag och andelen kollektiva resor ökar återigen och är på god väg att återta de resandenivåer som fanns innan pandemin.

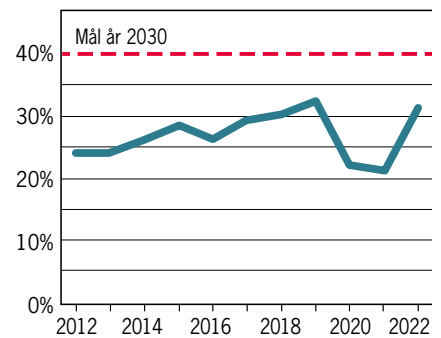
Bättre liv och hälsa för fler Andelen motorburna resor

- **Fördubbla andelen resor av alla motorburna resor till 40 procent år 2030.**

Resandet har successivt återhämtat sig och för 2022 uppgick marknadsandelen av de motorburna resorna till 31 procent, relaterat till aktuellt mål som var 32 procent. Det långsiktiga målet är att nå 40 procent marknadsandel till år 2030. Med marknadsandel avses det totala antalet kollektiva resor delat på det totala antalet motoriserade resor och mäts genom den nationella undersökningen Kollektivtrafikbarometern som bransch- och intresseorganisationen Svensk Kollektivtrafik står bakom. Den högsta marknadsandelen under 2022 finns i åldersgruppen 15–19 år och sjunker sedan successivt med stigande ålder. Marknadsandelen är högre bland kvinnor än bland män och uppgår till 56 procent för gruppen kvinnor respektive 44 procent för gruppen män.

Kollektivtrafikens marknadsandelar

Gäller allmänheten

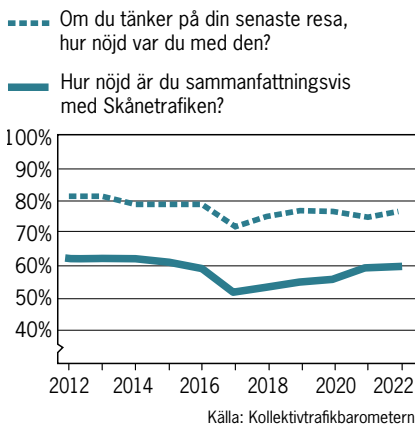
Källa: Kollektivtrafikbarometern

Nöjda resenärer

- **8 av 10 resenärer ska vara nöjda med Skånetrafiken 2025 enligt Nöjd kundindex (NKI).**

Under 2022 var 60 procent av kunderna nöjda med Skånetrafiken, vilket är i nivå med föregående år men något lägre än målet för 2022 som var 62 procent. Det som påverkar kundnöjdheten

Kundnöjdhet

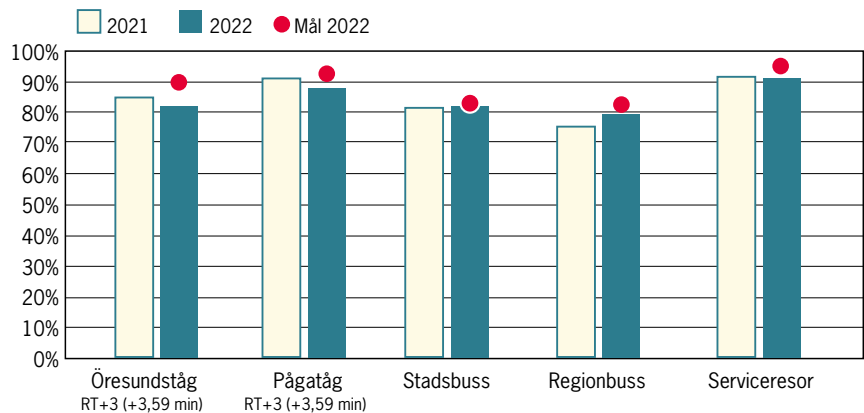
mest är att kunna lita på att komma fram i tid när man reser med Skånetrafiken och den frågan har också varit den viktigaste för våra resenärer under flera år. Resenärerna ger ett relativt lågt betyg på frågan, vilket indikerar att det bör vara ett högt prioriterat område även fortsättningsvis. När det gäller den senaste resan är kunderna mer nöjda och för 2022 är 76 procent av kunderna nöjda. Det långsiktiga målet är att 80 procent av kunderna ska vara nöjda med Skånetrafiken år 2025.

Nöjdheten hos våra kunder som reser färdtjänst och sjukresor har ökat jämfört med föregående år och uppgick 2022 till 90 procent (mål 95 procent). Resultatet påverkas av resandeökning och förarbrist som inverkar på kvaliteten och leverans till kund. Det har genomförts initiativ för att säkerställa att leverantörer arbetar aktivt med att begränsa påverkan av förarbrist samt med att förbättra arbetsmiljön för förare. Exempelvis genom revisioner med fokus på arbetstider, raster och löner.

Tillgänglighet och kvalitet Punktligheten ska vara hög och resenärerna ska komma fram i tid

Ett viktigt delmål inom kollektivtrafiken är att punktligheten ska vara hög och resenärerna ska komma fram i tid. Under 2022 har punktligheten för både Pågatåg och Öresundståg minskat jämfört med 2021. Punktligheten för all tågtrafik har minskat i hela landet. På Södra stambanan har kanalpunktligheten varit nere på cirka 60 procent,

Punktlighet

vilket har påverkat Pågatågen och Öresundstågen. Det är tre områden som gjort att punktligheten minskat, fel på infrastrukturen, obehöriga i spår samt prioriteringar av Trafikverkets driftledningscentraler. Under året har noterats att Skånetrafikens tåg prioriteras ner framför sena långväga tåg. Trafikverket har också haft svårt att leda tågtrafiken under året. Årets sista veckor var extra utmanande. Som en konsekvens av Trafikverkets byte av planeringssystem, gjordes inga omländningar av tåg i händelse av störning i trafiken. Det medförde till ett ökat antal hel- och delinställda tåg och försämrade punktlighet. Skånetrafiken har under lång tid arbetat och bekostat förbättringar i fordon och infrastruktur.

Punktligheten för stadsbusstrafiken 2022 är på samma nivå som 2021 medan punktligheten för regionbusstrafiken har ökat. Detta trots en stor ökning av antal resande jämfört med 2021. Ökningen har uppnåtts bland annat genom samverkan med kommuner, trafikföretag och interna avdelningar. En god busspunktighet kräver många fungerande komponenter, där grunden är en god framkomlighet från väghållare, vilket sätter förutsättningarna för en attraktiv tidtabell- och körtid när man planerar busstrafiken. Även en väl genomförd omplanering när trafiken inte kan köras på ordinarie sträcka, samt aktiva trafikföretag vid oplanerade händelser gör stor skillnad.

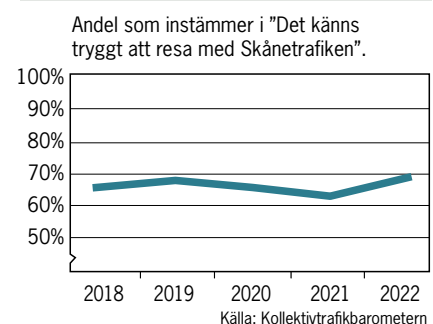
Punktligheten för serviceresor har minskat med en procentenhet jämfört

med 2021 och uppnår inte målsättningen om 96 procent. Det är en nedåtgående trend vilket främst bedöms bero på ett ökat resande i kombination med minskad tillgång till fordon delvis beroende på förarbrist. Det har framkommit signaler under året om att förare upplever arbetsituationen mer stressig än tidigare och att det är svårt att hinna med sina köruppdrag.

Det ska kännas tryggt att resa med Skånetrafiken

Ett annat viktigt delmål inom kollektivtrafiken är att det ska kännas tryggt att resa med Skånetrafiken. På frågan uppgav 69 procent av kunderna att de upplevde ett tryggt resande. Tryggheten försämrades signifikant under pandemiåren 2020 och 2021 men förbättrades under 2022. Den upplevda tryggheten är lägre för kvinnor jämfört med män. Pilotprojektet trygghetslinjen är utvärderad och avslutad den 31 december 2022, baserat på en låg efterfrågan.

Trygghet

Kundernas upplevda trygghet vid sjuk- eller färdtjänstresa är 2 procent lägre än föregående år. Tryggheten vid servicesesor gick upp under pandemin och har sen återgått till samma nivå som tidigare. Ensamåkning bedöms vara en bidragande orsak till att känslan av trygghet ökade under pandemin. När pandemin var över och samåkning infördes igen har det skapat oro hos vissa kunder. Rädsla för pandemin kvarstår fortfarande hos en del kunder och det ger en minskad upplevelse av trygghet. Den upplevt stressiga situationen med förarbrist kan också påverka känslan av trygghet.

Nya kvalitetsincitament har tagits fram, där tryggheten kommer vara en av flera parametrar som läggs till grund för möjlighet till förhöjd ersättning i kommande avtal. Målsättningen är att medvetandegöra leverantörer och förare om vad som driver kundens känsla av trygghet och anpassa beteende efter det. Behov finns att fördjupa analysen av vad kunders upplevelse av trygghet baseras på och vad som driver tryggheten vid en servicesesa. Det pågår ett övergripande arbete inom Skånetrafiken kring kundernas trygghet och utifrån det arbetet kommer en gemensam definition av trygghet att tas fram.

Resenärerna ska få information om störningar (förseningar och oplanerade stopp) inom 5 minuter

Kundledningenscentralens möjligheter att informera inom 5 minuter från inträffad störning är direkt påverkad av hur snabbt informationen kommer in från trafikföretagen. Det interna målet är därför satt till 2 minuter från det att information om störningen kommit verksamheten tillkänna.

Öka den geografiska tillgängligheten för kollektivt resande på landsbygden

De pilotprojekt som sjösatts gällande flexibel landsbygdstrafik, så kallade plusresor och flexibla nattstopp ska fortsätta och utvecklas för att stärka landsbygdstrafiken och att öka tryggheten inom resandet. Särskilt med anledning av att resandet kommer återgå till en mer nor-

mal nivå efter pandemin. Kollektivtrafiknämnden har gett i uppdrag att inleda en ny pilot för plusresor med start i december 2023.

Uppföljning av insyn i verksamhet som utförs av privata utförare

Inför varje upphandling där en landstingskommunal angelägenhet överläts för genomförande till privat utförare, sker ett gediget arbete med att utforma kravställning och avtalsvillkor utifrån juridiska och affärsrättsliga aspekter. Krav som inte går att följa upp eller som det inte avses genomföra uppföljning på, justeras eller stryks från kravställningen. Processen för framtagning av upphandlingsdokumentation tillser att rätt krav, med rätt nivåer och rätt syften ställs på utföraren och att det finns en plan och organisation för att hantera konsekvenserna av kravställningen. Skånetrafiken har en strukturerad organisation och ett väl utvecklat arbetssätt för att arbeta med uppföljning av avtal för privata utförare. Arbetssätt och processer kring uppföljning skiljer sig något mellan de olika affärsområdena, men med gemensam nämnare att det sker en systematisk uppföljning avseende krav, avvikelser och förbättringsåtgärder i nära samverkan med leverantörerna.

Tåg

Upphandlade avtal med trafikföretagen är normalt utformade med incitament och viten som ska styra mot en god leverans till kund. Parametrar som styr incitamenten är till exempel ökat resande och bra bemötande till kund. De delar som styrs med viten är till exempel inställda turer och bristande störningshantering. Vid avvikelser från uppsatta mål arbetas det fram handlingsplaner för att styra uppdragen mot målen. Löpande uppföljning av avtalet sker i flertalet forum och i affärsledningar. Organisation i partnersamverkan säkerställer en god leverans utifrån uppsatta mål. För att verifiera kundernas nöjdhet utförs det löpande kundmätningar ombord på tågen. Resultaten analyseras noga för att kunna sätta in

FOTO © SKÅNETRAFIKEN/LARS DAREBERG

rätt aktiviteter vilka ska leda till bättre kundnöjdhet. Kundmätningarna ligger till grund för de incitament som finns i avtalen.

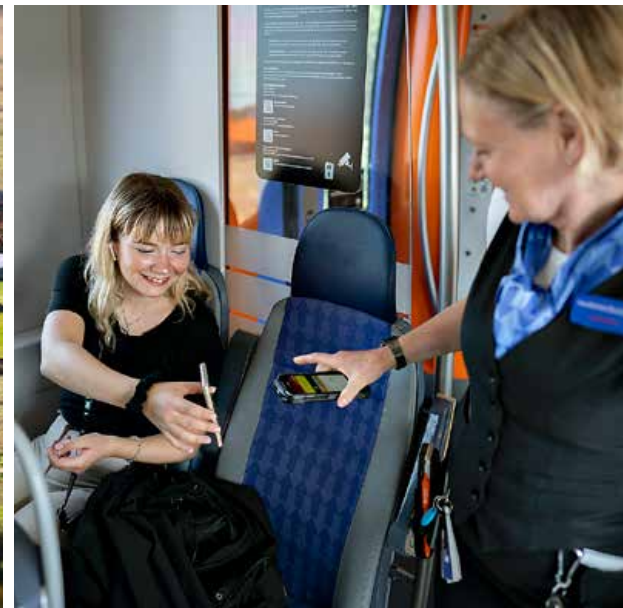
Buss

I trafikavtal grundas uppföljningen på mål, nyckeltal och beskrivning av genomförda aktiviteter. Utöver detta finns det flera incitament och viten som till exempel reglerar nivån av utförd trafik och punktlighet. Produktionsnyckeltal och övriga mål och aktiviteter analyseras i månatliga uppföljningsmöten inom ramen för respektive trafikavtal. I det fall avvikelser konstateras i den löpande uppföljningen upprättas handlingsplaner och aktiviteter som stäms av i samband med möten med trafikföretagen. Utöver uppföljningsmöten träffas avtalsansvariga i särskilda avtalsmöten för att stämma av mer principiella frågor och övergripande aktiviteter. Dessutom sker leveransmöten varje vecka för att agera på eventuella större trender åt fel håll. Externa kundundersökningar ombord på bussar genomförs. Kundernas bedömning av leveransen inom olika kvalitetsområden avgör om de fastställda kvalitetsmålen har uppnåtts, och även detta genererar bonus eller vite till trafikföretaget.

FOTO © JOHNER/HANS BERGGREN

FOTO © SKÅNETRAFIKEN/LARS DAREBERG

Serviceresor

Avtalen med trafikleverantörer är utformade med incitament och viten som ska styra mot hög kvalitet i leverans. Bonus är en parameter som styr mot punktlighet och viten styr beteende och kvalitet. Utöver ekonomiska styrmedel arbetas aktivt med partnersamverkan. Verksamheten gör löpande avtalsuppföljning samt har kontinuerligt avstämningsmöten med samtliga leverantörer varje kvartal. Vid dessa möten följs verksamheten och samarbetet upp och aktuella frågeställningar diskuteras för att hitta lösningar i samråd. Genomgång av resultat och relevanta nyckeltal. Vid dessa tillfällen går även avvikelser och kundärenden igenom. Utöver den löpande uppföljningen genomförs dessutom hållbarhetsrevisioner varje år. Det är en kontrollfunktion men syftet är också att skapa ett lärande vilket är ett arbetssätt som gagnar både kund, huvudman och avtalspart.

En hållbar utveckling i hela Skåne Antalet resor med Skånetrafiken ska öka

Det totala antalet resor med Skånetrafiken har ökat. Antal resor för 2022 uppgår till cirka 146 511 000 resor och har jämfört med 2021 ökat med 48 procent (mål öka med 44 procent jämfört med 2021).

Antalet resor med Skånetrafikens tåg 2022 ökade med 59,4 procent, jämfört med föregående år. Målet om 41 miljoner resor uppnåddes med god marginal (45,7 miljoner resor). Ökningen har varit speciellt stor över Öresundsbron på grund av att tidigare pandemirelaterade restriktioner har upphört. Antal resor med buss ökade med 43,9 procent vilket i stort är lika med målsättningen för året (44 procent). Antalet serviceresor 2022 har ökat med totalt cirka 10 procent jämfört med 2021. Antalet sjukresor har ökat med 2,5 procent och antalet färdtjänstresor har ökat med cirka 20 procent.

Färdtjänstresorna är tillbaka på samma nivå som före pandemin. Bland färdtjänstresenärer äldre än 65 år är det en relativt stor andel som inte har kommit tillbaka ännu varför det kan förväntas ytterligare en resandeökning när även dessa resenärer återvänder.

Det är en fortsatt resandeökning även på sjukresor och det är kopplat till vårdgarantin. Vården aviserar om fortsatt ökat behov av resor vilket även innebär att resandet utanför Skåne också kommer att öka.

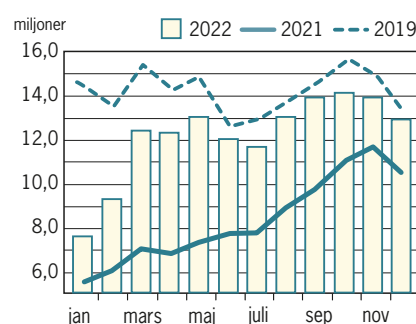
Utveckla verksamheten mot nya moderna lösningar

Region Skåne behöver fortsätta utveckla verksamheten mot nya moderna lösningar som är anpassade utifrån nya behov så att ett effektivt och hållbart transportsystem uppnås och en långsiktig hållbarhet säkras. Verksamheten utforskar eller utvecklar nya lösningar för landsbygden, tillgänglighet i staden, kombinerad mobilitet, trafikplanering och beställning. Kollektivtrafiknämnden och Skånetrafiken har löpande under 2022 utvärderat alternativa finansieringslösningar för att ytterligare öka trafikutbudet.

Klimatutsläppen från den allmänna kollektivtrafiken ska ha minskat med minst 20 procent år 2025, jämfört med 2018 års nivå

Kollektivtrafiken genererar som all trafik klimatutsläpp (CO₂-utsläpp) som bidrar till klimatförändringar och global uppvärmning. Under både 2020 och

Totalt antal resor med Skånetrafiken

2021 har resandet med den allmänna kollektivtrafiken och personkilometrarna minskat jämfört med 2019. Detta på grund av coronapandemin. Under 2021 släppte den allmänna kollektivtrafiken ut tolv gram koldioxid per personkilometer. En förbättring jämfört med 2020 där utsläppet låg på 13 gram per personkilometer men sämre än utsläppsnivån 2019, innan coronapandemin som då låg på sju gram per personkilometer.

De faktiska koldioxidutsläppen från trafiken däremot har, tack vare omställning till förnybara drivmedel och införande av förnybar elbusstrafik, minskat under många år. 2019 låg trafikens sammanlagda koldioxidutsläpp på 23 400 ton och utsläppen mätt per körd kilometer på 192 gram. 2021 minskade koldioxidutsläppen till 21 600 ton och 190 gram per körd kilometer.

Hittills under 2022 har resandet ökat igen, samtidigt som det stora införandet av elbussar i bland annat Malmö stadsbusstrafik och i delen av regionbusstrafiken kommer att slå igenom i siffrorna fullt ut. Därför förväntas både de faktiska klimatutsläppen och utsläppen mätt per personkilometer minska under 2022 jämfört med 2021. Hur stor minskningen kommer att bli är svårt att säga. Skånetrafikens trafikföretag har enligt avtal på sig fram till januari 2023 att rapportera in bränslesiffror och kilometer för helåret 2022. Därefter kvalitetsgranskar Skånetrafiken siffrorna med hjälp av intyg från bränsleleverantörer och beräknar klimatutsläppen.

För mer information om hållbarhetsarbete, se Skånetrafikens hållbarhetsredovisning.³

Ekonomiskt resultat och utveckling

Kollektivtrafiknämndens resultat för 2022 uppgick till +58 miljoner kronor. På intäktssidan var budget satt till 6 724 miljoner kronor och utfallet blev 7 172 miljoner kronor (inklusive vidarefakturerings) vilket är 448 miljoner kronor bättre än budget. Regionbidraget upp-

3. **Läs mer:** Skånetrafikens hållbarhetsredovisning https://www.skandetrafiken.se/globalassets/dokumentbank/miljo/skanetrafiken_hallbarhetsredovisning_2021_tg.pdf

FOTO: © SKÅNETRAFIKEN

gick till 3 530 miljoner kronor och övriga intäkter i form av biljettintäkter, specialdestinerade statsbidrag samt övriga intäkter uppgick till 3 641 miljoner kronor.

Biljettintäkterna har tillsammans med resandet, sedan restriktionerna hävdes den 9 februari 2022, ökat successivt under året. Budgeterade biljettintäkter var 2 547 miljoner kronor och utfallet blev 2 756 miljoner kronor vilket är 209 miljoner kronor mer än budget. Framförallt är det högre intäkter kopplat till enkelbiljetter inom Skåne samt över sundet till Danmark som låg till grund för det högre utfallet. I budget för 2022 fanns det med en post på 160 miljoner kronor som gällde ersättning för lägre

biljettintäkter för covid-19 under första halvåret 2022. Detta statsbidrag blev 168 miljoner kronor.

På kostnadssidan budgeterades 6 724 miljoner kronor. Utfallet under 2022 uppgick till 7 114 miljoner kronor (inklusive vidarefakturerings) vilket är 390 miljoner kronor mer än budget. Trafikkostnader för 2022 var budgeterat till 5 095 miljoner kronor och utfallet blev 5 422 miljoner kronor. För busstrafiken beror de ökade kostnaderna främst på index samt högre fordonskostnader. För tågtrafiken beror de ökade kostnaderna på högre priser för drivmotorström samt nya avtal. Personalkostnaderna budgeterades till 353 miljoner kronor och utfallet blev 306 miljoner kronor. De största anledningarna till det låga utfallet har att göra med rekryteringar som inte blivit av samt utbildningar som inte genomförts under året. Avskrivningar för 2022 uppgick till 502 miljoner kronor vilket var 41 miljoner kronor lägre än budget. Anledningen var att de tre sista spåravnarna togs emot först i augusti samt att vissa investeringar i fordonsteknik skjutits framåt i tiden.

Läs mer i:

- Kollektivtrafiknämndens verksamhetsberättelse 2022

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2021 Utfall	2022 Utfall	2022 Plan	Avvikelse utfall-budget
Regionbidrag	3 355,7	3 530,4	3 530,4	0,0
Biljett- och försäljningsintäkter	2 114,5	3 003,1	2 933,4	69,7
Försäljning av varor och tjänster	175,9	217,0	62,4	154,7
Specialdestinerade statsbidrag	488,9	168,0	160,0	8,0
Övriga intäkter	218,5	253,3	37,4	215,8
Verksamhetens intäkter	6 353,6	7 171,8	6 723,6	448,1
Personalkostnader	-288,7	-310,4	-353,0	42,4
Köp av verksamhet	-4 675,9	-5 463,4	-5 136,5	-326,9
Material och tjänster	-0,2	-0,4	-0,3	-0,1
Fastighetskostnader	-60,6	-74,4	-61,5	-12,9
Lämnade bidrag	-10,2	-9,1	-18,0	8,9
Övriga omkostnader	-630,6	-755,2	-611,4	-143,8
Verksamhetens kostnader	-5 666,3	-6 612,9	-6 180,5	-432,4
Kapitalkostnader	-515,7	-501,4	-543,1	41,7
RESULTAT	171,5	57,5	0,0	57,5

MALMÖ OPERA PÅ LASTBIL – DET STORA OVÄSENDET. FOTO © JONAS PERSSON

Kulturverksamhet

Region Skåne, via kulturnämnden, bedriver ett utvecklingsarbete där flera insatser samspelar för att nå resultat och effekter. Region Skåne finansierar kulturverksamhet dels genom verksamhetsstöd, dels genom projektstöd. Vidare drivs utvecklingsarbete tillsammans med kulturaktörer, kommuner och andra politikområden. Samarbete och samverkan sker också med akademi och statliga myndigheter. Verksamhetsåret 2022 har varit ett år med särskilt fokus på nystart för kulturlivet. Pandemin påverkade kulturlivet på många och djupgående sätt, men gav också lärdomar och initiativ som är viktiga för det fortsatta kulturpolitiska utvecklingsarbetet.

Bättre liv och hälsa för fler

- En mångfald av kulturuttryck och berättelser

Ett rikt konst- och kulturliv för alla i Skåne förutsätter en långsiktig, hållbar och bred finansiering. Kulturverksam-

heter med stöd från Region Skåne ingår i en kulturell infrastruktur, ett ekosystem som också kräver ett samspel mellan institutioner och fria kulturaktörer. Region Skånes förstärkning av såväl verksamhetsstöd som projektstöd kunde därför ge förutsättningar för både nystart och utveckling; särskilda satsningar gjordes också inom litteratur och cirkus. Verksamhetsstöd fördelades till 99 kulturverksamheter inom olika konst- och kulturområden som tillsammans bidrar till ett rikt och dynamiskt kulturliv i Skåne. Produktions- och utvecklingsstöd gavs till 117 projekt inom områdena bild, cirkus, dans, design, film, form, kulturarv, litteratur, musik, performance, seriekonst och teater. Projekten representerade en stor bredd av olika konstnärliga uttryck, målgrupper och samarbeten och ägde rum på olika platser i hela Skåne. Utlysningar gjordes också av tematiska stöd, inklusive biblioteksutveckling. För *Nya berättelser och berättarformer* gavs

stöd till projekt för att utifrån barns och ungas berättarvärldar kombinera flera medier och konst- och kulturområden.

- *Fler har möjlighet att ta del av och delta i kulturlivet – oavsett individuella förutsättningar. Särskilt fokus läggs på barn och unga, äldre, nationella minoriteter, personer med funktionsnedsättning och digital delaktighet.*

Alla invånare i Skåne ska ha möjlighet att ta del av och uttrycka sig genom kultur. Fortfarande finns dock stora skillnader i tillgången till och delaktigheten i kulturlivet och stora ojämlikheter råder mellan vilka grupper i samhället som tar del av den offentligt finansierade kulturen. Region Skåne fortsätter därför att verka för att invånarna i Skåne ska få jämlika förutsättningar att ta del av och delta i kulturlivet.

Med utgångspunkt i en förstudie som gjordes 2021 genomfördes under året ett strategiskt kompetensutvecklings-

NICLAS LENDEMAR, PRISTAGÄRE AV REGION SKÅNES KULTURPRIS 2022. FOTO © LARS DAREBERG

program i publikutveckling. Fjorton kulturverksamheter som representerade scenkonstinstitutioner, museer och bibliotek deltog. Efter genomfört program beviljades stöd till fyra projekt för fortsatt utvecklingsarbete.

Barn och unga

Barns och ungas rätt till kultur är prioriterat, och verksamhetsstöden utgör ett av kulturnämndens viktigaste verktyg för att stödja kultur för barn och unga. Verksamhet för barn och unga är också för flera kulturverksamheter grunden för hela stödet. Kulturverksamheter har under året också kunnat söka medel för att arrangera fortbildning eller kompetensutveckling i barnrätt och barnkonventionen. Under året har även ett utvecklingsarbete inletts med inriktning på dialogformer, barnkonsekvensanalys i beslut, uppföljning och barnbokslut.

Möte mellan skola och konst- och kulturverksamhet är betydelsefullt för elevers utveckling, lärande och delaktighet i samhället. På uppdrag av Region Skåne, undersökte forskare vid Malmö universitet lärares upplevelser och reflektioner kring en fortbildningskurs, framtagen av Malmö stad med målet att ge verktyg att förvalta kulturupplevelser tillsammans med elever. Rapporten som presenterades vid ett seminarium

på scenkonstbiennalen Bibu, kommer att ingå i det fortsatta arbetet att främja möte mellan kultur och skola. Region Skåne fortsatte även att stödja kulturskolornas regionala samordningsresurs genom dialog och samverkan, med särskilt fokus på digital skrivskola och att utveckla cirkuspedagogik. Bokstart har också utvidgats till fler konst- och kulturområden och flera projekt presenterades på konferensen *Med ord växer världen*, en inspirationsdag om små barns språkutveckling. Region Skåne beviljades också statligt stöd för insatser inom ramen för *Läsfrämjandelyftet*, med fokus på barns och ungas läsning.

Äldre

I alla stadier av livet är kultur något som berikar och bidrar till livskvalitet. Fysiska och psykiska faktorer kan dock påverka i vilken utsträckning möjligheter finns att ta del av och delta i kulturlivet. Region Skånes insatser för kultur för äldre, med koppling till arbetet med kultur och hälsa, syftar därför till att öka tillgängligheten och tillhandahålla konst och kulturupplevelser också i olika vårdmiljöer. För att ge personal inom vård- och omsorgsverksamhet redskap att arbeta med läsning, litteratur och information gavs projektstöd

till inspirationsdag och utbildningsdagar. Utbildningsinsatser genomfördes också i den läs- och litteraturfrämjande metoden *Share Reading*.

Nationella minoriteter

Region Skåne har fortsatt att genom projektstöd till de nationella minoriteternas egna föreningar främja möjligheterna för minoriteterna att behålla och utveckla sitt språk och sin kultur. Projektstöd beviljades till föreningar som representerar fyra av de fem minoriteterna. Region Skåne och länsstyrelsen har även arbetat för att få till stånd fungerande samrådsprocesser med de nationella minoriteterna, och dessa genomförs nu som öppna samråd. Beslut om *Handlingsplan för nationella minoriteter 2023–2027* togs av regionstyrelsen i oktober.

Personer med funktionsnedsättning

Region Skåne stödjer genom verksamhetsstöd två scenkonstverksamheter med särskild inriktning på personer med funktionsnedsättning, och båda verksamheterna fick 2022 ett förstärkt stöd. Scenkonst för barn och unga med funktionshinder var också ett av teman på årets teaterfestival Bibu. Barn med funktionsnedsättning och ett annat modersmål än svenska är en prioriterad

målgrupp enligt bibliotekslagen och stöd gavs till en förstudie om metoder och hjälpmedel som kan sänka trösklarna för målgruppen. Region Skånes kulturpris 2022 tilldelades Niclas Lendemar, den ende skådespelaren med Downs syndrom som har en fast heltidsanställning på en professionell teater i Sverige, Moomsteatern.

Digital delaktighet

Ett kompetensutvecklingsprogram med fokus på digitalisering fick medel från Europeiska Socialfondens program React. Projektet erbjuder kompetensutveckling med fokus på användandet av digitala verktyg för kreativt arbete, marknadsföring och ökad synlighet i digitala kanaler. Insatser för att höja den digitala kompetensen och medie- och informationskunnighet (MIK) genomfördes också och riktade sig till kommunernas biblioteks- och digitaliseringschefer, med möjlighet att utveckla projekt kring MIK eller digital delaktighet.

I anslutning till uppföljningen av kulturplanen och de kulturpolitiska målen gjordes så en tematisk fördjupning av kulturplanens utvecklingsområde *Digital utveckling*. I rapporten konstateras bland annat att kulturverksamheterna under pandemin utforskade olika digitala verktyg, men att många av lösningarna inte i första hand handlade om metodutveckling utan om att lösa en krissituation. Det tydliggjordes också att de utmaningar som präglar kulturområdet i stort vad gäller breddat deltagande och tillgänglighet har sin motsvarighet i den digitala världen.

Tillgänglighet och kvalitet

• *Verka för ökad tvärssektoriell samverkan inom Region Skåne. Med särskilt fokus på gestaltad livsmiljö och samhällsplanering, kultur och hälsa, kreativa kulturnärningar och regional biblioteksverksamhet*

Genom tvärssektoriell samverkan, strategiskt och finansiellt mellan Region Skånes verksamheter, stärks möjligheterna för Skånes invånare att få tillgång till ett rikt kulturliv i hela Skåne. Gemen-

MOZARTS REQUIEM/SKÅNES DANSTEATER FOTO © MATS BÄCKER

samma planer har under året tagits fram och beslutats; ett kontinuerligt och långsiktigt arbete krävs dock för fullt genomslag. Tvärssektoriell samverkan kräver också ömsesidiga uppdrag från regionfullmäktige för att få fullt genomslag.

Gestaltad livsmiljö och samhällsplanering

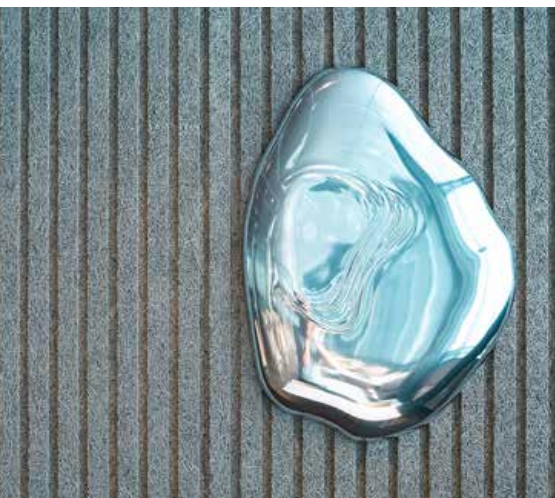
Med utgångspunkt i Region Skånes strategi för gestaltad livsmiljö genomfördes under året en utbildning för kommunala tjänstemän. Syftet var att stärka kommunernas arbete med arkitektur, konst, design, form och kulturmiljö som viktiga perspektiv i samhällsplaneringen. Utbildningen genomfördes på fem olika orter och följdes upp med tre fördjupningar.

Vid stadsmässan H22 i Helsingborg arrangerades en heldagskonferens om framtidens gestaltade livsmiljöer. Teman var gestaltning och samhällsbygge samt transformation och alternativ till rivning av kulturmiljöer. Vid en nationell konferens om gestaltad livsmiljö fick Region Skåne så ta emot utmärkelsen ”Årets strålkastare” för ett föredömligt sätt att arbeta för den gestaltade livsmiljön. Utmärkelsen delas ut av fyra statliga myndigheter.

Kultur och hälsa

Region Skånes nya strategi för kultur och hälsa, *Hela människan, hela livet*, har tagits fram i samarbete mellan kulturförvaltningen och avdelningen för hälso- och sjukvårdsstyrning. Med strategin vill Region Skåne komplettera och utveckla kulturens roll i vårdssammanhang och även lyfta kulturens roll för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Detta ska ske genom en ökad tvärssektoriell samverkan och samverkan med externa aktörer som kommuner, kulturaktörer, civilsamhälle och akademi. Som ett led i implementeringen av strategin arrangerades en första workshop med fokus på vilken roll kultur kan ha i relation till framtidens hälsosystem. Ett nätverk för kunskapsuppbyggnad är även under uppbyggnad.

Forskningsstudien *Konst som resurs i vården* presenterades också under året. Utgångspunkt för studien var Region Skånes konstsamling. I rapporten sätts konstupplevelser i relation till hälsa och välmående med konkreta förslag på hur konst kan vara en tillgång i vårdverksamheter. Studien genomfördes av Lunds universitet i samverkan med Region Skånes kulturförvaltning och regionfastigheter. Stöd beviljades sedan till en kulturverksamhet för ett pilot-

UTSMYCKNING SERVICEBYGGNADEN SUS MALMÖ. FOTO © ERIK LEO

projekt med anpassade konstpedagogiska aktiviteter utifrån Region Skånes vårdverksamheter och förutsättningar.

Kreativa kulturnärings

Den kulturella och kreativa sektorn drabbades hårt av pandemin och stod under året inför en omstart. För att utveckla och testa nya innovationsstrukturer, beviljades EU-medel till en förstudie tillsammans med Region Blekinge och *Cross Innovation Lab*. Modellen har utvecklats i Hamburg och testats under hösten i Sydsverige i en första pilotomgång. I projektet har utövare inom danskonst, film/animation, scenkonst, industri-/produktionsdesign, teater och modedesign deltagit. Inom ramen för Regionsamverkan Sydsverige arrangerades också en konferens för diskussion inför remissyttrande över *Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher*. I sitt yttrande var nämnden positiv till förslaget och de valda strategiska målen och prioriteringarna, men lyfte också att ett tydligt politiskt ansvar krävs och samarbete mellan olika politikområden.

Regional biblioteksverksamhet

Regionfullmäktige antog i februari den nya regionala biblioteksplanen för 2022–2025, *Bibliotek för alla genom hela livet*, som tagits fram i samarbete mellan kul-

turnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden. Planen beskriver uppdrag och mål för respektive verksamhet samt gemensamma utvecklingsområden.

Läsning för barn redan i späda ålder har enligt forskningen positiva effekter på barns hälsa och utveckling. I samarbete med barnhälsovården har därför en infrastruktur etablerats för dialogläsningar och vid hembesök en bokgåva vid 8 månaders ålder. Bokgåvan är ett led i Region Skånes arbete med *Bokstart*. En utbildning i dialogläsning med författarsamtal arrangerades också tillsammans med utvecklingsenheten för barnhälsa.

- *Genomföra en utredning under 2022 för att utreda hur man inom kulturnämnden ska kunna stötta olika verksamheter inom Region Skåne med projektbidrag som är riktade till verksamheter inom hälso- och sjukvården.*

Kulturnämnden fick av regionfullmäktige i uppdrag att undersöka hur verksamheter inom hälso- och sjukvården kan ta stöd av kulturaktörer. En inventering genomfördes i dialog med nyckelpersoner inom hälso- och sjukvården kring vilka behov som finns och hur hälso- och sjukvården kan samverka med kultursektorn för att förstärka till exempel hälsofrämjande och goda levnadsvanor. Den workshop som inledde implementeringen av strategin för kultur och hälsa utgjorde en del i inventeringen.

- *Stärka samverkan inom ramen för Regionsamverkan Sydsverige*

Regionsamverkan Sydsveriges kulturutskott arbetar i enlighet med det kulturpolitiska positionspapperet *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige*. Beredningsgrupper finns inom dans, bibliotek och läsförmedling, kulturarv, filmkultur, hemslojd, kulturella och kreativa näringar, litteratur samt bild och form.

Talagutvecklingsprojekt för litteraturskapare, *Skrivvita Syd*, som drivs i samarbete med Statens kulturråd, fortsatte under året. Inom bild och form har

residenssamverkan skett med kartläggning, intervjuer, workshops, rapporter samt internationellt och nationellt nätverkande. Dessutom genomfördes en konstpedagogisk konferens och kurser i konstkritik. Inom kulturarv inleddes ett samarbete med Riksantikvarieämbetet för gemensamt utvecklingsarbete.

Region Skåne kunde under hösten lämna synpunkter på förslag till *Strategi för audiovisuell produktion i Sydsverige*, framtaget av Regionsamverkan Sydsveriges kulturutskott i dialog med regionala utvecklingsutskottet. I remissvaret betonade regionen att vision, prioriteringar och förslag till samverkansmodell utgör en bra grund för det fortsatta arbetet.

En gemensam beredning gjordes inom Regionsamverkan Sydsverige inför remissvaren avseende de statliga utredningarna *Från kris till kraft* och *Kreativa Sverige*. En gemensam skrivning och äskande att bifoga framställan till Kulturrådet utarbetades också.

- *Stärka samspelet inom ramen för Kultursamverkansmodellen*

I samband med att *Regional kulturplan för Skåne 2021–2024* trädde i kraft inleddes ett utvecklingsarbete för uppföljning av kulturplanen och de kulturpolitiska målen. Som ett första led har en pilotmodell för uppföljning utarbetats. De kulturpolitiska målen är långsiktiga inriktningsmål som brutits ned till fyra övergripande effektmål som tillsammans belyser centrala aspekter av de regionala kulturpolitiska målen.

I den statliga utredningen *Från kris till kraft – återstart för kulturen* redogjordes för konsekvenserna av pandemin i relation till de nationella kulturpolitiska målen med förslag till olika insatser. I sitt yttrande lyfte Region Skåne att kultursamverkansmodellen vilar på två viktiga principer, det delade ansvaret för att invånare i hela landet ska kunna möta konst och kultur och en tilltro till att det är genom samverkan som ett starkt och livskraftigt kultursverige byggs. Regionen betonade att modellen behöver tillämpas och verkställas fullt ut, enligt den ansvars-

fördelning som utgör själva grunden för modellen.

Region Skåne fick under hösten 2022 en presentation av den statliga kultur-samverkansutredningen. Utredningen ska bedöma hur modellen kan vidareutvecklas för att främja breddat deltagande och ett rikt kulturliv i hela landet. Under hösten besökte utredningen Region Skåne och träffade även kommuner och kulturlivets organisationer. Översynen av kultursamverkansmodellen var också temat för höstens kulturpolitiska överläggningar med kommunerna, där utredare och huvudsekreterare deltog.

Även Statens kulturråds styrelse besökte Skåne under hösten. Region Skåne lyfte vikten av att kultursamverkansmodellen går från flernivåstyrning till flernivåsamverkan och att parterna ser det som en modell för kulturpolitiskt samspel, snarare än som en bidragsmodell. Under besöket träffade Kulturrådets styrelse också delar av det skånska kulturlivet och kommuner.

Hållbar utveckling i hela Skåne

- *Ett rikt kulturliv och möjligheter till skapande i hela Skåne*

Region Skåne stödjer professionella kulturverksamheter inom en mångfald konst- och kulturområden. Flertalet kulturverksamheterna finns i sydvästra Skåne, men turnéverksamhet, aktiviteter och uppsökande verksamhet har en stor geografisk spridning. Arrangörstöd och subventioner bidrar också till att öka tillgängligheten till kultur i hela Skåne.

En prioriterad målgrupp är barn och unga, och en översyn har inletts för att se hur samverkan mellan skola och kulturaktörer kan utvecklas. Behov finns också av utvecklad och förstärkt regional infrastruktur för barns och ungas möte med konstområdena bild och form, litteratur och serier samt film och digitala spel. En regional referensgrupp har tillsatts och stöd har getts till tre projekt. Även en workshop för scenkonst- och musikaktörer arrangerades för att fördjupa kunskapen om aktörernas möjligheter att nå barn och unga.

Ungas delaktighet i kulturlivet har också kunnat stärkas genom Region Skånes satsning på att utveckla KulturCrew med fler kommuner och kommunala verksamheter knutna till arbetet. KulturCrew är en metod för att öka barns- och ungas delaktighet och inflytande över kulturutbud och arrangörskap i skola och på fritid. Alla konst- och kulturområden omfattas av arbetet.

- *Hög konstnärlig kvalitet och goda förutsättningar för konstnärlig produktion*

Kultursektorn har 2022 stått inför en nystart, med effekterna av pandemin som särskilt drabbade de fria konstnärerna och kulturskaparna. Som ett led i att skapa förutsättningar för konstnärligt skapande i hela Skåne stärktes finansieringen av centrumbildningar som fungerar som resurser för konstnärer inom olika konst- och kulturområden. Verksamhetsstöden till kollektivverkstäder och konsulentverksamhet syftade också till att stimulera och utveckla förutsättningar för kulturskapare. Särskilda projektstöd gav möjlighet för aktörer inom kulturområden och den kreativa sektorn att arrangera värdskap för residens, med fokus på konstnärlig fördjupning, utveckling och samverkan. Flera residens samverkade också med aktörer från Ukraina.

I samarbete med Lunds universitet gjordes en kartläggning av infrastrukturen för de estetiska och konstnärliga utbildningarna i Skåne och Danmark samt skånska utbildningsanordnarnas

samverkan med kulturbranschen. Syftet var att öka kunskapen och bredda rekryteringen; bland annat lyftes folkhögskolornas centrala roll för de estetiska utbildningarnas infrastruktur. I utredningen konstaterades att socioekonomisk status påverkar deltagande i utbildningar, att infrastrukturen för fortbildning behöver utvecklas och att det livslånga lärandet är svårt att uppnå med nuvarande utbildningsinfrastruktur.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Kulturnämnden redovisar ett resultat om noll miljoner kronor för 2022. Budgeten för 2022 omslöt 580 miljoner kronor, varav regionbidraget uppgick till 339,3 miljoner kronor. Den statliga finansieringen inom ramen för kulturverksamhetsmodellen uppgick enligt beslut av Statens kulturråd i januari 2022 till 235,7 miljoner kronor och i tillfälligt statligt verksamhetsbidrag till 5,3 miljoner kronor, att fördela inom samverkansmodellen i syfte att kompensera för pandemins effekter. Åtgärder har planerats och genomförts i enlighet med budgeten för 2022. Under året har konst köpts in till ett belopp av 1,4 miljoner kronor.

Läs mer i:

- Kulturnämndens verksamhetsberättelse 2022

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2021 Utfall	2022 Utfall	2022 Plan	Avvikelse utfall-budget
Regionbidrag	324,3	339,3	339,3	0,0
Försäljning av varor och tjänster	0,7	0,7	0,7	0,0
Specialdestinerade statsbidrag	220,6	235,7	235,7	0,0
Bidrag och övriga intäkter	2,8	4,8	0,2	4,6
Verksamhetens intäkter	548,4	580,5	575,8	4,6
Personalkostnader	-23,0	-27,2	-26,4	-0,9
Lämnade bidrag	-506,2	-531,9	-530,2	-1,7
Övriga omkostnader	-19,3	-21,4	-19,3	-2
Verksamhetens kostnader	-548,4	-580,5	-575,8	-4,6
Kapitalkostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
RESULTAT	0,0	0,0	0,0	0,0

HYLLIE, MALMÖ FOTO: © NEWS ØRESUND/JENNY ANDERSSON

Regional utveckling

Bättre liv och hälsa för fler

• Tillsammans med olika aktörer stödja den regionala utvecklingen inom områdena kompetensförsörjning, näringsliv, miljö, hälsa, infrastruktur och fysisk planering.

Kompetensförsörjning

Region Skånes strategiska kompetensförsörjningsarbete utgår från delutmaningar inom planering och dimensionering, att påverka studie- och yrkesval, samt livslångt lärande och kompetensutveckling. En av de främsta utmaningarna är bristande matchning mellan utbud och efterfrågan av kompetens samtidigt som det finns stora kompetensbehov inom välfärd och näringsliv.

Det strategiska arbetet med kommunerna utgår till stor del från organisering

ring i de fyra geografiska hörnen i Skåne. Inom ramen för arbetet med kompetensförsörjning och kontakten med kommunerna främjar Region Skåne regional samverkan utifrån logiken om funktionella arbetsmarknadsregioner. Detta är särskilt relevant kring planering och dimensionering. Bland annat ställs krav på frisök mellan kommunerna för utbildningar inom *yrkesvux*, som tas fram med stöd av Region Skåne.

Former för branschdialoger ses över för att komplettera statistik, prognoser och övriga analyser med kvalitativa bedömningar av kompetensbehoven på kort och lång sikt. Arbetet sker utifrån regionens förtydligade uppdrag inom kompetensförsörjning samt för att effektivisera metoder och dialog med branscher och företag.

Ett utvecklingsarbete har påbörjats

gentemot en regional stödstruktur i syfte att främja kompetens och kapacitet hos utförare inom validering. Detta bland annat med anledning av kommunernas ökade skyldighet till validering inom Komvux. En fortsatt utmaning är kompetensförsörjningens tvärspektoriella hemvist vilket ställer krav på bred samverkan i dialog och utvecklingsarbete. Planering och dimensionering av den kommunala vuxenutbildningen utgår inte i tillräckligt stor utsträckning från ett regionalt perspektiv på utbud och efterfrågan av kompetens.

Näringsliv

Arbetet med att öka tillväxten och konkurrenskraften hos små och medelstora företag i Skåne har skett utifrån sex fokusområden: internationalisering, digitalisering, grön omställning, kompe-

Utvecklingscheckar

Typ av check	Miljoner kronor	Antal företag
Kompetensutveckling	84,4	38
Digitalisering	14,4	66
Internationalisering	11,4	49
Hållbarhet	8,4	39

tensförsörjning, kapitaltillgång och företagsklimat.

Region Skåne har under 2022 fortsatt finansierat affärsutvecklingscheckar via EU-React (EU:s återhämtningsfond). Region Skåne har sammantaget beslutat och fördelat 38,8 miljoner kronor, motsvarande över 25 procent av det totala nationella anslaget. 192 företag har beviljats en affärsutvecklingscheck, fördelat enligt tabell ovan.

Inom ramen för Regional export-samverkan har 350 företag deltagit i sex gemensamma företagsaktiviteter och 100 företag har deltagit i fördjupade rådgivningsinsatser som bland annat handlat om hållbar export och stärkt exportförmåga.

Inom livsmedelsområdet driver Region Skåne ett 30-tal insatser. Syftet är att ge förutsättningar för en mer hållbar och resilient svensk livsmedelsförsörjning. Under 2022 har ett nytt Struktur-fondsprogram för Skåne och Blekinge godkänts. Programmet omfattar cirka 600 miljoner kronor från *Europeiska regionala utvecklingsfonden* (Eruf) och kommer att finansiera satsningar på innovation, små- och medelstora företag och entreprenörskap i de båda regionerna fram till 2027.

Region Skåne leder ett nätverk med näringslivsansvariga i de skånska kommunerna. Gemensamma utvecklingsfrågor och strategiska diskussioner förs i nätverket.

Miljö

Det miljöstrategiska arbetet i Skåne ska främja nya innovationer som bidrar till att lösa Skånes egna miljö- och klimatutmaningar och samtidigt kan exporteras för att lösa liknande problem på andra platser och därmed skapa arbetstillfällen i Skåne. Region Skåne ar-

betar tillsammans med det skånska näringslivet för att stödja och stimulera arbetet med att få fram mer teknik och innovationer som kan minska klimatavtrycket.

Under 2022 har ett extra fokus lagts på att utveckla insatser kring ett hållbart och cirkulärt livsmedelssystem men även riktade insatser inom specialiseringsområdena Smarta städer (med fokus på delområdena vatten, energi), och Avancerade material och tillverkning (resurseffektivitet, reducera CO₂, värme och kylteknik).

Region Skåne samverkar med Länsstyrelsen Skåne och Skånes Kommuner inom Klimatsamverkan Skåne (KSS). Länsstyrelsen följer upp mål och åtgärder i Klimat- och energistrategi för Skåne som beslutades av regionstyrelsen 2018. Strategin utgör en av grundbultarna för samverkan inom KSS. Uppföljningen ger en lägesbild av genomförandet av åtgärder och används som underlag till vidare klimat- och energirelaterat arbete, men även till riktade insatser och projekt.

Hälsa

Målet att involvera en skånsk kommun som testmiljö för aktiviteter inom prevention barnfetma har ännu inte uppnåtts. Det har varit svårt att involvera en skånsk kommun då området har varit ett för smalt ämne att arbeta preven-

tivt kring med tanke på andra initiativ som pågår. Ett flertal rapporter med kartläggning av kunskapsläget inom området har tagits fram. Lärdomarnas tas tillvara i arbetet med Framtidens hälsosystem, utvecklingen av kommun-samverkan för Nära Vård samt i andra närliggande pågående initiativ i Region Skåne.

Under året har ökad samverkan mellan regionala utvecklingsnämnden, Invest in Skåne, Region Skånes forskningschef och forskningschefen på Sus (Skånes universitetssjukhus) kring kliniska prövningar genomförts. En handlingsplan med 30-talet åtgärdsplaner har tagits fram för implementering i hälso- och sjukvården. Långsiktiga effekter bedöms bli fler företagsinitierade kliniska prövningar i Skåne, och därmed i förlängningen ökade förutsättningar och attraktion för företag att utveckla verksamhet i Skåne.

Infrastruktur

Region Skåne arbetar för att stärka Skånes flerkärnighet och främja spelet mellan stad och land genom utpekade infrastrukturobjekt i RTI-planen. Genom koncept för SkåneExpress genomförs satsningar på högkvalitativ busstrafik på prioriterade pendlingsstråk där tågförbindelser saknas. Supercykelvägar knyter samman tätorter och möjliggör en effektiv och säker cykel-

BIOTRONEN, ALNARP. FOTO © APELÖGA

Regionplan
för Skåne 2022–2040

pendling. En fullt utbyggd digital infrastruktur, där invånare kan ta del av viktiga samhällsfunktioner och kommunikation, minskar behovet av fysiska förflyttningar och möjliggör distansarbete.

Fysisk planering

Regionplan för Skåne 2022–2040 har framarbetats och kommer att genomföras utifrån Agenda 2030:s mål för hållbar utveckling. Samhällsutmaningarna rörande globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, samt socioekonomi och sammanhållning ges möjlighet att bemötas på en strategisk nivå genom regionplanen. Detta kan exemplifieras med regionplanens fokus på bebyggelseutveckling, vilket utgör en betydande del av grunden för att främja likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd. Planering för och placering av bostäder, verksamheter, service och infrastruktur kommer att ha stor betydelse för framtida livskvalitet och tillväxt.

Den miljömässiga dimensionen av hållbar utveckling får ett utrymme i regionplanens strategiska utvecklingsinriktning utan att de sociala och ekonomiska dimensionerna försummas. Aktiviteter och insatser som framtagits kommer att genomföras inom ramen för regionplanen. Dessa har tydlig koppling till flera hållbarhetsmål och möjliggör att utvecklingen av Skånes fysiska strukturer sker på ett sätt som i hög grad överensstämmer med de globala hållbarhetsmålsättningarna.

Projektet Gestaltad livsmiljö genom

arkitektur och pedagogik har under våren 2022 arrangerat två workshops med vardera 20 planarkitekter, pedagoger och övriga tjänstepersoner verksamma inom skola och stadsplanering i de skånska kommunerna. Projektmålen är att skapa ett uppskalningsbart konkret stöd som bidrar till inkluderande processer vid gestaltning av våra olika livsmiljöer som i sin tur bidrar till ett starkt demokratiskt samhälle där barn och unga har en tydlig och stark röst/roll.

• *Fortsätta att utveckla Greater Copenhagen som Nordens största arbetsmarknads- och utbildningsregion.*

Att Skåne är en del av den gemensamma arbetsmarknaden med Själland innebär att utbudet av arbete, boende och kulturliv kan ses i en gränsregional kontext, vilket innebär stora möjligheter för invånarna i Skåne. Detta är viktiga aspekter i planeringen av arbetsplatser, boende, trafik och infrastruktur. I denna geografi med ett stort och brett utbud av arbetsplatser finns en väletablerad arbetspendling i synnerhet från Skåne till Köpenhamn/Själland men även i den andra riktningen. Detta är en grundläggande aspekt på kompetensförsörjningsfrågan i Skåne.

Samarbetet inom Greater Copenhagen syftar till att öka arbetsmarknadsintegrationen över Öresund, vilket varit särskilt viktigt efter pandemins stängda gränser. Under året har två jobbmässor arrangerats med danska och svenska arbetsgivare inom hotell och restaur-

ang, transport och handel vilket resulterade i 167 anställningar. Kompetensbehoven mellan samarbetsregionerna i Sverige och Danmark har inventerats i syfte att möjliggöra ökad matchning inom den integrerade arbetsmarknaden.

• *Hela Skåne ska digitaliseras och bredbandsutbyggnaden fortsätta.*

Digitaliseringsarbetet har fokuserats inom tre insatsområden; 1) Omställningsförmåga och nya arbetssätt, 2) Datadrivna verksamheter och god tillgång till data samt 3) Digital infrastruktur till hela Skåne. Målet med arbetet är att stötta och driva på Skånes digitala omställning för ökad produktivitet i näringslivet och en effektivare välfärd. Region Skåne gör inom detta område två större satsningar, dels att samla insatser inom ramen för en europeisk digital innovationshub, dels en kraftsamling omkring AI i Skåne med koppling till AI Sweden under koordinering av Innovation Skåne.

I ett samhälle som kännetecknas av ett allt högre behov av digitalisering blir tillgång till den bärande infrastrukturen helt avgörande. En digital infrastruktur som når alla är en förutsättning för samhällets digitala omställning. Region Skåne arbetar för att säkerställa att målsättningarna i den nationella bredbandsstrategin uppnås. För att kunna bygga ut en digital infrastruktur till de byggnader på den skånska landsbygden som inte får del av det nationella stödet beslutade regionala utvecklingsnämnden om ett regionalt bredbandsstöd om 25 miljoner kronor under 2022. Redan två månader efter utlysningen var stödet översökt upp mot 60 procent.

• *Rusta upp Skåneleden och fortsätta utveckla cykelvägar för att stärka hälsa och bevara grönområden.*

Under 2022 har regionala utvecklingsnämnden satsat 2,5 miljoner kronor på kvalitetshöjande åtgärder till Skåneleden för att möta de behov som uppstått i pandemins spår. En ökad belastning på grund av fler besökare som nyttjar

FOTO: © JOHNÉR/HANS BERGGREN

FOTO: © MIKAEL TANNUS

leder och rekreationsområden har inneburit ökade kostnader för kommunerna för att sköta leden. Trafikverket har godkänt Region Skånes ansökan om tre regionala cykelleder. De tre sträckorna går under namnet Cykelleden Skåne och sträcker sig mellan Kristianstad–Ängelholm, Ystad–Båstad och Lomma–Kristianstad, totalt är 17 kommuner involverade i arbetet. Insatserna förväntas leda till att fler rör på sig genom att cykla mer och på så sätt förbättra sin hälsa.

- **Arbeta för ökad psykisk hälsa bland unga.**

Region Skåne har tagit initiativ till samverkan för förbättrad psykisk hälsa för unga, med inriktning på fysisk aktivitet och sociala relationer. I dagsläget deltar 22 kommuner, regionala idéburna organisationer, Innovation Skåne, länsstyrelsen, lärosäten och näringsliv.

Tillsammans med Friluftsrådet Syd genomförs ”Skogshjältarna”, ett koncept där man använder naturen som undervisningsresurs för årskurs F-3, som ska bidra till ett aktivt friluftsliv, sociala relationer, ökad fysisk aktivitet samt ett ökat intresse för miljöfrågor och en hållbar relation till naturen. Under våren har 13 pedagoger från sex skånska kommuner utbildats. Tolv in-

struktörer från tio kommuner har utbildats i den evidensbaserade metoden Dans för hälsa. I nätverket ingår numera 25 dansinstruktörer.

Det pågår en planering med samverkande kommuner för implementering av metoderna *GoFaR* (Gemensamt ordnad Fysisk aktivitet på Recept) och *Aktivitet förebygger* samt *Rörelsesatsning i Skolan* (sistnämnda i samverkan med RF-SISU Skåne). Webbplatsen *Sätt Skåne i rörelse* som lanserades under våren ska bidra till inspiration och kunskap för skånska kommuner och organisationer. *Sätt Skåne i rörelse* har uppmärksammats såväl regionalt som nationellt. Regeringskansliet har uttryckt att Skåne ligger i framkant vad gäller satsningar på barn och ungas hälsa och att denna insats statuerar ett gott exempel för hela landet.

Region Skåne har ett samarbetsavtal med RF-SISU Skåne för att öka fysisk aktivitet, stärka sociala relationer för att minska psykisk ohälsa hos barn och unga i Skåne.

- **Verka för systemförändring som bygger på värdekedjan frisk, risk och sjuk.**

I samverkan med RF-SISU och hälso- och sjukvården har två *FaR* (Fysisk aktivitet på Recept)-aktörsutbildningar

(friskvårdsaktörer) samt två *FaR-förskrivarutbildningar* (hälso- och sjukvårdspersonal) arrangerats med 20–25 deltagare per tillfälle. En nätverksträff i samverkan med regional utveckling, hälso- och sjukvården samt RF-SISU Skåne har under våren genomförts för cirka 40 aktörer och förskrivare.

Tillgänglighet och kvalitet

- **Bedriva tillgänglig och ändamålsenlig verksamhet för de samverkanspartners, inom och utanför Region Skåne, som nämnden samverkar med.**

Samverkan med kommunerna har varit prioriterad under året, framförallt kopplat till arbetet med regional planering, infrastruktur och näringslivsutveckling. I framtagandet av både regionplanen och den regionala transportinfrastrukturplanen har en regelbunden dialog skett med såväl de 33 kommunerna som representanter för Skånes fyra geografiska hörn.

Samverkan med de idéburna organisationerna i Skåne har under året fokuserat på bättre hälsa för fler och i synnerhet förbättrad psykisk hälsa hos unga genom fysisk aktivitet och sociala relationer. Inom ramen för Överenskommelsen Skåne, avsiktsförklaringen om samverkan mellan idéburna organisationer i Skåne, Region Skåne och

Länsstyrelsen Skåne, genomfördes under året ett Regionalt Forum där idéburen sektors betydelse för såväl folkhälsa, integration och välfärd som demokrati och folkbildning stod i centrum. Region Skåne har inom ramen för en särskild överenskommelse med folkbildningen under året även stöttat en samverkansprocess mellan folkhögskolor och kommunal vuxenutbildning. Syftet har varit att utreda möjligheter till en sammanhållen utbildningskedja där övergången från folkhögskolestudier till yrkesvux stimuleras och underlättas.

Löpande samverkan mellan Region Skåne och näringslivet sker utifrån specifika utmaningar, till exempel elförsörjning, vattenförsörjning och export hinder. En prioriterad fråga för samverkan med näringslivet har under 2022 varit kompetensförsörjning. I detta arbete har bland annat regionala branschdialoger genomförts.

Löpande samverkan mellan Region Skåne och statliga myndigheter sker utifrån specifika utmaningar, inte minst kopplade till bättre hälsa för fler (till exempel. Folkhälsomyndigheten och Naturvårdsverket), ökad produktivitet (till exempel Almi Företagspartner och Vinova), stärkt kompetensförsörjning (till exempel Arbetsförmedlingen och Myndigheten för yrkeshögskolan) och ett sammanbundet Skåne (till exempel Trafikverket och Boverket).

En hållbar utveckling i hela Skåne

• *Stärka Region Skånes pågående arbete med ett tillväxtprogram för mindre, skånska företag som syftar till att öka deras hållbarhet, lönsamhet och konkurrenskraft.*

Tillsammans med Almi Skåne har Region Skåne gjort en kraftsamling under 2022, med namnet Fokus Tillväxt, för att stärka och tillgängliggöra tillväxthöjande insatser för fler små och medelstora företag för att öka deras lönsamhet och konkurrenskraft. Fokus Tillväxt avser även att stärka upp stödsystemets välfungerande erbjudanden och göra dessa tillgängliga för fler bolag i den skånska företagsstocken. Från lanse-

ringen i juni har cirka 200 företag anmält sitt deltagande till programmet. De stödaktörer som tillsammans med Almi Skåne bidrar i Fokus Tillväxt har under året fått ökad kännedom om varandras erbjudanden och kompetens, vilket skapar mervärde för de företag de möter.

Effekterna av satsningen Sommar-entreprenörer bedöms vara att fler väljer att starta företag och att medvetenheten om möjliga yrkesval ökar för unga. Resultatet är att 25 kommuner i Skåne i samarbete med Region Skåne har erbjudit 824 ungdomar chansen att prova på att starta ett eget företag i stället för att ha ett traditionellt sommarjobb.

• *Öka matchningen mellan kvalifikationer och arbetsmöjligheter och som syftar till att fler ska välja Region Skånes verksamheter som arbetsplats.*

För att öka kvalifikationsmatchningen och attrahera fler till Region Skånes verksamheter som arbetsplats har Region Skåne via Lunds universitet utvecklat och genomfört två pilotutbildningar med högskolepoäng i hälso- och sjukvårdssvenska, en för presumtiva nya medarbetare och en för befintliga medarbetare inom Region Skåne. Båda utbildningarna har haft högt söktryck, en genomströmning på över 80 procent samt med goda resultat och effekter.

Region Skåne arbetar för att stärka den geografiska tillgängligheten av olika slags vårdutbildningar samt öka mångfalden av olika utbildningsanordnare eftersom detta i förlängningen kan leda till en bredare och mer mångfaceterad framtida rekrytering till vårdyrkena. Därför utlystes tematiska medel för folkhögskolornas yrkesutbildningar inom vård och omsorg. Fem folkhögskolor har därefter utvecklat sina vårdinriktade kurser och fyra av dessa ska ansluta till Vård- och omsorgscollege Skåne för att bli kvalitets-säkrade och certifierade.

För att engagera yrkesverksamma inom Region Skåne i den långsiktiga kompetensförsörjningen har Region Skåne och IUC Syd tagit fram ett koncept som kan möjliggöra att de som vill

och kan får följa med kommunikatörer i Arbetsmarknadskunskap till klasser från årskurs 5 till och med gymnasiet och vara ambassadörer i befintliga lektioner/föreläsningar. I dagsläget finns det ett 20-tal ambassadörer som representerar över tio yrkeskategorier inom hälso- och sjukvård.

Region Skåne har producerat förin spelade digitala studiebesök i vården för att attrahera unga till vårdirken. Dessa kan kombineras med aktiviteter såsom Arbetsmarknadskunskap och prao eller användas av studie- och yrkesvägledare, föräldrar och andra som pratar med unga om yrkeslivet. Planen är att utöka de digitala studiebesöken till en serie av studiebesök inom olika verksamheter i Region Skåne.

• *Arbeta tillsammans i Greater Copenhagen och i STRING för att möta klimat hotet genom att bidra till att utveckla nya innovationer och att sprida dessa.*

Genom Skånes specialiseringsområden bidrar Region Skåne till både lokal och global hållbarhet. Inom ramen för Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt har regionens specialiseringsområden kopplats till utpekade mål i Agenda 2030.

Klimat- och hållbarhetskonferensen *The Drop* arrangerades under 2022 av Region Skåne med partners och samlade internationell expertis, investerare och företag som ligger långt fram i kampen mot klimatförändringarna. Skånska bolag uppmärksammades och fick möjligheten att träffa utländska investerare.

Region Skåne har under 2022 fortsatt koordinerat arbetet i *Forsknings- och innovationsrådet i Skåne* (FIRS) med fokus på samverkan och dialog. Under 2022 har fem av sex agendor för Skånes specialiseringsområden tagits fram av expertintressenter. Agendorna agerar inriktning för arbetet inom respektive område, både för Region Skåne och andra aktörer.

I syfte att utveckla starkare och mer målfokuserade organisationer som främjar innovation delade Region Skåne ut 40 miljoner kronor till de organisatio-

FOTO: © SCANDINAV/ELLIOT ELLIOT

FOTO: © APELÖGA

ner som har förmåga att driva insatser inom ramen för Skånes specialiseringsområden.

I juni 2022 arrangerade Region Skåne och cirka 30 samverkanspartner *Skåne Innovation Week* i syfte att öka kännedomen om skånsk innovationskraft och stärka samverkan mellan aktörerna.

Ett gränsregionalt arbete har pågått under året som resulterat i en hållbarhetsmodul som har integrerats i det befintliga verktyget *Mind the Gap*. Metoden tar sitt ursprung i *Agenda 2030* och de 17 hållbarhetsmålen. Under en facilitatorledd workshop i två delar kan Region Skåne nu erbjuda företag att utarbeta nya eller ändra befintliga affärsmodeller med en tydlig hållbarhetsprofil som stärker konkurrenskraft och renommé.

Inom Greater Copenhagen-samarbetet är gränsregional infrastruktur, mobilitet och tillgänglighet ett av temaområdena, och under året har arbetet bland annat fokuserat på de svenska och danska regeringarnas gemensamma deklARATION för gränsöverskridande infrastruktur och transitkorridoren till Bornholm.

- *Verka för ett väldimensionerat utbildningssystem, medvetna och effektiva utbildningsval samt stärka ersättningen till folkhögskolor.*

Samverkan inom kommunal vuxenutbildning utifrån kraven på samråd med regionalt utvecklingsansvarig (RUA) utgör ett viktigt verktyg för stärkt kompetensförsörjning. Under året har sex regionala samråd skett mellan Region Skåne och kommunerna i planerings- och uppföljningssyfte samt inför statsbidragsansökningar för etablering av lärocentrum och regionalt *yrkesvux*. Region Skåne har under samråden underlättat för stärkt samverkan mellan kommunerna genom exempelvis resurseffektivisering och erfarenhetsutbyte. Inför kommande uppdrag kring regionala planeringsunderlag har dialog påbörjats med Skolverket utifrån regionens roll.

Årliga utlysningar av utvecklingsmedel har lett till tio nya yrkesutbildningar inom *yrkesvux*, 17 nya yrkesutbildningar på folkhögskola, ett utvecklingsarbete inom YH för ökad beviljandegrad av länets ansökningar, samt utbildningsmoduler inom högskola/universitet. Årets medel förväntas leda till ytterligare fem till sex yrkesutbildningar inom *yrkesvux* och folkhögskola.

Genom utvecklingsmedel har samverkan stärkts mellan kommuner och branscher där man gemensamt tagit fram marknadsföringsmaterial för att säkra elevunderlag, APL-platser samt kvalitetssäkrat innehåll utifrån kompetensbehov.

Den 4 februari 2022 godkände regionala utvecklingsnämnden den regionala handlingsplanen för Europeiska Socialfonden plus (ESF+) i Skåne–Blekinge 2021–2027, som fastställer regional inriktning och regionala prioriteringar för genomförandet av ESF+. ESF+ ska bidra till att framtidssäkra kompetensen på arbetsmarknaden, stärka möjligheterna till ett hållbart arbetsliv, öppna upp och öka deltagandet på arbetsmarknaden samt främja att fler fullföljer sina studier.

Ett viktigt resultat av ESF-projektet Prao i Skåne (2019–2021) är att Region Skåne som arbetsgivare under våren systematiserat och rullat ut sitt eget arbetsgivarerbjudande till de skånska eleverna och kommunerna. Prao är ett sätt att visa ungdomar arbetsmarknadens möjligheter och diversitet och det är en unik möjlighet för en arbetsgivare att visa upp sin verksamhet och bransch för framtidens medarbetare.

Den 15 februari 2022 gjorde nästan 15 000 skånska årskurs 9-elever sitt gymnasieval och för femte året i rad publicerades därför regionala utvecklingsnämndens kampanj kring ”Jobben väntar på dig” i sociala medier med filmer med yrkesambassadörer och arbetsgivare i behov av kompetens. Spridningen har mycket gott resultat och enligt uppgift når vi ut till målgruppen.

FOTO: © JOHNÉR/VIKTOR HOLM

Under månaderna januari–juni nåddes cirka 3 500 elever i Skåne av arbetsmarknadskunskap. Utvärderingar från extern part visar att insatsen bidrar i studie- och yrkesvägledningen och har effekt på ungas framtida utbildnings- och yrkesval. Genom en inspirerande dialog med skolungdomar breddas bilden av arbetsmarknaden, dels var jobben finns, dels hur de unga kan ta sig dit.

Under våren 2022 har det tidigare delprojektet Attrahera mera slutredovisats. Det finns nu ett färdigt koncept för en branschföreläsning med syfte att öka intresset bland unga för utbildning och arbete inom livsmedel/gröna näringar. En film för att uppmärksamma kompetensbristen i branschen har också tagits fram.

- *Ökning av hållbara infrastrukturinvesteringar i Skåne.*

Region Skåne har under 2022 förutom Regionplan för Skåne 2022–2040 antagit Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2022–2033 (RTI-planen). RTI-planen visar vilka infrastrukturinvesteringar som ska göras i Skåne under kommande tolvårsperiod. På sikt ska regionplanen vara vägledande för den långsiktiga planeringen av infrastrukturen i Skåne. Dock är infrastrukt

turens investeringsplan långsiktig och svår att rucka på. Därför kommer det ta tid innan RTI-planen helt kan spegla regionplanens inriktning.

I Skåne har Södra stambanan nästan nått sitt kapacitetstak. För att kunna flytta över fler resor till tåg och inte minst öka kapaciteten för godstågstrafiken, genomför Trafikverket en lokaliseringstudie för ny stambana på etappen Hässleholm-Lund. Kommunerna längs sträckan har inte ställt sig bakom de lokaliseringalternativ som presenterats hittills. För att undvika att planeringsprocessen avstannar har Region Skåne, tillsammans med kommunerna, genomfört en egen genomlysning som beskriver vilka förutsättningar som krävs för en ny stambana längs befintlig infrastruktur i stambanestråket. Arbetet har resulterat i att Trafikverkets planeringsprocess för en ny stambana kan drivas vidare i samförstånd med kommunerna.

De ökade kostnaderna för infrastruktur och den långsamma framdriften i arbetet hindrar genomförandet av den Regionala transportinfrastrukturplanen. Region Skåne ser allvarligt på utvecklingen eftersom det innebär att viktiga investeringar uteblir och försenas, investeringar som behövs för att skapa förutsättningar för ett hållbart

resande. I framtagandet av RTI-planen 2022–2033 har ett stort arbete lagts ner på att optimera utpekade objekt och skapa bättre förutsättningar för genomförande. Ett nytt finansieringsupplägg för cykelobjekt har tagits fram och samfinansieringen av järnvägsobjekt i den nationella infrastrukturplanen har utökats. Genom samfinansieringen ökar möjligheterna att viktiga investeringar kan göras i Skåne. Fortsatta satsningar sker för att utveckla den regionala kollektivtrafiken samt öka framkomlighet för buss, i syfte att främja omställningen till ett hållbart transportsystem.

Region Skåne satsar också på att rusta upp befintliga cykelvägar till supercykelvägar – anpassade cykelvägar för pendling till arbete och studier. Avsaknaden av nationella riktlinjer för snabba cykelvägar (motsvarande Supercykelvägar i Skåne) har hindrat Trafikverket att fullt ut kunna arbeta med konceptet. För att skynda på processen, att få nationella riktlinjer på plats, utvecklade Region Skåne en skyltning för Supercykelvägar i Skåne med utgångspunkt att vara tillämpningsbara på nationell nivå. Skånes skyltförslag med profiltärgen gul i kombination med prefixet C samt en numrering har därefter utvecklats till nationell standard. Under hösten 2022 presenterade

Trafikverket vägledande principer för snabba cykelvägar baserat på Region Skånes underlag.

- *Skåne ska ligga i framkant inom grön omställning och elektrifiering.*

Skånes elektrifieringslöfte, vilket samordnas av Region Skåne, har gjort att omställningsbehovet inom transportsektorn lyfts och stärkts i regionen. Ett drygt 30-tal aktörer i Skåne har ställt sig bakom löftet, dessa aktörer arbetar för att ställa om till batterielektriska fordon för regionala godstransporter och för ökad laddinfrastruktur. En regional arbetsgrupp för elektrifiering av transportsektorn finns nu med syftet att höja kunskapen och öka samverkan för en snabb och effektiv omställning samt lyfta ett skänkskt perspektiv på elektrifiering kopplat till energisituationen i Skåne.

- *Ta fram skånsk regionplan.*

Regionfullmäktige antog i juni 2022 en första Regionplan för Skåne 2022–2040. Regionplanen ska bistå länets kommuner med vägledande riktlinjer i översiktsplaneringen. Regionplanen synliggör länets territoriella förutsättningar och potential. Fyra tematiska områden har inringats (bebyggelseutveckling, transporter, grönstruktur och teknisk infrastruktur) för att utveckla Skånes bostadsförsörjning, stimulera näringslivet och främja hållbart resande i relation till utbildning och arbetstillfällen. Regionplanen visar utvecklingsinriktningen för Skåne gällande den tekniska infrastrukturen och transportinfrastrukturen till 2040 och ger därmed Region Skåne, skånska kommuner och andra utvecklingsaktörer goda förutsättningar för att arbeta långsiktigt med den digitala kommunikationen och transportsystemet, vilket ökar länets territoriella integrering.

FOTO: © JOHNER/JOHANNA NYHOLM

Befolkningsförändringar

Befolkningen ökar

Under 2022 fortsatte Skånes befolkning att öka. Totalt ökade Skåne med 11 900 individer, vilket är 1 190 personer färre än under föregående år. Vid årsskiftet 2022/2023 hade Skåne totalt 1 414 324 invånare. Procentuellt ökade Skånes befolkning 2022 med 0,8 procent, vilket är något lägre än den genomsnittliga ökningen under 2000-talet men i samma storleksordning som de senaste två åren.

Störst befolkningsökning hade Malmö och Lund. Däremot hade Staffanstorp och Höör störst procentuell ökning med 2 procent, tätt följt av Skurup som ökade 1,9 procent.

Befolkningsökningen i Sverige under 2022, på 69 200 invånare, var även den något lägre jämfört med föregående år. Störst ökning bland Sveriges län hade Stockholm och Västra Götalands län. Därefter är Skåne det län som ökar mest i antal personer. Procentuellt hade dock Uppsala län störst ökning med 1,4 procent, vilket motsvarar 5 660 individer. Skånes procentuella befolkningsökning på 0,8 procent hamnar även denna på en tredjeplats i riket efter Uppsala och Stockholm.

Ökningen sker i västra Skåne

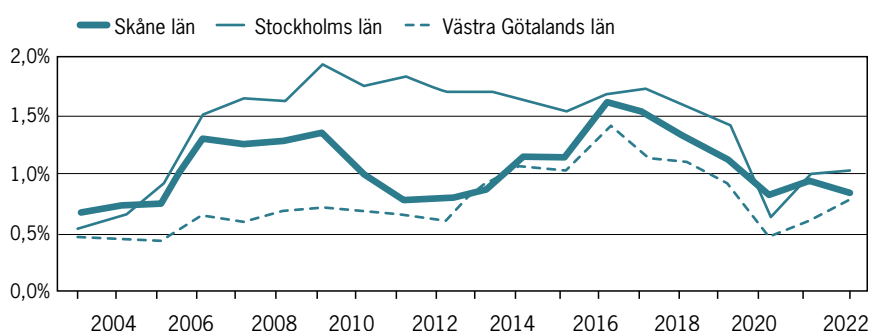
Det är de västra delarna av Skåne som står för befolkningsökningen i länet. Befolkningen i sydvästra Skåne ökade med cirka 8 800 personer och i nordvästra Skåne med cirka 2 900 personer. Av Skånes totala folkökning motsvarar det 74 respektive 25 procent.

I östra Skåne ökade befolkningen endast med 140 personer totalt. Fyra av sex kommuner i nordöstra Skåne minskade i befolkning under 2022. Totalt minskade befolkningen i sju av Skånes 33 kommuner. I Sverige som helhet har det dock skett en befolkningsminskning i nästan varannan kommun under 2022. Störst minskning av alla Sveriges kommuner hade Östra Göinge med 364 personer.

Färre födda

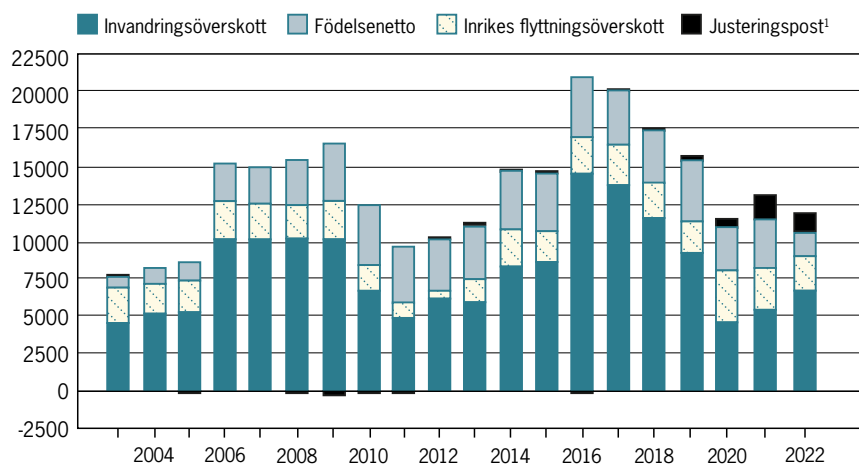
Födelsenettet för 2022 är ungefär hälften så stort som det varit de senaste 15 åren. Det beror främst på färre antal födda. Antalet födda barn i Skåne har

Procentuell folkökning i Sveriges storstadslän 2003–2022

Skånes befolkningsförändring 2003–2022

Källa: Statistiska centralbyrån

1. Justeringspost är den del av folkmängden som inte kan förklaras av födelse- och invandringsöverskott under perioden. Där ingår födselar, dödsfall, in- och utvandringar som rapporterats under perioden, men som inträffat före periodens början.

Befolkningsförändringar

Kommun	Folkmängd	Folkökning	Födelsenetto	Flyttningsnetto	Mot Skåne	Mot övriga Sverige	Mot utlandet
Bjuv	16 062	220	11	194	78	56	60
Bromölla	12 633	-17	-31	19	38	-35	16
Burlöv	19 882	129	54	67	-112	8	171
Båstad	15 824	188	-68	242	4	155	83
Eslöv	34 701	108	51	22	-141	-42	205
Helsingborg	150 975	866	223	456	-670	480	646
Hässleholm	52 369	60	-130	150	20	-50	180
Höganäs	28 103	514	-65	550	302	126	122
Hörby	15 718	-27	-41	0	-20	-22	42
Höör	17 297	343	-11	342	270	3	69
Klippan	17 865	82	-24	100	61	-24	63
Kristianstad	86 738	97	-40	109	108	-90	91
Kävlinge	32 470	129	70	37	22	-38	53
Landskrona	47 004	516	-46	535	244	63	228
Lomma	24 721	83	-32	106	4	24	78
Lund	128 384	1 008	82	839	-762	319	1 282
Malmö	357 377	5 628	2 000	3 042	-214	887	2 369
Osby	13 238	-31	-58	11	27	-31	15
Perstorp	7 442	-123	-25	-99	-82	-44	27
Simrishamn	19 074	-193	-199	-5	-149	73	71
Sjöbo	19 547	50	-49	86	-28	45	69
Skurup	16 731	312	20	282	236	-7	53
Staffanstorps	26 778	536	16	513	444	28	41
Svalöv	14 466	54	68	-25	-108	21	62
Svedala	23 288	66	92	-33	-70	-23	60
Tomelilla	13 812	100	-38	128	58	52	18
Trelleborg	46 649	418	-4	381	125	61	195
Vellinge	37 821	369	14	313	209	22	82
Ystad	31 714	154	-189	322	185	55	82
Åstorp	16 341	33	33	-16	-94	28	50
Ängelholm	44 268	635	-36	646	323	190	133
Örkelljunga	10 455	-44	-34	-9	-46	14	23
Östra Göinge	14 577	-364	-62	-310	-262	-94	46
SKÅNE	1 414 324	11 899	1 552	8 995		2 210	6 785

legat på en stabil nivå om nästan 16 000 barn om året de senaste 10 åren. Under 2022 föddes det 14 381 barn i Skåne, vilket är 7,8 procent färre än under föregående år. Inte sedan 2007 har det fötts färre barn i Skåne. Det summerade fruktsamhetstalet, som sätter antalet födda barn i relation till antalet kvinnor i barnafödande åldrar, har haft en nedåtgående trend sedan 2010. Det summerade fruktsamhetstalet för 2022, i Skåne och i Sverige som helhet, är drygt 1,5 barn per kvinna.

Minskningen i födelsenettet beror också till viss del på fortsatt höga dödstal. Drygt 12 800 personer dog i Skåne under 2022, vilket är en relativt hög siffra, även jämfört med pandemiåren 2020–2021.

Invandring bidrar mest

Invandring och inrikes flyttningsöverskott fortsätter att, i stor utsträckning, bidra till Skånes befolkningsökning, även om det sistnämnda minskat något jämfört med föregående år. Inflyttningsöverskottet från utlandet ökade under 2022 jämfört med föregående två år och förklarar mer än halvdelen av Skånes befolkningsökning. Utan invandring från utlandet skulle dubbelt så många skånska kommuner minskat i befolkning.

Ekonomiskt resultat och utveckling

Regionala utvecklingsnämndens regionbidrag ökade med totalt 50 miljoner kronor jämfört med 2021 och uppgår till 268,8 miljoner kronor. Uppräkning med anledning av LPIK (prisindex med kvalitetsjusterade löner för regioner) skedde med 5,7 miljoner kronor. Nämnden ålades ett generellt effektiviseringskrav på 1 procent som uppgick till 2,2 miljoner kronor. Därutöver tillfördes nämnden ett ökat anslag på 25 miljoner kronor för bredbandsutbyggnad. Regionala utvecklingsnämnden tillsköt också 6 miljoner kronor i ett näringslivspaket för ökad produktivitet, 6 miljoner kronor för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning, 5 miljoner kronor för sommarjobb, 2,5 miljoner kronor för Skåneleden samt 2 miljoner kronor till folkhälsoberedningen för arbetet mot psykisk ohälsa.

Den enskilt största kostnadsposten är lämnade bidrag som uppgick till 250,3 miljoner kronor och utgör 74 procent av de totala kostnaderna. Personalkostnaderna i nämnden uppgick till 15 procent av de totala kostnaderna, totalt 50,3 miljoner kronor. Under året har ingen inhyrd personal förekommit. Verksamhetens kostnader står totalt sett för en negativ avvikelse mot budget om -0,9 miljoner kronor. De största avvikelserna finns för lämnade bidrag. Avvikelsen beror huvudsakligen på att

Resultatsammanställning

Miljoner kronor	2021 Utfall	2022 Utfall	2022 Plan	Avvikelse utfall-budget
Regionbidrag	218,8	268,8	268,8	0,0
Försäljning av varor och tjäns	4,4	4,8	4,5	0,3
Statsbidrag	0,1	0,3	0,0	0,3
Övriga intäkter och bidrag	60,5	66,7	66,4	0,3
Verksamhetens intäkter	283,8	340,6	339,7	0,9
Personalkostnader	-46,3	-50,3	-50,3	0,0
Konsultkostnader	-19,0	-23,0	-23,1	0,1
Lämnade bidrag	-200,7	-250,3	-245,6	-4,7
Köp av verksamhet, material och tjänster	-2,2	-1,2	-1,3	0,1
Övriga kostnader	-15,7	-15,8	-19,4	3,6
Verksamhetens kostnader	-283,8	-340,6	-339,7	-0,9
Kapitalkostnad	0,0	0,0	0,0	0,0
RESULTAT	0,0	0,0	0,0	0,0

det funnits utrymme för fler beslutade bidrag med anledning av positiv avvikelse av övriga kostnader.

Totala intäkter för 2022 uppgick till 340,6 miljoner kronor. Årets regionbidrag, det vill säga den intäkt som nämnden erhållit från fullmäktige 2022, stod för 79 procent av de samlade intäkterna. Resterande del avser bidrag och övriga intäkter, det vill säga balanserade intäkter från tidigare år, eventuella överskott från avslutade projekt samt övriga både interna och externa intäkter.

Regionala utvecklingsnämnden redovisar ett resultat på +0,0 miljoner kronor för 2022.

Läs mer i:

- Regionala utvecklingsnämndens verksamhetsberättelse 2022

FOTO: © ERIK LEO

Verksamhetsstöd

Bättre liv och hälsa för fler

Ibland går något fel i hälso- och sjukvården. Ibland har någon varit med om något som har skadat förtroendet för vården. I bägge fall är det viktigt, förutom att omedelbart åtgärda och göra en avvikelse, att Region Skåne också använder händelserna för att lära, så att samma felsteg inte upprepas. Varje klagomål kan nämligen bära på viktig kunskap om vården, och arbetet med att systematisera, analysera och utvärdera patienternas bild av vården är därför ett arbete värt att prioritera.

Patienter och anhörigas upplevelse av hälso- och sjukvården

För patientnämnden har 2022 inte på samma sätt påverkats av pandemin som de två föregående åren, även om covid-19 har muterat och belastningen på hälso- och sjukvården tidvis har varit mycket hög. Skåningarna har åter visat att det finns ett stort behov av att framföra åsikter om hälso- och sjukvården till

någon annan än vårdgivaren direkt. Med 5 857 inkomna patientärenden har ärendeinströmningen återgått till den nivå som gällde före pandemin. Till klagomålen ska läggas 1 243 informa-

PATIENTNÄMNDEN PÅ SENIORMÄSSAN I MALMÖ. FOTO: © ELIN FALKENSTRÖM

tionsärenden. Patientnämnden Skåne fick 2022 in näst flest klagomål av landets patientnämnder.

Utöver att hantera klagomål och synpunkter på den skånska hälso- och sjukvården, samt att se till så att de som tvångsvårdas i psykiatri får en stödperson om de önskar, har 2022 handlat en hel del om att slippa på de rutiner som finns i handläggningen. Till detta ska läggas att i slutet av året lanserades en möjlighet för vårdgivarna att vid varje månadskifte på egen hand hämta av-identifierade klagomålsärenden från vårt system. Vårdgivarna kan därmed vid samma tillfälle ta del av egen statistik från tre år tillbaka, egna klagomål och statistik och berättelser avseende alla andra vårdgivare. Förutsättningarna för att använda patienters upplevelser av vården har därmed förbättrats avsevärt. Patientnämnden Skåne har under året fortsatt arbetet i olika projekt kring mönsterigenkänning och datordriven analys.

Den kundnöjdhetsundersökning som genomfördes under hösten visar både att de allra flesta vårdgivare är mycket nöjda med patientnämndens bidrag till deras patientsäkerhetsarbete, och att de är mycket nöjda med förvaltningens bemötande och servicenivå.

Tillgänglighet och kvalitet

Verksamhetsstöd utförs genom samordning och gemensamma serviceverksamheter som bidrar till möjligheter att skapa en kostnadseffektiv organisation för att hela verksamhetskedjan ska kunna fungera på ett bra sätt.

Robusta och säkra verksamheter

En god beredskapsplanering innefattar krisberedskap och planering för civilt försvar med hänsyn till informations-säkerhet och säkerhetsskydd, samt robusthet i försörjningsberedskap och byggnader och säkerhet i arbetsmiljön. Målet för Region Skåne är en robust organisation med förmåga att bibehålla sin funktion även vid omfattande oväntade händelser, höjd beredskap och ytterst krig.

Arbetet med att skapa en robust verksamhet fortgår med olika insatser på bred front. Samtidigt har verksamheternas krisledningar fått övergå från att hantera covid-19-pandemin till att planera för möjliga effekter av Rysslands invasion av Ukraina samt hantera vårdplats- och personalsituationerna.

Verksamheten har inlett arbetet med att kartlägga samhällsviktig verksamhet och kritiska leveranser, samt dess förmågor, sårbarheter och behov av åtgärder, enligt regionala instruktioner för ett systematiskt risk- och sårbarhetsarbete. Parallellt pågår kontinuitetsarbetet genom utsedda medarbetare, som under året bland annat fokuserat på försörjning av vatten, läkemedel, el och gas. Verksamhetsövergripande kris- och katastrofplaner har reviderats baserat på erfarenheter från pandemin för att tydliggöra krishanteringsarbetet och skapa struktur.

Syftet med Region Skånes säkerhetsarbete är att skapa en trygg och säker miljö för patienter, besökare, resenärer och medarbetare. Arbetet bedrivs

aktivt och systematiskt samt i samverkan för att utveckla och bidra till en verksamhet som är trygg och säker. Ett systematiskt förbättringsarbete ska ge ökade möjligheter för lärande samt kunskap och förmåga, såväl i den dagliga verksamheten som i kris- och beredskapslägen.

Under året har bland annat arbete genomförts i verksamheterna för att stärka säkerhetsorganisationen inom områdena brandsäkerhet, informations-säkerhet samt hot och våld. En hårt belastad vårdplatsituation och personalbrist har bedömts påverka arbetet inom kris- och katastrofmedicin och möjligheten att utbilda och öva personal. Dock har vissa ämnen prioriterats, så som grundläggande brandskyddsutbildning, grundutbildning i CBRNE och informations-säkerhet samt utbildning i utförande av riskanalys.

Utbildningsinsatser har riktats mot lednings- och stabsfunktioner samt personal på akutmottagningar, vårdavdelningar och mottagningar. Övningar under året har bland annat fokuserat på driftstörningar kopplat till nya rutiner för elavbrott, larm, telefoni och har i vissa fall genomförts tillsammans med leverantörers nyckelpersoner.

Ett förebyggande systematiskt arbetsmiljö-, säkerhets- och trygghetsskapande arbete ska bidra till att minska riskerna för att hot- och våldssituationer uppstår i verksamheterna. Det är betydelsefullt att det finns en god säkerhetskultur i organisationen och en beredskap med ett gemensamt arbets-sätt för att hantera hot- och våldssituationer på ett optimalt sätt.

Verksamheterna ska ha framtagna rutiner för hantering av nödlägen som ska användas vid pågående hot och våld. Det är även en förutsättning att rutinerna för att hantera hot- och våldssituationer är väl kommunicerade och att detta sker fortlöpande. Arbetet har utgått från de akuta verksamheterna med fortsättning i hela vårdkedjan och med fokus på patienter och personal. En viktig del i arbetet har varit att hitta former för samordning mellan verksamheter och med externa aktörer. Under året har bland annat ett initiativ prö-

vats med att införa trygghetsvaktare tillsammans med att skapa en ”välkomnande väg in” till sjukhuset. Idag finns även utvecklade tekniska säkerhetslösningar som bidrar till förbättrade möjligheter att förebygga hot- och våldssituationer.

Ett bra informationssäkerhetsarbete är en förutsättning för att Region Skåne ska kunna hantera informationen på ett korrekt och effektivt sätt samt hur värdefull information ska skyddas mot de risker som förekommer. Informations-säkerhet omfattas av ett systematiskt förbättringsarbete och regionens tekniska infrastruktur och system ska vara robusta och säkra.

En viktig del är lärande genom riskanalyser och uppföljning av incidenter som grund för åtgärder samt för att öka förståelse och kunskap om informations-säkerhet och dataskydd. Utveckling och digitalisering ställer också ökade krav på genomförande av riskbedömningar samt informationsklassificering. Den grundläggande utbildningen för säker informationshantering är utformad som en digital läraaktivitet för samtliga medarbetare och ingår som en del i att höja kunskaps- och medvetandenivån inom området.

Region Skånes fastigheter ska utmärkas av en robust och hög driftsäkerhet. Risk- och sårbarhetsanalyser genomförs kontinuerligt både i projekt och förvaltningsverksamheten gällande fastighetsförvaltningen och under året har bland annat fokus varit arbete med att säkerställa reservkraftkapacitet och tillhörande bränsleförsörjning. Det pågår löpande arbete för att öka säkerhet och motståndskraft i regionens prioriterade verksamhetskritiska infrastruktur och plattformar. Under året har också krisövning genomförts, som tillsammans med tidigare erfarenheter ligger till grund för fler planerade åtgärder i syfte att bidra till en ökad robusthet i IT-system och samhällsviktig infrastruktur. I verksamheterna har arbetet med att ytterligare förbättra kontinuiteten fortsatt, exempelvis med hjälp av kontinuitetsplaner och ersättningslösningar.

FOTO © ELIN JÖNSSON

FOTO © ALICIA NILSSON

Under året har verksamheterna arbetat med att ytterligare säkerställa robusta upphandlingar för samhällsviktig och skyddsvärd verksamhet. Fokus ligger på att säkerställa kontinuitet och robusthet i leveransen, bland annat genom att förstärka att beredskaps- och säkerhetsaspekter beaktas vid upphandling och avtal.

IT och informationsmiljö

Införande pågår i Region Skåne av en modern och sammanhållen digital vårdmiljö, parallellt med förvaltning, drift, support och effektiv konsolidering av dagens befintliga IT-miljö.

Regionalt serviceuppdrag

I serviceuppdraget ingår att avlasta vården och effektivisera serviceverksamheterna genom professionella servicelösningar inom en mängd olika områden, såsom måltider, lokalvård, textilier och tvätt, material, transporter samt administrativa tjänster inom ekonomi och HR.

Under verksamhetsåret har utvecklingen av Region Skånes service- och tjänsteleveranser fokuserat på hållbarhet, transparens och digitalisering. Bland annat har en plan tagits fram för det fortsatta införandet av cirkulära möbelflöden. Som ett nästa steg ingår bland annat implementering av IT-lösning för

hantering av återbruksmöbler samt etablering av möbelförråd i Malmö och Trelleborg.

Under hösten beslutade regionfullmäktige om ett breddinförande av servicevärdar som en del i att förnya och anpassa verksamheten till nya förutsättningar. Ett förberedande arbete har påbörjats för att samla de medarbetare som ska ingå i verksamheten. Syftet är att frigöra tid från vårdpersonalen genom att införa en ny yrkesroll, servicevärd, som kan utföra serviceuppgifter som identifierats som möjliga att avlasta vårdpersonalen med.

Textil- och tvätterverksamheten har deltagit i ett pilotprojekt där särskilda taggar sätts på en viss typ av personalkläder. Taggarna gör det möjligt att kunna ha koll på antal tvättar samt kunna spåra var i kedjan ett visst plagg finns. Detta skapar i sin tur förutsättningar för att minska textilsvinnet genom bättre kontroll samt till att minska kostnaderna för nyinköp. I slutet av 2022 hade cirka 35 000 plagg av 70 000 taggats.

Under året genomfördes dessutom robotisering och automatisering av ytterligare administrativa processer inom ekonomiområdet. Mervärdet innebär att enformiga eller repetitiva uppgifter med manuell och analog hantering ersätts med nya och effektivare arbetssätt.

Effektiv och hållbar fastighetsförvaltning

Det finns ett samlat ansvar för ägande, underhåll och utveckling av Region Skånes fastighetsbestånd, samt för de externa förhyrningar där regionen är hyresgäst. Förvaltningen av fastigheter har ett tydligt verksamhetsfokus utifrån de strukturella och verksamhetsmässiga förutsättningar som definieras av hälso- och sjukvården.

Medborgardialog för att utveckla publika lokaler

Under sommaren 2022 genomfördes medborgardialoger på sjukhusområdena med inriktning på de publika lokalerna såsom entréhallar. För detta ändamål har sommarjobbare anlitats. Frågorna som ställdes behandlade hur inkluderande respektive välkomnande miljön upplevdes och hur den skulle kunna förbättras för barn. Under hösten har studentmedarbetare sammanställt och analyserat resultatet. Sammanställningen av svaren visade att majoriteten av respondenterna upplever miljöerna som välkomnande och inkluderande. Resultatet av dialogerna ligger sedan till grund när studentmedarbetare och förvaltare tar fram handlingsplaner för förbättringar av respektive sjukhusområde.

Statusbesiktningar förbättrar driftsäkerhet i fastigheterna

De statusbesiktningar som var ett led i arbetet med att stärka fastighetsunderhållet efter en tidigare revisionsgranskning är genomförda och inregistrerade. De utgör en grund för ett mer proaktivt fastighetsunderhåll genom att byggnadsdelar och tekniska komponenters tillstånd är bedömda. Statusbesiktningarna underlättar den långsiktiga underhållsplaneringen vilken påverkar driftsäkerheten positivt. Uppföljande revision har utförts på uppdrag av Region Skånes revisorer under 2022 och bedömningen är att fastighetsunderhållet är ändamålsenligt för sjukvårdens lokaler. Fastighetsförvaltningen arbetar för att inga oplanerade driftavbrott orsakade av fastighetsverksamheten ska försätta sjukhusen i stabsläge. Detta lyckades förvaltningen uppnå under 2022.

Minskad energiförbrukning i Region Skånes fastigheter

Den klimatkorrigerade specifika energianvändningen i verksamheter i egenägda fastigheter, har minskat från 207 till 200 kwh/m² från december 2021 till december 2022. Den okorrigerade användningen för motsvarande period minskade från 206 till 194 kwh/m².

Energistrategi 2018–2030 följdes upp och utgjorde tillsammans med Region Skånes Miljöprogram 2030 samt aktuella omvärldsförändringar underlag för regionstyrelsens beslut i oktober 2022 om Energistrategi 2030. I den nya energistrategin är energimålen från Miljöprogram 2030 inarbetade. Måltalen för energimålen för 2025 är justerade och strategin har ett större fokus på att mäta, följa upp och analysera.

I slutet av oktober sänktes temperaturen i alla lokaler där det inte bedrivs vård. Informationskampanjen ”Följ strömmen” kommunicerades med medarbetare och allmänheten. Parallellt med kampanjen genomfördes en rad åtgärder för att optimera fastighetsdriften genom bland annat nattvandringar, termografering, ändrade drifttider och flöden samt utbildningar i energioptimering för drifttekniker.

På Skånes universitetssjukhus i Lund

sker samarbete med Kraftringen, flertalet företag och Lunds universitet i ett projekt rörande digital plattform för handel med och styrning av energianvändning och effektuttag. Projektet som löper till 2024 stöds finansiellt av Energimyndigheten och inkluderar även finansiering av en doktorandtjänst på Lunds tekniska högskola. Projektet adresserar eleffektproblematiken i Skåne genom att bland annat prissätta den volym- och effektflexibilitet Region Skåne kan erbjuda marknaden.

Ökad användning av återbruk vid byggnation

Enligt Miljöprogram 2030 ska Region Skåne öka användning av återbrukade och återvunna prioriterade material vid byggnation. Det finns uppdrag att ta fram ett förslag på hur arbetet med återbruk i regionens ny-, om- och tillbyggnadsprojekt ska bedrivas. En kartläggning och förstudie av Sustainable Business Hub ska bidra till att peka ut riktningen i arbetet med återbruk. Återbruk vid byggnation är också något som ökar hos de externa fastighetsägarna där Region Skåne är hyresgäst.

Uppföljning av insyn i verksamhet som utförs av privata utförare

Region Skåne har extern fastighetsdrift på sjukhusområdena i Ystad och Trelleborg inklusive Rättspsykiatriskt centrum i Trelleborg (RPC). Kontroller utförs under året för att säkerställa att leveransen, kvantitativt och kvalitativt, följer avtalet. Den löpande uppföljningen utförs av driftcontrollers på regionfastigheter som kontrollerar att leverans av tjänster och dess kostnader sker enligt avtal.

Uppföljningen av extern fastighetsdrift som utförs av privat utförare sker genom månadsvisa driftmöten och månadsrapporter från leverantören samt avtalsmöten och kontraktsmöten fyra gånger per år. Det görs också via kontroller på utförandestatus i system kvartalsvis och genom fysiska statusbedömningar årligen.

Korrekta och kostnadseffektiva upphandlingar

Region Skånes upphandlingar ska bidra till att kvaliteten i verksamheten ökar och att kostnaderna sjunker. Upphandlingarna ska främja konkurrens mellan olika aktörer på den fria marknaden samt möjliggöra för små och medelstora företag samt idéburna organisationer att konkurrera om regionens avtal. Även 2022 har varit ett år med omvärldshändelser som bland annat inneburit hög inflation, höga råvarupriser och höga elkostnader, vilket även påverkar Region Skånes upphandlingar och inköp.

Leveransstörningar, prisökningar och sanktioner

Det ekonomiska läget och en orolig omvärld påverkar våra avtalsleverantörer men på skilda sätt beroende på bransch. Likaså slår eventuella prisjusteringar igenom olika, beroende på när och om en avtalad leverantör har möjlighet att begära prisjustering enligt avtalet. Även områden med begränsad konkurrens har uppvisat högre kostnadsökningar än tidigare. Under året har pandemin gått in i ett nytt normaläge men det har varit leveransstörningar inom flera områden främst med anledning av råvarubrist och kriget i Ukraina. Detta

har medfört fortsatt stort fokus under året på att hantera leveransstörningar för att säkra behoven och minimera påverkan på sjukvården. Arbetet har också genomförts för att öka försörjningsförmågan för vissa kritiska produkter hos avtalsparter i syfte att minska sårbarheten men även för att täcka in ett eventuellt ökat kommande behov. Andra aktiviteter för att säkra att kvaliteten upprätthålls i verksamheten har varit att genomföra stödköp när våra leverantörer brustit. Exempelvis har komponentbrist resulterat i långa leveranstider vid avrop av medicinteknisk utrustning och en pappersstrejk i Finland medförde allvarliga störningar i försörjningen av remisser och blododlingsflaskor. Höga energi- och råvarukostnader har bland annat påverkat priserna på kemiska vätskor och även för vårdrelaterade förbrukningsprodukter har kostnaderna ökat. Transportproblematik och råvarubrist har medfört omfattande leveransstörningar på provtagningsmaterial.

Utveckling av inköpsprocessen

För att klara framtidens utmaningar är innovations- och funktionsupphandlingar ett viktigt verktyg för att premiera nytänkande, utveckling av varor och tjänster till våra verksamheter. För att nå målen pågår en kontinuerlig utveckling av inköpsprocessen. Region Skåne har dialog med marknadens aktörer såväl före, under som efter upphandling i syfte att stimulera konkurrensen och få fler företag att vilja delta i offentlig upphandling. Genom att konkurrensutsetta Region Skånes behov av varor och tjänster och att i upphandlingsunderlagen kravställa mer utifrån funktion, öppnas möjligheter upp för innovationer samt ökad konkurrens. Genom dialog före, under och efter upphandlingar sprider vi kunskap och väcker intresse men även hjälper nya oerfarna och ofta små företag att skaffa den kunskap som krävs för att kunna lämna anbud i Region Skånes upphandlingar. Som till exempel möjligheten att som företag gå samman och lämna gemensamma anbud för att kunna tillmötesgå de ofta

stora behov som regionen har. En möjlighet är också att, dela upp upphandlingen i mindre delområden och undergrupper. Inom området direktupphandlingar har kunskapsförande aktiviteter som utbildningar och uppdatering av rutiner samt informationsmaterial genomförts. Även inhämtning av information som del i det fortsatta arbetet, med utgångspunkt från att avrop av varor och tjänster på ramavtal ofta ger bättre kvalitet och pris.

Hållbar utveckling i hela Skåne Framsynt miljöarbete

Region Skåne ska bedriva ett ändamålsenligt och effektivt miljöarbete som bidrar till mervärde för verksamheten samt skapar och utnyttjar möjligheter till samarbete och samverkan i syfte att minska verksamhetens miljöpåverkan. 2022 blev det första året för Miljöprogram för Region Skåne 2030⁴, vilket beskriver vad Region Skåne ska ha uppnått med det interna miljöarbetet till och med år 2030. Miljöprogrammet innefattar Region Skånes miljöpolicy, samt ett antal strategiska miljömål som är grupperade inom de tre fokusområdena:

1. Resurseffektiv och cirkulär ekonomi
2. Låg klimatpåverkan
3. Frisk och hälsosam miljö

Nedan följer status inom ett urval av målen i miljöprogrammet. För en komplett redogörelse av Region Skånes miljöarbete hänvisas till Region Skånes miljöredovisning 2022.

Resurseffektiv och cirkulär ekonomi Förbrukningsmaterial

Region Skåne ska minska inflödet av förbrukningsmaterial i förhållande till vårdproduktion med 30 procent jämfört med 2019, vilket är referensåret för detta mål i miljöprogrammet.

Under 2022 arbetade vårdverksamheterna med frågan främst genom uppföljning av inköp inom ett antal egenutvalda produktkategorier. Verksamheterna bedömde utvecklingen av sina mål och aktiviteter i detta område som neutral, då förbrukningen av vissa varor ökade även om de flesta uppföljningarna även visade på minskningar i några produktkategorier.

Sett utifrån ett regionalt perspektiv visar olika nyckeltal att användningen av förbrukningsmaterial har ökat under 2022 jämfört med 2019. I förhållande till verksamhetens vårdproduktion uttryckt i vårddagar har inköpt förbrukningsmaterial ökat med två procent jämfört med motsvarande uppgift 2019. För 2022 redovisas sammanlagt 335 stycken inköpt förbrukningsmaterial per vårddag i förhållande till 328 i antal 2019. Variationen mellan sjukhusen är stor, från minskning med 14 procent till ökning med 30 procent.

Denna ökning kan även ses utifrån kostnaden för inköp av förbrukningsmaterial per vårddag. 2019 uppgick den sammanlagda kostnaden för inköpta förbrukningsmaterial till cirka 386 kronor per vårddag. Under 2022 uppgick den kostnaden till cirka 630 kronor per vårddag, vilket motsvarar en ökning med 63 procent⁵ jämfört med 2019.

Oavsett vilket nyckeltal som används för uppföljningen, framgår Primärvården Skånes arbete med minsk-

4. **Läs mer:** Region Skånes miljöprogram 2030. <https://www.skane.se/organisation-politik/om-region-skane/Publikationer/framtid-och-utveckling/miljo-program-2030/>
5. Kostnaderna för 2022 justerades för inflation genom användningen av skillnaden i konsumentprisindexens årsmedeltal för åren 2019 och 2022.

FOTO © BENGT FLEMARK

FOTO © SKÅNETRAFIKEN/LARS DAREBERG

ning av förbrukningsmaterial som ett gott exempel. Verksamheten har arbetat länge med frågan och under 2022 publicerades en guide för hållbara materialval vid beställning och användning av förbrukningsmaterial. I guiden finns goda exempel på tillvägagångssätt för att minska förbrukningen samt exempel på engångsprodukter i marknadsplatsen som är tillverkade av papper, bioplast eller återvunnen plast.

Matsvinn

Till 2030 ska Region Skåne halvera matsvinnet från patientmåltider jämfört med 2019.

Under 2022 har Region Skåne fortsatt införandet av regionala matsvinnsmätningar och en handlingsplan för att minska matsvinn. Resultatet från de regionala matsvinnsmätningarna bedöms som neutral, även om det visar på en minskning med cirka 10 procent mellan 2019⁶ och 2022 för hela Region Skåne. Resultatet bör betraktas med en viss försiktighet då mätmetoden och omfattning har förändrats sedan mätningarna infördes. Även inom detta område förekommer variationer i resultatet mellan sjukhusen.

Ängelholms sjukhus uppnådde det bästa resultatet inom Region Skåne. Under både 2021 och 2022 har sjukhuset arbetat med optimering av beställningsrutinerna för patientmåltider och

6. Referensårsvärdet är uppskattat med hjälp av resultaten från 2020 och 2022.

haft ett mål för beställningskvoten, det vill säga kvoten mellan antal beställda portioner och antal ätande patient. Resultatet av detta arbete blev positivt. Under 2022 har Ängelholms sjukhus minskat det totala matsvinnet med cirka 16 procent jämfört med 2019 års nivå.

Låg klimatpåverkan Fossilbränslefria landtransporter i egen och extern regi

Region Skåne ska ha 100 procent fossilbränslefria landbaserade transporter till 2030.

Under 2022 uppgick andelen fossilbränslefritt i de drivmedel som användes för drift av Region Skånes egna person- och lastbilar inklusive ambulanser till 76,3 procent, vilket motsvarar en tvåprocentig ökning jämfört med föregående år.

Dieselanvändningen i ambulanserna står enskilt för cirka 35 procent av den interna drivmedelsförbrukningen och är den största fossila andelen i denna drivmedelsmix. Dieselanvändningen ökade dessutom under 2022 med 16 procent jämfört med 2021. Användningen av den förnybara diesel HVO 100 växte dock desto mer och fördubblades jämfört med föregående år.

El hade också en signifikant ökning under 2022 med 74 procent jämfört med 2021. Användningen av el som drivmedel i Region Skåne ligger fortfarande på en ganska låg nivå i den interna drivmedelsmixen, men förväntas

växa allt eftersom antalet eldrivna bilar i fordonsflottan ökar och Region Skåne utvecklar laddinfrastrukturen.

Målet om att Region Skåne ska uppnå 100 procent fossilbränslefria landtransporter omfattar även drivmedelanvändning i den allmänna och den särskilda kollektivtrafiken. Den förstnämnda är sedan 2018, 100 procent fossilbränslefri. Den särskilda kollektivtrafiken behöver ytterligare satsningar för att kunna höja den fossilbränslefria andelen.

Region Skånes landtransporter som utförs i extern regi, såsom bud-, byggavfall-, servicetransporter, med mera, tillkommer också i detta mål. En kartläggning av de externa transportererna planeras att genomföras under 2023. Kartläggningen ligger till grund för att prioritera bland de externa transportererna och börja samla in och följa upp drivmedelanvändningen.

Utsläpp av lustgas och anestesigaser

Region Skånes utsläpp från anestesigaserna desfluran, sevofluran och isofluran gick ned under 2022 med 72 procent jämfört med 2019, vilket är referensåret för detta mål. Minskningen var mest påtaglig för desfluran, den anestesigas med högst klimatpåverkan, vars utsläpp gick ned 88 procent jämfört med referensåret.

Resultatet för lustgas blev däremot en utsläppsökning med 14 procent jämfört med referensåret. Den utsläpps-

ökningen beror på de allvarliga driftproblem som har drabbat destruktöranläggningarna för lustgas under de senaste tre åren. En upphandling av nya lustgasdestruktörer är påbörjad för att kunna lösa detta problem.

Under 2022 blev således det sammanlagda resultatet för utsläppet av lustgas och anestesigaser en minskning med 15 procent jämfört med 2019. Målet att Region Skåne ska minska utsläppet av lustgas och anestesigaser med 50 procent jämfört med 2019 är därmed på god väg att uppnås.

Frisk och hälsosam miljö

Ekologiska livsmedel

Minst 60 procent av Region Skånes livsmedelskonsumtion ska utgöras av ekologiska livsmedel till 2030. För att uppnå målet ska i första hand ekologiska, närproducerade livsmedel väljas och i andra hand ekologiska livsmedel.

Detta mål finns kvar sedan föregående miljöprogram och har inneburit en

stor utmaning för Region Skåne. Mellan 2017 och 2021 hamnade den ekologiska andelen inom spannet 37–47 procent, långt under målnivån. Under 2022 har trenden med minskande andelen ekologiska livsmedel fortsatt och årets resultat landade på 29 procent, vilket motsvarar en minskning med 22 procent från föregående år. För att bryta den nedåtgående trenden görs under 2023 en utredning av kostnaderna för att nå målet till 2030. Samtidigt identifieras prioriterade livsmedel där det är möjligt att redan nu öka andelen närproducerat ekologiskt.

Läs mer i följande verksamhetsberättelser för 2022:

- Patientnämnden
- Regionstyrelsen
- Servicenämnden

FOTO © EMIL LANGVAD

Medarbetare

Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare

Kompetensförsörjningen är en av de allra största utmaningarna för Region Skåne idag och framöver. För att lyckas i detta uppdrag kommer stora insatser krävas bland annat avseende utveckling av nya arbetssätt som tillgodoser såväl verksamhetens som individens behov av utveckling samtidigt som de bidrar till en god arbetsmiljö. Region Skånes arbetsgivarlöfte trycker på det viktiga arbete som utförs för att upprätthålla och utveckla välfärden och vilka förväntningar medarbetarna kan ha på Region Skåne som arbetsgivare. Att chefer och medarbetare förstår att de gör skillnad, känner meningsfullhet i sin vardag och kan följa och planera för sin utveckling är en förutsättning för att få medarbetare att söka sig till organisationen och också att vilja stanna kvar.

Rekryteringsfrämjande insatser och arbete med arbetsgivarvarumärke

Region Skånes arbetsgivarlöfte har under året bearbetats och en planering och struktur för implementering i organisationen är framtagen med främst målgrupperna förvaltningsledningar, HR samt Kommunikation. Arbetsgivarlöftet syftar till att stärka Region Skåne som en attraktiv arbetsgivare och är en beskrivning av varför den totala arbetsupplevelsen inom Region Skåne är bättre än på andra arbetsplatser. Fortsatt vidareutveckling har gjorts med behovs- och målgruppsanpassad rekrytering för Region Skånes olika yrkesgrupper, närvaro i sociala medier och event och mässor. Allt för att stärka Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare. Arbete har startats upp med att fokusera på innehåll på Region Skånes webbsidor, rekryteringsprocessen samt ka-

naler för olika målgrupper, däribland sociala medier, kampanjer och tekniska lösningar.

Resultat från medarbetarundersökning

Den årliga medarbetarenkäten genomfördes under hösten. Totalt uppnåddes en svarsfrekvens på 77 procent, en bra nivå utifrån att resultatet ska stå som underlag för förbättring och utveckling. Utifrån resultatet av undersökningen konstateras att Region Skåne, återigen, uppnår genomgående höga resultat. Resultaten ligger i paritet med undersökningen 2021 samt med SKR:s genomsnitt för regioner. Det delområde med lägst index är dock fortsatt Styrning. Den fråga som, inom delområdet Styrning, får lägst resultat är frågan ”Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt”. Denna fråga var även den med lägst resultat 2021.

Resultatet från medarbetarenkäten ger ett underlag för dialog på arbetsplatserna som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet samt som ett verktyg i det kontinuerliga förbättringsarbetet.

Regiongemensam avgångsenkät

Den regiongemensamma avgångsenkätens resultat ger värdefull information om hur Region Skåne kan bli bättre på att behålla medarbetare, förbättra arbetsmiljön och att bli en attraktiv arbetsgivare. Avgångsenkäten skickas till alla tillsvidareanställda som på egen begäran väljer att avsluta sin anställning eller byter anställning inom Region Skåne. I enkäten får respondenterna rangordna de viktigaste orsakerna som haft störst betydelse för beslutet att avsluta sin nuvarande anställning. De orsaker som i år haft störst betydelse för beslutet är lön, ledarskap och arbetsorganisation. I avgångsenkäten ges även möjlighet att kommentera de rangordnade valen samt lämna fritextsvar om förslag till förbättringar.

Trygga anställningar

Region Skåne ska erbjuda trygga anställningar och en bra arbetsmiljö. I Region Skåne ska heltidstjänst vara norm och deltid ska ses som en möjlighet om medarbetaren så önskar. Visstidsanställ-

ningar ska begränsas. Den genomsnittligt överenskomna sysselsättningsgraden är hög i Region Skåne där andelen heltidsanställda har fortsatt öka för såväl kvinnor som män.

Den absolut övervägande delen av medarbetarna i Region Skåne är tillsvidareanställda. Andelen tillsvidareanställda har även 2022 fortsatt att öka, såväl bland kvinnor som män.

Det goda ledarskapet och medarbetarskapet

Med ett lyssnande, närvarande ledarskap skapas delaktighet och mod att påverka verksamhetens utveckling och resultat. Chefer med tydliga uppdrag och realistiska villkor i sitt chefsuppdrag är en förutsättning för välfungerande verksamheter som når sina mål och har nöjda medarbetare.

Det goda medarbetarskapet stöds av Region Skånes medarbetaridé som ett ramverk för att ta tillvara medarbetares engagemang och synliggöra betydelsen av ett aktivt medarbetarskap. I medarbetariden tydliggörs Region Skånes förväntan på medarbetarskapet och vad medarbetare kan förvänta sig av arbetsgivaren. Medarbetariden beskriver hur medarbetare bidrar till livskvalitet för invånarna, hur medarbetare förväntas agera och hur man tillsammans bidrar

till en attraktiv och hållbar arbetsplats. För att säkra att medarbetariden blir ett användbart verktyg i vardagen har kommunikations- och utbildningsmaterial samt verktyg tagits fram.

Goda organisatoriska förutsättningar är avgörande för ett långsiktigt och hållbart chefs- och ledarskap. Chefer med goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag bidrar i sin tur till att chefer och medarbetare väljer att stanna kvar i Region Skånes verksamheter. En forskningsstudie har genomförts med Malmö universitet inom området för att fördjupa vilka organisatoriska aspekter som är av särskild vikt för att förbättra förutsättningarna och öka attraktiviteten till att vilja bli chef inom Region Skånes verksamheter. I början av året lanserades ett regiongemensamt introduktionsprogram för nya chefer. Programmet består till största del av digitala läroaktiviteter. Mentorskap är en del i det stöd som erbjuds chefer för att ge dem förutsättningar att utveckla sitt personliga ledarskap och att utveckla sin kompetens som chef.

Region Skånes pris som Årets chef hade 2022 fokus på chefens roll att stimulera samverkan och samarbete över gränser, både internt inom Region Skånes verksamheter och externt med kommuner och andra aktörer. Priset

Andel heltidsanställda

– andel av samtliga månadsavlönade som har anställning på heltid (avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

Per den 31 december	2022	2021
Kvinnor	92,1%	91,5%
Män	96,5%	96,3%
Totalt	93,1%	92,6%

Andel tillsvidareanställda

– andel av samtliga månadsavlönade som har tillsvidareanställning (avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

Per den 31 december	2022	2021
Kvinnor	94,1%	93,7%
Män	89,7%	89,1%
Totalt	93,1%	92,7%

FOTO © BENGT FLEMARK

delades ut i oktober och har som syfte att lyfta fram goda exempel och inspirera andra chefer till förändrade arbets-sätt som är till nytta för invånaren. Av totalt 41 nominerade chefer utsågs verksamhetschefen på vårdcentralen i Svalöv till årets chef.

Region Skåne har cirka 1 500 chefer vilket innebär en ständig omsättning och ett kontinuerligt behov av att rekrytera nya chefer. För att trygga den framtida chefsförsörjningen finns utvecklingsinsats för medarbetare med motivation och potential att bli chef. Sammanlagt har nu fyra omgångar av utvecklingsinsatsen genomförts och två nya program startade under hösten.

Region Skåne står inför stora omställningar som ställer höga och delvis nya krav på chefer och ledare. Det handlar om en förmåga att kunna ställa om, möta förändringar och ständigt förbättra verksamheten i en komplex miljö. Som en del av en regional satsning för framtidens ledar- och medarbetarskap ska en ledarskapsakademi inrättas. Ledarskapsakademien ska utgöra en samlingspunkt för ledarskapsutvecklingen i hela Region Skåne. Under året har ett förberedande arbetet genomförts och ledarskapsakademien kommer att lanseras succesivt under första halvåret 2023. Chefer behöver aktivt arbeta med att utveckla verksamheten och kunna leda i förändring. Utbildning i förändringsledning, Wallbreakers, erbjuds alla chefer och genomförs vid åtta till tio tillfällen årligen. En ny utbildning i förändringsplanering för chefer har tagits fram och har erbjudits från och med hösten.

Personaldrivna vårdenheter

Utvecklingen av personaldrivna vårdenheter syftar till att erbjuda medarbetarna ett större inflytande över verksamheten för att därigenom främja och stödja den utvecklingskraft som finns på verksamhetsnivå. Under våren 2022 har den första formella ansökan beviljats och beslutats av regionfullmäktige. Startdatum för den första personaldrivna vårdenheten, Kognitiv medicin Ängelholm, sattes till den 1 januari 2023.

FOTO © LISELOTT ÖSTERLIND

Hälsofrämjande arbetsplatser och en hållbar arbetsmiljö

Att arbeta systematiskt med arbetsmiljön i alla sina delar är en viktig grund för Region Skånes arbetsmiljöarbete och för att nå målsättningarna om förebyggande av ohälsa, minskad sjukfrånvaro och ökad trivsel och delaktighet. Fler ska arbeta längre, vilket är en av strategierna för att möta kompetensförsörjningsutmaningen. För att detta ska bli verklighet i stor skala krävs en arbetsmiljö som är hållbar i hela organisationen.

Under 2022 har Region Skånes årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet inspekterats av Arbetsmiljöverket och innefattade tio stickprovsinspektioner i verksamheterna. Inspektionen utmynnade i en del identifierade brister, bland annat delegerade arbetsmiljöuppgifter, kunskaper om systematiskt arbetsmiljöarbete, samt rapportering av tillbud och allvarliga tillbud. Åtgärder har vidtagits och Arbetsmiljöverket har avslutat ärendet hos Region Skåne. Utifrån den inspektion som genomförts har Region Skåne förbättrat information och stödmaterial inför genomförandet av den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Region Skåne har totalt sett ett något förbättrat resultat beträffande genomförande/svarsfrekvens för

den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2022 jämfört med 2021.

Under året har statsbidrag utlysts av Socialstyrelsen för den så kallade *Återhämtningsbonusen*. Region Skåne samordnade en gemensam ansökan och har beviljats medel för åtta olika projekt i förvaltningarna som syftar till att stärka arbetsätt för ett hållbart arbetsliv och god arbetsmiljö inom hälso- och sjukvården. Projekten fokuserar på olika teman såsom exempelvis hälsosam och kontinuitetsdriven schemaläggning och reflekterande samtal i grupp. Ett av projekten har initierats inom ramen för regionala arbetsmiljöinsatser. Planering för hållbar återgång i arbete är ett projekt som, i samarbetet med Försäkringskassan och företagshälsovården, har fokuserat på arbetsätt kring planering för sjukskrivna medarbetares återgång i arbete. En genomsyn hos Försäkringskassan har genomförts i syfte att ta reda på hur planering för återgång i arbete ser ut i ett hundratal anonymiserade sjukförsäkringsärenden. Utifrån genomsynen har åtgärder vidtagits i syfte att stärka arbetsättet. Som en förlängning till detta projekt har Region Skånes rehabiliteringsprocess reviderats, vilket är en regional arbetsmiljöinsats som inneburit en ny processbeskrivning över arbetsanpassning och rehabilitering.

Utifrån Region Skånes avtal med företagshälsovården har det strategiska samarbetet under 2022 fortsatt i syfte att hantera avvikelser och tydliggöra information. På regionövergripande nivå har Region Skåne och företagshälsovården samarbetat vad gäller kommunikationsinsatser i syfte att tydliggöra företagshälsovårdens roll och anpassa och tillgängliggöra information om företagshälsovården i Region Skåne.

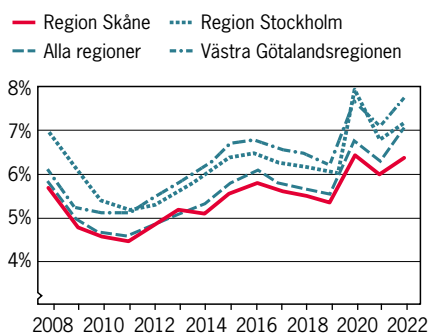
Sjukfrånvaro

Region Skånes sjukfrånvaro har för året 2022 ökat i jämförelse med 2021. Ökningen avser den korta sjukfrånvaron och ökningen finns såväl bland kvinnor som män samt i samtliga åldersgrupper. Volymen långtidssjukfrånvaro är i stort oförändrad i jämförelse med

Sjukfrånvaro – andel av ordinarie arbetstid samt långtidsfrånvaro (avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

	2022	2021	Förändring 2022–2021
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	6,4 %	6,0 %	0,4 %
Kvinnor	7,0 %	6,6 %	0,4 %
Män	4,3 %	4,0 %	0,3 %
Åldersgruppen 29 år eller yngre	5,6 %	5,1 %	0,5 %
Åldersgruppen 30–49 år	6,0 %	5,7 %	0,3 %
Åldersgruppen 50 år eller äldre	7,1 %	6,7 %	0,5 %
Långtidssjukfrånvaro (60+ dagar) som andel av samtlig sjukfrånvaro	36,6 %	40,7 %	-4,1 %

Sjukfrånvaro i procent – jämförelse mellan storstadsregioner och riket¹

1. I Region Skånes siffror ingår även Folk tandvården Skåne AB. För alla regioner gäller ett övrigt medel.

2021. Vad ökningen i korttidssjukfrånvaro under året beror på kan inte förklaras på ett entydigt sätt, men liknande utveckling ses nationellt även hos övriga regioner.

Ett aktivt och strukturerat arbete med arbetsanpassning och rehabilitering är en grundförutsättning för att förhindra långtidssjukfrånvaro hos enskilda medarbetare. Under året har det statsfinansierade projektet *Planering för hållbar återgång i arbete* genomfört en genomlysning av individuella planer för återgång i arbete i ett hundratal sjukförsäkringsärenden registrerade hos Försäkringskassan med en sjukfrånvaroperiod om 91–365 dagar (per den 1 februari 2022). Projektet drar slutsatsen att arbetssättet med att planera och dokumentera sjukskrivande medarbetares återgång i arbete får effekter såsom en hållbar återgång och komprimerade sjukfrånvaroperiod. Ett strukturerat pla-

neringsarbete med relevanta åtgärder i förhållande till medarbetarens nedsatta arbetsförmåga, samt tydligt mål och dokumentation över vem som ansvarar för åtgärder och uppföljning, bidrar till en återgång i arbete och att sjukförsäkringsärendet avslutas hos Försäkringskassan. Ett stärkt arbetssätt med tydlig planering förkortar med andra ord sjukfrånvaroperioden i längre sjukfall och bidrar i sin tur till minskad sjukfrånvaro.

Frisknärvaro

Andelen medarbetare som har sammanlagt fem eller färre sjukdagar under året har ökat med nio procentenheter jämfört med helåret 2021. Förändringen är kopplad till ökad sjukfrånvaro.

Frisknärvaro

– andel medarbetare som har sammanlagt 5 eller färre sjukdagar under året
(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

	2022	2021	2020
Kvinnor	42 %	51 %	46 %
Män	55 %	64 %	60 %
Totalt	45 %	54 %	49 %

Inför 2022 förändrades modellen för friskvårdsbidrag till medarbetarna. Förändringen innebar att medarbetare i Region Skåne får full ersättning för friskvårdskostnader upp till 3 000 kronor per år och medarbetare. För att underlätta hanteringen av friskvårdsbidrag för chefer och medarbetare infördes en helt digitaliserad rutin.

Konkurrenskraftiga anställnings- och lönevillkor

Region Skåne ska i samverkan med de fackliga organisationerna arbeta för konkurrenskraftiga anställnings- och lönevillkor som möjliggör en god kompetensförsörjning. Osakliga löneskillnader ska undvikas genom regiongemensamma principer för lönesättning. Det är därför viktigt att det finns gemensamma modeller, verktyg och uppföljning. Lönebildningen ska vara en positiv kraft i Region Skånes verksamheter för att skapa förutsättningar så att medarbetare stimuleras till goda arbetsinsatser. Detta bidrar till att utveckla verksamheten så att den ligger i linje med medborgarnas behov samt att Region Skåne ska kunna rekrytera, utveckla och behålla den kompetens som behövs.

Löneöversynen 2022 försenades på grund av pågående pandemi och att nytt avtal med Vårdförbundet tecknades i början av april. Nya löner för Vårdförbundets avtalsområde betalades ut i oktober 2022. Övriga avtalsområden betalades ut i juni 2022. Osakliga löneskillnader mellan könen ska inte förekomma i Region Skåne. I enlighet med diskrimineringslagstiftningen genomförs årlig lönekartläggning. Under våren har Region Skåne tecknat nytt avtal om löneväxling till pension med de fackliga organisationerna vilket möjliggör för medarbetare att löneväxla högre belopp än tidigare och nu även göra engångslöneväxling en gång årligen.

Lika rättigheter och möjligheter

Region Skåne har under 2022 fortsatt arbetet med åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. Centrala delar i likarättsarbetet handlar om jämställdhet och jämlikhet samt antidiskriminering för att kunna välkomna medarbetare och medmänniskor med både omtanke och respekt. Att identifiera och undanröja hinder är en högprioriterad del i detta. I syfte att utveckla och stärka likarättsarbetet har fortsatta samarbeten genomförts med ett flertal aktörer såsom Länsstyrelsen Skåne, Malmö

mot Diskriminering, Anna Lindh Akademi, med flera.

Ett pilotprojekt har startats under året med två genomförda ”likarättsronder” på två olika arbetsplatser. Detta är en unik Region Skåne-modell, med en tydlig struktur och process, som skapas för att stödja verksamheter i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering. Ytterligare ett pilotprojekt har initierats kring ”medkänsla” i syfte att ge goda verktyg för likarättsarbetet till medarbetare och likarättsambassadörer. Projektet inkluderade en fysisk utbildningsdag och därefter ett antal digitala fördjupningsmöten som fortsätter in i 2023 års verksamhet.

En tvådagars grundutbildning i likarätt och lika möjligheter har genomförts under våren samt hösten för att öka kunskapen bland våra medarbetare. Denna tvärprofessionella utbildning är ett delmoment på vägen till att bli certifierad Likarättsambassadör som därefter aktivt kan föra ut kunskapen på den egna arbetsplatsen. Årets största aktivitet blev den nationella kongressen *Stora Likarättsdagarna 2022* som samlade drygt 1 000 unika deltagare med ett stort utbud av föreläsare och olika programpunkter under två heldagar. Det blev det 7:e nationella mötet om likarätt och lika möjligheter med diskrimineringslagen i fokus. Podden *Alla föds nakna* har i samband med Stora Likarättsdagarna samt under hösten spelat in intervjuer med olika aktörer inför nya avsnitt som publiceras under vårterminen 2023.

Ett nytt funktionshinderpolitiskt program har antagits. Programmet är framtaget med utgångspunkt i Sveriges nationella strategiska funktionshinderpolitik som bygger på FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Stora Likarättspriset delades ut i december månad, i samband med en utbildningsdag kring likarätt med suicidprevention i fokus. Stora likarättspriset tilldelades Vårdcentralen Kryddgården för deras insats under pandemin med att göra provtagning, vaccination och information om covid-19 mer tillgäng-

lig för invånarna på området Rosengård i Malmö.

Utvecklad infrastruktur för kompetensutveckling

Ett IT-stöd för kompetenshantering, en kompetensplattform har upphandlats och anpassats efter verksamheternas behov. Verktøget kommer bland annat att ge chefer och ledning stöd i att göra kompetensförsörjningsplaner, få översiktliga gapanalyser på brister i kompetenssammansättning och därmed proaktivt kunna planera för utvecklingsinsatser. Region Skånes medarbetare kommer genom IT-verktøget att få en samlad bild av sin kompetens och vilka utvecklingsmöjligheter som finns (och är nödvändiga). Genom att synliggöra utvecklings- och karriärvägar stärks arbetsgivarens möjligheter att attrahera, behålla och ge utveckling för medarbetarna i enlighet med verksamheternas behov.

Ett regiongemensamt ramverk för lärande och kompetensutveckling har tagits fram som bygger på forskning om lärande i arbetslivet. Ramverket syftar till att belysa vikten av att skapa rätt förutsättningar för lärande på arbetsplatsen och hur kompetensutvecklande insatser bäst utformas för att främja lärande och omsätta kunskap till praktik i arbetet.

Hållbar och långsiktig kompetensförsörjning

En genomtänkt strategisk kompetensförsörjning är en förutsättning för att klara framtidens uppdrag. Chefer på alla nivåer behöver förutom att planera dagens bemanning också sörja för vilken bemanning och vilka kompetenser som kommer att behövas i framtiden, både avseende kvalitet och kvantitet. Varje förvaltning sammanställer sina behov i en kompetensförsörjningsplan som sedan aggregeras i en regional kompetensförsörjningsplan. Planen beskriver också de strategier som ska ligga till grund för arbetet. 2022 års plan har ett tydligare fokus på vilka åtgärder som bör prioriteras för att kunna lyckas i att behålla och utveckla, snarare än att rekrytera in nya, medarbetare.

Bemanning av verksamheten under covid-19

Under 2022 har pandemin avklingat. För det fortsatta ändamålsenliga arbetet med tillvaratagande av lärdomar från pandemin har det inrättats en regional bemanningsgrupp för att på bästa sätt gemensamt kunna stödja verksamheterna i förändringar gällande bemanning. Den regiongemensamma arbetsgruppen ”studenternas praktik” med representanter från Region Skåne och programansvariga från våra tre läro-

PRACTICUM, LUND. FOTO © ALICIA NILSSON

säten i Skåne; Lunds universitet, Malmö universitet och Högskolan Kristianstad har kontaktvägar etablerats vilket säkrar kontakter med studenterna för arbete inom vården under sommarperioderna eller om ett nytt pandemiutbrott skulle ske.

Utbildningsuppdraget

En del i att säkra den framtida kompetensförsörjningen är att ha en god genomströmning av studenter på lärosätens sjuksköterskeprogram. Under 2022 har riktade eventinsatser genomförts till sjuksköterskor i Region Skåne att läsa till specialistsjuksköterska med inriktning operation, anestesi och intensivvård. Pandemin har även inneburit ett ökat tryck och intresse för högskolestudier, ökat antalet sökande till utbildningar till sjuksköterskeprogrammet och specialistsjuksköterskeprogrammet. Som ett led i detta förs täta dialoger tillsammans med hälso- och sjukvårdsförvaltningarna och Skånes tre lärosäten; Malmö universitet, Högskolan Kristianstad och Lunds universitet, för att fortsätta utveckla lärmiljöer, öka antalet handledarutbildningar samt implementera olika pedagogiska modeller och innovativa arbetssätt. Diskussioner förs om att öka det interprofessionella lärandet genom att låta olika professionsutbildningar mötas under praktiken. För

att den praktiska delen av utbildningarna ska bli kvalitativt bra för både studenter och arbetsgivare är det av största vikt att det finns handledare i verksamheterna. Handledarna finns bland Region Skånes medarbetare, och de ska ha rätt kompetens och rätt förutsättningar för att klara uppdraget.

Pandemin innebar även en uppsnabbad digital utveckling med simulatorbaserade moment. Momenten kunde genomföras under praktik på kliniska utbildningsavdelningar/salar och med patientfall som ska lösas tillsammans. Detta arbetssätt gynnar studenternas framtida teamarbete i vården.

Rätt använd kompetens

Region Skånes chefer, på olika nivåer, ska ha kunskap och förutsättningar för att kunna arbeta än mer strukturerat och långsiktigt med kompetensförsörjning. Ett arbete med att ta fram en regiongemensam kompetens- och karriärmodell har påbörjats och kommer att fortsätta utvecklas under året. Syftet är att synliggöra individens kompetensutveckling och karriärmöjligheter. Parallellt kommer IT-stödet, *Kompetensplattformen*, att fortsätta anpassas och implementeras under året. Kompetensplattformen ska tillsammans med *Lärplattformen* utgöra ett stöd för chefers och medarbetarnas planering och upp-

följning av kompetens och karriärmöjligheter.

För att säkra att organisationens personella resurser används på bästa sätt behövs nya arbetssätt utvecklas. Situationen under pandemin har inneburit nya sätt att arbeta och det är angeläget att man nu tar till vara och vidareutvecklar det som har fungerat bra. Det kan till exempel innebära att vissa arbetsuppgifter utförs av andra yrkeskategorier än de traditionella. Ett sådant exempel är breddinförande av servicevårdar som innebär att arbetsuppgifter inom service utförs av icke-vårdutbildad personal, i syfte att frigöra tid för nära patientarbete hos den vårdutbildade personalen.

Kompetens- och omställningsavtalet (KOM-KR) och de medel som finns att ansöka om för förebyggande insatser är en tillgång och möjliggörare i omställnings- och kompetensutvecklingsarbetet. En samordnare finns för att hålla ihop arbetet med att identifiera de regiongemensamma behoven av insatser och för att stödja chefer i att ansöka om medel.

Bredda rekryteringen

För att klara kompetensförsörjningsutmaningen arbetar Region Skåne med olika strategier för att bättre ta tillvara och utveckla den arbetskraft som finns på arbetsmarknaden. Region Skåne arbetar därför aktivt med att erbjuda unga och studerande vägar in till organisationen samt arbetar med arbetsmarknadssatsningar för att skapa alternativa rekryteringsvägar för de som står långt från arbetsmarknaden.

En struktur och upplägg för att ta emot prao (Praktisk arbetslivsorientering)-elever har tagits fram i samarbete med Skånes kommuner genom projektet Prao i Skåne (PRIS) och har nu implementerats i verksamheterna. Arbetsmarknadskunskap erbjuds i skolan i allt fler skånska kommuner. Arbetsmarknadskunskap ger elever insikt i hur arbetsmarknaden ser ut och vilken kompetens som krävs för olika yrken. Idag finns en specifik föreläsning med inriktning vård som vänder sig till högstadiel elever där vårdambassadörer från

FOTO © ERIK LEO

FOTO © SKANETRAFIKEN/LARS DAREBERG

Region Skåne är en del av föreläsningen. Under våren har information om arbetsmarknadskunskap gått ut till verksamheterna och medarbetare har kunnat följa med på föreläsningarna som vårdambassadör hösten 2022.

Via Region Skånes hemsida kan studenter som vill göra praktik eller examensarbete inom våra verksamheter anmäla sig. Till målgruppen unga har dessutom tre digitala studiebesök i form av rörligt material tagits fram. Dessa finns tillgängliga på www.skane.se. Region Skåne arbetar även sedan tidigare med att attrahera unga genom att anställa personer genom Tekniksprången samt studentmedarbetare.

Samarbetet med Arbetsförmedlingen fortsätter. Då Arbetsförmedlingens anslag för extratjänster har upphört har en översyn gjorts över vilka insatser som ska satsas på framåt. Under 2022 har extratjänster ersatts av insatsen Introduktionsjobb och 24 nya anställningar har startat. Jobbsprånget är ytterligare ett sätt att ta tillvara den arbetskraft som finns på arbetsmarknaden. Jobbsprånget är ett nationellt praktikprogram som erbjuder fyra månaders praktik till utländska akademiker (ej legitimationsyrken) med syftet att tillvarata deras kompetens och påskynda introduktionen till den svenska arbetsmarknaden.

Kompetensstegar och karriärvägar

Medarbetarnas kompetens är avgörande för att möta framtidens behov, med god vårdkvalitet och hög patientsäkerhet i första rummet. En alltmer avancerad sjukvård kräver tillgång till välutbildade och erfarna medarbetare. Tydliga utvecklingsvägar och möjlighet till kontinuerligt lärande är viktiga faktorer för att kunna attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare. Förberedelser har gjorts under 2022 för att ta fram strukturerade och enhetliga modeller för karriärs- och kompetensutveckling med tillhörande tjänstestruktur, för alla professioner i Region Skåne.

Regioninterna resursteam – fortsatt utveckling

Resursteamerna ska attrahera erfarna medarbetare med hög kompetens till ett mer flexibelt arbetssätt, ge fler medarbetare tillsvidareanställning, stärka Region Skåne i rollen som attraktiv arbetsgivare samt minska beroendet av bemanningsföretag. Resursteam finns i någon form i all slutenvård i Region Skåne och ger förutsättningar för att uppnå målet med ett minskat behov av extern personalinhyring.

Kompetensutvecklingsinsatser undersköterskor, skötare och barnskötare

För undersköterskor finns flera olika möjligheter för kompetensutveckling. En möjlighet är att via yrkeshögskolan utbildas till specialistundersköterska. I Region Skåne ges möjlighet för medarbetare att få specialistutbildning finansierad av arbetsgivaren genom en så kallad utbildningsanställning eller utbildningslön. Utbildningsanställning är en specifik heltidstjänst som innebär studier på deltid och där resterande tid förläggs i verksamheten med fokus på klinisk fördjupning utifrån individuella studieplaner. Med utbildningslönen menas att undersköterskor/skötare/barnskötare behåller sin grundlön under studietiden. För att utöka flexibilitet och bredda möjligheten till kompetensutveckling kan andra regionalt prioriterade utbildningsinsatser erbjudas. Under 2022 har 41 medarbetare haft en pågående utbildningslön.

Särskilda satsningar görs på kompetensutvecklingsinsatser för undersköterskor för att stimulera nytänkande på arbetsplatser angående utveckling av undersköterskans roll och kompetens. Satsningarna kan innefatta såväl introduktion för nya undersköterskor som kurs- och träningsmoment för erfarna. Detta finansieras via särskilda medel

från Omställningsfonden (KOM-KR). En utbildningsinsats inom akut omhändertagande av patienter med andnings- och cirkulationsproblem genomfördes år 2022 med medel från Omställningsfonden.

Region Skåne är en aktiv part i Vård- och omsorgscollege som är en samverkan mellan utbildningsanordnare och arbetsliv inom vård- och omsorg. Region Skåne deltar tillsammans med kommuner, utbildningsanordnare, Arbetsförmedlingen och Malmö universitet i både regionala och lokala sammanhang. Syftet är att säkerställa kvalitativ utbildning och tillräckliga volymer av utbildade undersköterskor.

Kompetensutvecklingsinsatser medicinska sekreterare

En första inventering av vilka arbetsuppgifter som påverkas har genomförts inom ramen för Skånes Digitala Vårdsystem (SDV). Under 2022 har utbildningar inom sjukdomsklassificering genomförts av Södra regionvårdsnämnden, via Region Skånes lärplattform. Kontinuerlig dialog har förts med Yrkeshögskolor kring möjligheter att starta upp kompetenshöjande utbildningsinsatser.

Kompetensutvecklingsinsatser för sjuksköterskor

Inom Region Skåne finns två möjligheter för finansiering av specialistutbildning via arbetsgivaren; utbildningsanställning och utbildningslön. Med utbildningsanställning menas en specifik tjänst som utannonseras och som innebär studier på halvfart på lärosätet i kombination med klinisk utbildning i verksamheten på halvtid. Med utbildningslön menas att sjuksköterskor med anställning i Region Skåne som antagits till en specialistutbildning kan ansöka om att behålla sin grundlön under studietiden. Under 2022 har 25 medarbetare haft en pågående utbildningsanställning och 476 medarbetare har haft utbildningslön. Under året har 245 av dessa medarbetare fullföljt sina studier till specialistsjuksköterska.

Kliniskt basärs syfte är att stötta övergången från studerande till yrkesverksam sjuksköterska. Detta genom att vara en arena dels för fördjupning och förankring av teoretiska och kliniska färdigheter och dels för samverkan, erfarenhetsutbyte samt reflektion med andra nyfärdiga sjuksköterskor. Av hänsyn till belastningen i verksamheterna genomfördes inga utbildnings-

dagar under januari och februari. De dagar som var planerade dessa månader flyttades i möjligaste mån fram och erbjöds senare under våren.

Kompetensutvecklingsinsatser handledare

Cirka 2 500 unika studenter handleds i Region Skåne årligen. Därtill handleds nyanställda. För att främja möjligheten så att alla som handleds får en handledare med rätt kompetens för uppdraget, erbjuds handledarutbildningar på olika nivåer. Under 2022 gjordes valet att alla Region Skånes interna handledarutbildningar hölls digitalt, för att öka möjligheten till genomförande. Detta innebär att alla dagar kunde genomföras enligt plan samt att de hade högt deltagande. Utvärderingarna visar på fortsatt hög nöjdhet hos deltagarna.

Region Skåne erbjuder dels en digital basutbildning för handledare via Lärportalen. Därtill erbjuds handledarutbildning om fyra dagar som riktar sig till alla medarbetare som handleder studerande och nya medarbetare.

Kompetensförsörjning läkare

Under våren genomfördes Region Skånes årliga Läkarbemannings- och ST-undersökning. Undersökningen ger en bild av läkarbemanningen samt en prognos för tillgången till specialistläkare 5 respektive 10 år fram i tiden. Prognoserna används till kompetensförsörjningsplaner på olika nivåer samt som underlag för prioritering av specialiseringsstjänstgöring mellan olika specialiteter. Resultatet av årets undersökning, som ligger linje med tidigare års resultat, visar en fortsatt brist vad gäller specialiteter, exempelvis inom allmänmedicin, radiologi och psykiatri.

Rekrytering av personer med utbildning i annat land/ Internationellt kompetenscentrum för utlandsutbildade

Sedan *International Office* etablerades våren 2021 har det genomförts en rad aktiviteter och insatser för att Region Skåne ska kunna tillvarata kompetensen för personer med utbildning från

annat land. Totalt har 16 läkare tagit svensk legitimation. International Office har över 100 pågående ärenden med läkare som är på väg mot en svensk legitimation. Totalt har 39 sjuksköterskor tagit sin svenska legitimation och för närvarande finns 84 ärenden med sjuksköterskor som är på väg mot en svensk legitimation. International Office har även kontakt med barnmorskor, biomedicinska analytiker, fysioterapeuter, logoped, dietister, apotekare, arbetsterapeuter och psykologer, alla på vägen mot en svensk legitimation.

Under hösten har Region Skåne, tillsammans med Lunds universitet och Arbetsförmedlingen erbjudit en intensivkurs i sjukvårdssvenska med avslutande behörighetsgivande test (Tisustest). Personer med en utländsk examen; läkare, sjuksköterska, röntgensjuksköterska, fysioterapeut, barnmorska eller tandläkare kan gå kursen. Region Skåne erbjuder också tillsammans med Lunds universitet en kurs i avancerad sjukvårdssvenska för personer som är anställda i Region Skåne med annat modersmål än svenska.

International Office verkar även för att medarbetare inom Region Skåne ska få möjligheter till internationell erfarenhet och kompetens genom två initiativ; Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) utbytesprogram "European Hospital and Healthcare Federation" och Global ST.

Oberoende av inhyrning från bemanningsföretag

Under de senaste sex åren har regionerna samarbetat nationellt med att minska beroendet av inhyrd personal. Målet är en stabil och varaktig bemanning med egna medarbetare för den löpande verksamheten för att värna patientsäkerhet, arbetsmiljö, verksamhetsutveckling och ett kvalitetssäkrat utbildningsuppdrag.

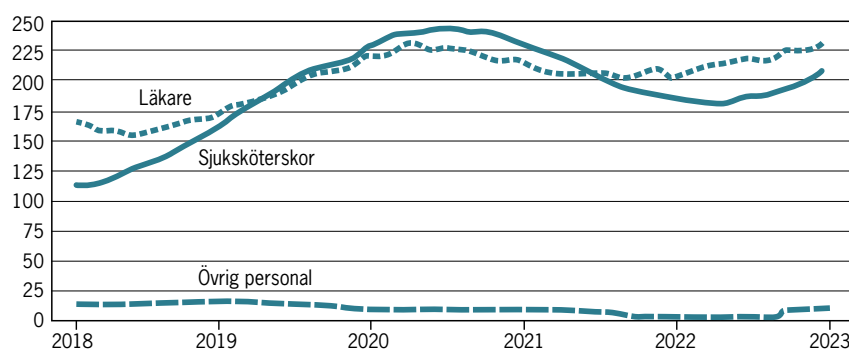
Region Skåne har ett ramavtal med 58 leverantörer som hyr ut läkare, sjuksköterskor och röntgensjuksköterskor. Vid avrop av tjänst krävs god kännedom om bemanningsbranschen och ramavtalets innehåll och prissättning, vilket underlättas av att ett fåtal perso-

Kostnader för inhyrd personal från bemanningsföretag

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

Miljoner kronor	2022	2021	Förändring miljoner kronor	Förändring procent
Läkare	231,52	203,79	27,73	13,6 %
Sjuksköterskor	209,94	186,17	23,77	12,8 %
Övriga	11,69	1,74	9,95	573,0 %
Totalt	453,15	391,70	61,45	15,7%

Kostnadsutveckling inhyrd personal (miljoner kronor)

ner hanterar alla beställningar av hyrpersonal, som en service till chefer och verksamheter. Region Skåne har under året påbörjat arbetet med att samordna avropsfunktionen, med målsättning att alla beställningar av hyrpersonal ska administreras från en samlad enhet under våren 2022.

Region Skåne deltar aktivt i den regiongemensamma, nationella, upphandlingen av inhyrning av sjuksköterskor och läkare, ett arbete som leds av SKR. Ett gemensamt ramavtal för hyrpersonal kommer bland annat att leda till att regionerna tillsammans blir en stark och tydlig kravställare med fokus på pris och kvalitet.

Efter en minskad inhyrning av såväl sjuksköterskor som läkare under 2020–2021, ses en ökad kostnad för inhyrning av såväl läkare som sjuksköterskor, även om den sett ur ett nationellt perspektiv fortsatt ligger på en relativt låg nivå.

Kostnaden för inhyrda läkare har ökat i jämförelse med samma period 2021, främst på grund av att den planerade verksamheten inte längre är reducerad som under pandemin och att det skett en särskild satsning under hösten

för att korta köerna till planerade operationer. Antalet inhyrda sjuksköterskor är fortsatt något lägre än före pandemin, framför allt beroende på landets totala brist på sjuksköterskor, men också på grund av förändrade arbetssätt och ett ökat antal undersköterskor och servicemedarbetare.

Andelen inhyrningskostnad under perioden januari till december uppgick till 2,02 procent av den totala personalkostnaden.

För att minska köerna till planerade operationer finns behov av ökad sjuksköterskebemanning till operationsverksamheten. Detta behov har visat sig svårt att täcka med ordinarie ramavtal för inhyrning och Region Skåne har därför tecknat ett separat avtal med de bemanningsföretag som tillhandahåller specialistsjuksköterskor inom anestesi och operation under hösten 2022.

FOTO © JENS C HILNER

Medarbetare i siffror

Utvecklingen av anställningsvolym

Den 31 december 2022 hade Region Skåne 36 147 månadsavlönade medarbetare inom förvaltningsdriven verksamhet, en ökning med 156 medarbetare (+0,4 procent) jämfört med samma datum föregående år.

De personalgrupper som ökat mest i faktiska tal är handläggare, undersköterskor/skötare, med flera, samt administratörer. Större minskningar finns i grupperna sjuksköterskor, administratörer vård, biomedicinska analytiker, fysioterapeuter samt barnmorskor (se tabell på nästa sida).

Utvecklingen av använda timmar

Totalt har volymen använda timmar minskat jämfört med helåret 2021. Minskningen är en nettoeffekt av flera orsaksposter. Exempelvis har antalet timmar vid frånvaro såsom semester, tjänstledighet, kompensationsledighet och sjukledighet ökat. Poster som bidrar till ett ökat antal använda timmar är anställda timmar, fyllnadslön/övertid samt fyllnadstid/övertid.

Personalrörlighet

Den externa personalrörligheten, det vill säga andelen tillsvidareanställda som lämnar sin tillsvidareanställning på egen begäran exklusive pensionsavgångar, ökar. Den externa personalrörligheten ökar inom samtliga personalgrupper. För Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet var den externa personalrörligheten 8,4 procent under perioden januari–december 2022. Detta är en ökning med 2 procentenheter jämfört med samma period 2021.

Antal månadsavlönade medarbetare¹

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet samt särredovisat Folkandvården Skåne AB)

Avser förhållandet den 31 december respektive år	2022	2021	Förändring antal	Förändring procent
Förvaltningsdriven verksamhet totalt	36 147	35 991	156	0,4%
Sjukhusstyrelse Kristianstad	2 419	2 391	28	1,2%
Sjukhusstyrelse Hässleholm	607	602	5	0,8%
Sjukhusstyrelse Helsingborg	3 240	3 266	-26	-0,8%
Sjukhusstyrelse Ängelholm	563	582	-19	-3,3%
Medicinsk service	2 062	2 037	25	1,2%
Sjukhusstyrelse Sus	12 377	12 537	-160	-1,3%
Sjukhusstyrelse Ystad	969	996	-27	-2,7%
Sjukhusstyrelse Trelleborg	577	560	17	3,0%
Sjukhusstyrelse Landskrona	377	353	24	6,8%
Psykatri, Rehabilitering och hjälpmedelsnämnd	4 240	4 258	-18	-0,4%
Primärvårdsnämnd	4 297	4 340	-43	-1,0%
Kulturnämnd	38	33	5	15,2%
Kollektivtrafiknämnd	466	454	12	2,6%
Servicekommitté	2 684	2 424	260	10,7%
Regionstyrelsen	834	783	51	6,5%
Regionstyrelse (Digitalisering, IT och MT)	369	349	20	5,7%
Södra regionvårdsnämnden	11	10	1	10,0%
Patientnämnd	16	18	-2	-11,1%
Revision	10	9	1	11,1%
Folkandvården Skåne AB	1 461	1 455	6	0,4%

1. Observera att viss differens kan råda mellan totalsumman och summan av raderna, då ett fåtal medarbetare har anställningar på mer än en (1) förvaltning.

Använda timmar (avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

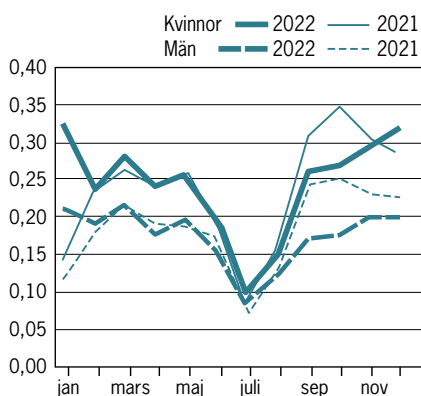
Avser förhållandet den 31 december respektive år	2022	2021	Förändring timmar	Förändring procent
Anställda timmar	70 664 255	70 041 403	622 852	0,89 %
Sjukledighet	-4 689 321	-4 360 266	-329 055	7,55 %
Tjänstledighet med lön	-808 142	-552 543	-255 599	46,26 %
Tjänstledighet utan lön	-7 624 046	-7 628 167	4 121	-0,05 %
Kompletdighet	-844 786	-819 670	-25 117	3,06 %
Semesterledighet	-7 127 181	-6 757 458	-369 723	5,47 %
Timlön	2 645 273	2 636 239	9 034	0,34 %
Fyll/övertid	1 224 697	1 089 209	135 488	12,44 %
Arb jour/beredskap	773 493	787 342	-13 849	-1,76 %
TOTAL använda timmar	54 214 242	54 436 089	-221 847	-0,41 %

Utvecklingen av vård av barn (VAB)

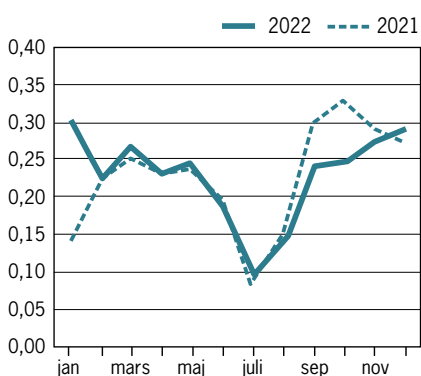
VAB (tillfällig föräldrapenning) har ökat kraftigt under pandemin. För att minska risken för smittspridning ska barn, elever och personal vara uppmärksamma på symtom som kan förekomma vid covid-19. Efter sommaren 2022 har dock antalet kalenderdagar i genomsnitt per medarbetare minskat något i jämförelse mot år 2021.

Generellt sätt har kvinnor en högre frånvaro till följd av VAB än män, detta förhållande är oförändrat. Ökningen av VAB för kvinnor respektive män har följt ett likartat mönster över tid och under utvecklingen av pandemin.

Utveckling av VAB (kalenderdagar/per kön)

Utveckling av VAB (kalenderdagar/anställd)

Bisysslor

I tabellen redovisas antalet medgivna och avslagna bisysslor som har anmälts och prövats 2022. Tabellen återspeglar inte det totala antalet bisysslor i Region Skåne då en anmälan kan avse längre period än ett år. Under 2022 har arbetet skett för att vidareutveckla IT-stödet vid prövning av bisysslor.

Antal medarbetare per personalgrupp¹ (AID)

(avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

Avser förhållandet den 31 december respektive år	2022	2021	Förändring antal	Förändring procent
Totalt antal månadsavlönade	36 147	35991	156	0,4%
Administratörer	1 741	1 653	88	5,3%
Administratörer, vård	1 993	2 057	-64	-3,1%
Arbeterapeuter	407	415	-8	-1,9%
Barnmorskor	568	581	-13	-2,2%
Biomedicinska analytiker	903	930	-27	-2,9%
Dietister	134	144	-10	-6,9%
Fysioterapeut	780	799	-19	-2,4%
Handläggare	2 310	2 175	135	6,2%
Ingenjörer	279	271	8	3,0%
Köks- och måltidsarbete	156	164	-8	-4,9%
Kultur, turism och friluftsliv	27	37	-10	-27,0%
Kurativt och socialt	707	688	19	2,8%
Läkare icke specialistkompetenta	2 102	2 093	9	0,4%
Läkare specialistkompetenta	3 017	2 972	45	1,5%
Ledningsarbete	1 584	1 537	47	3,1%
Logopeder	171	164	7	4,3%
Övriga specialiteter inom hälso- och sjukvård	646	581	65	11,2%
Övrigt rehabiliteringsarbete	165	166	-1	-0,6%
Psykologer	622	629	-7	-1,1%
Psykoterapeuter	11	12	-1	-8,3%
Sjuksköterskor	8 565	8 877	-312	-3,5%
Skola	134	125	9	7,2%
Städ-, tvätt-, och renhållningsarbete	581	539	42	7,8%
Tandläkare	29	32	-3	-9,4%
Tandsköterskor	28	27	1	3,7%
Tekniker	298	287	11	3,8%
Undersköterskor, skötare, m fl	7 799	7 662	137	1,8%
Vaktmästeri, trädgård, anläggning, m m	407	380	27	7,1%

1. Observera att viss differens kan råda mellan totalsumman och summan av raderna, då ett fåtal medarbetare har anställningar på mer än en (1) förvaltning.

Anmälda bisysslor (inom parentes 2021)

	Antal medgivna bisysslor		Antal avslagna bisysslor	
	Med koppling till Region Skåne	Utan koppling till Region Skåne	Med koppling till Region Skåne	Utan koppling till Region Skåne
Läkare	64 (97)	177 (261)	3 (6)	0 (0)
Övriga	114 (87)	348 (278)	2 (16)	1 (6)
Totalt	178 (184)	525 (539)	5 (22)	1 (6)

Läs mer i:

- Personalnämndens verksamhetsberättelse 2022

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling

Intäkterna från skatt, generella statsbidrag och utjämnning ökade med 6,2 procent jämfört med 2021. Skatteunderlaget har återhämtat sig från en svagt 2020, och Region Skånes skatteintäkter uppvisar bättre utfall än vad som prognostiserats för både 2021 och 2022. Skatteutfallet för 2022 var cirka 1,2 miljarder kronor över budgeterad nivå och ytterligare drygt 1 miljard kronor bättre än 2021. Kostnadsmassan har därmed ökat med cirka 18 procent sedan pandemins början år 2020. Bland orsakerna kan nämnas de stora omställningar som gjorts i verksamheten för att öka kapaciteten och säkerställa omhändertagandet av ett stort antal sjuka covid-19-patienter, samt de merkostnader som pandemin inneburit i form av inköp av skyddsmaterial och skyddsutrustning

och ökade kostnader för bemanning. Samtidigt har staten tillskjutit stora tillfälliga statsbidrag relaterade till coronapandemin, vilket har kompenserat för kostnadsökningarna.

Den regionala koncernen

Region Skåne är organiserad i en nämndorganisation samt en aktiebolagsrättslig koncern. Samtliga bolag ägs till 100 procent av Region Skåne (se tabell på nästa sida).

I de sammanställda räkenskaperna för den konsoliderade koncernen ingår, förutom nämndsorganisationen, moderbolaget Region Skåne Holding AB och Folk tandvården Skåne AB. Det bör framhållas att konsolideringen endast i begränsad omfattning inverkar på helheten och därmed inte i väsentlig grad påverkar resultat och ställning. Koncernresultatet uppgår till 2 942 miljoner

kronor vilket är i nivå med resultatet på 2 897 miljoner kronor för nämndsorganisationen. Nettokostnadsutvecklingen uppgick, såväl inklusive som exklusive bolagen till 1,3 procent. Soliditeten för koncernen uppgick den 31 december 2022 till -37,4 procent. Balansomslutningen har ökat från 39,4 miljarder kronor till 42,3 miljarder kronor.

Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten

Regionfullmäktiges övergripande mål är styrande och omfattar all verksamhet. Dessa övergripande mål utgör ramverket för prioriteringar och skapar en röd tråd genom hela budget- och uppföljningsprocessen. I verksamhetsplan och budget anges, utifrån dessa mål, inriktning och mer specifika mål och uppdrag inom de olika områdenas respektive avsnitt. De övergripande målen

Fem år i sammandrag

	2018	2019	2020	2021	2022
Skattesats (kronor)	10,69	11,18	11,18	11,18	11,18
Intäkter från skatt, statsbidrag och utjämnning (miljoner kronor)	39 006	42 280	44 169	46 583	49 459
Verksamhetens nettokostnader (miljoner kronor)	38 241	39 728	42 181	44 979	45 586
Intäktsutveckling (%)	3,7%	8,4%	4,5%	5,5%	6,2%
Nettokostnadsutveckling (%)	4,4%	3,9%	6,2%	6,6%	1,3%
Nettokostnadsutveckling exklusive jämförelsestörande (%)	4,4%	3,9%	6,2%	6,6%	1,3%
Årets resultat (miljoner kronor)	-90	1 056	958	-764	2 897
Eget kapital (miljoner kronor), blandmodellen	-3 535	-2 573	-1 965	-2 911	-658
Eget kapital (miljoner kronor), fullfonderingsmodellen	-20 006	-18 950	-17 992	-18 756	-15 859
Likviditet per 31/12 (miljoner kronor)	1 764	1 074	2 408	3 118	1 996
Låneskuld per 31/12 (miljoner kronor)	6 738	7 274	8 744	9 380	8 817
Investeringsutgifter (miljoner kronor)	4 244	4 240	4 039	4 579	4 294
Pensionsförpliktelser intjänade fr o m 1998 (miljoner kronor)	15 496	16 530	17 921	20 397	21 623
Pensionsförpliktelser intjänade t o m 1997 (miljoner kronor)	16 472	16 377	16 027	15 845	15 200
Totala pensionsförpliktelser (miljoner kronor)	31 968	32 908	33 948	36 243	36 824
Soliditet, enligt blandmodell (%)	-12%	-8%	-5%	-7%	-2%
Soliditet, enligt fullfonderingsmodell (%)	-68%	-60%	-49%	-48%	-38%
Sveriges folkmängd (31/12)	10 230 185	10 327 589	10 379 295	10 452 326	10 521 556
Skånes folkmängd (31/12)	1 362 164	1 377 827	1 389 336	1 402 425	1 414 324
Andel i Skåne	13,32%	13,34%	13,39%	13,42%	13,44%
Antal medarbetare ¹	34 095	34 666	35 622	36 034	36 147
Anställda årsarbetare ²	38 340	38 920	40 047	40 920	41 155
Använda årsarbetare ³	29 518	29 936	31 006	31 729	31 785
Andel använd/anställd	77,0%	76,9%	77,4%	77,5%	76,7%

1. Månadsavlönade per den siste december (2022-12-31).

2. Genomsnittlig schemalagd arbetstid för året. 1700 timmar motsvarar en årsarbetare.

3. Genomsnittlig arbetad tid, det vill säga reducerad med frånvaro. 1700 timmar motsvarar en årsarbetare.

Regionala koncernen

Nämndsorganisationen	Koncernbolag
Regionfullmäktige	Region Skåne Holding AB*
Revision	Folk tandvården Skåne AB*
Patientnämnd	Innovation Skåne AB
Regionstyrelsen	Malmö Opera och Musikteater AB
Personalnämnd	Skånes Dansteater AB
Servicenämnd	Skånecare AB
Hälsa- och sjukvårdsnämnd	Business Region Skåne AB
Sjukhusstyrelse Sus	– Tourism in Skåne AB
Sjukhusstyrelse Landskrona	– Invest in Skåne AB
Sjukhusstyrelse Helsingborg	– Event in Skåne AB
Sjukhusstyrelse Ängelholm	– Film in Skåne AB
Sjukhusstyrelse Kristianstad	
Sjukhusstyrelse Hässleholm	
Sjukhusstyrelse Ystad	
Sjukhusstyrelse Trelleborg	
Primärvårdsnämnd	
Psykatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnd	
Regional utvecklingsnämnd	
Kollektivtrafiknämnd	
Kulturnämnd	

* Ingår i den konsoliderade redovisningen

bryts ned i delmål och mätbara måltal för verksamheten. Med mål avses vad som särskilt sätts i fokus under budgetåret och planperioden. Måltal anger ambitionsnivån för det som ska mätas och följas upp. Det kan handla om en ökning från ett nuläge eller uppfyllelse av en procentuell nivå.

Regionstyrelsen ska leda och samordna Region Skånes angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i Region Skånes bolag och därvid uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på Region Skånes utveckling och ekonomiska ställning. Uppsiktsplikten fullgörs bland annat genom att begära in uppföljningar och prognoser från olika nämnder, styrelser och bolag. I uppsiktsplikten ingår också att säkerställa att Region Skåne har en väl fungerande intern kontroll.

Löpande uppföljning

Nämnder och styrelser har ansvar för att löpande följa upp verksamhet, resultat och ekonomi samt att vidta åtgärder för att korrigera befarade avvikelser.

Månads- och delårsrapporter

Nämndernas uppföljningar sammanfattas i månads- och delårsrapporter som delges regionstyrelsen. Prestationer, resultat och effekter av verksamheten samt prognoser, analyser och kommentarer ska framgå. Vid behov ska åtgärdsplaner för att rätta till eventuella avvikelser redovisas. Delårsrapporten för januari–augusti är en fördjupad uppföljning av årsredovisningskaraktär.

Bokslut och årsredovisning

Efter årets slut upprättas ett bokslut med resultat- och balansräkning med bilagor och specifikationer. I årsredovisningen görs en sammanfattande uppföljning av årets verksamhet som redovisas till regionfullmäktige.

Systematiskt risk- och sårbarhetsarbete

Det systematiska risk- och sårbarhetsarbetet (SRSA) har under året vidareutvecklats och fortsatt integrerats med övriga styr- och ledningsfrågor. Omvärldsläget har, precis som under 2021, aktualiserat området ytterligare.

Intern kontroll

Med intern kontroll avses de strukturer, system och processer som bidrar till tydlighet och ordning och som säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutade mål, uppdrag och övriga styrdokument. Region Skånes samlade system för intern kontroll 2022 har utgått ifrån fem obligatoriska kontrollområden vilket är samma som de övergripande målen i Region Skånes verksamhetsplan och budget. Därtill har fyra obligatoriska administrativa kontrollområden ingått.

Nämnder och styrelser har i samband med upprättande av årsredovisning och som en del av uppsiktsplikten rapporterat resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till regionstyrelsen. Utifrån uppföljningen görs en samlad bedömning per kontrollområde för respektive nämnd, styrelse och bolag. Den samlade bedömningen har som syfte att ge indikation på resultatet av arbetet med den interna kontrollen, i form av en översiktlig och förenklad bild (se tabell på nästa sida).

Den samlade rapporteringen för intern kontroll 2022 visar att de största avvikelserna finns inom sjukhusstyrelsernas verksamhet och avser främst kontrollområdena tillgänglighet och kvalitet, attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet samt långsiktigt stark ekonomi. Avvikelseberor på stora delar på rådande vårdplatsbrist, bemannings- och rekryteringssvårigheter samt ekonomi i obalans. Det finns behov av fortsatta åtgärder och vidare hantering av dessa riskområden under 2023. Störst avvikelser inom de administrativa kontrollområdena återfinns inom området upphandling och inköp, främst rörande inköp utanför ramavtal. Såväl nämndernas som styrelsernas egen interna kontroll samt revisorernas granskningar har visat på brister, både i kunskap och regelefterlevnad. Det krävs fortsatta åtgärder och en stärkt uppsikt inom riskområdet under 2023.

För mer information hänvisas till respektive nämnds/styrelses/bolags egen rapportering av intern kontroll.

Uppföljning av planer för intern kontroll

Intern kontroll Rapportering per den 31 dec 2022	Bättre liv och hälsa för fler	Tillgänglig- het och kvalitet	Hållbar utveckling i Skåne	Attraktiv arbets- givare, professionell verksamhet	Långsiktigt stark ekonomi	Efterlevnad av regelverk för god ekonomisk förvaltning	Upphand- ling och inköp	Kompe- tensförsörj- ning och bisysslor	Verkställig- het beslut
Kollektivtrafiknämnd	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Grå	Gul
Kulturnämnd	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
Regional utvecklingsnämnd	Grön	Grön	Grön	Gul	Grön	Grön	Grå	Grön	Grön
Hälso- och sjukvårdsnämnd	Gul	Gul	Grå	Grå	Gul	Orange	Gul	Grå	Grön
Psykatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnd	Gul	Gul	Gul	Orange	Gul	Orange	Gul	Orange	Orange
Primärvårdsnämnd	Orange	Orange	Gul	Orange	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul
Sjukhusstyrelse Sus	Grön	Orange	Gul	Röd	Gul	Gul	Röd	Grå	Gul
Sjukhusstyrelse Landskrona	Gul	Orange	Gul	Röd	Orange	Gul	Gul	Grön	Gul
Sjukhusstyrelse Ystad	Gul	Röd	Grå	Röd	Röd	Röd	Orange	Grå	Grå
Sjukhusstyrelse Trelleborg	Gul	Orange	Gul	Orange	Röd	Gul	Gul	Gul	Gul
Sjukhusstyrelse Helsingborg	Orange	Orange	Gul	Orange	Röd	Gul	Orange	Grön	Gul
Sjukhusstyrelse Ängelholm	Gul	Orange	Gul	Röd	Röd	Gul	Orange	Grön	Grå
Sjukhusstyrelse Kristianstad	Grå	Grön	Grön	Gul	Gul	Grå	Grå	Grå	Grå
Sjukhusstyrelse Hässleholm	Gul	Orange	Gul	Gul	Orange	Grå	Gul	Grå	Grå
Regionstyrelse	Gul	Grön	Gul	Gul	Grön	Gul	Gul	Grå	Gul
Personalnämnd	Grå	Gul	Gul	Orange	Gul	Grön	Gul	Grå	Orange
Servicenämnd	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul
Patientnämnd	Grön	Grön	Gul	Grön	Grön	Grön	Grå	Grön	Grön
Region Skåne Holding AB	Gul	Orange	Grön	Orange	Gul	Grön	Gul	Grön	Grön
Folkhälsvården Skåne AB	Gul	Orange	Grön	Orange	Gul	Grön	Gul	Grön	Grön
Skåne Care AB	Grön	Grön	Gul	Grön	Gul	Grön	Grön	Grön	Grön
Innovation Skåne AB	Gul	Grön	Gul	Gul	Gul	Grön	Grön	Grön	Gul
Malmö Opera och Musikteater AB	Grön	Grön	Grön	Gul	Grön	Orange	Grön	Grön	Grön
Skånes Dansteater AB	Grön	Gul	Gul	Gul	Orange	Grön	Gul	Grön	Grön
Business Region Skåne AB	Grön	Grön	Grön	Gul	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Tabellen visar en sammanställning av nämndernas, styrelsernas och de majoritetsägda bolagens interna kontrollrapportering för 2022. Grå färgsättning innebär att kontrollområdet inte har varit aktuellt för den specifika nämnden, styrelsen eller bolaget under året.

Händelser av väsentlig betydelse

Region Skåne påverkas av sin sedan tidigare svaga finansiella ställning samt av Region Skånes mycket stora investeringar inom områdena hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Dessutom befinner sig Region Skåne i en omställning för framtidens hälso- och sjukvård. Detta bland annat genom en fortsatt utveckling av Skånes digitala vårdssystem (SDV) men också med nya digitala lösningar som utvecklats för att svara mot nya behov som uppkommit under pandemin. För hälso- och sjukvården har

pandemin inneburit ett ökat tryck på främst intensivvård och vårdavdelningar, men också på andra delar som exempelvis provtagning. Det har gjorts mindre av den planerade vården. Även en normaliseringsfas innebär påfrestningar då det finns ett ökat behov av tillgänglig vård.

Väsentliga personalförhållanden

Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare har avgörande betydelse för att möta behovet av kompetens idag och framöver. Att chefer och medarbetare

Förklaring färgsättning

Grön	Obetydlig avvikelse
Gul	Mindre avvikelse
Orange	Avvikelse
Röd	Större avvikelse
Grå	Uppgift saknas

förstår att de gör skillnad, känner meningsfullhet i sin vardag och kan följa och planera för sin utveckling är en förutsättning för att få medarbetare att söka sig till organisationen och att vilja stanna kvar.

Den 31 december 2022 hade Region Skåne 36 147 månadsavlönade medarbetare inom förvaltningsdriven verksamhet, en ökning med 156 medarbetare (+0,4 procent) jämfört med 2021. Region Skånes sjukfrånvaro har ökat i

jämförelse med föregående år. Ökningen avser den korta sjukfrånvaron och ökningen finns såväl bland kvinnor som män samt i samtliga åldersgrupper. Ökningen avseende korttidssjukfrånvaro kan inte förklaras på ett entydigt sätt, men liknande utveckling ses även nationellt och i övriga regioner. Volymen långtidssjukfrånvaro är i stort oförändrad i jämförelse med 2021.

Kostnader för inhyrd personal från bemanningsföretag har ökat med 15,7 procent under 2022 i jämförelse med samma period i fjol, främst på grund av att den planerade verksamheten inte längre är reducerad som under pandemin och att det skett en särskild satsning under hösten för att korta köerna

till planerade operationer. Kostnaden för inhyrd personal från bemanningsföretag, förvaltningsdriven verksamhet uppgick till 453 miljoner kronor under 2022. Inhyrningskostnaden under perioden januari till december uppgick till 2,02 procent av den totala personalkostnaden.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Regionfullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Region Skånes riktlinjer för god ekonomisk

hushållning, som fastställts av fullmäktige, utgår från att Region Skånes finansiella ställning ska stärkas och att skatte-medlen ska användas effektivt. En långsiktigt stark ekonomi är en förutsättning för att trygga verksamheten och därmed ge Skånes invånare en god service i form av säker och lättillgänglig hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik. För att nå god ekonomisk hushållning krävs strikt acceptans och respekt för de av regionfullmäktige beslutade finansiella målen.

Resultatmål

Region Skånes resultat ska över en rullande femårsperiod uppgå till minst 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet.

Region Skånes budgeterade resultat 2022 uppgick till 1 013 miljoner kronor och utfallet blev 2 897 miljoner kronor vilket motsvarar 5,9 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatmålet är därmed uppnått. Under den senaste femårsperioden 2018–2022 har resultatet

Sjukfrånvaro (avser Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet)

	2022	2021	Förändring 2022-2021
Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	6,4 %	6,0 %	0,4 %
Kvinnor	7,0 %	6,6 %	0,4 %
Män	4,3 %	4,0 %	0,3 %
Åldersgruppen 29 år eller yngre	5,6 %	5,1 %	0,5 %
Åldersgruppen 30–49 år	6,0 %	5,7 %	0,3 %
Åldersgruppen 50 år eller äldre	7,1 %	6,7 %	0,5 %
Långtidssjukfrånvaro (60+ dagar) som andel av samtlig sjukfrånvaro	36,6 %	40,7 %	-4,1 %

RESULTATBEGREPP

Region Skånes årsredovisning är kommenterad utifrån regionresultatet beräknat enligt fullfonderingsmodell om inte annat specifikt anges. Nedan ges en förklaring till vad som ingår i de olika resultatbegreppen:

Årets resultat/periodens resultat

Resultatet på sista raden i resultaträkningen. Här ingår samtliga kostnader och intäkter.

Resultat exklusive jämförelsestörande poster

Från årets resultat frånräknas större ekonomiska händelser, över 60 miljoner kronor, av engångskaraktär som just 2022 jämförelser med tidigare år, men inte kan anses främmande för verksamheten.

Balanskravsresultat

Balanskravet är lagstadgat i den kommunala redovisningslagen och innebär att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Om balanskravsresultatet är negativt ska underskottet återställas inom tre år. Balanskravsresultatet beräknas i en så kallad balanskravsutredning som utgår från årets resultat, som minskas med reavinster och justeras för reservering och användning av resultatutjämningsreserv. I Region Skånes balanskravsutredning görs också en justering för pensionskostnader enligt blandmodell.

Regionresultat och koncernresultat

Region Skånes resultat är summan av alla resultat för de nämnder och styrelser som ingår i regionen. I koncernresultatet inräknas, förutom Region Skånes nämnder och styrelser, även koncernbolagen Region Skåne Holding AB och Folk tandvården Skåne AB.

Blandmodell och fullfonderingsmodell

Blandmodell och fullfonderingsmodell är två olika modeller för redovisning av pensionskostnader. Blandmodellen är lagstadgad sedan 1998, och ersatte då rådande praxis som var fullfondering. I fullfonderingsmodellen är pensioner intjänade före 1998 upptagna som en skuld i balansräkningen och värdesäkringens bokförs som en kostnad i resultaträkningen. I blandmodellen redovisas inte pensioner intjänade före 1998 som en skuld, och värdesäkringens av skulden (ränta, inflation antaganden om livslängd) redovisas inte som en kostnad i resultaträkningen. Däremot redovisas utbetalningarna av pension intjänad före 1998 som en kostnad i resultaträkningen. När pensionsutbetalningarna för pension intjänad före 1998 är högre än kostnaden för värdesäkringens på denna skuld blir kostnaderna högre och resultatet sämre i blandmodellen än i fullfonderingsmodellen.

uppgått till 1,8 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag och det långsiktiga resultatmålet uppnås därmed inte. Med beaktande av jämförelsestörande poster, som särskilt för 2021 uppgick till stora belopp, uppnåddes både det kortsiktiga och långsiktiga resultatmålet.

Finansieringsmål

Investeringar ska så långt möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas för att delfinansiera större investeringsprojekt. Under 2022 bör självfinansieringsgraden (årets resultat och avskrivningar i förhållande till investeringsbelopp) uppgå till minst 50 procent för att inte äventyra skuldsättningsmålet.

Summan av årets resultat och avskrivningar överstiger investeringsnivån på 4 300 miljoner kronor och därmed blev den totala självfinansieringsgraden 109 procent. Finansieringsmålet uppnås därmed med god marginal för 2022.

Skuldsättningsmål

Region Skånes externa räntebärande nettolåneskuld får högst uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

Region Skånes externa nettolåneskuld, exklusive pensionsskuld, uppgick till 7 080 miljoner kronor vid årsskiftet. Skulden motsvarar 14 procent av de samlade intäkterna och därmed uppnås skuldsättningsmålet med god marginal för år 2022.

Balanskravsresultat

Det lagstadgade balanskravet innebär en miniminivå där intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Ett negativt balanskrav ska återställas inom tre år. Det ingående återställningskravet 2022 uppgick till 1 232 miljoner kronor. Balanskravsresultatet för året blev 2 247 miljoner kronor.

Från och med 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa förutsättningar reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan

Balanskravsberäkning

Miljoner kronor	Bokslut 2022
Årets resultat enligt fullfondering	2 897,0
Justering för realisationsvinster	-5,0
Orealiserade kursförluster i värdepapper	0,0
Återförda orealiserade kursförluster i värdepapper	0,0
Justerat resultat enligt fullfondering	2 892,0
Justering för redovisning enligt blandmodell	-645,0
Balanskravsresultat	2 247,0
Avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR)	-1 263,0
Ingående återställningskrav	-1 232,0
Utgående återställningskrav	-248,0

användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel vid balanskravsberäkningen, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. Region Skåne har för 2022 möjlighet att göra reservering till RUR med ett belopp om 1 015 miljoner kronor. Med beaktande av ingående återställningskrav och reservering till RUR finns inget återställningskrav kvar vid utgången av 2022.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

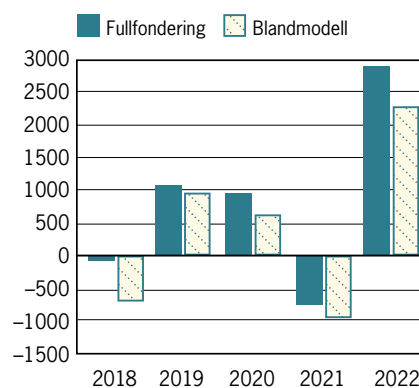
Den finansiella analysen belyser vilka viktiga förhållanden som finns för resultat och ekonomisk ställning. Syftet är att genom en utvärdering av de fyra aspekterna resultat, kapacitet, risk och kontroll klargöra huruvida det råder god ekonomisk hushållning i Region Skåne. Modellen bygger på att finansiell utveckling och ställning studeras på ett övergripande och förenklat sätt utifrån resultat- och balansräkning samt finansieringsanalys för den aktuella tidsperioden.

Resultat

Årets resultat

Region Skånes resultat för 2022 blev 2 897 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse med 1 884 miljoner kronor mot det uppsatta resultatmålet för 2022 på 1 013 miljoner kronor. Årets resultat uppgår till 5,9 procent av de samlade intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning. Resultatet är 3 661 miljoner kronor bättre jämfört med 2021. Region Skåne har också under 2022 på-

Årets resultat (miljoner kronor)

verkats av covid-19 och dess konsekvenser. Staten har därför fortsatt tillskjutit stora tillfälliga statsbidrag, och årets resultat blev därför betydligt bättre än vad som har prognostiserats under året. Senaste helårsprognosen uppgick till 2 315 miljoner kronor, och utfallet i föreliggande bokslut är därmed 582 miljoner kronor bättre.

Finansiering

Region Skånes intäkter i form av skatt, generella statsbidrag och utjämning uppgick till 49 459 miljoner kronor vilket är 630 miljoner kronor högre än budgeterat belopp. Jämfört med 2021 ökade intäkterna från skatt, generella statsbidrag och utjämning med 6,2 procent eller 2 876 miljoner kronor. Skatteintäkterna ökade med 2 492 miljoner kronor eller 7,2 procent, vilket är 1 210 miljoner kronor mer än budget. Intäkterna från kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag ökade med 3,1 procent eller 383 miljoner kronor.

Kostnader

Under 2022 uppgick verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar till 58 451 miljoner kronor och de verksamhetsanknutna intäkterna till 12 865 miljoner kronor. Nettokostnadsökningen uppgick till 1,3 procent. Denna förhållandevis låga siffra förklaras till stor del av att de verksamhetsanknutna intäkterna ökade med 5,7 procent. Brutto-kostnadsutvecklingen uppgick till 2,3 procent under 2022. Detta är en dämpning ifrån 2021 års nivå på 5,9 procent och 2020 års höga nivå på 9,1 procent. Kostnadsmassan har därmed ökat med cirka 18 procent sedan pandemins början år 2020. Bland orsakerna kan nämnas de stora omställningar som gjorts i verksamheten för att öka kapaciteten och säkerställa omhändertagandet av ett stort antal sjuka covid-19-patienter, samt de merkostnader som pandemin inneburit i form av inköp av skyddsmaterial och skyddsutrustning och ökade kostnader för bemanning. Samtidigt har staten tillskjutit stora tillfälliga statsbidrag relaterade till coronapandemin, vilket har kompenserat för kostnadsökningarna.

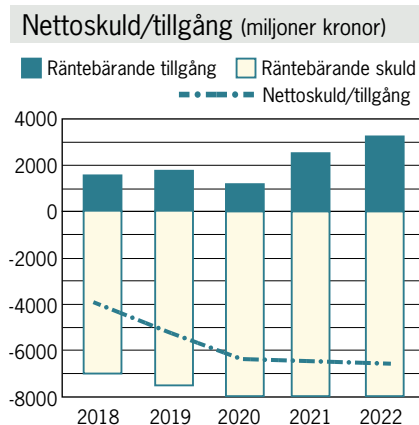
Kapacitet Soliditeteten

Nyckeltalet soliditet är ett mått på Region Skånes långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel. Soliditeten uppgår till -37,5 procent, vilket är en förbättring med cirka 10 procentenheter jämfört med föregående år. Soliditetsförbättringen härrör från ett högt resultat för perioden i kombination med att balansomslutningen har ökat från 39 389 miljoner kronor till 42 268 miljarder kronor.

Enligt blandmodellen förbättrades soliditeten från -7,4 procent 2021 och uppgick till -1,6 procent vid årsskiftet 2022/2023.

Räntebärande finansiella tillgångar och skulder

De räntebärande finansiella tillgångarna uppgick vid årsskiftet till 2 181 miljoner kronor medan de räntebärande finansiella skulderna, exklusive pensions-

skulden uppgick till 9 261 miljoner kronor. Det innebär en räntebärande nettolåneskuld om 7 080 miljoner kronor. Den räntebärande nettolåneskulden har minskat med 567 miljoner kronor under året. Huvudorsakerna är framför allt att verksamhetens positiva resultat, avskrivningar och pensionsavsättningar varit större investeringar och de planerliga amorteringarna.

Risk Likviditet

Region Skånes likviditet minskade under året med 1 122 miljoner kronor till att uppgå till 1 995 miljoner kronor den 31 december 2022. All likviditet har under året varit placerad i bankinlåning på konto. Alternativa placeringsalternativ som tilläts inom policy är mindre förmånliga varvid upphandlade och förhandlade inlåningsvillkor på bankkonto har använts. Avkastningen på bankinlåningen uppgick i genomsnitt vid årets slut till 2,53 procent.

Låneskuld

Den totala räntebärande låneskulden som omfattar både kreditmarknadsupplåning via obligations- och certifikatprogram, långfristiga bilaterala lån, långfristiga finansiella leasingavtal, deras kortfristiga del som utgörs av kommande års amortering samt inlåning från Region Skånes bolag uppgår vid årsskiftet till 9 261 miljoner kronor. Skulden har planenligt amorterats med 1 000 miljoner kronor som huvudsakligen har finansierats med egen kassa. Därutöver har ingen långfristig upplå-

ning bedömts nödvändig och kassan har kortsiktigt stärkts genom kortfristig certifikatupplåning över sommaren samt över årsskiftet.

Ej räntebärande finansiella tillgångar och skulder

Ej räntebärande finansiella tillgångar utgörs av aktier i dotter- och intressebolag om 229 miljoner kronor samt långfristiga fordringar på 106 miljoner kronor som avser förskottering till Trafikverket. Region Skåne äger, utöver insatt kapital i dotter- och intressebolag, aktier i holdingbolaget Region Skåne Holding AB. Det har inte skett några förändringar av aktieinnehavet under året. Utöver aktier och fordringar finns bidrag till statlig infrastruktur avseende ESS och utbyggnaden till fyra spår mellan Lund och Malmö. Avsättningen uppgår till 717 miljoner kronor och har upplösts med 38 miljoner kronor under året. Räntelösa handkassar uppgår till 1 miljon kronor.

Pensionsåtaganden

De totala pensionsförpliktelsen, inklusive löneskatt, uppgick vid årsskiftet till 36 824 miljoner kronor, fördelat på 21 624 miljoner kronor som avser skuld intjänad från och med 1998 och 15 200 miljoner kronor som avser skuld intjänad före 1998. Pensionsförpliktelsen har ökat med 581 miljoner kronor sedan föregående år. Region Skåne har inte avsatt några medel till framtida pensionsutbetalningar utan återlånar medlen till investeringsverksamheten vilket innebär att någon specifik tillgångsportfölj för pensionsändamål inte föreligger.

Räntenetto

Under året har den breda uppgången av inflation i samhället lett till kraftiga ökning i riksbankernas styrräntor samt åtstramningar av balansräkningarna. Det har i sin tur lett till kraftiga ökning av marknadsräntorna över hela räntekurvan. Den miljö som rått de senaste åren med långt nedtryckta räntor har nu förbytt till dramatiskt ökade nivåer relativt den nivå som gäller vid årets ingång. Nivån på marknadsräntorna vid

Räntebärande tillgångar och skulder

Miljoner kronor	Bokfört värde	Bokfört värde inkl upplupen ränta	Verkligt värde	Övervärden (+) undervärden (-)
Låneskuld	-7 517	-7 538	-7 624	-86
Leasingskuld	-801	-802	-804	-2
Swapkontrakt	0	0	62	62
Total låneportfölj	-8 319	-8 341	-8 367	-26
Placeringsportfölj	1 995	1 995	1 995	0
Netto	-6 323	-6 345	-6 372	-26

årets utgång var på inget sätt dramatisk höga utan bör fortfarande ses som relativt låga ur ett längre tidsperspektiv. Då ingen långfristig upplåning har behövts lyftas under året samtidigt som andelen rörlig ränta i den befintliga långfristiga skulden är relativt låg har inte de högre marknadsräntornas effekt börjat påverka Region Skånes kassaflöde i den utsträckning den hade gjorts i det fall nyupplåningen genomförts i nivå med vad som budgeterats.

Borgen

Ett av Region Skånes större borgensåtagande om 523 miljoner kronor består av solidarisk borgen för Transitio AB:s finansiering av tåganskaffning. Allteftersom underliggande lån hos Transitio refinansieras minskar successivt den solidariska borgen. Under året refinansierades ett större lån varpå Region Skånes åtagande minskade totalt med 769 miljoner kronor. Regressrätt föreligger mot övriga regioner med 366 miljoner kronor vilket innebär att Region Skåne själva svarar för 157 miljoner kronor. Tillsammans med tecknad proprieborgen om 17 miljoner kronor utgör Region Skånes egna ansvar 174 miljoner kronor.

Regionfullmäktige beslutade under 2017 att lämna borgen till direkt eller indirekt helägda bolag för deras pensionsutfästelser enligt avsättningen i bolagens balansräkningar för de bolag som är berörda. Borgen för Folkandvården Skåne AB:s pensionsåtagande uppgår till 221 miljoner kronor, en ökning med 1 miljon kronor sedan föregående årsskifte.

Övriga borgensåtaganden består av beslutad borgen till Hälsostaden i Ängelholm AB om totalt 1 131 miljoner kro-

nor för finansiering av renovering och nyproduktion av sjukvårdsfastigheter på Ängelholms sjukhusområde. Som säkerhet för borgensåtagandet finns underborgen med en tredjedel var från de andra delägarna i bolaget som utöver Region Skåne utgörs av Wihlborgs Fastigheter AB och Peab Sverige AB.

Riskhantering**Ränterisk**

Den genomsnittliga återstående räntelöptiden tillåts inte överskrida 2 år avseende penningmarknadsplaceringar. All likviditet finns på bankkonto och är omedelbart tillgänglig. För låneskulden gäller ett riktvärde om två år i genomsnittlig räntelöptid med en tillåten avvikelse inom intervallet 1–3 år samt att högst 50 procent av låneskulden får exponeras mot ränteförändringar det kommande året. Finansiell leasing jämsställs med övrig upplåning och omfat-

Kommande året	miljoner kronor
Certifikat	-4,6
Låneskuld	-22,9
Leasingskuld	-3,5
Ränteswapkontrakt	+12,6
Total låneportfölj	-18,3
Placeringar, konton	+19,9
Nettoskuld	+1,6

Räntebindningstid

	2022	2021	2020	2019	2018
Räntebindningstid gällande:					
Låneskuld, år	1,9	2,4	2	1,4	1,8
Swapkontrakt, år	0,2	0,4	0,7	0,6	0,8
Lån inklusive ränteswapkontrakt, år	2,1	2,8	2,7	1,9	2,6
Placeringar, år	0	0	0	0	0
Nettoskuld, år	2,8	4,2	3,8	2,2	3,8
Exponering mot ränteförändringar inom 1 år, %	38,2	27,4	30,6	42,4	24,5

tas av samma limiter som låneskulden. De faktiska värdena vid årsskiftet framgår av tabell nedan. Ränteswapkontrakt har tecknats om 1 600 miljoner kronor i avsikt att uppnå rätt ränteförfalloprofil och genomsnittlig återstående löptid. Ränteswapkontrakten förlänger den genomsnittliga räntelöptiden i låneskulden med 0,2 till 2,1 år.

Räntebindningstiden avgör hur snabbt en ränteförändring påverkar finansnettot. Med ovanstående räntebindning påverkas en höjning av räntan med en procentenhet på balansdagen finansnettot med belopp enligt nedanstående tabell.

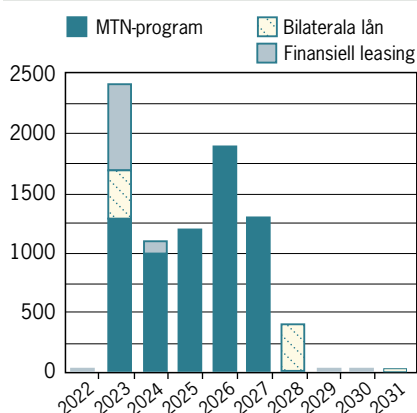
Valutarisk

Enligt riktlinjerna ska alla lån i utländsk valuta samt alla avtal i utländsk valuta där motvärdet överstiger 5 miljoner kronor valutasäkras. Alla lån i låneportföljen är upptagna i svenska kronor. Det finns inga avtal om valutasäkringar vid årsskiftet.

Finansieringsrisk

Vid årsskiftet uppgick andelen förfallande låneskulder inom en och samma 12-månadersperiod i förhållande till total låneskuld till 34 procent vilket ligger ovan limiten om 30 procent i riktlinjerna. Huvudorsaken till att limiten överträts är att ingen ny långfristig skuld upptagits under över ett års tid vilket orsakat en övertyngd i det korta perspektivet. Syftet med regeln är att minimera refinansieringsrisken i den befintliga skulden. I normalfallet hade ny långfristig upplåning tagits upp vilket dragit ner förfallen i intervallet 0-12 månader. Då ingen ny finansiering erfordrats under perioden har bedömningen gjorts att nyttan av en tillfällig över-

Förfallostruktur (miljoner kronor)

trädelse av limiten överväger nyttan av att öka låneskulden vid ett tillfälle då Region Skåne inte är i behov av kapital.

Likviditets- och kreditrisk

Likviditeten kan placeras i penningmarknaden utifrån krav på kreditvärdighet samt även i vissa fall med löptids- och beloppsbegränsningar. Likviditeten placeras i papper utgivna av svenska staten, svenska kommuner och dess helägda bolag, säkerställda obligationer, svenska bank- och bolåneinstitut samt i företag. Placeringar i räntemarknaden genomförs i värdepapper med god likviditet där löptiderna inte är längre än prognostiserat framtida utflöde av likviditet.

Kontroll

Budgetföljsamhet

Sammantaget visar bokslutet ett resultat som är 1 884 miljoner kronor bättre än budgeterad nivå. Huvudsaklig förklaring är en kombination av en dämpad nettokostnadsutveckling till följd av tillfälligt hög nivå på verksamhetsintäkterna, samtidigt som personalkostnadsökningen har varit återhållsam samt att skatteutfallet utvecklats i positiv riktning. Verksamhetens nettokostnad gav ett överskott på 1 358 miljoner kronor och finansnettot summerar till ett underskott på 104 miljoner kronor. Intäkterna från skatt, utjämning och bidrag blev sammantaget 630 miljoner kronor bättre än budgeterat. Verksamhetens intäkter gav ett överskott på 2 468 miljoner kronor, vilket främst förklaras av tillfälliga specialdestinerade statsbidrag till följd av coronapanademin. Personalkostnaderna uppvisade ett utfall på 103 miljoner kronor lägre än budget. Omkostnaderna översteg budgeterad nivå med 1 144 miljoner kronor, medan de finansiella pensionskostnaderna blev 60 miljoner kronor högre än budget.

Prognossäkerhet

Prognosen för årets resultat som lämnades i oktober var -2 315 miljoner kronor och avvek från det slutliga bokslutet med 582 miljoner kronor, vilket mot-

svarar 1,3 procent av verksamhetens nettokostnader. Det ligger i sakens natur att det finns en försiktighetsprincip inbyggd i de prognoser som lämnas under året, och de verksamheter som prognosticerar underskott förväntas också vidta korrigerande åtgärder. Därtill finns alltid omständigheter som kan vara svåra att förutse. Prognosen för verksamhetens nettokostnader avvek från bokslutet med 0,7 procent av samma skäl.

Känslighetsanalys

I tabellen nedan redovisas hur ett antal scenarier översiktligt kan uppskattas påverka Region Skånes ekonomi beräknat i 2022 års prövningsår.

Känslighetsanalys

Miljoner kronor	Kostnad/ intäkt 2022
Förändring av skattekraften med 1 %-enhet (brutto)	± 410
Förändring av skattekraften med 1 %-enhet (netto)	± 66
Förändring av utjämningsbidrag/avgift med 100 kr per invånare	± 140
10 öre förändrad utdebitering	± 342
Personalkostnadsförändring 1 %	± 250
Omkostnadsförändring 1 %	± 316
Läkemedelskostnadsförändring 1 %	± 50
LPIK-förändring 1 %	± 473
Ränteförändring på skuld 1 %	± 18
Ränteförändring på likviditet 1 %	± 20

Budgetuppföljning

Miljoner kronor	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL			ENLIGT BLANDMODELL		
	Bokslut 2022	Budget 2022	Budget- avvikelse	Bokslut 2022	Budget 2022	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter	12 865	10 397	2 468	12 865	10 397	2 468
Personalkostnader	-25 092	-25 195	103	-26 175	-26 190	15
Omkostnader	-31 585	-30 441	-1 144	-31 585	-30 441	-1 144
Avskrivningar	-1 774	-1 705	-69	-1 774	-1 705	-69
Verksamhetens nettokostnader	-45 586	-46 944	1 358	-46 669	-47 939	1 270
Skatteintäkter	36 875	35 665	1 210	36 875	35 665	1 210
Kommunalekonomisk utjämning	7 739	7 739	0	7 739	7 739	0
Generella statliga bidrag	4 845	5 425	-580	4 845	5 425	-580
Skatt, utjämning och bidrag	49 459	48 828	630	49 459	48 828	630
Finansiella intäkter	95	101	-7	95	101	-7
Finansiella kostnader	-124	-87	-37	-124	-87	-37
Värdesäkring av pensionsskuld	-946	-887	-60	-508	-512	4
Finansnetto	-976	-872	-104	-538	-497	-40
RESULTAT	2 897	1 013	1 884	2 252	392	1 860

Sammanfattning finansiell analys

Den finansiella analysen visar att Region Skåne inte uppfyller alla krav på god ekonomisk hushållning utifrån ett finansiellt perspektiv. De finansiella målen gällande skuldsättning och självfinansiering samt resultat för det enskilda året 2022 har dock uppnåtts, vilket är positivt och lägger en grund för den uthålliga förbättring som krävs för att en långsiktigt stark ekonomi ska kunna uppnås. Inom samtliga fyra perspektiv (*resultat, kapacitet, risk och kontroll*) behövs emellertid fortsatta förbättringar innan man kan anses ha en uthållig sund och stabil ekonomi i paritet med god ekonomisk hushållning. Det positiva resultatet 2022 är ett viktigt steg i rätt riktning men det behövs dock fortsatt utveckling där kostnaderna årligen anpassas efter intäkterna.

Det står helt klart att Region Skåne har betydande utmaningar de kommande åren. Detta gäller såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt. Det ogynnsamma och samtidigt osäkra makroekonomiska läget är ett stort bekymmer för en organisation som redan i utgångsläget har en svag ekonomisk ställning. Den stigande inflationen har medfört stora kostnadsökningar för olika typer av insatsvaror och kraftigt ökad pensionsskuld, eftersom denna värdesäkras årligen. Med ett pensionsåtagande på cirka 40 miljarder kronor, är känsligheten för inflationsökning stor. Den lågkonjunktur som är i antågande gör att skatteunderlaget försämras, vilket är en avgörande fråga för en organisation som har skatt som främsta inkomstkälla. Det är därför av största vikt att Region Skåne når de uppsatta finansiella målen årligen, vilket är grunden för att skapa finansiellt handlingsutrymme för kommande generationers konsumtionsbehov.

Förväntad utveckling

Intäkterna från skatt, generella statsbidrag och utjämning ökade med 6,2 procent jämfört med 2021 för Region Skåne. Skatteunderlaget har återhämtat sig från ett svagt 2020, och Region Skånes skatteintäkter uppvisar bättre utfall än

vad som prognostiserats för både 2021 och 2022. Skatteutfallet för 2022 var cirka 1,2 miljarder kronor över budgeterad nivå och ytterligare drygt 1 miljard kronor bättre än 2021.

Bistrare ekonomiska tider är dock snabbt annalkande. Svensk och global konjunktur är nämligen på väg att försvagas rejält. Återhämtningen efter pandemin kommer därmed att brytas. Effekterna av den synkroniserade penningpolitiska åtstramningen världen över, liksom den globalt höga inflationen, bidrar till att alltmer påtagligt bromsa efterfrågan i de flesta ekonomier. Tillväxten i Sverige blir framöver ytterst svag och en fas med sjunkande BNP under 2023 är sannolik. Även antalet sysselsatta minskar och arbetslösheten stiger kommande år. Centralbankernas inflationsbekämpning sänker konjunkturen och finanspolitiska stimulanser riskerar att bli kontraproduktiva då dessa kan framtvunga ännu stramare penningpolitik. Det är således helt avgörande att i första hand få ner inflationen. Den höga inflationen antas falla tillbaka 2023 – både i Sverige och i omvärlden. Svensk konjunktur antas dock bli svag även 2024 och först 2025 är nästa konjunkturuppgång på plats. Först 2026 antas konjunkturläget bli balanserat.

Under 2023 ökar skatteunderlaget svagare som en följd av lägre ökning av lönesumman, vilket drivs av en inbromsning av antalet arbetade timmar. Åren efter 2023 blir inkomstökningen starkare eftersom konjunkturen då antas stärkas. I reala termer växer skatteunderlaget med 1 procent per år 2022–2026, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent. Trots den nominella tillväxten urholkas alltså kommunsektorns köpkraft drastiskt. År 2023 faller till och med köpkraften; skatteunderlaget beräknas realt sett bli lägre än föregående år. Den allmänna prisuppgången drabbar på olika sätt de kommunala utgifterna och specifikt genom avtalspensionerna (högre premier för nytt avtal samt omvärdering av pensionsskulden). Att prisuppgången får större effekter via avtalspensionerna än genom insatsförbrukningen beror

på de snabbt stigande prisbasbeloppen vilket påverkar värderingen av sektorns pensionsskuld. Denna skuld beräknas med hjälp av prisbasbeloppet plus diskonteringsränta (RIPS). Kostnaderna ökar därför avsevärt 2023 och 2024 men minskar 2025. Störst är ökningen i regionerna eftersom dessa har betydligt större pensionsskuld än kommunerna, till följd av fler höglönlade anställda.

Totalt för perioden beräknas skatteunderlaget inte räckta till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare, de i arbetsför ålder behöver försörja allt fler (yngre och äldre). Särskilt de ökade behoven av omsorg och vård av äldre kräver allt större resurser.

I kombination med det nuvarande makroekonomiska läget, med stigande räntor och högre inflation än på över 30 år, riskeras en betydande obalans mellan framtida kostnader och intäkter och därmed svårigheter att finansiera verksamhet och planerade och beslutade investeringar.

Sammanfattningsvis innebär detta att Region Skånes arbete med kostnadseffektiviseringar måste fortsätta, i kombination med ständiga verksamhetsförbättringar och förändrade arbetssätt i syfte att uppnå en uthållig balans mellan kostnads- och intäktsutvecklingen. Utifrån en tanke om rättvisa mellan olika generationer, där ingen konsumtion bör ske på bekostnad av det framtida handlingsutrymmet, är det således av största vikt att Region Skåne årligen når de uppsatta finansiella målen.

FINANSIELL RAPPORTERING

Resultaträkning

REGION SKÅNE		ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL		ENLIGT BLANDMODELL	
Miljoner kronor	Not	2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	1	12 865	12 175	12 865	12 175
Verksamhetens kostnader	2	-56 677	-54 366	-57 760	-56 613
Avskrivningar	3	-1 774	-2 788	-1 774	-2 788
Verksamhetens nettokostnader		-45 586	-44 979	-46 669	-47 227
Skatteintäkter	4	36 875	34 383	36 875	34 383
Kommunalekonomisk utjämning	5	7 739	7 551	7 739	7 551
Generella statliga bidrag	6	4 845	4 649	4 845	4 649
Verksamhetens resultat		3 873	1 604	2 790	-644
Finansiella intäkter	7	95	79	95	79
Finansiella kostnader	8	-124	-77	-124	-77
Värdesäkring av pensionsskuld	8	-946	-2 370	-508	-304
Resultat efter finansiella poster		2 897	-764	2 252	-946
Extraordinära poster		0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	9	2 897	-764	2 252	-946

KONCERN		ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL		ENLIGT BLANDMODELL	
Miljoner kronor	Not	2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	1	13 260	12 627	13 260	12 627
Verksamhetens kostnader	2	-56 972	-54 740	-58 055	-56 987
Avskrivningar	3	-1 822	-2 835	-1 822	-2 835
Verksamhetens nettokostnader		-45 534	-44 948	-46 617	-47 195
Skatteintäkter	4	36 875	34 383	36 875	34 383
Kommunalekonomisk utjämning	5	7 739	7 551	7 739	7 551
Generella statliga bidrag	6	4 845	4 649	4 845	4 649
Verksamhetens resultat		3 925	1 635	2 842	-612
Finansiella intäkter	7	94	79	94	79
Finansiella kostnader	8	-123	-78	-123	-78
Värdesäkring av pensionsskuld	8	-953	-2 374	-515	-308
Resultat efter finansiella poster		2 942	-738	2 297	-920
Extraordinära poster		0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	9	2 942	-738	2 297	-920

Kassaflödesanalys

Miljoner kronor	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL					ENLIGT BLANDMODELL			
	Not	REGION SKÅNE 2022	2021	KONCERN 2022	2021	REGION SKÅNE 2022	2021	KONCERN 2022	2021
LÖPANDE VERKSAMHET									
Årets resultat	9,19	2 897	-764	2 942	-738	2 252	-946	2 297	-920
Justering för ej likviditetspåverkande poster ¹		407	5 732	452	5 922	1 052	5 914	1 097	6 104
Realisationsvinster/förluster	1, 2	1	4	5	4	1	4	5	4
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		3 305	4 972	3 400	5 188	3 305	4 972	3 400	5 188
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga fordringar	16	-1 537	-616	-1 529	-615	-1 537	-616	-1 529	-615
Ökning (-)/minskning (+) av förråd och varulager	15	12	240	12	240	12	240	12	240
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder	23	2 517	-124	2 452	-183	2 517	-124	2 452	-183
Kassaflöde från den löpande verksamheten		4 298	4 471	4 335	4 630	4 298	4 471	4 335	4 630
INVESTERINGSVERKSAMHET									
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-359	-272	-361	-274	-359	-272	-361	-274
Investering i materiella anläggningstillgångar		-3 940	-4 307	-3 978	-4 362	-3 940	-4 307	-3 978	-4 362
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1	0	1	0	1	0	1	0
Erhållna investeringsbidrag		5	27	5	27	5	27	5	27
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	-2	0	0	0	-2
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0	0	0	0	0
Medel från investeringsverksamheten		-4 294	-4 552	-4 333	-4 611	-4 294	-4 552	-4 333	-4 611
FINANSIERINGSVERKSAMHET									
Nyupptagna lån	22,23	0	1 900	0	1 882	0	1 900	0	1 882
Amortering av lån	22	-1 014	-1 218	-1 014	-1 200	-1 014	-1 218	-1 014	-1 200
Amortering leasing	22	-48	-46	-48	-46	-48	-46	-48	-46
Förändring av koncernlån		1	162	5	63	1	162	5	63
Ökning av långfristiga fordringar	13	4	-7	3	-8	4	-7	3	-8
Amortering av långfristiga fordringar	13	0	0	0	0	0	0	0	0
Medel från finansieringsverksamheten		-1 057	791	-1 054	691	-1 057	791	-1 054	691
Utbetalning av bidrag till infrastruktur		-70	0	-70	0	-70	0	-70	0
ÅRETS KASSAFLÖDE		-1 122	710	-1 122	710	-1 122	710	-1 122	710
Likvida medel vid periodens början	17,18	3 118	2 408	3 119	2 409	3 118	2 408	3 119	2 409
Likvida medel vid periodens slut	17,18	1 996	3 118	1 997	3 119	1 996	3 118	1 997	3 119
1. Specifikation av ej likviditetspåverkande poster									
Justering för av- och nedskrivningar	3, 8	1 774	2 788	1 822	2 835	1 774	2 788	1 822	2 835
Justering för avsättningar		14	2 909	16	2 954	659	3 091	661	3 136
Justering för upplösning av bidrag till infrastruktur		38	38	38	38	38	38	38	38
Justering för kortfristiga finansiella poster		-1 384	36	-1 388	135	-1 384	36	-1 388	135
Justering för periodiserade reavinst		5	5	5	5	5	5	5	5
Justering för periodiserade investeringsbidrag		-37	-38	-37	-38	-37	-38	-37	-38
Justering för periodiserade hyresintäkter		-3	-6	-3	-6	-3	-6	-3	-6
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		0	0	0	0	0	0	0	0
Justering för bokföring mot Eget kapital		0	0	0	0	0	0	0	0
Justering för bidrag till infrastruktur		0	0	0	0	0	0	0	0
Summa		407	5 732	452	5 922	1 052	5 914	1 097	6 104

Balansräkning

Miljoner kronor	Not	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL				ENLIGT BLANDMODELL			
		REGION SKÅNE		KONCERN		REGION SKÅNE		KONCERN	
		2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
TILLGÅNGAR									
Immateriella anläggningstillgångar	10	1 345	1 008	1 355	1 026	1 345	1 008	1 355	1 026
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	21 658	19 766	21 658	19 766	21 658	19 766	21 658	19 766
Maskiner och inventarier	12	8 852	8 563	9 046	8 761	8 852	8 563	9 046	8 761
Finansiella anläggningstillgångar	13	695	699	526	529	695	699	526	529
Anläggningstillgångar		32 550	30 035	32 585	30 082	32 550	30 035	32 585	30 082
Bidrag till infrastruktur	14	679	717	679	717	679	717	679	717
Förråd och varulager	15	353	366	353	366	353	366	353	366
Kortfristiga fordringar	16	6 690	5 153	6 672	5 142	6 690	5 153	6 672	5 142
Kortfristiga placeringar	17	0	0	0	0	0	0	0	0
Kassa och bank	18	1 996	3 118	1 997	3 119	1 996	3 118	1 997	3 119
Omsättningstillgångar		9 039	8 637	9 022	8 627	9 039	8 637	9 022	8 627
SUMMA TILLGÅNGAR		42 268	39 389	42 286	39 425	42 268	39 389	42 286	39 425
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER									
Eget kapital	19	-15 859	-18 756	-15 795	-18 737	-658	-2 911	-594	-2 892
Därav årets resultat		2 897	-764	2 942	-738	2 252	-946	2 297	-920
Avsättningar för pensioner	20	36 824	36 243	37 045	36 463	21 624	20 398	21 845	20 617
Andra avsättningar	21	26	663	26	663	26	663	26	663
Avsättningar		36 850	36 906	37 071	37 126	21 650	21 060	21 871	21 280
Långfristiga skulder	22	6 274	8 753	6 274	8 753	6 274	8 753	6 274	8 753
Kortfristiga skulder	23	15 003	12 486	14 736	12 284	15 003	12 486	14 736	12 284
Skulder		21 277	21 239	21 009	21 037	21 277	21 239	21 009	21 037
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		42 268	39 389	42 286	39 425	42 268	39 389	42 286	39 425
Ansvarsförbindelser									
Pensionsåtagande inklusive löneskatt intjänade före 1998	20	0	0	0	0	15 200	15 845	15 200	16 027
Borgensåtaganden ¹	24	1 904	2 727	1 683	2 507	1 904	2 727	1 683	2 507
Övriga ansvarsförbindelser	25	3 627	4 620	3 627	4 620	3 627	4 620	3 627	4 620
1. Varav borgen med regressrätt		366	1 128	366	1 128	366	1 128	366	1 128

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, (RKR). Undantag är till viss del gjord i förhållande till 5 kap 4§ i lagen om kommunal bokföring och redovisning. Se pensionsförpliktelser nedan.

Värderings- och omräkningsprinciper

Fordringar och skulder i utländsk valuta omräknas enligt växelkursen på balansdagen.

Lager och förråd värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Finansiella tillgångar och skulder

Region Skåne följer rekommendationerna i RKR R7 vid redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Redovisning sker på affärsdagen, det gäller även uppföljning av riskpositioner. Lägsta värdets princip följs när det gäller finansiella omsättningstillgångar. Finansiella omsättningstillgångar värderas kollektivt varför nedskrivning endast sker om hela portföljen uppvisar negativt värde. Vid försäljning av identiska räntebärande värdepapper som inköpts vid olika tillfällen tillämpas metoden att det värdepapper som inköpts först säljs först. Vid stängning/nedskrivning av valutaterminer utnyttjas termin med närmast förfalldatum.

Effektivräntemetoden används för finansiella tillgångar och skulder. Region Skåne tillämpar säkringsredovisning enligt RKR R8 Derivat och säkringsredovisning.

Anläggningstillgångar

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassi-

ficeras som anläggningstillgång, om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp för materiella anläggningstillgångar. Utgifter för rivning och evakuering kostnadsförs.

För att få en mer rättvisande redovisning, samt minska gränsdragningsproblematiken mellan investeringar och planerat underhåll, särredovisas komponenter inom fastighetsområdet.

Gränsen för mindre värde har satts till minst 1 miljon kronor för komponenter.

För aktivering av finansiella leasingavtal som anläggningstillgångar, har en gräns satts till 1 miljon kronor vilket avviker från rekommendationen, som anger att samma bedömning bör användas som för förvärvade tillgångar. Gränsen har valts för att fånga de väsentliga beloppen och samtidigt hålla administration av leasingavtal på en rimlig nivå. Effekten av en högre aktiveringsgräns är försumbar.

En viss försiktighet ska tillämpas vid redovisning av immateriella tillgångar. Därför har Region Skåne valt att tillämpa en beloppsgräns på 1 miljon kronor.

Bestämd mängd och fast värde

För textilier som används inom sjukvården tillämpas regeln om bestämd mängd och fast värde. Textillagret redovisas därför som en anläggningstillgång med fast värde. Inköp till lagret kostnadsförs som materialinköp.

Anskaffningsvärde

Materiella anläggningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för nedskrivningar och ackumulerade avskrivningar. I anskaffningsvärdet för fastigheter och tåg ingår lånekostnader.

Bedömning av nedskrivningsbehov görs när det finns omständigheter som pekar på att redovisat värde är för högt.

Vid redovisning av immateriella tillgångar tillämpas en viss försiktighet. Därför görs en prövning av immateriella tillgångar huruvida de kommer att generera troliga framtida ekonomiska fördelar. Prövning görs löpande under året vid bedömning av nya objekt och av samtliga redovisade objekt i delårs- och årsbokslut. Om en immateriell tillgång har ett värde som understiger det redovisade värdet skrivs värdet ned om värdenedgången kan antas vara bestående.

Avskrivningsmetod

Planenliga avskrivningar görs från den tidpunkt anläggningstillgången tas i bruk och sker linjärt med lika stora årliga avskrivningar på investeringens avskrivningsbara belopp ned till ett bedömt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst, pågående arbeten och tillgångar som redovisas till fast mängd och mindre värde görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Avskrivningstiden baseras på verklig nyttjandeperiod. En samlad bedömning av nyttjandeperioden görs för respektive tillgångstyp. Nyttjandeperioden ligger normalt inom intervallen:

Avskrivningstider

	Period
Byggnader	30–50 år
Byggnadsinventarier	10–15 år
Byggnadskomponenter	10–50 år
Immateriella anläggningstillgångar	3–10 år
Markanläggningar	20–40 år
Medicintekniska produkter	8–12 år
Medicinteknisk utrustning	3–12 år
Om- och nybyggnationer	20–30 år
Tåg	25 år
Vindkraftskomponenter	10–30 år
Övriga maskiner och inventarier	3–10 år

Omrövning av materiella anläggningstillgångars nyttjandeperiod sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt. För immateriella tillgångar görs en särskild prövning av nyttjandeperiod för samtliga redovisade objekt i samband med delårsbokslut och årsbokslut. Då nyttjandeperioden bedömts till längre tid än fem år beror det på att den följer avtalsperioden samt att den beräknade livslängden är mer än fem år. IT-system inom stora organisationer med många användare har generellt lång livslängd eftersom det är stora kostnader förknippade med att byta ut ett sådant system. Avtalen med leverantörerna brukar därför också sträcka sig över många år.

Avsättningar

Avsättningar för tvister där rättsliga förhandlingar pågår har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Åtagandena är då nuvärdesberäknade med påslag för ränta enligt räntelag (1975:635) 6§.

Avsättningar för infrastrukturella bidrag har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Åtagandena är nuvärdesberäknade med påslag för Trafikverkets index E84 litt 251.

Pensionsförpliktelser

Region Skåne tillämpar från och med 2010 den så kallade fullfonderingsmodellen vid redovisning av pensionsförpliktelser, vilket är ett avsteg från Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) 5 kap 4§. Lagparagrafen reglerar att endast pensionsförmåner intjänade från 1998 ska redovisas i balansräkningen, den så kallade blandmodellen. Fullfonderingsmodellen innebär att alla pensionsförmåner redovisas som en kostnad och avsättning direkt vid intjänandet. Region Skånes bedömning är att det ger en mer rättvisande

bild av verklig balansomslutning. I ekonomidelen i årsredovisningen presenteras både blandmodell och fullfonderingsmodell.

Pensionsskuld för förtroendevalda som ger rätt till visstidspension redovisas som avsättning när det är troligt att den kommer att leda till utbetalningar. Diskonteringsräntorna för nuvärdesberäkning av Region Skånes pensions-skuld är beräknade enligt RIPS – SKR:s riktlinjer för beräkning av pensions-skuld.

Skuld till personalen

Region Skånes skuld till personalen, det vill säga semesterskuld, inarbetad ersättning för övertid, jour och beredskap och därpå upplupen arbetsgivaravgift, har värderats och redovisats som kortfristig skuld i löneläget på balansdagen.

Jämförelsestörande poster

I Region Skånes årsredovisning tas i normalfallet endast jämförelsestörande poster upp som uppgår till minst 60 miljoner kronor. Jämförelsestörande poster framgår av särskild not.

Sammanställda räkenskaper

Region Skånes sammanställda räkenskaper följer RKR R16 och omfattas av Folktandvården Skåne AB och moderbolaget Region Skåne Holding AB. Den förstnämnda är av särskild ekonomisk betydelse medan den sistnämnda är med för att fånga upp koncernbidrag inom den koncernen, som i vissa fall går via moderbolaget. Bolagen konsolideras proportionellt utifrån ägd andel, vilket är 100 procent. Inga justeringar för skillnader i redovisningsprinciper är gjorda.

Övriga koncernbolag är av obetydlig omfattning i förhållande till Region Skånes omsättning och omslutning. I RKR R16 rekommenderas att bolag undantas om dess andel av omsättning

eller omslutning är mindre än 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Särredovisning tandvård

Särredovisning av tandvård har upprättats av Folktandvården Skåne AB, Skånes universitetssjukhus käkkirurgi och hälso- och sjukvårdsnämnden som är beställare av tandvård. Särredovisningen finns tillgänglig hos Region Skåne, Koncernkontoret, Enheten för koncernekonomi, 291 89 Kristianstad.

Noter till resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys

Miljoner kronor	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 1. VERKSAMHETENS INTÄKTER				
Patientavgifter	474	441	946	952
Trafikantavgifter	2968	2086	2 968	2 086
Försäljning hälso-, sjuk och tandvård	1576	1578	1 692	1 698
Försäljning medicinska tjänster	548	545	536	536
Försäljning övriga varor och tjänster	1540	1359	1 352	1 182
Specialdestinerade statsbidrag	4516	5187	4 516	5 187
Realisationsvinster	5	5	5	5
Övriga bidrag och intäkter	1238	975	1 246	980
SUMMA	12 865	12 175	13 260	12 627
NOT 2. VERKSAMHETENS KOSTNADER				
Lönekostnader	17 307	16 946	17 822	17 465
Arbetsgivaravgifter	5 224	5 144	5 380	5 300
Pensioner och löneskatt				
– Fullfondering	2 328	2 462	2 360	2 543
– Blandmodell	3 411	4 709	3 443	4 790
Övriga personalkostnader	372	262	399	280
Aktiverat arbete Egen personal	-140	-17	-140	-17
Kostnader för inhyrd personal	529	453	533	457
Köp av verksamhet	3 591	3 282	3 585	3 279
Köpt vård hälsovalet	2 894	2 810	2 894	2 810
Köpt tandvård	1 073	969	458	403
Trafikkostnader	5 461	4 675	5 461	4 675
Verksamhetsanknutna tjänster	1 285	1 436	1 282	1 432
Material och varor	2 834	3 079	2 909	3 155
Läkemedel	5 956	5 621	5 961	5 626
Fastighetskostnader	2 130	1 924	2 145	1 937
Lämnade bidrag	1 466	1 378	1 372	1 279
Reaförluster	5	8	5	9
Bolagsskatter	0	0	-1	0
Övriga kostnader	4 360	3 934	4 545	4 108
SUMMA fullfondering	56 677	54 366	56 972	54 740
SUMMA blandmodell	57 760	56 613	58 055	56 987
Varav kostnader för räkenskapsrevision	1	1	2	2
NOT 3. AVSKRIVNINGAR				
Immateriella anläggningstillgångar	21	56	27	62
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	636	609	636	609
Maskiner och inventarier	961	934	1 002	975
Nedskrivningar				
Immateriella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	157	1166	157	1 166
Maskiner och inventarier	0	23	0	23
SUMMA	1 774	2 788	1 822	2 835

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 4. SKATTEINTÄKTER				
Preliminärskatt	35 656	33 318	35 656	33 318
Prognos slutavräkning bokslutsår	948	917	948	917
Justeringspost föregående bokslutsår	271	147	271	147
SUMMA	36 875	34 383	36 875	34 383
Avräkningsbelopp per invånare, kronor				
Prognos slutavräkning bokslutsår	677	660	677	660
Slutavräkning föregående bokslutsår	195	107	195	107
NOT 5. KOMMUNALEKONOMISK UTJÄMNING				
Inkomstutjämningsbidrag	7 288	7 045	7 288	7 045
Kostnadsutjämningsavgift	-468	-456	-468	-456
Införandebidrag	0	0	0	0
Regleringsavgift	0	0	0	0
Regleringsbidrag	919	962	919	962
SUMMA	7 739	7 551	7 739	7 551
Bidrag/avgift per invånare, kronor				
Inkomstutjämningsbidrag	5 202	5 072	5 202	5 072
Kostnadsutjämningsavgift	-334	-328	-334	-328
Införandebidrag	0	0	0	0
Regleringspost	656	693	656	693
NOT 6. GENERELLA STATLIGA BIDRAG				
Statsbidrag för läkemedelsreformen	4 569	4 429	4 569	4 429
Återbäring till staten, läkemedelsrabatter	-4	-33	-4	-33
Bidrag flyktingsituationen	0	0	0	0
Övriga generella statliga bidrag	280	253	280	253
SUMMA	4 845	4 649	4 845	4 649
NOT 7. FINANSIELLA INTÄKTER				
Ränta på placeringar och bankmedel	20	3	19	2
Kreditivränta	53	55	53	55
Koncernbidrag	0	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	22	22	21	22
SUMMA	95	79	94	79
NOT 8. FINANSIELLA KOSTNADER				
Värdesäkring avsättning till pensioner				
– Fullfondering	946	2 370	953	2 374
– Blandmodell	508	304	515	308
Låneräntor	54	56	54	56
Ränta finansiell leasing	7	2	7	2
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	63	19	62	20
SUMMA fullfondering	1 070	2 447	1 076	2 451
SUMMA blandmodell	632	381	638	386

Noter

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2022	2021	2022	2021
Miljoner kronor				
NOT 9. ÅRETS RESULTAT				
Jämförelsestörande poster				
Ändrat livslängdsantagande pensioner	0	1 806	0	1 806
Nedskrivning byggnad 23, Helsingborg	157	1 189	157	1 189
SUMMA	157	2 995	157	2 995
NOT 10. IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Redovisat värde vid årets början	1 008	792	1 026	813
Årets investeringar	359	272	361	274
Årets avskrivningar	-1	-56	-5	-62
Årets nedskrivningar	-21	0	-27	0
Redovisat värde vid årets slut	1 345	1 008	1 355	1 026
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	6 år	9 år	6 år	9 år
Tillgångarnas anskaffningsvärde	1 824	1 470	1 849	1 499
Ackumulerade avskrivningar	-438	-421	-454	-432
Ackumulerade nedskrivningar	-41	-41	-41	-41
SUMMA bokfört värde	1 345	1 008	1 355	1 026
- varav pågående investeringar	1 307	948	1 307	948
- varav medicintekniska informationssystem	1 296	946	1 306	964
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	6 år	9 år	6 år	9 år
Specifikation immateriella anläggningar				
SDV, Skånes digitala vårdssystem	1 293	945	1 293	945
CAFM Regionservice	48	43	48	43
Biljettsystem Skånetrafiken	0	13	0	13
Carita Journalsystem Tandvård	0	0	10	18
Patientövervakning	3	1	3	1
HR-Fönster Personalsystem	1	6	1	6
Summa bokfört värde	1 345	1 008	1 355	1 026
NOT 11. MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR				
Redovisat värde vid årets början	19 766	18 188	19 766	18 188
Årets investeringar	2 685	3 353	2 685	3 353
Årets avskrivningar	-636	-609	-636	-609
Årets nedskrivningar	-157	-1 166	-157	-1 166
Redovisat värde vid årets slut	21 658	19 766	21 658	19 766
Tillgångarnas anskaffningsvärde	32 743	30 058	32 743	30 058
Ackumulerade avskrivningar	-9 566	-8 931	-9 566	-8 931
Ackumulerade nedskrivningar	-1 518	-1 361	-1 518	-1 361
SUMMA bokfört värde	21 658	19 766	21 658	19 766
- varav pågående investeringar	11 122	9 760	11 122	9 760
- varav byggnader med finansiell leasing	330	348	330	348
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	34 år	31 år	34 år	31 år

forts. ▶

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2022	2021	2022	2021
Lånekostnader som under året har aktiverats i fastigheternas anskaffningsvärden				
Årets lånekostnad	53	54	53	54
Genomsnittlig räntesats	0,55%	0,75%	0,55%	0,75%
NOT 12. MASKINER OCH INVENTARIER				
Redovisat värde vid årets början	8 563	8 574	8 761	8 758
Årets investeringar	1 255	954	1 293	1 009
Årets försäljningar och utrangeringar	-6	-8	-6	-9
Årets avskrivningar	-961	-934	-1 002	-975
Årets nedskrivningar	0	-23	0	-23
Redovisat värde vid årets slut	8 852	8 563	9 046	8 761
Tillgångarnas anskaffningsvärde	17 491	16 628	17 940	17 040
Ackumulerade avskrivningar	-8 569	-7 996	-8 824	-8 210
Ackumulerade nedskrivningar	-70	-70	-70	-70
SUMMA BOKFÖRT VÄRDE	8 852	8 563	9 046	8 761
- varav pågående investeringar	1 157	644	1 158	645
- varav medicinteknisk apparatur	1 794	1 717	1 897	1 825
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	17 år	17 år	17 år	17 år
Lånekostnader som under året har inräknats i utrustningarnas anskaffningsvärden				
Varav årets lånekostnad	0	0	0	0
Räntesats för uträknade lånekostn	0,55%	0,75%	0,55%	0,75%
NOT 13. FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Aktier i majoritetsägda bolag ¹	201	201	78	78
Aktier i intressebolag och andra bolag ²	28	28	28	28
Långfristig utlåning (exklusive Trafikverket)	174	179	128	131
Långfristig räntefri utlåning till Trafikverket	106	106	106	106
Övriga finansiella anläggningstillgångar	186	186	186	186
SUMMA	695	699	526	529
1. Aktier i majoritetsägda bolag	Org. nr	Ägd andel		
Region Skåne Holding AB	556936-0877	100 %		
2. Aktier i intressebolag och andra bolag				
ALMI Företagspartner i Skåne AB	556488-1208	49 %		
Öresundståg AB	556794-3492	40 %		
Science Village Scandinavia AB	556788-3680	35 %		
Hälsostaden Ängelholm Holding AB	556790-5723	33,3 %		
Samverkansprojektet E22 AB	556715-0205	20 %		
Bussdepån i Kristianstad AB	556612-6222	15 %		
AB Busspunkten i Helsingborg	556653-6487	52 %		
AB Transitio	556033-1984	5 %		
Inera AB	556559-4230	0,2 %		
Samtrafiken i Sverige AB	556467-7598	2 %		
HSH N CRC Malmö AB	556629-2297	1 %		
LB Kiel Pildammen AB	556605-9316	1 %		

Noter

Miljoner kronor	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 14. BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR				
ESS Eric				
800 miljoner kronor. Enligt beslut 2016-06-20 av regionfullmäktige. Utbetalt 2016, upplöses under 25 år.	576	608	576	608
<i>Enligt beslut 2008:</i>				
Trafikverket, Södra Stambanan, Hjärup				
50 miljoner kronor. Indexuppräknat 2016 till 57 miljoner kronor. 25 års upplösning från 2016.	41	44	41	44
Trafikverket, Södra Stambanan, Åkarp-Arlöv				
75 miljoner kronor. Indexuppräknat 2016 till 86 miljoner kronor. 25 års upplösning från 2016.	62	65	62	65
SUMMA	679	717	679	717
NOT 15. FÖRRÅD OCH VARULAGER				
Hjälpmedel	162	122	162	122
Material Covid	12	34	12	34
Läkemedel Covid	0	47	0	47
Sjukvårdsmaterial och övrigt	179	163	179	163
SUMMA	353	366	353	366
NOT 16. KORTFRISTIGA FORDRINGAR				
Kundfordringar	713	632	699	615
Fordringar på staten	847	840	852	846
Mervärdesskatt	463	457	463	457
Upplupna skatteintäkter	2 135	1 065	2 135	1 065
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 336	2 042	2 332	2 042
Fordran internbank koncernbolag	10	0	3	0
Övriga kortfristiga fordringar	185	117	187	117
SUMMA	6 690	5 153	6 672	5 142
NOT 17. KORTFRISTIGA PLACERINGAR				
<i>Vid årsskiftet fanns inga placeringar.</i>				
NOT 18. KASSA OCH BANK				
Kassa	1	1	1	1
Bank	1 995	3 117	1 996	3 118
SUMMA	1 996	3 118	1 997	3 119
NOT 19. EGET KAPITAL				
Enligt fullfonderingsmodellen				
Ingående eget kapital	-18 756	-17 992	-18 737	-17 999
Justering mot eget kapital	0	0	0	0
Årets resultat	2 897	-764	2 942	-738
SUMMA	-15 859	-18 756	-15 795	-18 737
Enligt blandmodellen				
Ingående eget kapital	-2 911	-1 965	-2 892	-1 972
Justering mot eget kapital	0	0	0	0
Årets resultat	2 252	-946	2 297	-920
SUMMA	-658	-2 911	-594	-2 892

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 20. AVSÄTTNING FÖR PENSIONER				
Pensionsskuld exklusive löneskatt	29 635	29 167	29 856	29 387
Löneskatt	7 189	7 076	7 189	7 076
SUMMA fullfondering	36 824	36 243	37 045	36 463
Specifikation avsättningar till pensionsförpliktelser 2022:				
	PA-KL skuld ≤1997	KAP-KL skuld ≥1998	PBF-KL PRF-KL OPF-KL	
Ingående värde 2022-01-01	12 752	16 357	57	
Nyintjänad pension		0	945	-6
Värdesäkring		331	429	0
Årets pensionsutbetalningar		-851	-382	1
Summa	12 233	17 349	53	
Löneskatt	2 968	4 209	13	
Total pensionskuldsåtagande	15 200	21 557	66	
<i>Pensionsförpliktelser som avser 1997 och tidigare redovisas som en ansvarsförbindelse vid redovisning enligt blandmodell och som en avsättning vid fullfonderingsmodellen. Aktualiseringsgraden är 99 procent.</i>				
SUMMA blandmodell	21 624	20 398	21 845	20 617
NOT 21. ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR				
Avsatt för riskreserv				
Redovisat värde vid årets början	602	0	602	0
Nya avsättningar	26	602	26	602
lanspråktagna avsättningar	-550	0	-550	0
Outnyttjat belopp som återförts	-52	0	-52	0
Utgående avsättning	26	602	26	602
Avsatt för infrastrukturella bidrag				
Redovisat värde vid årets början	60	48	60	48
lanspråktagna avsättningar	-60	0	-60	0
Förändring av nuvärdet	0	11	0	11
Utgående avsättning	0	60	0	60
<i>Avser nuvärdesberäknad avsättning för infrastrukturella bidrag till Trafikverket för utbyggnad av Södra Stambanan, Hjärup samt Åkarp/Arlöv.</i>				
Övriga avsättningar				
Redovisat värde vid årets början	1	0	1	0
Nya avsättningar	0	1	0	1
lanspråktagna avsättningar	-1	0	-1	0
Utgående avsättningar	0	1	0	1
SUMMA	26	663	26	663

Noter

Miljoner kronor	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 22. LÅNGFRISTIGA SKULDER				
Lån i banker och kreditinstitut, MTN-program	5 817	7 531	5 817	7 531
Långfristig leasingskuld	70	801	70	801
Förutbetalda investeringsbidrag	375	407	375	407
Förutbetalda långfristiga intäkter	11	14	11	14
SUMMA	6 274	8 753	6 274	8 753
Specifikation total låneskuld				
Bilaterala lån	800	1 800	800	1 800
MTN-lån, inklusive överkurser	6 717	6 731	6 717	6 731
Finansiell leasingskuld	801	849	801	849
Certifikatslån	498	0	498	0
SUMMA	8 817	9 380	8 817	9 380
– varav kortfristig del, nästa års amortering	–2 929	–1 048	–2 929	–1 048
– varav långfristig låneskuld	5 888	8 332	5 888	8 332
Förändring från föregående år	–564	636	–564	636
Årets förändring total låneskuld				
Nyupptagna långfristiga lån	0	1 900	0	1 900
Årets amortering, långfristiga lån	–1 000	–1 200	–1 000	–1 200
Nyupptagna finansiell leasing	0	0	0	0
Årets amortering, finansiell leasingskuld	–48	–46	–48	–46
Nyupptagna certifikatslån	498	0	498	0
Årets amortering certifikatslån	0	0	0	0
Periodisering överkurser, MTN-lån	–14	–18	–14	–18
Årets förändring total låneskuld	–564	636	–564	636
– varav förändring kortfristig del, nästa års amortering	1 881	–198	1 881	–198
– varav förändr långfristig låneskuld	–2 445	834	–2 445	834
Förutbetalda intäkter återstående antal år (snitt)				
Offentliga investeringsbidrag	12 år	14 år	12 år	14 år
Periodiserad vinst vid försäljning av fastigheter	6 år	7 år	7 år	7 år
Externa hyror	2 år	1 år	2 år	1 år

	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 23. KORTFRISTIGA SKULDER				
Leverantörsskulder	4 207	3 635	4 173	3 619
Upplupna löneskulder	2 251	1 601	1 549	1 634
Källskatt och arbetsgivaravgifter	1 798	1 777	1 824	1 814
Skuld internbank koncernbolag	444	433	119	111
Kortfristig del av långfristig låneskuld	1 700	1 000	1 700	1 000
Kortfristig del av finansiell leasingskuld	731	48	731	48
Upplupna pensionskostnader, individuell del	755	715	778	738
Förutbetalda skatteintäkter	0	529	0	529
Övriga kortfristiga skulder	3 117	2 747	3 862	2 790
SUMMA	15 003	12 486	14 736	12 283
NOT 24. BORGENSÅTTAGANDEN				
Stiftelsen Kristianstads läns museum	8	8	8	8
Folktandvården Skåne AB:s pensionsutfästelse	221	220	0	0
Hälsostaden Ängelholm AB	1 131	1 180	1 131	1 180
Stiftelsen Skånes Djurpark	4	4	4	4
AB Transitio, proprieborgen	17	23	17	23
AB Transitio, efter regress	157	164	157	164
Summa	1 538	1 599	1 317	1 379
Säkerhet för borgen till Hälsostaden i Ängelholm utgörs av underborgen för 2/3 av åtagandet från Wihlborgs Fastigheter AB och Peab Sverige AB. Säkerhet för borgen till Folktandvården Skåne AB pensionsutfästelse utgörs av spärrade medel på koncernkontot.				
Borgen AB Transitio, solidarisk borgen				
Region Skåne har tecknat borgen för AB Transitios lån och leasingavtal enligt följande (utestående krediter): Handelsbanken Finans (10691201), 7 tåg: 348 miljoner kronor Bedömda termineringskostnader: 17 miljoner kronor				
Summa AB Transitio med regressrätt	366	1 128	366	1 128
Borgensåtagandena har tecknats solidariskt av AB Transitios ägare vilka utgörs av regioner och kommunalförbund. Borgensteckningen har skett i enlighet med det fullmäktigebeslut om borgensutfästelse och det regressavtal som ingicks när Region Skåne beslut om delägarskap i AB Transitio.				
SUMMA INKLUSIVE Borgen med regressrätt	1 904	2 727	1 683	2 507

Noter

Miljoner kronor	REGION SKÅNE		KONCERN	
	2022	2021	2022	2021

NOT 25. ÖVRIGA ANSVARFÖRBINDELSER

Ansvarsförbindelse Lof regionernas ömsesidiga försäkringsbolag	2 012	2 174	2 012	2 174
---	-------	-------	-------	-------

Region Skåne ansvarar, som delägare i Lof regionernas ömsesidiga försäkringsbolag, för bolagets förbindelser till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie regionen har att erlägga för vart år som förlust har uppkommit i patientförsäkringen. År 2022 uppgår premien till 201,2 miljoner kronor och 2021 till 217,4 miljoner kronor.

Visstidspension

Förtroendevaldas vistidspension före aviserad avgång	13	13	13	13
--	----	----	----	----

Bashyresåtagande

AB Busspunkten i Helsingborg (556653-6487)	37	42	37	42
Bussdepån i Kristianstad AB (556612-6222)	13	16	13	16
Jernhusen verkstäder AB (556616-7408)	25	30	25	30

Om hyresgäst saknas garanterar Skånetrafiken bashyresintakten.

Återköpsklausuler

Nobina (556576-4569)	1 247	1 707	1 247	1 707
Arriva (556351-9437)	49	52	49	52
Bergkvarabuss (556294-9973)	232	586	232	586

Vid avtalsförfall finns klausul som stipulerar att Region Skåne ska köpa bussar ifall entreprenören vill det. Avser bussflottans restvärde vid avtalsförfall. Fördelning av återköpsklausulernas förfall:

År 2024: 31 miljoner kronor
 År 2027: 791 miljoner kronor
 År 2029: 205 miljoner kronor
 År 2030: 500 miljoner kronor

SUMMA	3 627	4 620	3 627	4 620
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning

I avsnittet om driftredovisning redovisas hur utfallet för driftverksamheten förhåller sig till den budget som regionfullmäktige fastställt för den löpande verksamheten för nämnder och styrelser.

Driftredovisningen är en totalsum-

mering av kostnader och intäkter för året. Driftredovisningen innehåller interna poster vilket möjliggör jämförelser mot den slutliga budget som regionfullmäktige beslutat om.

I förvaltningsberättelsen kommente-

ras utfallet i förhållande till budget och föregående år. Driftredovisningen för Region Skåne framgår av tabellen nedan och är upprättad i enlighet med rekommendation RKR R14 från Rådet för kommunal redovisning.

Driftsredovisning

Miljoner kronor	Region- bidrag	Verksam- hetens intäkter	Verksam- hetens kostnader	Intäkter och kostnader	Resultat 2022	Budget- avvikelse	Resultat 2021
REGIONAL UTVECKLING							
Kulturnämnden	339	241	-580	0	0	0	0
Kollektivtrafiknämnden	3 530	3 641	-7 048	-66	58	58	172
Regionala utvecklingsnämnden	269	72	-340	0	0	0	0
<i>Eliminering av interna poster</i>	0	-1	1	0	0	0	0
Summa regional utveckling	4 139	3 953	-7 969	-66	57	57	172
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD							
Sjukhusstyrelse Kristianstad	1 908	847	-2 923	-2	-170	-170	-121
Sjukhusstyrelse Hässleholm	683	103	-832	0	-47	-47	3
Sjukhusstyrelse Helsingborg	2 923	847	-4 024	-3	-257	-257	-163
Sjukhusstyrelse Ängelholm	486	144	-661	0	-32	-32	-13
Sjukhusstyrelse Sus	11 286	4 584	-16 576	-2	-707	-714	-544
Sjukhusstyrelse Ystad	993	179	-1 256	-9	-93	-84	-54
Sjukhusstyrelse Trelleborg	567	105	-730	0	-59	-59	4
Sjukhusstyrelse Landskrona	292	100	-413	0	-22	-22	-7
Psykatri, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden	3 835	547	-4 372	0	10	9	39
Primärvårdsnämnden	670	4 570	-5 144	-1	94	57	196
Medicinsk service	599	2 109	-2 706	-1	1	0	51
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	17 836	1 289	-18 806	0	318	318	317
<i>Eliminering av interna poster</i>		-10 838	10 838				
Summa hälso- och sjukvård	42 079	4 585	-47 606	-19	-962	-999	-293
VERKSAMHETSSTÖD OCH ÖVRIGA NÄMNDER							
Service-nämnden	0	5 267	-5 151	-124	-9	-9	57
Regionstyrelsen	2 014	2 761	-4 471	-2	302	302	-122
Södra Regionvårdsnämnden	0	19	-19	0	0	0	0
Personalnämnden	183	7	-187	0	3	3	10
Patientnämnden	18	0	-17	0	2	2	2
Revisionen	19	0	-17	0	3	3	2
<i>Eliminering av interna poster</i>		-1 167	1 167				
Summa verksamhetsstöd/övriga	2 234	6 887	-8 694	-126	301	301	-50
<i>Eliminering av interna poster</i>	0	-5 959	5 959				
SUMMA NÄMNDER OCH STYRELSE	-48 451	9 467	-58 310	-211	-603	-640	-172
Central finansiering	-48 451	3 398	-141	48 695	3 500	2 525	-592
<i>Eliminering av interna poster</i>	0	0	0		0		0
SUMMA REGION SKÅNE	0	12 865	-58 451	48 483	2 897	1 884	-764
Bolag före bokslutsdispositioner							
- Region Skåne Holding AB	0	94	-93	-1	0	32	0
- Folktandvården Skåne AB	0	1 255	-1 217	-5	33	0	14
Koncernelimineringar och bokslutsdispositioner	0	-954	967	-1	12	12	12
SUMMA KONCERNEN	0	13 260	-58 794	48 476	2 942	1 928	-738

I tabellen nedan redovisas slutlig budget efter de budgetjusteringar som regionfullmäktige beslutat om under året.

Budgetbeslut 2022 tagna efter regionfullmäktiges beslut om verksamhetsplan och budget för 2022 med plan för 2023–2024

Miljoner kronor	Budget 2022 RF § 202112	Tilläggs- budget	Aktuell budget
REGIONAL UTVECKLING			
Kulturnämnden	-339,3	-	-339,3
Kollektivtrafiknämnden	-3 530,4	-	-3 530,4
Regionala utvecklingsnämnden	-268,8	-	-268,8
Summa regional utveckling	-4 138,5	0,0	-4 138,5
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD			
Psykiatri, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden	-3 835,4	-	-3 835,4
Sjukhusstyrelse Sus	-10 975,8	-310,6	-11 286,4
Sjukhusstyrelse Landskrona	-282,1	-9,6	-291,7
Sjukhusstyrelse Helsingborg	-2 800,4	-123,0	-2 923,4
Sjukhusstyrelse Ängelholm	-472,9	-12,7	-485,6
Sjukhusstyrelse Kristianstad	-1 822,6	-85,6	-1 908,2
Sjukhusstyrelse Hässleholm	-663,3	-19,4	-682,7
Sjukhusstyrelse Ystad	-955,2	-37,6	-992,8
Sjukhusstyrelse Trelleborg	-545,7	-21,5	-567,2
Primärvårdsnämnden	-669,7	-	-669,7
Medicinsk service	-599,3	-	-599,3
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	-17 836,1	-	-17 836,1
Anslag E-hälsa till regionstyrelsens förfogande	-98,7	-	-98,7
Summa hälso- och sjukvård	-41 557,2	-620,0	-42 177,2
VERKSAMHETSSTÖD OCH ÖVRIGA NÄMNDER			
Service-nämnden	0,0	-	0,0
Regionstyrelsen	-1 885,6	-30,0	-1 915,6
Personalnämnden	-182,9	-	-182,9
Patientnämnden	-18,0	-	-18,0
Revisionen	-19,1	-	-19,1
Summa verksamhetsstöd/övriga	-2 105,6	-30,0	-2 135,6
SUMMA NÄMNDER OCH STYRELSE	-47 801,3	-650,0	-48 451,3
Finansförvaltning	48 730,7	696,0	49 426,7
Avkastningskrav primärvårdsnämnden	37,5	-	37,5
SUMMA REGION SKÅNE	967	46,0	1 013

VALIDERING OCH TESTNING AV ANALYSINSTRUMENT, SUS MALMÖ FOTO © CHRISTIAN ROLF

I tabellen nedan specificeras de budgetjusteringar som är tagna efter regionfullmäktiges beslut om verksamhetsplan och budget för 2022 med plan för 2023–2024.

Under året har regionfullmäktige även beslutat om en tilläggsbudget om

totalt 696 miljoner kronor. Syftet med tilläggsbudgeten var att underlätta ett nödvändigt omställningsarbete i hälso- och sjukvården som funnits redan innan pandemin men bedömdes än mer brådskande. Tilläggsbudgeten fastställdes på regionfullmäktige den 15 februari 2022.

Budgetbeslut 2022 tagna efter regionfullmäktiges beslut om verksamhetsplan och budget för 2022 med plan för 2023–2024

Beslut/ändamål	Berörd nämnd/styrelse	Belopp miljoner kronor	Tidpunkt
Fortsatt omställningsarbete och återställning av produktion	Sjukhusstyrelse Sus	310,6	Beslut taget vid RF 2022-02-14 § 4 Fastställande av tilläggsbudget 2022
Fortsatt omställningsarbete och återställning av produktion	Sjukhusstyrelse Landskrona	9,6	
Fortsatt omställningsarbete och återställning av produktion	Sjukhusstyrelse Helsingborg	123,0	
Fortsatt omställningsarbete och återställning av produktion	Sjukhusstyrelse Ängelholm	12,7	
Fortsatt omställningsarbete och återställning av produktion	Sjukhusstyrelse Kristianstad	85,6	
Fortsatt omställningsarbete och återställning av produktion	Sjukhusstyrelse Hässleholm	19,4	
Fortsatt omställningsarbete och återställning av produktion	Sjukhusstyrelse Ystad	37,6	
Fortsatt omställningsarbete och återställning av produktion	Sjukhusstyrelse Trelleborg	21,5	
Fortsatt omställningsarbete och återställning av produktion	Finansförvaltning	-620,0	
Oförutsatta medel för projekt som bidrar till omställningen	Regionstyrelsen	30,0	
Oförutsatta medel för projekt som bidrar till omställningen	Finansförvaltning	-30,0	
Resultatförbättring och återställning av tidigare års underskott	Finansförvaltning	46,0	
SUMMA		46,0	

Investeringsredovisning

Region Skåne är i genomförandefasen av flera mycket stora investeringar inom såväl hälso- och sjukvården som kollektivtrafiken. Planperioden 2022–2024 innebär Region Skånes högsta investeringsnivåer någonsin. Genomförandet av investeringsbudgeten under året har präglats av den oro som finns på marknaden med kraftigt ökade priser. Det har inneburit att flera upphandlingar har avbrutits på grund av få eller inga anbud och anbud som legat långt över budget. Det har i sin tur inneburit att utfallet blivit lägre. Påverkan finns framför allt på byggsidan men även för medicinteknisk utrustning har året påverkats av långa leveranstider och högre priser.

Budgeten för Region Skånes investeringar under 2022 var 5 570 miljoner kronor och utfallet blev 4 300 miljoner kronor. Budgetavvikelsen 2022 blev 1 270 miljoner kronor och av överskottet kan 862 miljoner kronor kopplas till bygginvesteringar.

Bygginvesteringar

Inför budget 2022 beräknades investeringarna i bygginvesteringar till 3 548 miljoner kronor varav huvuddelen inom hälso- och sjukvården och då framförallt inom de strategiska investeringarna i sjukhusområdena Malmö, Helsing-

borg, Hässleholm och Lund. Dessutom avsattes medel i budgeten för större byggprojekt utanför hälso- och sjukvården, bussdepåer i Malmö och Lund. Det samlade utfallet för bygginvesteringar inklusive kreditivränta blev 2 686 miljoner kronor. Nedan beskrivs status för objekt med en investeringsbudget på över 100 miljoner kronor. Mer detaljerade beskrivningar av statusen för de strategiska sjukvårdsinvesteringarna har under 2022 lämnats till regionstyrelsen i mars och oktober.

Pågående bygginvesteringar inom kollektivtrafiken

• Bussdepåer Malmö och Lund

Region Skåne har i avsiktsförklaringar med Lunds kommun och Malmö stad konstaterat att den fortsatta utvecklingen av städerna förutsätter etablering av nya och moderna bussdepåer. Tillsammans med städerna skapas de bästa förutsättningarna för att etableringen av nya bussdepåer sker på geografiskt optimal plats med minsta möjliga miljöpåverkan och bästa trafikekonomi. Av avsiktsförklaringarna framgår att i Lund har kommunen och Region Skåne enats om att etablera en ny depå på Gastelyckan, och i Malmö har parterna enats om att etablera två nya bussdepåer, en norr om Malmös centrala delar och en i anslutning till trafikplats Lockarp.

För Region Skåne har regionfastigheter, tillsammans med Skånetrafiken och städerna, påbörjat arbetet med att mer detaljerat utreda förutsättningarna för etablering av nya depåer i Malmö och Lund. Regionstyrelsen har tilldelat projekteringsmedel och medel för köp av mark. Under 2021 har en befintlig bussdepå på Gastelyckan i Lund förvärvat och avsikten är att genomföra ytterligare förvärv av kringliggande tomter för att möjliggöra en utbyggnad. Sedan tidigare har mark förvärvat genom köp av bolag för etablering av den centrala bussdepån i Malmö. Under 2022 har konstaterats att tidigare tidplaner inte kommer vara möjliga att uppnå. För depån i Lund bedöms nu färdigställandet av en utbyggnad vara färdig i slutet av 2025 och de två nybyggda depåerna i Malmö bedöms vara färdigställda under 2027. Ett förlängt genomförande i kombination med den prisutveckling som byggmarknaden genomgår påverkar förutsättningarna för genomförande. En revidering av index och riskantaganden innebär att bedömningen av investeringsutgiften reviderats upp till 1,4 miljarder kronor att jämföra med tidigare bedömning på 1,1 miljard kronor. Genomförandebeslut och medelstilldelning avseende bussdepån i Lund förväntas till vintern/våren 2023.

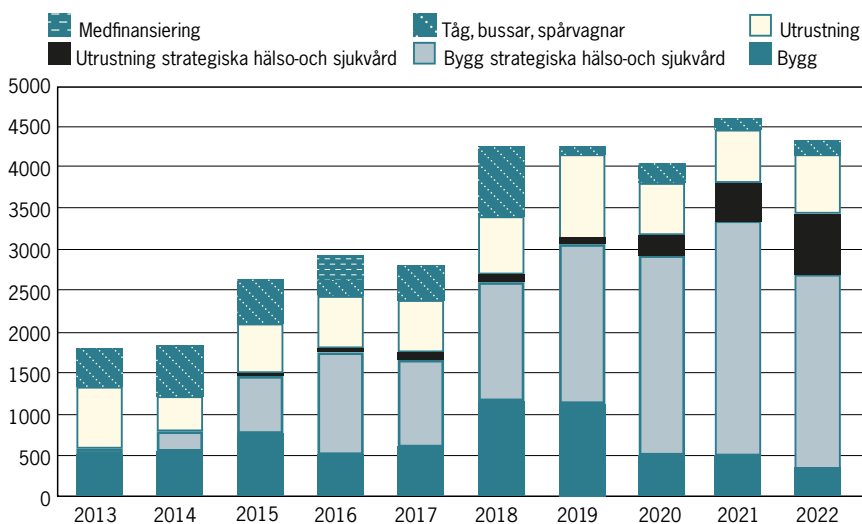
Under 2022 har arbete med befintlig depå med elektrifiering för nytt bussavtal påbörjats vilket bedöms vara färdigställt till försommaren 2023. Utfallet under 2022 blev 39 miljoner kronor och totalt är utfallet uppe i 168 miljoner kronor.

Pågående bygginvesteringar inom servicenämnden

• Anläggning för måltidsproduktion i Kristianstad

Servicenämnden ställde sig i maj 2020 bakom ett inriktningsbeslut om att uppföra ett produktionskök i Kristianstad med inriktning på kallmatsproduktion. Produktionsköket skall försörja sjukhusen i Malmö, Lund (inklusive Orup), Helsingborg, Kristianstad, Landskrona och Trelleborg (inklusive rättspsykiatriskt centrum) med patientmåltider. I

Investeringar (miljoner kronor)

SERVICEBYGGNADEN MALMÖ. FOTO © MADIS FREDERIK

maj 2022 beslutade regionstyrelsen att godkänna investeringen om sammanlagt 238 miljoner kronor för detta ändamål inklusive anpassning av 151 avdelningskök. Under hösten 2022 genomfördes en upphandling av totalentreprenad avseende måltidanläggningen på sjukhusområdet i Kristianstad. Anläggningen bedöms vara färdigställd under hösten 2024. Utfallet under 2022 uppgick till 9 miljoner kronor.

- **Centrallager**

Som ett led i arbetet med robust försörjning beslutade regionstyrelsen i juni 2022 att utlösa en option på nyuppförd externt förhyrd centrallagerbyggnad i Burlöv. Arbetet med framtagande av programhandling som kan möjliggöra upphandling av en entreprenad och fastställande av hyreskontrakt pågår vilket väntas ske under våren 2023.

Pågående bygginvesteringar inom hälso- och sjukvårdssektorn

- **Nya sjukhusområdet i Malmö (NSM)**

Arbetet med utvecklingen av sjukhusområdet i Malmö är nu inne i den mest intensiva fasen och delar av nybyggnationerna börjar nu färdigställas. I december 2013 fastslog regionstyrelsen planen för arbetet med sjukhusområdet som nu börjar närma sig slutfasen. I en

första fas revs äldre byggnader och ersättningsbyggnader etablerades på två platser på sjukhusområdet. Det skapade plats för en ny vårdbyggnad och en servicebyggnad. Under 2018 var det byggstart för både vårdbyggnad och servicebyggnad och åren 2021 och 2022 är de år då arbetet varit i den mest intensiva fasen med en årlig förbrukning bygg och utrustning kring 2,2–2,4 miljarder kronor. Även 2023 kommer ha en hög förbrukning på uppemot 2 miljarder kronor. Delar av nybyggnationerna är färdigställda och överlämnade till verksamheten. I projektet ingår också att modernisera och bygga ut teknik- och transportkulvertsystem och att anlägga nya gröna, läkande miljöer.

Under 2021 färdigställdes ett nytt bårhus som invigdes i januari 2022. Servicebyggnaden har under 2022 färdigställts och inflyttning påbörjats under hösten. Huset kommer att invigas under våren 2023. De båda vårdbyggnaderna kommer tas i bruk 2024 respektive 2025.

Projektet NSM har en byggbudget om 12,3 miljarder kronor och en utrustningsbudget om 1,9 miljarder kronor. Prognosen för byggprojektet är nu 11,8 miljarder kronor och prognosen för utrustningsbudgeten är enligt budget. Under året har 1,9 miljarder kronor investerats i byggnader inom ramen för

NSM vilket är 189 miljoner kronor mindre än budget för 2022. I utrustning har investerats 341 miljoner kronor vilket är 217 miljoner kronor mindre än budget för 2022. Hittills har projektet i Malmö inneburit investeringar på 10 miljarder kronor i bygg- och utrustningsinvesteringar.

Utöver de insatser som beskrivs i regionfullmäktiges beslut om nya sjukhuset i Malmö pågår ett antal större projekt i olika skeden på sjukhusområdet i Malmö:

- **Koncentration barn- och ungdomsmedicin i Malmö**

Barn- och ungdomsmedicin i Malmö är i dag fysiskt uppdelat på ett antal platser, där särskilt den del som finns kvar på det södra sjukhusområdet har en besvärlig localsituation. Projektet innebär att långsiktigt etablera en sammanhållen verksamhet i långa raden. Projektet medelstilleddes under hösten 2020 och är nu färdigprojekterat. Produktion påbörjades kring årsskiftet 2021/2022 vilket var något senare än ursprunglig plan. Investeringsbudgeten uppgår till knappt 230 miljoner kronor inklusive utrustning. Efter upphandling gjordes en revidering av prognosen till 166 miljoner kronor för bygg och utrustning vilket är lägre än det som budgeterats

från början. Projektet beräknas vara färdigställt våren 2024. Etapp 1, ombyggnad av plan 10 för öron-näsa-hals inklusive omklädningsrum, blev under 2022 godkänd vid slutbesiktning. Utfallet 2022 uppgick till 44 miljoner kronor och totalt är utfallet uppe i 75 miljoner kronor.

• *Psykiatri/habilitering och hjälpmedel/palliativ, med mera, i Malmö*

Ett fördjupat utredningsarbete pågår avseende lokaler för barn- och vuxenpsykiatri, habilitering och hjälpmedel, palliativ verksamhet, med mera. Omfattningen av lokalbehoven för dessa verksamheter är mycket stora samtidigt som dagens lokaler har dålig standard. Ett antal lösningsförslag utreds. Under hösten 2019 tog regionstyrelsen ett inriktningsbeslut om att framtida etablering av nya lokaler skall ske på det södra sjukhusområdet i Malmö. I början av 2022 fastställde regionstyrelsen en avsiktsförklaring med Malmö stad om det fortsatta arbetet. Detaljplanearbete pågår och under nästa år kommer programhandlingsarbetet att startas upp. Tidplanen kommer påverkas av vilken del av södra området som utvecklingen kommer genomföras på och evakueringen av de befintliga verksamheterna som är lokaliserade där. Omfattningen av projektet är fortfarande osäkert men det handlar om flera miljarder. Under planperioden avsätts medel för planering och inledande projektering vilket beslutades av regionstyrelsen i december 2022. Parallellt med planeringsinsatser för de nya lokalerna genomför regionfastigheter genom riktade medel inom fastighetsägareinvesteringarna åtgärder för att förlänga livslängden i befintliga lokaler. Delar av barnpsykiatrin kommer lämna södra området till externt förhyrda tillfälliga lokaler i avvaktan på att projektet färdigställs.

Under 2022 uppgick utfallet till 3 miljoner kronor och är totalt uppe i 9 miljoner kronor.

• *Nya sjukhusområdet i Lund*

Arbetet med att utveckla sjukhusområdet i Lund har hittills inte på samma sätt som i Malmö fokuserat på ett genomförande, utan har haft karaktären av ett fördjupat planeringsarbete för fastighetsutveckling. Utöver detta har ett antal projekt genomförts med inriktning på att förbereda sjukhusområdet för den spåravsningssträckning som går igenom sjukhusområdet, bland annat genom att bygga en ny kulvert. Flera fastigheter på sjukhusområdet i Lund är äldre och det finns problem som inte kan avvakta en långsiktig lösning för sjukhusområdet. Förutsättningarna för neonatalverksamheten, kvinnosjukvården samt för infektionsverksamheten är särskilt bekymmersamma. Regionstyrelsen beslutade därför i december 2021 om medel för programhandlingsskedet för en om- och tillbyggnad. Under 2022 har arbetet med programhandlingen pågått och den bedöms vara färdigställd i början av 2023. Medel är avsatta i budget 2023 för genomförande under åren 2023–2025.

Parallellt med dessa insatser pågår arbetet med att ta fram en långsiktig plan för ersättningslokaler för sjukhuset i Lund. Arbetet har pågått under en längre tid med inriktningen att utveckla det befintliga sjukhusområdet men erfarenheterna från sjukhusområdet i Helsingborg har inneburit att även alternativa lokaliseringar ingår i utredningsuppdraget. Under våren 2022 färdigställdes en fördjupad lokalisering-utredning avseende Skånes universitetssjukhus i Lund och regionstyrelsen beslutade om en bred remissrunda som avslutades under senhöst 2022. I utredningen redovisas för- och nackdelar med i huvudsak tre alternativ, utveckling av befintligt sjukhusområde, placering på Smörlyckan eller placering på Brunnsåsen. Efter avslutad remissrunda bedöms inriktningsbeslut kunna fattas under 2023.

Utfallet under 2022 blev 17 miljoner kronor vilket gör att det samlade utfallet nu är uppe i 820 miljoner kronor inklusive utrustning.

• *Laboratoriemedicin på sjukhusområdet i Lund*

En bärande idé i den sammanhållna laboratoriemedicinska verksamheten har varit att koncentrera delar av verksamheten till Lund. Under den senaste femårsperioden har delar av detta genomförts genom ombyggnationer av befintliga lokaler för bland annat mikrobiologi, patologi och klinisk genetik. Under våren 2020 beslutade regionstyrelsen om medelstilldelning till det avslutande projektet som innebär att nya lokaler skapas för klinisk kemi med dess basenhets 24/7-plattform samt för en koncentration av specialkemi som i dag finns i Malmö och Lund. Byggstart var i september 2021. Under hösten 2022 har den första huvudetappen, innebärande bland annat lokaler för laboratoriemedicins nya 24/7-plattform, slutförts. Projektets budget omfattar inklusive utrustning 270 miljoner kronor och beräknas vara färdigställt 2023. Projektets prognos är knappt 300 miljoner kronor. Utfallet inklusive utrustning för 2022 blev 115 miljoner kronor och det samlade utfallet är nu uppe i 225 miljoner kronor.

• *Nya sjukhusområdet i Helsingborg (NSH) – Östra Ramlösa*

Sedan 2012 har ett arbete genomförts med syfte att förnya sjukhusstrukturen på det befintliga sjukhusområdet i Helsingborg. Projektet har haft återkommande omstarter utifrån ny information som framkommit och under våren 2019 presenterades en genomlysning av projektet för regionstyrelsen. Denna visade på större byggtekniska problem och svårigheter att skapa ändamålsenliga lokaler för verksamheten än vad som tidigare förutsetts. Som en konsekvens av detta beslutade regionstyrelsen att genomföra en revidering av planerna för ersättning av sjukhuset där olika alternativ genomlystes och ställdes mot varandra. Denna genomlysning färdigställdes under våren 2021 och resulterade i beslutet om att gå vidare med att etablera ett nytt sjukhusområde framför att fortsätta att utveckla det befintliga. Tillsammans med Helsingborgs stad har nu ett arbete dragits

FOTO: © CAJSA NOLSKOG

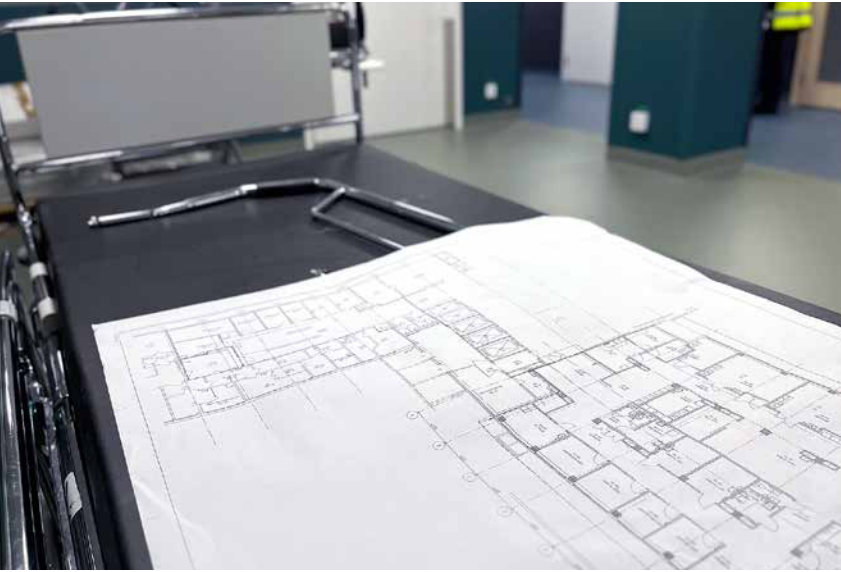

FOTO: © CAJSA NOLSKOG

i gång med avsikt att etablera ett nytt sjukhus i Östra Ramlösa.

Beredningen för strategiska sjukvårdsinvesteringar har fått i uppdrag att genomföra förprojektering och detaljplaneprocess rörande placering av ett nytt sjukhus inom området Östra Ramlösa. Sjukhusets dimensionering kommer avgöra investeringens omfattning och det är därför för tidigt att göra en samlad bedömning av denna. Regionstyrelsen beslutade i december 2022 om medel för genomförandet av planeringsfasen.

Som en konsekvens av beslutet att inte fullfölja det befintliga strategiska projektet NSH, har en plan tagits fram för avslut av projektet. Arbetet i de delar som måste avslutas inom ramen för projektet sträcker sig in under 2023. I bokslutet 2021 gjordes en nedskrivning av 1,2 miljarder kronor av uppbyggnads värde framför allt kopplat till den planerade nybyggnationen. Under 2022 skrevs ytterligare 150 miljoner kronor ned.

Under 2022 har avslutande arbete genomförts inom ramen för NSH. Utfallet under året blev 119 miljoner kronor och det totala utfallet för bygginvesteringar i Helsingborg är nu uppe i 3,6 miljarder kronor. Investeringar i utrustning blev under året 17 miljoner kronor och är totalt uppe i 180 miljoner kronor. Den samlade prognosen för

projektet NSH inklusive kvarvarande insatser beräknas till 3,8 miljarder kronor inklusive utrustning.

Byggtid för ett nytt sjukhus bedöms initialt till 11–13 år. Det innebär att det befintliga sjukhuset i Helsingborg kommer att fungera som akutsjukhus under många år framåt. I stora delar av befintlig huvudbyggnad finns eftersatt behov där åtgärder planerats inom ramen för det strategiska projektet NSH. I budget 2022 konstaterades att det därför fanns anledning att ta fram en samordnad plan för behovet av kortsiktiga insatser på sjukhusområdet. Givet den korta nyttjandetiden lades särskilt stor vikt till att balansera omfattningen av insatserna med behovet av ett väl fungerande sjukhus över en begränsad period. I budget 2022 avsattes 200 miljoner kronor under perioden 2022–2024 för dessa insatser. Under året har ett omfattande arbete genomförts med samtliga involverade förvaltningar. Identifierade behov har analyserats och bedömts utifrån att det är ett absolut krav för att kunna bibehålla sjukhusets funktionalitet, under den tid som det skall fungera som akutsjukhus. Arbetet har inkluderat analys om behov kan lösas genom att verksamheter flyttar från sjukhuset och en del behov föreslås lösas på det sättet. Resultatet av arbetet är ett samlat behov som vida överstiger de medel som avsattes i budget 2022 och

bedöms inklusive fastighetsägareinvesteringar och utrustning till drygt 800 miljoner kronor.

Behoven består av en mängd delprojekt. Störst behov finns i infektionsverksamheten som dels har lokaler med många eftersatta behov, dels har en underdimensionering av antal vårdplatser jämfört med övriga sjukhus. Det finns även stora behov kopplade till barnakuten och psykiatriens lokaler som i den ursprungliga planeringen var tänkta att flytta till nybyggnationen som avbröts. Givet den ökade omfattningen av investeringen och den komplexitet som det innebär att genomföra flera delprojekt beroende av varandra, bedöms den samlade insatsen motsvara den för strategiska projekt.

• Framtidens ortopedi i Hässleholm (FORTH)

I Hässleholm pågår arbetet med att skapa ersättningslokaler för operation- och sterilverksamheten. En fysisk utvecklingsplan fastställdes av regionstyrelsen i december 2018 som belyste även övriga delar av sjukhusets förutsättningar för att bedriva en modern ortopedisk operationsverksamhet. Under hösten 2019 beslutades om genomförande av etapp 1 i det scenario som rekommenderas i den fysiska utvecklingsplanen. Etappen omfattar nytt operationshus med mottagning och vårdav-

delning, med mera, servicecentral och infrastruktur på sjukhusområdet. I beslutet gjordes en medelstilleddelning om 1,6 miljarder kronor inklusive utrustning. I projekteringsarbetet identifierades ett antal frågor som innebar en översyn av programhandlingen. Ytbehovet var större än i ursprungligt beslut och det fanns även frågor kring evakueringsmöjligheter samt behovet av kyla på sjukhusområdet som setts över. Till sammans med påverkan av pandemin har detta inneburit förseningar i projektet. Även ekonomin har påverkats av översynen av programhandlingen. Under våren 2022 genomfördes en upphandling av entreprenad för huvudprojektet. De inkomna anbuden överskred den beslutade budgeten väsentligt och regionstyrelsen beslutade därför att avbryta upphandlingen. Beredningen för strategiska sjukvårdsinvesteringar beslutade i december 2022 efter genomförd analys av förutsättningarna, att genomföra en ny upphandling vilket sker under våren 2023. En ny upphandling bedöms innebära dels en avvikelse i tid, dels en avvikelse jämfört med ursprunglig budget. Efter genomförd upphandling återkommer ärendet till regionstyrelsen för revidering av projektbudget och tidplan.

Utfallet av de delar som gjorts under 2022 uppgick till 88 miljoner kronor för bygg och 10 miljoner kronor för utrustning vilket gör att det samlade utfallet nu är uppe i 188 miljoner kronor.

- **Akutmottagningar i Kristianstad och Ystad**

Som en del av den årliga investeringsprocessen inför 2023 identifierades två objekt som var och en för sig bedömdes överstiga gränsen för strategiska investeringar. Regionstyrelsen beslutade i maj 2022 att ta fram förslag på åtgärder för akutmottagningarna i Kristianstad och Ystad. Det fanns en förhoppning om att förstudiearbete skulle kunna vara färdigt inför budget 2023 för att få en bild av investeringarnas omfattning. Det inledande arbete visade dock att mer arbete behövde göras i behovsanalysfasen, inte minst utifrån arbete inom ramen för framtidens hälsosystem. I

Kristianstad, som bedöms vara den största investeringen, fanns även en koppling till färdigställande av en nulägesanalys av hela sjukhusets fysiska status. Denna behöver färdigställas innan en planering av akutmottagningen kan slutföras.

Bygginvesteringar under 100 miljoner kronor inom hälso- och sjukvårdssektorn

Inom ramen för bygginvesteringar under 100 miljoner kronor inom hälso- och sjukvården, sätts medel av för mindre objekt. Utrymmet för övriga insatser sattes under 2022 till 320 miljoner kronor, av detta utgjorde 127 miljoner kronor lokala potter till hälso- och sjukvårdens förvaltningar. Utfallet under året blev 138 miljoner kronor varav potter utgjorde 65 miljoner kronor. Det låga utfallet beror bland annat på externa förhållningar, avräknade investeringsbudgeten med 35 miljoner kronor som inte ger utfall. Fler större planerade objekt såsom Läkemedelsförsörjningsplan, överlevnad Helsingborg lasarett, ATMP, dialys i Ängelholm samt sterilcentral i Landskrona med ett sammanlagt värde i budget 2022 med 117 miljoner kronor har försenats. Detta har inte inneburit något utfall under 2022.

Servicenämnden

Ramen för fastighetsägarinvesteringar används för att förbättra, förnya och anpassa befintliga byggnader eller befintliga tekniska system, i de fall förändringen inte beror på verksamhetsförändringar hos hyresgästen. Sedan 2020 ingår även 40 miljoner kronor per år för energieffektiviseringar i ramen. Fastighetsägarinvesteringarna disponeras av servicesnämnden och uppgick under 2022 till 346 miljoner kronor. Det samlade utfallet för dessa områden under året blev 244 miljoner kronor.

Utrustningsinvesteringar inom hälso- och sjukvårdssektorn Skånes digitala vårdssystem (SDV)

SDV är en del i genomförandet av Region Skånes e-hälsostategi. Ett omfattande arbete pågår inför driftsättning av systemet som var tänkt att börja hö-

sten 2021. Regionstyrelsen beslutade i september 2017 om medelstilleddelning för investeringen med drygt 1 miljard kronor under 2018–2022. Detta kompletterades i budget 2021 med ytterligare medelstilleddelning om 660 miljoner kronor avseende de delar som inte var möjliga att beräkna vid det ursprungliga beslutet. Under 2022 har det klargjorts att tidigare beräknad tidplan inte kommer vara möjlig att hålla. Pandemin har haft en stor påverkan på projektet då resurser har behövts ställas om till kliniskt arbete. Samtidigt har arbete med riskanalys och externa juridiska utlåtanden kring datahanteringen haft högsta prioritet i projektet. En reviderad tidplan är fastställd under hösten 2022 som innebär att en första driftstart sker våren 2025 vid bland annat Ystads lasarett. Hösten 2026 bedöms merparten av utrustningen vara genomförd. Förändringarna kommer även att påverka projektets ekonomi men i nuläget är det inte möjligt att bedöma de samlade effekterna. Utfallet för 2022 blev 348 miljoner kronor och totalt är investeringen i SDV uppe i 1,3 miljarder kronor.

Utrustning strategiska bygginvesteringar hälso- och sjukvården

Utrustning för de strategiska investeringarna inom hälso- och sjukvården budgeterades till 608 miljoner kronor under året varav huvuddelen i NSM, 558 miljoner kronor. Det sammanlagda utfallet blev 393 miljoner kronor och överskottet är i sin helhet kopplat till projektet i Malmö, som gjort en revidering av sin prognos vilken innebär förskjutningar till 2024 och 2025.

Övrig utrustning hälso- och sjukvården

Resterande medel, 719 miljoner kronor, har avsatts för huvudsakligen ny- och reinvestering i medicinteknisk utrustning men även annan utrustning nödvändig för driften av hälso- och sjukvården.

Under 2022 har en större samupphandling genomförts av datortomografer som innebär att utbyte av äldre utrustning vid sex av Region Skånes

FOTO: © EMIL LANGVAD

FOTO: © YVONNE WERKELID

sjukhus samt en utökning med två dattortomografer. Leveranser bedöms påbörjas 2023. Behovet av kapacitet när det gäller magnetresonanstomografi, (MR), fortsätter att öka. Under 2022 har ett utredningsarbete genomförts som kommer leda till investeringsutgifter längre fram. Det totala utfallet för 2022 blev 594 miljoner kronor, varav 300 miljoner kronor i lokala potter och 294 miljoner kronor i objekt över 8 miljoner kronor. Ett av de större objekten har varit återköp av It och telekomplattform som tidigare ägts av tjänsteleverantören. Återköp har gjorts av ett värde på 136 miljoner kronor. Under året har två linjäracceleratorer bytts ut på strålbehandlingshuset i Lund.

Kollektivtrafknämnden

Under 2018 fastställdes budget för sju spårvagnar i Lund baserat på en genomförd upphandling till knappt 300 miljoner kronor. Under 2020 påbörjades leveransen men försenades på grund av pandemin. Trafikstarten som var planerad till augusti sköts fram till december. Samtliga vagnar har anlänt till Lund och är nu leveransgodkända och betalda. Utfallet under 2022 blev 126 miljoner kronor och totalt är investeringen för spårvagnar uppe i 293 miljoner kronor.

Kollektivtrafknämnden disponerar under planperioden 40 miljoner kronor

årligen i syfte att förbättra informationen till resenärerna, genomföra anpassningar för funktionshindrade och att öka framkomligheten för busstrafiken. Utfallet under året blev 24 miljoner kronor.

Regionstyrelsen beslutade i november 2019 om medelstillelning med 438 miljoner kronor för installation av European Rail Traffic Management System (ERTMS). ERTMS är ett standardiserat europeiskt säkerhetssystem för järnvägar med syftet att möjliggöra effektiv gränsöverskridande tågtrafik. Övergången till det nya systemet innebär mycket omfattande investeringar för Trafikverket och för samtliga tågoperatörer. Upphandlingar har genomförts av system för både Öresundståg och för Pågatåg. Upphandlingen när det gäller Pågatåg överprövades, vilket har inneburit en förskjutning jämfört med antagen tidplan vid medelstillelningen. Årets budget för ERTMS var 80 miljoner kronor varav huvuddelen avsåg Öresundstågen. Installation av ERTMS i Öresundstågen har dock skjutits fram till 2023 och utfallet blev därför bara 1 miljon kronor.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen disponerar utrymme för byggnads- och utrustningsinvesteringar inom dess verksamheter, resultatneutrala investeringar, samt oförut-

sedda behov. Här avsätts medel för servicenämnden och kollektivtrafknämnden att avropa från regionstyrelsen. Budgeten för 2022 var satt till 240 miljoner kronor. Under året har beslut för cirka 90 miljoner kronor tagits. Exempelvis har medel avsatts för en operationsrobot till Centralsjukhuset Kristianstad för cirka 30 miljoner kronor i bygg och utrustning. Roboten kom på plats våren 2022.

Investeringar

Miljoner kronor	BUDGET		UTFALL	
	Total investeringsutgift (total projektbudget)	därav 2022	Totalt utfall t o m 2022	därav 2022
BYGGINVESTERINGAR				
Bygginvesteringar över 100 miljoner kronor				
Summa pågående bygginvesteringar kollektivtrafik	1 957	40	1 824	43
Summa pågående bygginvesteringar hälso- och sjukvård	18 926	2 691	14 225	2 275
Summa pågående bygginvesteringar servicenämnd	176	13	9	9
Bygginvesteringar under 100 miljoner kronor				
Ej använd ram hälso- och sjukvård	–	80	–	–
Servicenämnd	1 386	370	891	244
Regleringspost för utrustning budgeterat som bygg	–	–	–	–75
SUMMA BYGGINVESTERINGAR	23 027	3 468	17 275	2 633
UTRUSTNINGSinVESTERINGAR				
Pågående strategiska investeringar kollektivtrafik	2 999	80	2 473	127
Pågående strategiska investeringar utrustningsobjekt hälso- och sjukvård	4 168	955	2 190	741
Pågående ej strategiska utrustningsobjekt hälso- och sjukvård	1 822	732	985	594
Ej använd ram utrustning hälso- och sjukvård	–	–19	–	–
Pågående ej strategiska utrustningsobjekt kollektivtrafik	91	55	66	34
Pågående ej strategiska utrustningsobjekt servicenämnd	–	68	–	42
Regleringspost för utrustning budgeterat som bygg	–	–	–	75
SUMMA UTRUSTNINGSinVESTERINGAR	9 079	1 871	5 715	1 614
Ej använd ram regionstyrelsen bygg och utrustning	–	151	–	0
SUMMA REGIONSTYRELSEN	0	151	0	0
SUMMA INVESTERINGAR TOTALT	32 107	5 490	22 990	4 248
Kreditivränta, bygg	–	80	–	53
Kreditivränta, tåg	–	0	–	0
INVESTERINGAR, inklusive kreditivränta	32 107	5 570	22 990	4 300

Strategiska investeringar

	PLANERINGS- UTRYMME	BUDGET (medelstilldelat)		UTFALL		PROGNOS	
	Budget 2022	Total	2022	Total	2022	Total	2022
Miljoner kronor							
BYGGINVESTERINGAR							
Öresundstågsdepå Hässleholm	1 367	1 367	0	1 374	3	1 374	1
Spårvagnsdepå Lund	270	270	0	282	1	282	0
Bussdepåer Lund Malmö ¹	1 099	320	40	168	39	1 253	44
Summa kollektivtrafik	2 736	1 957	40	1 824	43	2 908	45
Nya sjukhusområdet i Malmö	12 294	12 294	2 083	9 337	1 894	11 822	1 940
Nya sjukhusområdet i Helsingborg	3 619	3 619	107	3 618	119	3 658	117
Nytt sjukhus Östra Ramlösa i Helsingborg ²	556	27	27	19	19	27	19
Nya sjukhusområdet i Lund ³	827	827	13	787	17	1 208	17
Nya sjukhusområdet Ängelholm etapp 2	140	126	21	0	0	0	0
Forth (Framtidens ortopedi i Hässleholm) ⁴	1 388	1 388	213	178	88	1 388	98
Klinisk kemi	238	238	83	205	94	252	95
Psykatri/habilitering och hjälpmedel/palliativ, m m Malmö	381	195	4	9	3	195	7
Barn- och ungdom Malmö	212	212	140	71	41	143	39
Akut Kristianstad ⁵							
Akut Ystad ⁵							
Summa hälso- och sjukvård	19 654	18 926	2 691	14 225	2 275	18 693	2 332
Måltidsproduktion	151	176	13	9	9	177	7
Centrallager (extern förhyrning)	300	0	0	0	0	0	0
Summa servicenämnd	451	176	13	9	9	177	7
UTRUSTNINGSVINVESTERINGAR							
Öresundstågsdepå Hässleholm	133	133	0	129	0	129	0
Spårvagnsdepå Lund (utrustning)	0	0	0	45	0	45	0
Öresundståg ⁶	597	60	0	60	0	597	0
Spårvagnar	297	297	0	294	126	297	126
Pågatåg	2 071	2 071	0	1 877	0	1 878	0
European Rail Traffic Management System (ERTMS)	438	438	80	69	1	438	1
Summa kollektivtrafik	3 536	2 999	80	2 473	127	3 384	127
Nya sjukhusområdet i Malmö	1 943	1 943	558	647	341	1 943	388
Nya sjukhusområdet i Helsingborg	906	228	40	180	17	200	16
Nya sjukhusområdet i Lund	48	39	0	33	0	67	0
Nya sjukhusområdet Ängelholm etapp 2	15	15	3	2	1	3	2
Forth (Framtidens ortopedi i Hässleholm)	190	190	0	10	10	190	8
Klinisk kemi	32	32	0	20	20	46	25
Barn- och ungdom Malmö	15	15	7	4	4	23	6
Psykatri/habilitering och hjälpmedel/palliativ, m m Malmö	0	0	0	0	0	0	0
SVD (Skånes digitala vårdssystem)	1 706	1 706	347	1 295	348	1 706	350
Summa hälso- och sjukvård	4 856	4 168	955	2 190	741	4 178	795
Måltidsproduktion	50	62	0	0	0	61	0
Centrallager (extern förhyrning)	50						
Summa servicenämnd	100	62	0	0	0	61	0
TOTAL STRATEGISKA INVESTERINGAR	31 333	28 288	3 780	20 721	3 195	29 401	3 306

- Avser beslutade medel till och med 2024, restrerande planeringsutrymme ligger i regionstyrelsens medel att avropa.
- Planeringsutrymme för åren till och med 2025 att avropa med beslut i regionstyrelsen.
- Planeringsutrymme kopplat till neonatal/KK/infektion samt vägval nytt sjukhusområde i Lund.

- Enligt tidigare beslutad ram. Upphandling avbruten och medel reserveras under regionstyrelsen för ny upphandling.
- Förstudier pågår kring insatser som krävs, återkommer i budgetbeslut 2024.
- Avsatta medel under regionstyrelsen för utlösen av leaseade tåg.

Leasingredovisning

	FÖRFALLOTIDPUNKT		
	Inom 1 år	Senare än 1 år men inom 5 år	> 5 år
Framtida minileasavgifter per 2022-12-31			
NOT 1. OPERATIONELL LEASEGIVNING Icke uppsägningsbara avtal överstigande 1 miljon kronor.			
Fastigheter, extern uthyrning	120	271	420
SUMMA	120	271	420
NOT 2. OPERATIONELL LEASING Icke uppsägningsbara avtal överstigande 1 miljon kronor.			
Mark och byggnader	0	11	8
Fastigheter, extern inhyrning	920	2 821	3 826
MT-utrustning	81	194	31
Övriga maskiner och inventarier	39	37	0
SUMMA	1 040	3 062	3 865
NOT 11, 12. FINANSIELL LEASING Finansiella leasingåtaganden, avtal tecknat fr o m 2003-01-01, avtal överstigande 1 miljon kronor			
Parkeringshus Helsingborg	3	70	0
CRC	302	0	0
Öresundståg, 10 st	426	0	0
SUMMA	731	70	0
Leasingavgifter för finansiella leasingavtal 2022 uppgick till 7 miljoner kronor, och snitträntan uppgår vid årets slut till 2,34 procent.			

Jämförelser med andra

Källa: SKR och SCB

REGION	LÅNGSIKTIG KAPACITET				KORTFRISTIG BEREDSKAP			
	Justerad landstings- skattesats	Soliditet	Kostnads- nivå	Finansiella netto- tillgångar	Självfinan- sierungsgrad invest.	Finans- netto	Resultat efter finansiella poster	Nettokostn. utveckling per invånare
Stockholm (koncern)	11,91	21%	30 953	-24,0%	91,0%	-876	5,4%	1,2%
Västra Götaland (koncern)	11,29	22%	26 280	26,0%	95,0%	-1 560	2,5%	0,6%
Skåne (koncern)	11,42	-2%	28 261	0,0%	109,0%	-385	4,6%	-2,1%
Medelvärde regioner i Sverige	11,63	33%	27 780	39,0%	91,7%	-1 650	1,0%	3,3%

Definitioner Finansiella nyckeltal

Justerad landstingskattesats: Landstingens skattesats justeras för olikheter i verksamhetsansvar baserat på landstingens faktiskt redovisade kostnader för kollektivtrafik, hemsjukvård, färdtjänst och utbildning, framtagen av SKR.

Soliditet: Eget kapital – pensionsförmåner intjänade före 1998 samt löneskatt som redovisas utanför balansräkningen/totala tillgångar.

Kostnadsnivå: Kronor/invånare. Strukturerad justerad kostnad för hälso- och sjukvård = nettokostnad/behovsindex. Motsvarar måttet som finns i öppna jämförelser.

Finansiella nettotillgångar: (Finansiella tillgångar–finansiella skulder)/skatter och generella bidrag. Omfattar räntebärande tillgångar och skulder exklusive pensionskulder.

Självfinansieringsgrad investeringar: Resultat och avskrivningar i relation till bruttoinvesteringar.

Resultat efter finansiella poster: Resultat efter finansiella poster/skatter och bidrag.

Nettokostnadsutveckling/invånare: Årlig förändring av nettokostnader per invånare.

Finansnetto: Kronor/invånare (finansiella intäkter–finansiella kostnader)/antal invånare.

REGION	VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER										
	Primär- vård	Spec. somatisk vård	Spec. psyk. vård	Övrig hälso- o sjukvård	Politisk verk. HoS	Läkem. inom. förmån.	TOTAL HoS exkl tandvård	Tand- vård	TOTAL HoS inkl tandvård	TOTAL Regional utveckl.	Trafik och infrastr.
Stockholm	5 203	15 901	2 707	1 876	96	2 570	28 257	484	28 741	4 564	4 294
Västra Götaland	6 096	12 521	2 486	2 317	117	2 364	25 779	698	26 477	4 561	3 286
Skåne	4 177	16 773	2 464	1 663	99	2 705	27 783	680	28 463	2 911	2 254
Medelvärde regioner i Sverige	4 912	16 455	2 492	2 329	170	2 887	29 074	798	29 872	2 777	1 958

Principer för ekonomistyrning och internredovisning

Region Skåne har under de år som gått sedan bildandet arbetat med ett antal olika modeller för budgetering och ersättning till hälso- och sjukvården. Sedan några år tillbaka ersätts sjukhusvården i huvudsak genom anslag. För verksamheter med vårdval finns andra ersättningskonstruktioner.

Ersättningsmodeller för verksamheter med vårdval

Region Skåne har fyra vårdval inom primärvård och ytterligare fyra inom specialiserad sjukvård, två inom tandvård och ett inom området habilitering och hjälpmedel.

Vårdvalens styr- och ersättningsmodell ska ge förutsättningar för att tillgodose en jämlik vård utifrån behov och främja långsiktighet för patient, verksamhet och huvudman. Det finns två typer av ersättningsmodeller inom vårdvalen, dels en kapitationsersättning som innebär att vårdgivaren får en fast årlig ersättning per invånare som vårdgivaren ansvarar för, oavsett hur många besök som görs, dels rörlig ersättning för specifika åtgärder i samband med ett besök hos en vårdgivare.

Ersättningsmodell för sjukhusvård

Ersättningsmodellen för sjukhusvård och psykiatri i Region Skåne baseras i huvudsak på fast ersättning eller anslag, det vill säga ett på förhand fastställt totalbelopp som utbetalas utan direkt koppling till utförd produktion. Denna modell infördes med syftet att stödja utvecklingen av öppna vårdformer och andra strukturella förändringar och samtidigt bidra till ökad kostnadskontroll. Förändringen avsåg också ge ökad möjlighet att styra på effektivitet och mot resultat och stimulera förvaltningarna att optimera sina vårdprocesser.

Budgetmodell för läkemedel

Budgetmodellen för läkemedel innebär att läkemedel inom förmånshantering- en delas upp i:

- Basläkemedel (läkemedel som förskrivs främst inom primärvården) med ett befolkningsbaserat kostnadsansvar.
- Klinikläkemedel (läkemedel som förskrivs främst av specialister på sjukvårdsförvaltningar) med ett förskrivarbaserat kostnadsansvar.

I introduktionsskedet av denna budgetmodell delades kostnadsansvaret för basläkemedel mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och hälsovalsenheterna. Avsikten är att kostnadsansvaret successivt ska utökas för att till slut helt ligga på hälsovalsenheterna. För 2022 kvarstår hälsovalsenheternas kostnadsansvar på samma nivå som 2020, det vill säga 80 procent.

Kostnadsansvaret för rekvisitionsläkemedel, vilka framför allt ges till ineliggande patienter, ligger på rekviderande sjukhus och finansieras via uppdragsersättning.

Solidariskt finansierade läkemedel definieras nationellt och berör främst genetiska sjukdomstillstånd, vilka inte anses ha jämn geografisk utbredning. Förskrivningen sker på sjukvårdsförvaltningarna, men kostnadsansvaret delas mellan förskrivande förvaltning (10 procent) och hälso- och sjukvårdsnämnden (90 procent) för att skapa incitament för förskrivare att ta kostnadsansvar även för dessa läkemedel.

Vissa dyra läkemedel ingår av olika skäl inte i läkemedelsförmånen, vilket kan leda till stora kostnader för patient eller verksamhet. En fastställd process reglerar de krav som ställs för att regional finansiering ska kunna komma i fråga. Budgeten för regionalt finansierade läkemedel ligger sedan 2019 samlat på hälso- och sjukvårdsnämnden (100 procent).

Affärs- och prissättningsmodell för serviceverksamheterna inom Region Skåne

Affärs- och prissättningsmodell för ser-

viceverksamheter omfattar medicinsk service, medicinsk teknik, IT-verksamhet, regionservice, regionfastigheter och concernkontoret (regionarkivet) samt bild- och funktionsmedicin.

Serviceverksamheterna finansieras av de beställande verksamheterna genom en kombination av fast årsdebitering och månadsvis styckedebitering.

Månadsvis styckedebitering tillämpas för de tjänsteområden där en fast årsdebitering inte är möjlig, då den riskerar att snedvrida konkurrensen och där Region Skåne i övrigt förväntas verka för att upprätthålla konkurrensneutralitet på marknaden.

Region Skånes hyresmodell

Syftet med hyresmodellen är att hantera en kostnadsfördelning som är transparent och upplevs som förutsägbar och enkel att förstå samt en hyresfördelning som bättre harmonierar med ersättningsmodellen för hälso- och sjukvård. Det finns även incitament till ekonomiskt ansvarstagande för investeringar och effektivt nyttjande av lokaler. Hyresmodellen uppfyller också de krav på konkurrensneutralitet som uppkommit i och med förändringar till följd av lagen om valfrihetssystem (LOV) samt outsourcing av verksamheter.

Servicevärdnämnden (genom regionfastigheter) har ansvar för all lokalförsörjning i Region Skåne och är hyresvärd för samtliga ägda och inhyrda lokaler. Det innebär att nämnder och styrelser inte äger rätt att teckna hyreskontrakt med fastighetsägare, utan tecknar andrahandshyreskontrakt med regionfastigheter. Nämnder och styrelser har heller inte rätt att hyra ut i andra eller tredje hand. Fördelning av hyreskostnad sker enligt två principer:

- Hyresfördelning för ej konkurrensutsatt verksamhet sker enligt principen hyra som tjänst och lika hyra för lika typ av lokal. Hyran debiteras utifrån information på rumsnivå

med hjälp av koefficienter som beskriver rummet utifrån komplexitet och funktionalitet.

- Hyreskostnad för konkurrensutsatt verksamhet bygger på prissättning enligt marknadspris samt marknadslika kontrakt. Hyresnivån regleras årligen med konsumentprisindex (KPI).

En översyn av hyresmodellen genomfördes 2021 och en reviderad hyresmodell gäller från 2022.

Affärsmodell i kollektivtrafiken

Inom kollektivtrafiknämnden (genom Skånetrafiken) pågår förändringsarbetet kring affärsrelationen till trafikföretagen. Syftet är att trafikföretagen ska bli mer delaktiga i och påverkas av kundernas val. Fler och mer nöjda kunder ska ge bonus för trafikföretagen. Intäktsutvecklingen och resandeutvecklingen, oavsett om den är positiv eller negativ, ska tydligare påverka det ekonomiska utfallet. Samtidigt ökar Skånetrafikens kraven på trafikföretagens leverans, så att kunderna erhåller den kvalitetsnivå som anges i trafikavtalen.

Den dialog som Skånetrafiken och trafikföretagen inledde 2017 i syfte att utveckla avtalsformerna pågår alltjämt. Målsättningen är att både tågtrafik och busstrafik ska omfattas. Helsingborgs

stadstrafik har upphandlats enligt den nya modellen och avsikten är att kommande avtal ska upphandlas på liknande sätt. Det finns dock lokala förutsättningar som gör att parametrarna inte kan vara helt lika.

Även den översyn som inleddes 2017 i syfte att stärka och utveckla samverkan inom ramen för affärsområde Buss fortgår. För att stärka och utveckla samverkan har trafikföretagen inom affärsområdet Buss fått ett utökat ansvar och mandat för trafik- och tidtabellsplanering. Trafikföretagen ansvarar även för lokal marknadsföring inom respektive trafikuppdrag. Grunden för samverkan är en gemensam affärsplan med mål, aktiviteter och övriga åtgärder som arbetas fram i samråd med trafikföretagen.

Internredovisning

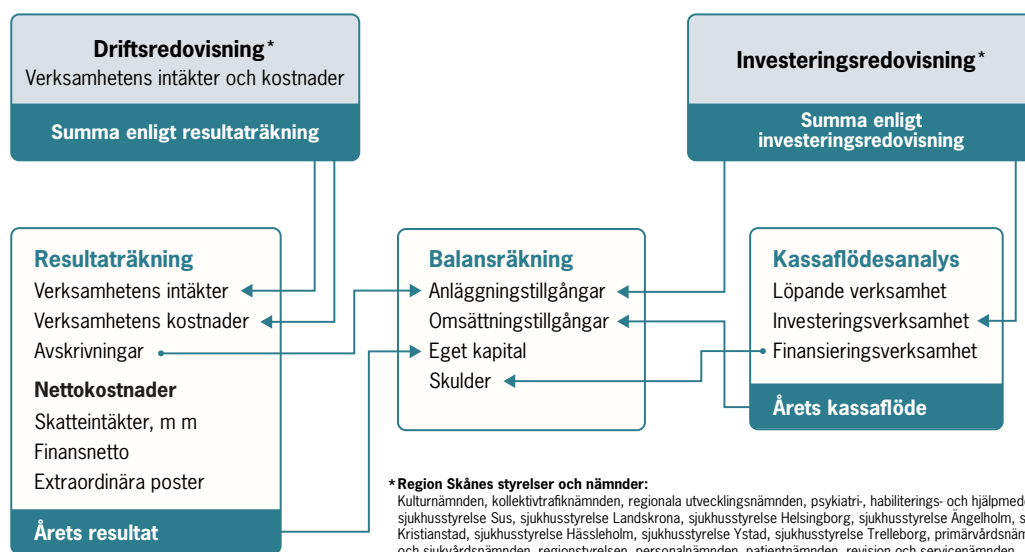
Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla styrelsens/nämndernas ekonomiska relation till sin omvärld, där de andra nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att driftredovisningen innehåller regioninterna poster, såsom köp och försäljningar mellan nämnder.

Det finns poster i driftredovisningen som simulerats kalkylmässigt. Dessa poster är följande:

- Personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt, kalkyleras schablonmässigt. För huvuddelen av våra anställda uppgår den till 47,02 procent. Arbetsgivaravgifterna är lägre för personer födda 1998 och senare, samt för personer födda 1957 och tidigare. För anställda födda 1940 och tidigare utgår inga arbetsgivaravgifter.
- Kapitalkostnader utgörs av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Avskrivningar beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning av anläggningstillgångens anskaffningsvärde. Som ersättning för använt kapital belastas verksamheterna med internränta på bokförda värden för investeringar. Internräntan beräknas på anskaffningsvärdet reducerat med avskrivningar. Internräntan var 1 procent för 2022. Kapitalkostnaderna påförs från och med månaden efter ianspråktagandet av investeringen.

Drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

Drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar illustreras i bilden nedan:

Ekonomisk ordlista

Anläggningstillgång

Tillgång avsedd för stadigvarande innehav, såsom fastigheter och inventarier.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens livslängd.

Avsättning

De betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet beträffande beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Balanskrav

Balanskrav innebär att årets resultat ska överstiga noll. Från och med verksamhetsåret 2005 infördes en ändring i kommunallagen som innebär att negativa resultat ska återställas senast tre år efter att underskottet uppkommit. Om synnerliga skäl finns behöver resultatet inte återställas.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid verksamhetsårets slut uppdelat på tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder.

Blandmodell

Innebär att pensionsförpliktelser hänförliga till perioden före 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen och de beräknade framtida utbetalningarna för dessa pensioner redovisas som en ansvarsförbindelse. Pensionsförpliktelser som intjänats från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Diskonteringsränta

Kalkylränta, är den räntesats som uttrycker avkastningskrav på kapital.

Eget kapital

Skillnaden mellan totala tillgångar och avsättningar och skulder enligt balansräkningen det vill säga nettoförmögenheten.

Emittent

Utgivare av värdepapper.

Extraordinära intäkter/kostnader

Saknar tydligt samband med ordinarie verksamhet och är av sådan art att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till väsentligt belopp.

Finansiellt leasingavtal

Ett leasingavtal vari de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren.

Fullfonderingsmodell

Innebär att hela den framtida pensionsskulden redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Immateriell tillgång

En tillgång som är identifierbar men icke-monetär. Tillgången är en resurs som förväntas ge ekonomiska fördelar i framtiden.

Infrastrukturell investering

Byggnad av väg eller järnväg som staten ansvarar för. Lämnade bidrag till infrastrukturell investering kan dock inte avse att helt finansiera en viss investering.

Intern ränta

Kalkylmässigt beräknad räntekostnad grundad på anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Jämförelsestörande poster

Viktiga händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder och mellan olika regioner.

Kassaflödesanalys

Visar kassaflöden från den löpande verksamheten, investerings- och finansieringsverksamheten samt förändring av rörelsekapital. Summa av dessa komponenter utgör förändringen av likvida medel.

Kortfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

Kreditivränta

Kalkylmässigt beräknad räntekostnad under byggnadstid.

Leasingavtal

Ett avtal enligt vilket en leasegivare på avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar.

Likvida medel

Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa- och banktillgångar, postväxlar samt värdepapper som statsskuldväxlar, bankcertifikat.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt. Kan uttryckas i olika mått, exempelvis rörelsekapital och ställas i relation till externa utgifter.

Långfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgång som beräknas innehas kortvarigt, exempelvis kundfordringar och förrådsartiklar.

Produktionsmix

Ett sammanvägt mått, mätt i antal poäng, för att mäta vårdproduktionen hos Region Skånes egna vårdgivare.

Resultaträkning

Redovisning av samtliga intäkter och kostnader under en viss period, till exempel verksamhetsåret.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

I kommunallagen (2017:725) finns en möjlighet att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas i balanskravsutredningen för att jämna ut intäkter över en konjunkturcykel.

RIPS

Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld. Pensionsskulden räknas som nuvärdet av alla framtida pensionsutbetalningar. Den diskonteringsränta som används för att beräkna pensionsskulden avstäm utifrån utvecklingen av den tioåriga statsobligationsräntan. För att räntan ska vara stabil finns ett toleransintervall på \pm en procent kring den fastställda diskonteringsräntan.

Ränteswap

Swappar är finansiella instrument som innebär ett byte av kassaflöden mellan två parter på ett underliggande nominellt belopp.

Rörelsekapital

Den del av kapitalet som står till förfogande för finansiering av utgifter, det vill säga skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Sammanställda räkenskaper

Sammanställning av resultaträkningar och balansräkningar för olika juridiska personer i vilka Region Skåne har ett betydande inflytande. Ger en helhetsbild av ekonomiska åtaganden oavsett i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.

Skattekraft

Är ett mått på skatteunderlag per invånare.

Skattekrona

Enhet för beräkning av kommunal skatt. En skattekrona motsvarar 100 kronor i beskattningsbar inkomst.

Skatteunderlag

Det underlag man använder för beräkning av regionens skatteinkomster (består av personers och företags beskattningsbara inkomster och personers förmögenheter).

Soliditet

Långsiktig betalningsförmåga, uttrycks vanligen som eget kapital i förhållande till totala tillgångar.

Vårdkonsumtion

Den vård som Region Skåne finansierar produceras av Region Skånes egna vårdgivare, privata vårdgivare eller i annan region. Vårdkonsumtion är den vård som produceras till Region Skånes Invånare oavsett var vården sker.

Vårdproduktion

Den vård som produceras av Region Skånes egna vårdgivare till regionens invånare och till invånare i andra regioner och huvudmän.

Utdrag ur revisionsberättelsen

Region Skånes resultat 2022 uppgick till 2 897 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,9 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämnings och generella statliga bidrag. Budgeterat resultat uppgick till 1 013 miljoner kronor. Det kortsiktiga resultatmålet och det lagstadgade balanskravet uppfylldes därmed.

Under den senaste femårsperioden 2018–2022 har resultatet uppgått till 1,8 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämnings och generella statliga bidrag och det långsiktiga resultatmålet uppnås därmed inte. Med beaktande av jämförelsestörande poster, som särskilt för 2021 uppgick till stora belopp, uppnåddes både det kortsiktiga och långsiktiga resultatmålet.

Det ingående återställningskravet 2022 uppgick till 1 232 miljoner kronor. Med 2022 års balanskravsresultat på 2 247 miljoner kronor och en reservering till resultatutjämningsreserv, RUR, med ett belopp om 1 015 miljoner kronor finns inget återställningskrav kvar vid utgången av 2022.

Vår bedömning är att Region Skånes resultatutveckling för 2022, förutom det långsiktiga resultatmålet, är förenlig med de av fullmäktige beslutade finansiella målen. Vi bedömer att Region Skånes ekonomiska situation sammantaget inte är förenlig med den långsiktigt starka ekonomi som fullmäktige har beslutat om. Region Skåne har i år, liksom tidigare år, redovisat resultat som inte uppfyller målet med god ekonomisk hushållning, vilket vi framfört upprepad kritik mot.

Resultatet för den samlade hälso- och sjukvården uppgår till -962 miljoner kronor. Vår bedömning är att den för hälso- och sjukvården upprättade budgeten för 2022, liksom tidigare år,

inte var realistisk och därmed inte tillräckligt beredd.

Vi ser fortsatt allvarligt på Region Skånes ekonomiska situation. Flera av revisionens genomförda granskningar visar även på förbättringsområden inom verksamhetsstyrningen.

Vår bedömning av hälso- och sjukvårdsnämnden är att den interna kontrollen varit tillräcklig. Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt då resultatet av nämndens uppdrag kopplat till den samlade hälso- och sjukvården i Region Skåne inte har medfört att målen uppnås, till exempel vad avser tillgängligheten.

Vår bedömning av sjukhusstyrelserna är att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Måluppfyllelsen inom samtliga sjukhusstyrelser har varit fortsatt svag där huvuddelen av målen inte har uppnåtts eller bara uppnåtts delvis. Vidare har sjukhusstyrelserna under året bedrivit verksamheterna utifrån en ekonomisk synpunkt inte helt tillfredsställande sätt.

Vår granskning av psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden visar att uppdrag och verksamhet inte har bedrivits på ett helt ändamålsenligt sätt. Nämnden har bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning av primärvårdsnämnden visar att uppdrag och verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden har bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning av regionala utvecklingsnämnden visar att uppdrag och verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden har bedrivit

sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning av kollektivtrafiknämnden visar att uppdrag och verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden har bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning av kultur- och idrottsnämnden visar att uppdrag och verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Vidare har nämnden under året bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning av servicenämnden visar att uppdrag och verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Vår bedömning är att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Vidare har nämnden under året bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vår granskning av personalnämnden visar att uppdrag och verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Vidare har nämnden under året bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll bedöms som tillräcklig.

Vår granskning av patientnämnden visar att uppdrag och verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Vidare har nämnden under året bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning av gemensam nämnd för fastighets- och arbetsplatsanknutna tjänster, som gjorts tillsammans med revisionen i Kristianstad kommun, visar att uppdrag och verksamhet har be-

drivits på ett ändamålsenligt sätt. Vidare har nämnden under året bedrivit sin verksamhet på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll är tillräcklig.

Vi tillstyrker att regionfullmäktige godkänner årsredovisningen. Vi tillstyrker, trots kritik avseende regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, samtliga sjukhusstyrelser och psykiatri-, habilitering och hjälpmedelsnämnden att regionstyrelsen och samtliga nämnder samt dessas enskilda förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret. Vi tillstyrker att gemensam nämnd för fastighets- och arbetsplatsanknutna tjänster samt dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

Österslöv den 13 april 2023

REGION SKÅNES REVISORER

Louise Rehn Winsborg	Lars-Erik Lövdén
Eskil Engström	Gustavo Garcia
Cornelis Hermus	Conny Johansson
Ingrid Karlsson	Kerstin Lingebrant Vinka
Marie Nielsén ¹	Mats Svanberg
Göran Wagermark	Inger Åbonde

1. Marie Nielsén är jävig beträffande kollektivtrafiknämnden och har inte deltagit i revisionen av denna nämnd.

Den fullständiga revisionsberättelsen finns att tillgå på:

- Rådhus Skåne, Kristianstad
- www.skane.se/revisionen

REGION SKÅNES BOLAG

Koncernen

Bolagens summerade intäkter uppgick till 2 100 miljoner kronor under 2022 att jämföras med 2 049 miljoner kronor under föregående år. Bolagens sammanlagda resultat (innan bokslutsdispositioner och skatt) under perioden var 54 miljoner kronor. Året innan var detta 13 miljoner kronor. Det sammanlagda egna kapitalet har ökat från 476 miljoner kronor till 529 miljoner kronor.

Samtliga bolag har, som lägst, uppnått budgeterade årsresultat och redovisar därmed en ekonomi i balans.

Region Skåne Holding AB har lämnat koncernbidrag med 0,3 miljoner kronor till Malmö Opera och Musikteater AB. Skåne Care AB har lämnat koncernbidrag om sammanlagt 3,8 miljoner kronor, där 1,8 miljoner kronor har gått till Malmö Opera och Musikteater AB och 1 miljon kronor vardera har gått till Innovation Skåne AB och Skånes Dansteater AB.

Bolagens redovisning

Region Skåne Holding AB

Region Skåne Holding AB är moderbolag i Region Skånes bolagskoncern och ska äga och förvalta aktier i bolag som Region Skåne äger för att bedriva verksamhet som är till nytta för Skåne och dess medborgare. Bolaget ska inom

ramen för ägarens kompetens leda, samordna och utveckla dotterbolagens verksamheter på ett för Skånes invånare värdeskapande sätt.

Viktiga händelser under året

Efter några tuffa år till följd av pandemin har omvärldsförhållandena under 2022 börjat återgå till det normala, även om det fortfarande finns kvarstående effekter för vissa bolag.

Regionfullmäktige beslutade i juni 2022 om ny bolagsorganisation enligt följande:

- Invest in Skåne AB avvecklas som aktiebolag och verksamheten övergår i förvaltningsform inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde.
- Business Region Skåne AB, Tourism in Skåne AB och Event in Skåne AB fusioneras till ett gemensamt bolag som rapporterar direkt till Region Skåne Holding AB.
- Film i Skåne AB kvarstår som bolag och rapporterar direkt till Region Skåne Holding AB.

Förändringarna ska träda i kraft vid kommande årsskifte eller snarast möjligt därefter.

Året har präglats av ett intensivt arbete på olika nivåer inom koncernen för att effektivisera beslutet om den nya bolagsorganisationen.

Ekonomi

Region Skåne Holding redovisar för perioden ett resultat på 0 miljoner kronor. Omsättningen var 94 miljoner kronor. Bolaget har lämnat koncernbidrag om 0,3 miljoner kronor till Malmö Opera och Musikteater AB.

Folktandvården Skåne AB

Folktandvården Skåne AB bedriver allmän- och specialisttandvård, samt sjukhustandvård vid 69 kliniker på 44 orter runtom i Skåne. Årligen väljer 82,5 procent av alla barn och ungdomar, 3-23 år, samt 28 procent av de vuxna att få tandvård hos Folktandvården Skåne.

Viktiga händelser under året

Året inleddes med en tydlig påverkan av pandemin. Återgången till ordinarie vårdprogram med tätare revisionsintervall har satt stort fokus på gruppen barn

Koncernen

Procent	Nettoomsättning		Årets resultat		Eget kapital		Resultat före disp och skatt		Koncernbidrag, m m	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Region Skåne Holding AB	93,8	92,3	0,0	0,0	197,0	197,0	0,3	0,2	-0,3	-0,2
Region Skåne Bussdepå Malmö AB	0,3	0,3	0,1	0,1	5,8	5,7	0,1	0,1	0,0	
Folktandvården Skåne AB	1 255,0	1 257,5	32,0	13,6	257,0	225,0	32,0	13,6		
Innovation Skåne AB	59,7	59,1	1,1	0,7	4,4	3,3	0,1	0,5	1,0	0,2
Skåne Care AB	66,4	56,5	2,2	0,5	11,9	9,7	7,0	1,2	-3,8	
Malmö Opera och Musikteater AB	374,3	316,4	16,0	0,0	38,0	22,0	13,9	-3,4	2,1	3,4
Skånes Dansteater AB	56,3	54,5	1,1	0,1	7,9	6,8	0,1	0,1	1,0	
Business Region Skåne AB	76,6	90,6	-0,1	0,1	1,4	1,5	-0,1	0,1		
Event in Skåne AB	14,3	13,6	-0,1	0,1	1,2	1,3	-0,1	0,1		
Film i Skåne AB	34,6	38,3	0,0	0,0	1,1	1,1	0,0	0,0		
Invest in Skåne AB	32,1	27,5	0,2	0,1	1,4	1,2	0,2	0,1		
Tourism in Skåne AB	36,3	42,3	0,0	0,0	1,5	1,5	0,0	0,0		
TOTAL	2 099,7	2 048,9	52,5	15,3	528,6	476,1	53,5	12,6	0,0	3,4

och unga vuxna under året och inneburit en utmaning att balansera mellan olika patientgrupper.

Vid årsskiftet trädde en ny organisation för klinikverksamheten i kraft. Ett arbete med att återetablera specialistvård inom samtliga våra kliniska specialiteter i Malmö pågår och är på god väg mot målet.

Under sommaren skedde ett genombrott i arbetet med att lösa de prestandaproblem som verksamheten lidit av sedan nytt journalsystem infördes 2019.

Under hösten beslutade styrelsen om en ny affärs- och verksamhetsplan för 2023–2026, med fyra nya övergripande mål; friskare skåningar med god munhälsa, bästa tillgängligheten, ledande hälsoaktör samt ekonomi för utveckling.

Generellt har ett flertal åtgärder vidtagits kopplat till utmaningen med kompetensförsörjning, likaså inom digitaliseringsområdet.

Ekonomi

Bolaget redovisade för 2022 ett resultat på 32 miljoner kronor, vilket med råge överträffade förväntningarna i såväl budget som prognos. Omsättningen uppgick till 1 255 miljoner kronor.

Skåne Care AB

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Region Skåne Holding AB som i sin tur är helägt av Region Skåne. Skåne Care AB har i uppdrag att bedriva vårdexport. Bolagets arbete tar stöd i offentlig exportfrämjande verksamhet på regional och nationell nivå. Utvecklingsbehov inom hälso- och sjukvården styr bolagets verksamhetsinriktning och sammansättning av tjänster i samklang med tillgänglighet och kompetens i den skånska sjukvårdsorganisationen och hos våra andra partners.

Viktiga händelser under året

Skåne Care har en bredd i sin verksamhet vilket skapar förutsättningar att hantera svängningar i konjunktur och

marknad. Under året har planerad vård och då framför allt samarbetet med Island varit en viktig del av verksamheten. Den väletablerade utbildningen av specialistläkare och specialisttandläkare i samarbete med Region Skåne har också varit central. Vi konstaterar att pandemin gett vika i bolagets viktigaste marknader men att startsträckan för nya konsultprojekt är lång. Bolaget har under året fortsatt att satsa på marknadsföring och närvaro hos kund för att bygga långsiktiga partnerskap. Skåne Care ser med tillförsikt på framtiden. Vårdexport och bolagets uppdrag är viktigt.

Ekonomi

Bolagets nettoomsättning var 66,4 miljoner kronor under 2022. Resultatet uppgår till 7 miljoner kronor. Bolaget lämnar koncernbidrag om sammanlagt 3,8 miljoner kronor, där 1,8 miljoner kronor går till Malmö Opera och Musikteater AB och 1 miljon kronor vardera går till Innovation Skåne AB och Skånes Dansteater AB.

Innovation Skåne AB

Innovation Skåne AB har enligt bolagsordning till föremål för sin verksamhet att stödja utvecklingen av innovationer och entreprenörskap i Skåne med särskild inriktning mot innovativa uppstarts företag med stor tillväxtpotential samt att stödja utvecklingen av innovationer och förbättringsaktiviteter som har sitt ursprung i Region Skånes verksamheter. Bolaget ska främja och utveckla möjligheten till industrikontakter, prövningar och införande av innovativa lösningar i Region Skånes samtliga verksamheter med särskilt fokus på life-science.

Viktiga händelser under året

Ett antal EU-finansierade projekt tillsammans med Region Skåne har vunnits och startats, som t ex Invest4Health, Procure4Health och Carematrix. Flera

verksamhetsstödjande projekt har drivits inom hälso- och sjukvård och Innovation Skåne deltog i Framtidens Hälssystem. Dessutom påbörjades folkhälsoaktiviteter tillsammans med regional utveckling. Anställdas Idéer har licensierat tre idéer. Inom startupstöd nådde HealthTech Nordic2 cirka 330 medlemmar, och EU-projektet DigitPRE med budget 74 miljoner kronor startades. Evolution Road-projektet har fått fortsättning med tester av laddning under färd av tung trafik, men även projekten Mobilitet på Tvärs och MaaS drevs. Foodtech Innovation Network har nu över 100 bolag.

Ekonomi

Verksamheten hade en omsättning på 59,7 miljoner kronor, med ett grunduppdrag finansierat från Region Skåne på 19,2 miljoner kronor. Resultat 2022 är +1,1 miljoner kronor inklusive koncernbidrag på 1 miljon kronor från Skåne Care.

Malmö Opera och Musikteater AB

Malmö Opera har enligt bolagsordningen till uppgift att utöva teaterverksamhet med huvudsaklig inriktning på musikteater i hela dess bredd främst genom egen ensemble samt att driva därmed förenlig kompetensenlig verksamhet.

Viktiga händelser under året

Den enskilt största händelsen är pandemin som har påverkat ekonomi, personal, verksamhet, styrning och kontroll. Vårens föreställningar började med publika restriktioner, men från mitten av februari gavs möjlighet att åter välkomna publik tillbaka till fullsatta salonger.

I april månad entledigades sittande VD från sin tjänst av styrelsen och en tillförordnad VD utsågs för att temporärt leda bolaget. Rekryteringsprocessen av ny VD kommer att fortsätta under 2023.

Under året har bolaget, för att ges goda förutsättningar för återstart efter pandemin, erhållit ett extra verksamhetsbidrag från ägaren om 7,5 miljoner kronor. Detta stöd är en av anledningarna till att bolaget presenterar ett positivt resultat om 16 miljoner kronor för helåret 2022. I resultatet är ett koncernbidrag om 2,1 miljoner kronor inkluderat.

Biljettintäkterna under räkenskapsåret uppgick till 71 miljoner kronor, medan övriga intäkter uppgick till 29 miljoner kronor.

Ekonomi

Bolaget presenterar ett resultat om 16 miljoner kronor för räkenskapsåret 2022. Däri ingår koncernbidrag från Region Skåne Holding AB med 0,33 miljoner kronor och från Skåne Care AB med 1,8 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 374 miljoner kronor.

Skånes Dansteater

Skånes Dansteater AB

Skånes Dansteater AB ägs av Region Skåne Holding AB. Uppdraget är att producera, främja och utveckla danskonst i Region Skåne, främst med egen ensemble och Malmö som bas.

Viktiga händelser under året

Verksamheten presenterade danskonst innovativt under återstartsperioden efter pandemiåren. Publikrestriktioner i början av året hade en viss påverkan på måluppfyllelsen, och publiken hittade inte tillbaka till teatern i samma mängd som innan pandemin. Trots detta har vi fördubblat vår publik jämfört med året innan och erbjudit fantastiska upplevelser som manifesterar den samtida dansens kraft och potential. Under året presenterades elva koreografier på hemmascen, på turné eller i samarbete med Malmö Opera och Köpenhamns Opera, varav åtta världspremiärer och tre nypremiärer. Utöver ensembleproduktionerna presenterades 14 gästspel och samarbeten som till exempel koreografier av två ukrainska residenskonstnärer.

Dialogverksamheten arbetade med dans och hälsa, integration, danskunskapande och eget skapande. Projektet inom området dans och funktionsvariationer, *Europe Beyond Access*, med stöd från Kreativa Europa, var tongivande.

Sammanlagt 30 720 personer, varav 6 004 barn och unga under 18 år, deltog i någon av de 469 aktiviteter varav 8 var digitala live-stream. Utöver har Podcast-avsnitt, föreställningsdokumentationer och kortfilmer laddats ner i Vimeo sammanlagt av 2 344 unika användare.

Ekonomi

Bolagets styrelse beslutade om en budget i balans. Verksamheten ställde om löpande och en ekonomisk återhållsamhet präglade året. Region Skånes kulturnämnd tilldelades en ramökning för det fortsatta arbetet med att skapa en samlingsplats för den samtida dansen och för att arbeta för ett nationellt uppdrag. Årets omsättning var 56 miljoner kronor. Bolaget gjorde ett positivt resultat på 1,1 miljoner kronor inklusive koncernbidrag på 1 miljon kronor från Skåne Care.

business region skåne

Business Region Skåne AB

Business Region Skåne AB med fyra dotterbolag har till uppgift att främja investeringar, export, turism, evenemang och filmverksamhet i Skåne. Bolaget ska samordna och gemensamt förvalta, utveckla och samordna marknadsföringen av Skåne inom koncernen. Koncernen ägs till 100 procent av Region Skåne Holding AB.

Viktiga händelser under året

Dotterbolagen och moderbolaget inledde året med att verkställa den omställning som var resultatet av ägarförändringarna, då Skånes kommuner lämnade sitt deläggande i Business Region Skåne AB. Ekonomiskt blev det en minskning av uppdragsersättningen med cirka 15 miljoner kronor inför 2022.

Den 14 juni 2022 tog Region Skånes regionfullmäktige ett beslut som innebar

omfattande strukturförändringar i koncernen. Denna förändring har verkställts under perioden juni–december 2022 och träder i kraft den 1 januari 2023.

Ekonomi

Bolaget avslutar året med ett resultat på cirka -0,1 miljoner kronor och en nettoomsättning på 77 miljoner kronor.

event in skåne

part of business region skåne

Event in Skåne AB

Bolaget ska marknadsföra Skåne som en eventregion. Event in Skåne ska vara ett kompetenscentrum och en samverkanspartner vad gäller event i Skåne samt verka för att fler, större och bättre evenemang, mässor och kongresser förläggs till Skåne. Bolaget kommer att fusioneras med moderbolaget Business Region Skåne AB från och med 2023.

Viktiga händelser under året

Bolaget har identifierat, värderat och värvat evenemang tillsammans med kommuner och arenaägare i Skåne samt nationella och internationella organisationer.

Event in Skånes bidrar med trygghet och kompetens till de skånska kommunerna och bolaget har fortsatt fokusera på destinationsutveckling för Skånes 33 kommuner i linje med ägardirektiven. 2022 visar både rekord och viss återhämtning för branschen.

Ekonomi

Bolaget avslutar året med ett resultat på cirka -0,1 miljoner kronor och en nettoomsättning på 14 miljoner kronor.

Film i Skåne AB

I samverkan med Skånes kommuner, näringsliv och andra relevanta aktörer, främjar Film i Skåne filmkulturell och filmpedagogisk verksamhet i Skåne. De deltar i samproduktion av film samt attraherar filmproduktion till Skåne.

Viktiga händelser under året

I juni beslöt Region Skåne att omorganisera verksamheten i koncernen Business Region Skåne AB. Från och med den 1 januari 2023 kommer Film i Skåne AB att vara helägt dotterbolag till Region Skåne Holding AB.

Historiskt många TV-dramaserier spelades in i Skåne under 2022 och merparten av Skånes filmarbetare var engagerade i något eller några av projekten. Film i Skåne gjorde insatser i filmfestivaler och branschmötesplatser för 2,4 miljoner kronor och investerade 16,9 miljoner kronor i samproduktion av film och TV-drama. Just på grund av de många TV-serierna som genomfördes var omsättningen i projekten historiskt hög och låg på 305 miljoner kronor varav 108 miljoner kronor spendades i Skåne.

Film i Skåne AB förstärkte arbetet kring hållbarhet gentemot samproduktioner genom det digitala verktyget ”Hållbar film”. Under året resulterade samarbetet inom Regionsamverkan Syd-sverige i flera gemensamma aktiviteter inom det filmkulturella området och en interregional strategi för audiovisuell produktion togs fram under ledning av Filmregion Sydost.

Ekonomi

Bolaget avslutar året med ett resultat på 0 miljoner kronor och en nettoomsättning på 35 miljoner kronor.

invest in skåne

part of business region skåne

Invest in Skåne AB

Invest in Skåne ska skapa ett mer internationellt näringsliv i Skåne genom att få hit utländska företag och investerare samt hjälpa skånska företag med internationella samarbeten samt ökade exportaffärer.

Viktiga händelser under perioden

Även 2022 blev inledningsvis ett pandemiår och bolaget öppnade inte upp kontoret förrän i mars, men sedan dess har det blivit allt fler aktiviteter. Årets resultat i form av investeringar och exportavtal hamnade på elva respektive 14 stycken. Detta är ett lägre resultat än vad som traditionellt brukar presenteras men kan förklaras av att bolaget under pandemin haft svårare att upparbeta tillräckligt många ”affärscase”. Höstens aktiviteter har delvis blivit lidande då man måste prioritera den avveckling och verksamhetsövergång som regionfullmäktige beslutade om under sommaren. Beslutet har inneburit att Invest in Skåne AB avvecklas som aktiebolag och verksamheten övergår i förvaltningsform inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde.

Under året har antalet internationella konferenser och mässor exploderat och bolaget har fått möjlighet att återknytta och säkra upp många gamla kontakter men också att knyta nya. Det upplevs att trots svåra och osäkra tider i världen finns det en nyfikenhet och investeringsvilja i Sverige och Skåne.

Ekonomi

Bolaget avslutar året med ett resultat på 0,2 miljoner kronor och en nettoomsättning på 32 miljoner kronor.

tourism in skåne

part of business region skåne

Tourism in Skåne AB

Tourism in Skåne AB:s huvuduppdrag är att genom kunskapsspridning, destinationsutveckling, marknadsföring och

gränsöverskridande innovation främja en balanserad och hållbar tillväxt i den skånska besöksnäringen. Bolaget kommer att fusioneras med moderbolaget Business Region Skåne AB från och med 2023.

Viktiga händelser under året

Bra genomslag i internationell media, främst riktat mot Danmark, Nederländerna och Tyskland.

Verksamhet och projekt enligt plan och i god samverkan med pågående partnerskap och partnerkommuner.

Fler spännande insatser genomförda med bland annat ett nationellt ramverk för vandringsleder, ett innovationsarbete för att skapa ett omtänksamt och ansvarsfullt gästskap i naturen, insatser för en mer cirkulär och hållbar mötesindustri.

Internationell uppmärksamhet, bland annat i UNWTO:s (FN:s turismorganisation) plattform och nyhetsbrev samt som vinnare i kategorin *Sustainability & Stewardship* av brittiska turismnätverket *Digital Tourism Think Tank*.

Ekonomi

Bolaget avslutar året med ett resultat på 0 miljoner kronor och en nettoomsättning på 36 miljoner kronor.

Region Skåne bussdepå Malmö AB

Region Skåne Holding AB förvärvade bolaget 2020 med avsikt att uppföra en underhållsdepå för bussar på fastigheten som ägs av bolaget.

Under 2020–2021 har en del förberedande arbete påbörjats och under 2022 och framåt kommer detta att intensifieras. Bolaget och Region Skåne har ingått avtal, som ger Region Skåne nyttjanderätt till fastigheten.

Bolaget bedriver inte någon operativ verksamhet, eftersom arbetet med exploatering och byggnation genomförs av Region Skåne inom regionfastigheters ansvarsområde.

Årsresultatet uppgår till 0,1 miljoner kronor vid en omsättning på 0,3 miljoner kronor.

Region Skåne
291 89 Kristianstad
Telefon: 044-309 30 00
www.skane.se
www.skane.se/kontakt

